

RMKL
41

RMK I. 41. (1. péld.)

(Csönka példány. A hiányok-
ról fényképmásolataink van-
nak. Hiányok: címl., [2-5.]
rétl. lev., 116-117., 141., 192.,
239-240., 299-300. lev. -
Csönka: [6-10.] rétl. lev., 140.,
297-298. lev.)

RMK 1. 41. (1908.) / 1. péld.
(Kiegészítő fotómásolat)

Hiányos eredeti
példányt kiegészítő fotó

SOLTAR

AZ AZ.

SZENT DAVIDNAC, ES EGYEB
Prophetáknac Psalmusínac, auagy Isteni dicsi-
retékneec könyue: Szép Summátskákkal es
rövideden valo értelmöckel.

Magyar Nyeluen

HELTAI GASPAR &c.

COLOSVARAT.

M. D. LX.

LVC. XXIIII.

Ezzec az igéc, mellyeket megmondottam
tűnektec, midőn még veletec valéc: hogy sűűség
vólna beteltyessedni mind azzoiknac, mellyec
meg vadnac iruán à Mosestec törvényébe, à
Prophetákban es à Psalmusokban, én felőlcm.
Igy vagyon meg irua, Es ily kellec à Christushnac
semedni, es halottaiból feltámadni harmad
napon &c.

MATTH. XXIIII. MAR. XII. LVC. XX.

Monda Iesus à népnek, es az ő tanítuá-
nyinac: Mint mondgyác az trástudóc, hogy à
Christus Daudnac fia? Holloc ő maga Daud,
à seni Lélec által à Söltár könywben est mond
gya: Monda az Wr az én Vramnac &c.

INCLYTO AC

SERENISSIMO PRIN-

CIPi AC DOMINO, DOMINO IOAN-

ni Regi electo Hungarie, Dal-

matie, Croatiae &c. Illustriss.

ac Sereniss. Ioannis Regis fi-

lio &c. Principi clementissi-

mo, Gratia & Pax Domini

nostri Iesu Christi

multiplicetur.

Enophon in institutio-
ne Cyri regis Persarum
celeberrimi scribit, prin-
cipem bonum à patre
bono nihil differre. Qua uoce quid
potuit dici verius, quod officium
boni principis magis explicaret?
Nam & patris officium est, non so-
lum ut corpora liberorum cures: sed
etiam ut moribus eos sanctis im-
buat

buat, in uera pietate & agnitione
Dei erudiat atq; confirmet. Et prin-
cipis munus est, nō uitam duntaxat
& facultates ciuium tueri: uerum-
etiam curare, ut disciplina in repub.
florear, leges honestæ uigean, qui-
bus boni ornetur, fontes coherce-
antur. Imprimis autem dare ope-
ram, ut doctrina cœlestis, à Deo
ipso in paradyso, Deinde à Patri-
archis & Prophetis, Postremo à fi-
lio Dei, & Apostolis tradita, in Ec-
clesijs sine intermissione sonet.

Hoc sine Magistratus ordina-
tos esse scriptura sepe numero testa-
tur.

Psalmo, 2. proponitur manda-
tum: Reges intelligite: Erudimini
qui iudicatis terram: Seruite Domi-
no in timore: Osculamini filium,
ne irascatur Dominus. Et alibi:
Conueniant populi, & Reges, ut
seruiant Domino. Ac semper inde
usq; à condito mundo ideo consti-
tuta

tuta fuerunt imperia, ut Deo & Ec-
clesiæ seruirent.

Perficum Imperium fuit hospi-
cium exulantis Ecclesiæ: sicut Spi-
ritus Sanctus per prophetam ad
hunc ipsum Cyrum inquit: Propter
Iacob seruum meum, & Izrael ele-
ctum meum, uocaui te nomine tuo.

Hoc sapientissimus Hispania-
rum Rex Alphonsus probè intel-
lexit, Qui Pellicano, pectus sibi
fodiente, & pullos sanguine suo
pascere, pro signo utebatur, sub-
scripto hoc symbolo, PRO LE-
GE ET PRO GREGE, signifi-
cans, paratum se esse uel sanguine,
alacri animo effuso, primum doctri-
nam Propheticam & Apostolicam
ac gloriam uiui & æterni Dei, de-
inde subditos tueri.

Hæc exempla, Rex sereniss.
tibi propone, Et illud Alphonsi re-
gis, PRO LEGE, ET PRO
GREGE cogita, & defensionem
gloriæ

gloriæ filij Dei, eiusq; ueritatis in-
contaminatæ suscipe. Amplum
ac splendidum theatrum tibi diui-
nitus datum est, in quo Deus Pater
Domini nostri Iesu Christi & Fi-
lius unigenitus, & Spiritus San-
ctus, qui ab utroque procedit, unâ
cum beatis Spiritibus omnibus te
inclytum principem, & omnes
tuas actiones contemplantur.

Considera igitur ad quantum
ueræ dignitatis fastigium diuinitus
sis uocatus atq; electus, ut uas seu
instrumentum sis electissimum glo-
riæ immortalis Dei: ut doctrinam
coelestem aduersus ethnicos, &
ethnicis non inferiores hypocritas
asserat: ut Ecclesie Christi, que pas-
sim magnis ærumnis premitur, in
tanta perturbatione gratum hospi-
cium præbeas.

O ueros & nullo uo interitu-
ros thesauros, ô immensam felici-
tatem,

tatem, certo tenere, Deum habere
propitium, uerum & unum Ecclesie
omnium temporum dogma, coeli-
tus traditum, & ex sinu æterni Patris
per Filium delatum, profiteri ac de-
fendere, Christum hospicio fouere,
Esse templum ac domicilium Spi-
ritus Sancti.

Si Dauid ille rex, singulari gra-
tiæ Dei fauore electus ac compro-
batus, tanta cum letitia ludibundus
arcam fœderis in arcem ac domum
deduxit: quanto maiori gaudio ti-
bi, Rex sereniss. esse debet, si illum
qui per propiciatorium designaba-
tur, Filium Dei, qui pro nobis suc-
cessionem temporum uictima factus
est, unâ cum sacro sancto suo Ver-
bo & Euangelio, in aulam ac pala-
tia tua receperis.

Rex es, ac delegit te Domi-
nus constituitq; super populum
suum: Quare intellige, quid te
deceat, & quid facto opus sit. Rex
(4 es,

es, Ergo pater patriæ es. Caput es regni, Talibus igitur membris in administratione Imperij tui utaris quæ regno, & regio tuo solio digna sint. Oculus es, sol & lumen Ecclesiæ huius regni, Ergo Ecclesiam, precioso sanguine Christi redemptâ uero ardore Spiritus ex abominatione desolationis eripi, Verboque Christi incontaminato illuminari, & à superstitionibus omnibus purgari curato.

Præclarissimarum harū actionum specialem ideam in Dauide, Rege sanctissimo, propositam habes: qui quanta animi alacritate gloriæ Dei promouendæ studuerit, hoc Psalmi ipsius, quos simpliciter in Hungaricam linguam translatos, & scholijs utriusq; condecoratos, sub Maiestatis tuæ sereniss. nomine publicauī, manifestè declarant. Decuit etenim, ut liber regius non nisi inclyto regi dedicaretur.

Vt

Vt igitur hæc dulcis erga Maiestatem tuam sereniss. obseruantia tibi grata sit, humiliter supplico: & oro Dominum Iesum, Pontificem nostrum, ut sua gratia & uirtute tibi semper adsit, te regat, & una cum regno tuo defendat: Amen. Daræ Colosuarini, Anno Domini, M. D. LX. die XX. Februarij, quo ante annos octo frater Georgius Dalmata Thesaurarius, hostis ueritatis Christi, & Maiestatis tuæ serenissimæ, in castro Alvvintz, perfidiæ suę, &c, iustas pœnas dedit.

Inclytæ ac sereniss. Maiest. tuę

dedidissimus

Caspar Heltus
presbiter Eccle
siæ Colosua
rien.

XC 5

AZ

AZ EGESZ SOL-
TARNAC SOMMA-
ia, auagy roudidoden valo
értelme.

Elöször, Iesus propheciás
vadnac a Szent Lélek-
től meg iruán e könybē
mellyet Sólárnac ne-
uezzük, a Mesiás felől:
Mért Szent Dauidnac es a több pro-
phetáknac általa szól a Szent Lélec
a Mesiásnac, az az, a mi Wrunc
Christus Iesusnac bőmelyéről, ala-
zatosságaról, haláláról, feltámadás-
fáról es mennybe menéséről, Mel-
lyekben a keresztyéni embernek
iduóllége függ.

Másodszor, Szent Lélec ebbent
é könyben őszue hasonlított a két
országot, a mi Wrunc Christus Ie-
susnac országát, a Szent Dauid kirá-
lynac

lynac országával, Es Dauid országá-
nac ábrázattában meg írta, ming-
mő alapattya legyen a Christus or-
szágánac, az az, a Szentegyháznac.
Őszue veti az Istenes embereket
is az Istenetlenekkel, Es az Isten-
nességet az Istenelenséggel. Meg
írta mind két őt, de külemb kü-
lemb módal, Es mindeniknek meg
jelenti természetet, tulajdonágát,
életének miuóltát, beűdét, chelekő-
detit &c.

Harmadszor, E könyben tá-
maszt a Szent Lélec előnkbe külemb
külemb Istenes embereknec pél-
dait, mellyekben valóba meglát-
hatni az Istennek nagy kegyelmes-
ségét es irgalmaságát. Az Isten-
leneknek példában kedig láthat-
ni az Istennek igaz es kemény ha-
ragját a hamisság ellen, es minden
bűnnec ellene.

Negyedszer, A Szent Lélec é kö-
nyben nyilván valo igickel meg-
jelenti,

ielenti, mellyic legyen az Istennek
népe, az igaz Szentegyház, Es minc-
mő alapadban legyen, Mint biria
ast az W r Isten chodaképpen a ke-
rest alatt, Es minemő szeretettel ví-
seli annac gondgyát, es bínettlen
vigasztallya. Vísontac ast is meg
ielenti, Minemő kazdagfágban, re-
kíntörtben, tífességben, gyönyörű-
ségben &c, élne az istentelenc é
világban: de chac ideig: Mert az
Istennec igaz es rettenetes itéleti
reációc érközic, es ottan nyauallýaf
sul eluefnec.

Óródber, Istenhöz valo imádko-
záfnac külemb külemb fele mód-
gyát, es formaiát, es buzgoságát ad
gyác előnkben é Psalmusoc, mel-
lyekkel minden fele háboruságban
az Istennec népei élhetnec. Hála
adáfnac módgyátis socképpen e-
lőnkbe adgyác, mellyekkel a ke-
restyén ember élhet, es mellyekből
épülhet.

Hatodfor,

Hatodfor, vigasztalást adnac é
Psalmusoc a keresztényeknek min-
den fele háboruságokban. Mert
sint David király es propheta mi-
nemő ockockal vigasztallya magát
az ő háboruságiban, minden Isten
felő keresztýenec azzonockal vi-
gasztalhattya magokat &c.

Ezokaért, szerelmes attyámfiái
keresztýenec, szeressúc es bőchüllýuc
est é könyvet, Mert drágalátos kő-
nyvv, es a Szent Léleknek gyönyő-
rűséges patikáia, minden lelki tani-
tássockal, oktattássockal, intessce-
kel, vigasztalássockal &c, rakua.

Tanollýuc meg ezokaért é kő-
nyvvből a mi Wrunc Christus Ie-
sus országánac igaz ísmeretit, es an-
nac bizonyos vólrát. Touábba,
vegyúc estünkbe az W r Istennec mi
hozzánk valo nagy szeretetit, es az
ő íótérinec sokfágát, Es hálát ad-
gyunc ő neki, es őrócké dichirűc
őret.

örer. A fentöknek példái val, Isteni
félelemben élyűnc, Köneffűc az ő
hireket, reménfégőket, bizodalmo-
kat, álharattóságokat, ürűseket, te-
rereteket, es minden fele iósfagos
ckekekőderőket.

Vissontac az őrdögnek orfá-
gát, gyűlölyűc, Az istentelenektől
es minden hamissoktól eltauo-
zunc, es ne barátokozzunc, se tár-
solkodgyunc ő vgelec. Ebhen se bo-
tránkózzunc meg, hogy az őrdög-
nek ragjai, az istentelenec, hamis
tudománt, báluány imádást, es egy-
eb vndoklágot köuernecc, es é vi-
lágban nagy kazdaságban es te-
kintőiben vadnac: Es vissontac á
jámboroc, az Istennek hiuet, kic az
Wr Istennec igazságát köuernecc &c,
é világban segenségben, gyűlölség
ben, öldözésben, nyomoruságban
es minden fele bánadban es nya-
uallyakban vadnac, Mert az Wr
Isten

Isten ezeket szereti es kedueli, es
végre megsegíti őket, es meg dűch-
dini. Amazokat kedig, az isten-
teleneket, gyűlöli, es é világi gyö-
nyösűség, melly igen gyarlo es
rőuid, késűlet őnekic az őrdöc nyo-
moruságra, es az őrdöc kárhozat-
tra: Mint á mi Wrunc Christus Ie-
sus est meg ieleni amà tobzódo
kazdagnac példáiában, Luce, 16.

Erre igyekdözűnc ezokaért, se-
relmes atyámliai keresztűnec, ho-
gy sent David példáiát köueruen
az Wr Istenbe kazdagoc legyűnc:
had tombollyon é világ: had
vidadgyon: Igen hamar
vége lehen &c.

A PSAL.

A PSALMVSOK-
NAC TITVLVSIROL,

Az az, Fellyül valo irásá-
ról, Es neminemű
egyeb Tzicke-
leokról.

A Psalmusoknak fellyül valo
írásáról, melyet a Deakoc
Títulusnac neuezne, semmi bi-
zonyos dolgot nem mondhatoc.
Mert ezzeckről mind a régi keresi-
tyéni Doctoroc, mind a mostaniac
igen kilembőzne. De még a
Sido doctorokis ezzen nem fér-
hőne ošue.

A mint ennekem tetzic, nem
igen szükség ezzeckről nagy bor-
galmattoságal tudakoznunc. mert
chac egynyihány igétskeuel akar-
ta a propheta meg telenteni, auagy
a helyt, hollot a fent gyűlekőzer-
ben

ben kellett a Psalmust énekőlni:
Auagy az énekőssnek rendir,
Mert külemb külemb rendecvöl-
tanac az énekléknek: Auagy a vi-
gasság rőue sersámokat: Mert e
fclcsocvölt a Sídóknál: Auagy, a
Psalmusnac rőuideden valo értel-
mēt. Egyebet erről, a fellyül valo
írásról, nem mondhattunc.

SELAH, Gyakorta a Psalmu-
soknak verseinec végében vetődne
a Propheta ez igétsket, Selah, De
euel egyebet nem nem akart a pro-
pheta, hanem hogy az oluassó, mi-
koron arra az igétskercs ir, iól meg
gondolliya, es esébe vegye est az
írást, azért hogy a fent Léleknek
valami titkiai vadnac benne be-
foglalua: Mint ha a propheta est
mondana: Meg gondold ez igi-
ket, es reaioc figyelmezel &c.

HALLELVIAH, Est ez
t ígét

igét gyakorta írta meg a Propheta
a Psalmusoknac vagy kezdetiben,
avagy végében. De ezíge a Si-
dóknál lelki vigaságos íge volt,
Mellyel a Propheta az Istenec
gyűleközetit intötte, Es a hiuec
az Istenec népe közet egyic a má-
sikát intöttéc hála adásra, es az I-
stenec dichiretűe, es az ő sent ne-
uēec felmagasztalására. E végre
tartottac meg a sent attyákis eſt
ez igét a keresztyéni sentegyház-
ban, az egyházi éneklésekben &c.

Immáran è munka felől, è sent-
fűges könyvvnece magyarázáſſa
es kiadáſſa felől kellene valami
írnom: nem a jámborokért, es a
hívó keresztyénekért, kic nyilván
lelki ideſſéggel, es keresztyéni fere-
töttel vésic eſt è munkát, látván
keresztyéni igyeközetemet: hanem
a rágalmazókért, kic senki mun-
kátat nem tibra, hanem gyűlöſé-
ges es

ges es felfuualkodot ſűből irilic
meg, es mindeneket gonofra ma-
gyaráznac.

De rövidſégnece okaért nem
akaroc írni: Hanem ezzen köny-
örgec minden Iſten felő jámbor
keresztyéneknece, hogy eſt è mun-
kát, melly nem igen kichin: mert
én tudom, mibe vagy onnekem,
ides ſűuel, es chendeſt elmeuel
vedgyéc, Tekéntuén erre, hogy
ſánbándéckal ſenkinec ártani, ha-
nem mindeneknece haſnálni akar-
tam.

Tudom gvarlo vóltoamat, es
elmémnece laſſuſágát, honnét kön-
nyen meg érthetem, hogy ſoc vé-
teknelkül nem leſen ez è munka:
De ha azzoc igen nagy haſnoc
nem veſnece belőle, kiket az Wt
Iſten értelemnece, es bölteſégnece
drága aiándékiual meg aiándéko-
zot:

zot; mind az által hasznát vesie a
segény együgyű keresztyénec, kik-
nec kiáltsképpen e munkammal
használni akartam.

Bizom a kegyelmes W^r Isten-
be, hogy a mi munkánk nem lesien
hetában, ő adgyon sent Lelket
mingkűnc, hogy az ő sent irásfá-
ból érthessűnc meg az ő sent aka-
rattyát, Es értuén követhessűnc, ho-
gy kedűbe lehessűnc mind öröc-
ken ői öcké, a mi W^runc Christus
Iesufnac általa; Amen.

Helrai Gaspar.

Ne nekűnc, ne nekűnc W^r
Isten,
De neked tisztetség men-
nyekben.

SOLTAR.

AZ AZ, S^gENT DA-

uid Psalmusnac auagy
Istennes énekinec
könyue.

A SOLTARNAC
első Rése.

ELSŐ PSALM.

AZ ELSŐ PSALMVS.
nac rövid értelme, aua-
gy Sommáia.

D Rágálátos dolgokat ír sent Dauid e Psal-
musba, Dichiri az Istennes ember nec Istennes
vóltát, minemű szorgalmattoság az tanóllya
az W^r Istennec igéjét, es sinettlen chac abba
gyönyörködic. Amiac vtánna meg iria az Isten
A teleneck

lynac...ual, Es Dauid orságá-
nac abra...yában meg írta, ming-
mü alapartya legyen a Christus or-
ságánac, az az, a bentegyháznac.
Osbue veti az Istennes emberek
is az Istentelenekkel, Es az Isten-
nességet az...nielen...Meg
írta mind kentör, de kült...kü-
lemb módal, Es mindenikr
ielenti term...feter, tulaydo...ar,
életénec műö...tát, beszedit, chelek ö-
derit &c.

Harmadbor, E könyben ta-
maszt a bent Lélec előnkbe külemb
külemb Istennes embereknek pél-
dait, mellyekben valóba meglát-
hatni az Istennec nagy kegyelmef-
ségét es irgalmasságát. Az istenie-
leneknek példaiban ked...láthat-
ni az Istennec igaz es...emény ha-
ragját a hamisság ellen, es minden
bűnnec ellene.

Negyed...er, A bent Lélec e kö-
nyben nyitua...valo igickel meg-
ielenti,

X₆

2
Isten példái az Isteni
felelemben ei, az ő
ket, reménység, odalmo-
k, alharattóságokat, túréseket, be-
eretteket, és mindenféle jószágos
kelekedeteket.

2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000
1001
1002
1003
1004
1005
1006
1007
1008
1009
1010
1011
1012
1013
1014
1015
1016
1017
1018
1019
1020
1021
1022
1023
1024
1025
1026
1027
1028
1029
1030
1031
1032
1033
1034
1035
1036
1037
1038
1039
1040
1041
1042
1043
1044
1045
1046
1047
1048
1049
1050
1051
1052
1053
1054
1055
1056
1057
1058
1059
1060
1061
1062
1063
1064
1065
1066
1067
1068
1069
1070
1071
1072
1073
1074
1075
1076
1077
1078
1079
1080
1081
1082
1083
1084
1085
1086
1087
1088
1089
1090
1091
1092
1093
1094
1095
1096
1097
1098
1099
1100
1101
1102
1103
1104
1105
1106
1107
1108
1109
1110
1111
1112
1113
1114
1115
1116
1117
1118
1119
1120
1121
1122
1123
1124
1125
1126
1127
1128
1129
1130
1131
1132
1133
1134
1135
1136
1137
1138
1139
1140
1141
1142
1143
1144
1145
1146
1147
1148
1149
1150
1151
1152
1153
1154
1155
1156
1157
1158
1159
1160
1161
1162
1163
1164
1165
1166
1167
1168
1169
1170
1171
1172
1173
1174
1175
1176
1177
1178
1179
1180
1181
1182
1183
1184
1185
1186
1187
1188
1189
1190
1191
1192
1193
1194
1195
1196
1197
1198
1199
1200
1201
1202
1203
1204
1205
1206
1207
1208
1209
1210
1211
1212
1213
1214
1215
1216
1217
1218
1219
1220
1221
1222
1223
1224
1225
1226
1227
1228
1229
1230
1231
1232
1233
1234
1235
1236
1237
1238
1239
1240
1241
1242
1243
1244
1245
1246
1247
1248
1249
1250
1251
1252
1253
1254
1255
1256
1257
1258
1259
1260
1261
1262
1263
1264
1265
1266
1267
1268
1269
1270
1271
1272
1273
1274
1275
1276
1277
1278
1279
1280
1281
1282
1283
1284
1285
1286
1287
1288
1289
1290
1291
1292
1293
1294
1295
1296
1297
1298
1299
1300
1301
1302
1303
1304
1305
1306
1307
1308
1309
1310
1311
1312
1313
1314
1315
1316
1317
1318
1319
1320
1321
1322
1323
1324
1325
1326
1327
1328
1329
1330
1331
1332
1333
1334
1335
1336
1337
1338
1339
1340
1341
1342
1343
1344
1345
1346
1347
1348
1349
1350
1351
1352
1353
1354
1355
1356
1357
1358
1359
1360
1361
1362
1363
1364
1365
1366
1367
1368
1369
1370
1371
1372
1373
1374
1375
1376
1377
1378
1379
1380
1381
1382
1383
1384
1385
1386
1387
1388
1389
1390
1391
1392
1393
1394
1395
1396
1397
1398
1399
1400
1401
1402
1403
1404
1405
1406
1407
1408
1409
1410
1411
1412
1413
1414
1415
1416
1417
1418
1419
1420
1421
1422
1423
1424
1425
1426
1427
1428
1429
1430
1431
1432
1433
1434
1435
1436
1437
1438
1439
1440
1441
1442
1443
1444
1445
1446
1447
1448
1449
1450
1451
1452
1453
1454
1455
1456
1457
1458
1459
1460
1461
1462
1463
1464
1465
1466
1467
1468
1469
1470
1471
1472
1473
1474
1475
1476
1477
1478
1479
1480
1481
1482
1483
1484
1485
1486
1487
1488
1489
1490
1491
1492
1493
1494
1495
1496
1497
1498
1499
1500
1501
1502
1503
1504
1505
1506
1507
1508
1509
1510
1511
1512
1513
1514
1515
1516
1517
1518
1519
1520
1521
1522
1523
1524
1525
1526
1527
1528
1529
1530
1531
1532
1533
1534
1535
1536
1537
1538
1539
1540
1541
1542
1543
1544
1545
1546
1547
1548
1549
1550
1551
1552
1553
1554
1555
1556
1557
1558
1559
1560
1561
1562
1563
1564
1565
1566
1567
1568
1569
1570
1571
1572
1573
1574
1575
1576
1577
1578
1579
1580
1581
1582
1583
1584
1585
1586
1587
1588
1589
1590
1591
1592
1593
1594
1595
1596
1597
1598
1599
1600
1601
1602
1603
1604
1605
1606
1607
1608
1609
1610
1611
1612
1613
1614
1615
1616
1617
1618
1619
1620
1621
1622
1623
1624
1625
1626
1627
1628
1629
1630
1631
1632
1633
1634
1635
1636
1637
1638
1639
1640
1641
1642
1643
1644
1645
1646
1647
1648
1649
1650
1651
1652
1653
1654
1655
1656
1657
1658
1659
1660
1661
1662
1663
1664
1665
1666
1667
1668
1669
1670
1671
1672
1673
1674
1675
1676
1677
1678
1679
1680
1681
1682
1683
1684
1685
1686
1687
1688
1689
1690
1691
1692
1693
1694
1695
1696
1697
1698
1699
1700
1701
1702
1703
1704
1705
1706
1707
1708
1709
1710
1711
1712
1713
1714
1715
1716
1717
1718
1719
1720
1721
1722
1723
1724
1725
1726
1727
1728
1729
1730
1731
1732
1733
1734
1735
1736
1737
1738
1739
1740
1741
1742
1743
1744
1745
1746
1747
1748
1749
1750
1751
1752
1753
1754
1755
1756
1757
1758
1759
1760
1761
1762
1763
1764
1765
1766
1767
1768
1769
1770
1771
1772
1773
1774
1775
1776
1777
1778
1779
1780
1781
1782
1783
1784
1785
1786
1787
1788
1789
1790
1791
1792
1793
1794
1795
1796
1797
1798
1799
1800
1801
1802
1803
1804
1805
1806
1807
1808
1809
1810
1811
1812
1813
1814
1815
1816
1817
1818
1819
1820
1821
1822
1823
1824
1825
1826
1827
1828
1829
1830
1831
1832
1833
1834
1835
1836
1837
1838
1839
1840
1841
1842
1843
1844
1845
1846
1847
1848
1849
1850
1851
1852
1853
1854
1855
1856
1857
1858
1859
1860
1861
1862
1863
1864
1865
1866
1867
1868
1869
1870
1871
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900
1901
1902
1903
1904
1905
1906
1907
1908
1909
1910
1911
1912
1913
1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920
1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025
2026
2027
2028
2029
2030
2031
2032
2033
2034
2035
2036
2037
2038
2039
2040
2041
2042
2043
2044
2045
2046
2047
2048
2049
2050
2051
2052
2053
2054
2055
2056
2057
2058
2059
2060
2061
2062
2063
2064
2065
2066
2067
2068
2069
2070
2071
2072
2073
2074
2075
2076
2077
2078
2079
2080
2081
2082
2083
2084
2085
2086
2087
2088
2089
2090
2091
2092
2093
2094
2095
2096
2097
2098
2099
2100
2101
2102
2103
2104
2105
2106
2107
2108
2109
2110
2111
2112
2113
2114
2115
2116
2117
2118
2119
2120
2121
2122
2123
2124
2125
2126
2127
2128
2129
2130
2131
2132
2133
2134
2135
2136
2137
2138
2139
2140
2141
2142
2143
2144
2145
2146
2147
2148
2149
2150
2151
2152
2153
2154
2155
2156
2157
2158
2159
2160
2161
2162
2163
2164
2165
2166
2167
2168
2169
2170
2171
2172
2173
2174
2175
2176
2177
2178
2179
2180
2181
2182
2183
2184
2185
2186
2187
2188
2189
2190
2191
2192
2193
2194
2195
2196
2197
2198
2199
2200
2201
2202
2203
2204
2205
2206
2207
2208
2209
2210
2211
2212
2213
2214
2215
2216
2217
2218
2219
2220
2221
2222
2223
2224
2225
2226
2227

A I ALMVSOK=

NAC ITVLVSIROL,

Aza helyül valo irásá-

Es nemine-mű

geb Tzicke-

ckről.

Almusoknac helyül valo
írásáról, mellyet a Deakoc
Titulusnac neuezne, semmi bi-
zonyos dolgot nem mondhatoc.
Mert ezzeckről mind a régi keres-
tyéni Doctoroc, mind a mostaniac
igen kilembőzne. De még a
Sido doctorokis ezzecken nem fér-
hőne dőle.

A mint ennekem tetzic, nem
igen szükség ezzeckről nagy bor-
galmatosságal tudakoznunc. mert
chat egynyilány igétskeuel akar-
ta a propheta meg ielenteni, auagy
a helyt, hollot a sent gyüleköz-
ben

ben kelle a Psalmus enekölne.
Auagy az eneköllekne rendit,
Mert külemb külemb rendec vol-
tanac az eneklekne: Auagy a vi-
gasság tőve szerbámokat: Mert e
felesce volt a Sidóknak. Auagy, a
Psalmusnac rövideden a criel-
mēt. Egyebet erről, a helyül valo
írásról, nem mondhattunc.

SELAH, Gyakorta a Psalmu-
soknac verseinec végeben vetődte
a Prophera ez igétsket, Selah, De
euel egyebet nem nem akart a pro-
phera, hanem hogy az oluasso, mi-
koron arra az igétskere iut, iól meg
gondollya, es esébe vegye est az
írást, azért hogy a sent Lélekne
valami titkiai vadnac benne be-
foglalua: Mint ha a propheta est
mondana: Meg gondold ez igi-
ket, es reaioc figyelmezel &c.

HALLELVIAH, Est ez
† igét

igét gyako- ra írta meg a Propheta
a Psalmus- ban vagy kezdetiben,
nagy végeiben. De ezíge a Si-
dóknál lelki vigaságos íge volt,
Mellyel a Propheta az Istenec
gyűlekezett inótte, Es a hívec
az Istenec népe közet egyic a má-
sikát i inótte hála adása, es az I-
stenec dichiretűre, es az ő sent ne-
uénec felmagasztalására. E végre
tartottac meg a sent atyákis est
ez ígét a keresztyéni sentegház-
ban, az egyházi éneklésekben &c.

Immáran é munka felől, é sent-
séges könyvvéc magyarázása
es kiadása felől kellene valamit
írnom: nem a jámborokért, es a
hív keresztyénekért, kic nyilván
lelki idességet, es keresztyéni fere-
tötöl vésic est é munkát, látván
keresztyéni igyeközetemet: hanem
a rágalimazzókért, kic senki mun-
káját nem ista, hanem gyűlölsé-
ges es

ges es felfuualkodot fűből inlic
meg, es mindeneket inosira ma-
gyaráznac.

De rőuidség nec oka: nem
akaroc írni: Hanem ezze
örgec minden Isten félő
keresztyének nec, hogy est
kát, melly nem igen kichin: mert
én tudom, mibe vagy onnckem,
ides búuel, es chendes elmeuel
vedgyéc, Tekénruén erre, hogy
bánbándékkal senkinec ártani, ha-
nem mindenek nec használni akar-
tam.

Tudom gyarlo vóltomat, es
elmém nec lassufagát, honnét kőn-
nyen meg érthetem, hogy soc vé-
teknélkül nem leßen ez é munka:
De ha azzoe igen nagy hasznót
nem vés nec belőle, kiket az W
Isten értelem nec, es bölcseség nec
drága aiándékual meg aiándéko-

6
zot; mind az által hasznát veszi a
fegény együgyű keresztényec, kik-
nec kiáltsképpen é munkammal
használni akarom.

à kegyelmes W r Isten-
a mi munkánc nem lesien
, ő adgyon sent Lelket
ekünc, hogy az ő sent irással-
ol érthessük meg az ő sent aka-
rattát, Es értuén követhessük, ho-
gy kedvébe lehessünk mind örök-
ken ő őcké, a mi W runc Christus
Iesusnac általa: Amen.

Heltai Gaspar.

Ne nekünc, ne nekünc W r
Isten,

De neked tisztetség men-
nyekben.

SOLTAR.
AZ AZ, S SENT DA-
uid Psalmusnac auagy
Istennes énekinec
könyue.

A SOLTARNAC
első Rése.

ELSŐ PSALM.
AZ ELSŐ PSALMVS.
nac rövid értelme, aua-
gy Sommáia.

DRágaltos dolgokat ír sent Dauid é Psal-
musba, Díchiri az Istennes embernecc Istennes
völtát, minemű szorgalmatosság az tanólyya
az W R Istennec igéiét, es sinettlen chac abba
gyönyörködíc. Annac vtánna meg iria az Isten
A telenek

A SOLTARNAC.

teleneknec Istentelenségét, Es eképpen külembé
get, chinál az igaz és a hamis egyház közet.

Ebből ezokaért tanollyunc, hogy az WR
Istennec Igéienc tanolásába sorgalmatossoc
es álhatatossoc legyunc, Es az Istenteleneknec i-
deig való előmentekbe ne botrán: ozzunc, hogy
ezért az istennec vtárol eláuoználnc.

I.

Meg iria
scent David
az Istennes
embernec tu
laydóságát
es annac bó
dőségös
völtát.

Bodog az à férfiu, ki nem
iár az Istentelenneknec taná-
tsába, Es à bünefeknec vtán né
ál, Es à chuffoloc közet né ül.

Bünesec.) Az az. A kic sánssándékal à go-
nosra igyeköznec.
Iosue. 1.

Chuffolóc.) Az az, A kic Istenfélől semmit
nem tarinac, es az ó Igéiuel semmit nem gon-
dolnac re.

Hanem az WR nac Igéi-
be vagyon mindé gyönyörü-
sége: (kedue:) Es az ó törüé-
nyébe elmélködíc mind éyel
s mind nappal.

Ol.

ELSŐ RESZE.

Ollyan ez, mint à folyo
víz mellet ültöttet fa, melly
gyümölcset terem az ó idei-
be, Es mellynec leuele meg né
fonnyad: Es minden cheleke-
detinac elő mente vagyon.

De nem ollyanoc az Isten -
telenec: hanem ollyanoc mint
à porr, mellyet à szél elfuia.

Ennec okaért meg nem ál-
hattyac az Istentelenec az itü
letet: Es à bünessec (meg nem
maradhatnac) az igazzaknac
gyölökezetibe.

Mert az WR gondot visfel
az igazzaknac vtára: De az Is-
tenteleneknec vta elugcs.

A 2

II.

Ierem. 14.
vigasztalás,
miuel hogy
az igazzac
meg áldat-
tatnac.

II.

Fennye-etes
miuel hogy
az Istentele-
nec elueß-
nec.

III.

Okot ad mi-
ért lesen az
igazaknac
iöl dolgoc, es
miért vess-
nec el à go-
nosoc.

II. PSALM.
SOMMA.

Szent David ömagát es királyságát példaul elő aduán, a Christus Iesusról, es annac orságaról iouendőt mond, telenti a stis, kichodác Iesne a Christus Iesusnac es az ő Euangeliomá nac ellenségi, tudni illic, nem alaualo emberek: hanem é világi feiedelmec, Királyoc zc. De é mellet meg mondgya a stis, melly heiába lesen ezzeknec az ő fenneségeg, kegyettlenkődesség zc hogy a Christusnac es annac orságánac nem árthatnac: hanem ömagoc minyáian eluesne.

Ezokaért é Psalmusban nyiluan valo bizony ság vagyon, hogy a Christus Iesusnac orsága, melly a hív keresztyéni gyülekezet, örökké megmarad. Bátorsággal ezokaért köuesűc a mi WRunc Christus Iesus ac Szent Igéiét, es ötet tisztellyűc mindenképpen.

I.
Feddí a kegy
ettleneket,
kie a Chris-
tusnal es az
Euangeliom
mal ellenkőd
nec.

Aft. 4.

Miért fennelkődne a po-
gánoc: es miért gondolnac a
népec heiába valókat?

A királyoc feltámadnac,
es a

es a feiedelmec egybe tanáts-
koznac, Az WR ellen, es az ő
megkentő ellen.

Szaggassuc el az ő kettele- *Az ellenkőd-
ket: es velsűc el rólunc az ő í-
gaiokat. *déc est mon
dgyac.**

A ki mennyekbe lakic, meg *Fennyegetés*
meueti: Es az WR meg chuf-
follya őket.

Ackor meg solittya őket
az ő haragiába: Es az ő kemé-
ny indulattyába meghaborit-
tya őket.

En kdig megkentem az *II.
szol az ata-
én királyomat: Sionra az én ty a fiáról*
Szent hegyemre.

Az WRnac végezése se- *A fia szol.
A 3 rént*

Acto. 13.

Ebr. 1. es. 5.

à Christus,

Pap. es Is-
ten.

rénthirdetem, hogy az WR est
mondotta ennékem: Te vagy
az az én Fiam: Ma súltelec én
tégedet.

A Pogánoc

à Christus or

ságához va

lóc.

Kéry én tőlem, es teneked
adom örökségül a pogánokat:
es a földet mind végic birodal-
mul.

Apocalip. 2.

es. 19.

Vas páltáual tőred őket:
es mint föld fazakat őské ron-
tód őket.

III.

Itti az ellen

ségőket, ho-

gy esekbe

vegyec mago

kat, Es a fiut

ferecséc.

Ezokaért tū királyoc ert-
sétec: es tū Birác è földén ta-
nólyatoc.

Szolgályatoc az WR nac fé-
lelelemmel: es őruendőzzetec
reskettéssel.

Apollyatoc à Fiut, hogy
meg

meg ne haragodgyéc, es el ne
vesztetec az útról, mikoron
hammar meg geried az ő hara-
gia: Bodogoc minnyáian kic
ő benne biznac.

Chac Chris-
tus Iesusba
vagyon az ő
reg bódoga-
ság.

III. PSALM.

Dauidnac Psalmusa: Mellyel
imádkozzéc futuán Abso-
lon előt, az ő fia előt.

S O M M A.

E Psalmusban panaszolkodic à Propheta
az ő ellenséginéc soksága felől, kic ellene táma-
tanac. Demeg ielenti esztis, minemű bizodalma
legyen őneki az Istenbe, es őtet hiú segitségül,
eszteltekéluén, hogy az WR őtet meg segiti,
de az ellenségoke eluešti, es az ő nepet meg
áldgva.

Alhatatossoc legyünc ezokaert miis az WR
nac vtába, es meg ne tántorodgyunc, mikoron
haboruságba esünc: hanem hidgyuc, hogy az
WR megsegit, es kegyelneissen meg őltalmaz.

A 4

WRam,

A SOLTARNAC.

I. *Pana* WRam, ki sockan vadnac,
dic az ellen kic nyomorgatnac engemet:
kedőknek sockan támadnac ellenem.

sokságáról. Sockan elst mondgyác az
 2. Sam. 15. én lelkem nec: Az Isten meg
 nem szabadittya. Selah.

II. *Bizodalmát* Maga WRam te vagy az
jelent. Mi én óltalmom: Te vagy dichő-
uel hogy az ségem, Es te magasztalod fel az
Isten meg se én feiemet.
 giii.

Az én sómmal az WRhoz
 kiáltoc: es meg halgat enge-
 met az ő sent hegyéről. Selah.

En lefekszem es elalósom,
 es ismet felkelec: Mert az WR
 gondomat visselli.

Nem félec soc ezzer népek-
 től: kic köres környül reám tá-
 madnac. Kel-

ELSŐ RESZE.

Kellyfel WRam, óltalmaz
 engemet, én Istenem: Mert te
 üttöttél artául r-nden ellensé-
 gimet: es az Ist itelennek nec
 fogait kitörtet.

Chac az WRnál vagy on à
 segítség: Es à te népedre valo
 áldomáffod. Selah.

IIII. PSALM.

Dauidnac Psalmuffa,
 Hegedűkbe elől éneklendő.

S O M M A.

Ebben e Psalmusban is imádkozzic à Pro-
 pheta az WRhoz, es kéüanya, hogy őtet
 meg halgassa. Annac vtánna inti ellensé-
 git, kic ellene támattanac vala, meg teresse: es
 vtólsor öruendezzéssel végezi à psalmust.

Ezokaért mi is e Psalmusban tanollyuc, ho-
 gy à haboruságba meg ne haborodgyunc, es
 boßszualásra ne igyeközzunc, hanem az WRra

A s néz-

A SOLTARNAC.

hézünne, es öneki könyöregünne, es minden boz-
suálást öneki aianlyne.

I. **Könyöreg,**
hogy az
Isten meg hal-
gassa, es kö-
nyörüllyen
rayta.
Mikoron segítségül hilac, hal-
gas meg engemet, Igasfágnac-
nac Istene: Mikoron boron-
gatásba vólnéc te tagitottál
engemet: Könnyörűly ray-
tam, es halgasd meg imádsá-
gomat.

II. **Fordul ellen**
segíre es à
haboruság
támasztok =
ra.
Embereknek fiai, Miglen
gyalástatic az én tisztességem?
Miert keduelitec à hítségot, es
meg keresítec à hazugságot?
Selah.

Vigaftalás,
hogy az Is-
tennek osto-
ránac vége
dühöség.
Vegyétec esetekbe, hogy
az WR az ő Sientét magánac
valástotta: Az WR meg hal-
gat engemet, mikoron hozzá
kiáltoc. Ha

ELSŐ RESZE.

6

Ha meg haragosítoc, Ne Eph. 4.
vétközzetec, Beszéllyetec sűue- Inti à gyar-
teckel à tú ágyatokon, Es le- lokat túrésa-
gyetec vestec. Selah. re es cheu-
deszségre.

Aldozzatoc igasfágnac ál-
dozatiual, Es bizzatoc az Wr-
ba. Meg telenti
az isteni tisz-
teleket.

Sockan mondgyác: hogy
mutathatna ez minékünne á
iót? De te Wram emeld fel mi-
reanc à te ortádnac villago sá-
gát. III.
En te bented
örüendez =
zec: Az Is-
tentelenec ke-
dig borba es
buzába re.

Te adtál vidámságot az
én sűuembe: hollot amazoc
borban es búzában gyönyör-
kődnec. IIII.
Chac à hi-
ueknal vagy
on à békefá-
ség.

Ennec felötre lefeksem bé-
kősséggel es elalussom: Mert
te Rom. 8.

te WRam egyedül teszed, hogy bátorságba lakhatom.

V. PSALM.

Dauidnac Psalmuffa, Az örökségekről elől éneklendő.

S O M M A.

EPsalmusban könyörgök a Propheta, hogy az WR Isten az ő könyörgésének szauát meg halgassa, hogy ő őtet vezérlye, hogy ellenséginé kezébe ne essék: hanem hogy azzoc az őnen törekbe meg ackadgyanac, es az őnen gonosz tanátskozássokban elűsszenec: hogy est látván az Istenbe bizóc örüendexzenec, es meg erőssedgyenec.

I. VRam, fűgyelmez az én
 Könyörgö bešédimre: erts meg kiáltásomat.
 hogy az Vr meg halgassa.

Halgas imádságomnac szauára, én királyom, es én Istenem:

nem: mert tenéked könyörgec.

WRam, Reggel halgald meg az én szómat: Reggel késtem magamat tenéked, es erről gondot visselec.

Mert te vagy Isten, ki nem kedueled a hamisságot: Nem lakic veled együt a gonoszságos.

Meg nem maradhatnac a te szómeid előtt a hamissac: gyűlöled mind azzokat, a kic cháládságot műuelnec.

Elűssited azzokat, a kic hazukságot bešélnec: A véršomihozó es az álnac férfiat az WR meg vtálya.

De

II.
 Bizic, hogy az Vr meg halgattya, miert hogy igaz, es gyűlöli a hamissakat.

A SOLTARNAC.

De én à te nagy iouóltod-
ba bízván bemegyec à te há-
zadba, es imádlac à te sēt tem-
plomodba, à te félelmedbe.

III.

Könyörgés,
hogy az i-
gazságba ve-
zerlettesse,
hogy ellense-
gihátra ve-
rettefene,
es meggya-
lástassanac,
Psal. 13.
Rom. 3.

WRam vezérly engemet à
te igazságodba az én ellensé-
gimért: igazgásd én előttem à
te útadat.

Mert ninchen igaz mon-
dás az ő sáiokba. az ő sūuec
gonofságot gōdol: megnyílt
koporsó az ő torkoc: nyeluec-
kel hizelkōdnec.

Haboritsad őket, W r Isten:
heába legyen tanátskozásoc:
az ő nagy foc gonofságokért
vesd meg ōt: mert ellenkōd-
nec te vel

Es

ELSŐ RESZE.

8

IIII.

Es örűlnec minnyáian kic
te benned bízna, Vigadnac
mind öröcké: Es te meg óltal-
mazod azzokat, Es te benned
örüendeznec azzoc, à kic te
Neuedet sēretic.

Szol à haß-
onról melly
hōuetkōzic
à sēntekre,
ha az Isten
à gonoszo-
kat leueri.

Mert te áldot meg, WRam,
az igazt, Es à te ió kedueddel
mintegy payfalkōrnyúlvesd.

VI. PSALM.

Dauidnac Psalmusa,
Nyóltz húru hegedűbe e-
lől éneklendő.

S O M M A.

Szép es ayitatos imádságot irt à Prophe-
ta à Psalmusba, mellyel az Vrnac imadkozot,
mikoron nagy es igen nehez betegségbe vólna.
Ebből tanólluc, hogy mikoron az V r Isten à
kerejt ala v. et minket, auagy nehez betegse-
gōket

A SOLTARNAC.

göket bochtát reánc, hogy az Vr Istentől ezzer
el ne táuozzunc: hanem sent Dauid dal hozza
sieszünc, es süuünc serent könyöregiünc önaki:
es nyiluán meg halgat.

1.

Könyöreg,
Nem hogy
az Isten meg
ne büntöfse.
hanem hogy
haragból
ne büntöfse.

VRam, Ne fedgy meg en-
gemet à te kemény indulatod-
ba: Se dorgály meg engemet à
te haragodba.

Könnyörül **W**ram én ray-
tam, mert erőtlé vagyoc: Gyo-
gyíts meg **W**ram, Mert min-
den tetemim rešketnec.

Könyörüle-
essen jól. Es igen meg haborodot az
én lelkem: Te kedig, **W**Ram,
migen?

Fordully meg **W**ram, Ments
meg az én Lelkemet: Tarts
meg engemet à te ióuóltodért.
Mert

ELSŐ RESZE.

9

Mert à halálba ninchen em-
leközet te felöled: Kichoda di-
chír tégedet à koporsóba?

Elfarattam ohaytua: éyen-
ként megöttezem az én ágya-
mat, es feckühellyemet könny-
hullásimmal meg neduesíté.

Sinem meg hiruad bánat-
nac miatta: meg eméštöttic
ennye foc ellenségim közet.

Tauozzatoc el tölem min-
nyáian, kie gonofštouéc vat-
toc: mert az **W**r meg halgatta
firalmas šauamat.

Meg halgatta az **W**r kön-
nyörgésemet: az **W**r fogatta
imádságomat.

Meg šéggyenyüllyenec es i-

B gen

Matth. 7.
et. 25.

Luce. 13.

11.

Lelki öre-
mel dűche =
kódic, műuel
hogy az Is-
ten meg hal-
gata.

gē meg háborodgyanac minden én ellenségim: Hátra veretessenec, es hertelen meg pirullyanac.

VII. PSALM.

Dauidnac ártatlansága, Mellyet éneklet az WRnac, a Khufi, Iemin fianac, besédeért.

2. Samuel. : 7.

S O M M A.

Imádság vagyóné Psalmusba, mellyel az Vrnac imádkozot, mikoron halálra őtet kergetne Saul király. Vetti kedig az Vrnac eleybe az ő ártatlanságát, es könyöreg, hogy az Isten az ő igaz itéletből őtet a Saulnac semesége ellen meg óltalmazza: hollot est az ő igéibe meg igitte.

I.
Az Istenhez
segítseget
kívánja, az

EN Wram Istenem, Te bened bizom: óltalmaz meg mind

mind azzoktól, kik üldöznek engemet: es ments meg engemet: ^{ellenfelel} ^{ellen}

Hogy mint az oroslán elne ragadgyác az én Lelkem, es el ne bággaftás: hollot nints ki meg mentsen.

Wram én Istenem: Ha ^{II.} ^{Artatlanságát elő} ^{rámlállya.} est müueltem: ha hamiság vagyón az én kezembe.

Ha az én velem gonosbul chelekedő nec visbontac gonosbul fizettem: auagy ha ok nélkül ellenségemet meg főtottam.

Bár az én ellenségem üldözze az én lelkemet es meg fogia, Es a földre nyomodgya

B₂ az én

az én életemet : Es tiszteleté-
met à porrba takaria . Selah.

III.

*Alstennecia
gaz itéleti-
höz nevez
oda folya-
mic.*

Kellyfel Wram à te hara-
godba, Es ellene támadgy az
én ellenségim fennességéne-
c ellene: Kellyfel az én törvény-
emre, à te végezésed szerint.

*Mivegre
szerzette az
Isten à biro-
dalmokat.*

Hogy à nép ismet hozzád
gyűlyen : es ezzenért tégedet
felmagasztallyon.

Az Writili à népeket: W-
ram, itilly meg engemet az én
igasságó szerint, Es az én árt-
tatlanságom szerint.

*1. Paral. 28.
Jerem. 11. es.
17. es. 20.*

Kérlec, had emélsse az Is-
tenteleneket à gonofság : es
vid elő az igazt, Te szűveknek
es veséknek meg tudóia igaz
Isten.

Az

Az én óltalmom Istenbe
vagyon. ki meg tarttya à iám-
bor szűveket.

Az Isten igaz biro, Ki na-
ponként fennyeget.

*Fennyeget
az Istennek
igaz haragi
dual.*

Ha meg nem ter: Fegyue-
rét ránttya, es iyét feluötti, es
arányoz.

*Nem ter)
Az az, Az
Istentelen
Saul király.*

Es halálos szerbámokat ké-
sítet: az ő nyilait vesztésre chi-
nált.

Imè, Hamiságot fogadot, *Isa. 59.*
es nyomorgatással terhös : es *Iob. 1. es 20.*
hazugságot szül.

Vermet ássot es meg mé-
lyített es belő esic à verembe,
mellyet ő maga chinált.

B 3 Az ő

Az ő gonosz igyeközeti ön-
nen feiere fordul: Es az ő ha-
milsága az ő tetteiére sál.

IIII.
hala adással
vegezi.

De én hálát adoc az WR-
nac az ő igaságaért: Es dichi-
rem a felséges Wrnac Neuét:

VIII. PSALM.

Dauidnac Psalmusa, A Hagi-
títhen a fő énekestőlől
éneklendő.

S O M M A.

Szent Dauid Propheta e Psalmusba dichiri
es felmagasztallya az Vr Istent az ő nagy be-
retettiért, mellyel az emberi nemzetet szereti,
mellyet először megmutatta az ő bőlchesege-
nec általa a teremtesbe: annac utánna az embe-
ri nemzetnek megváltságba, Mellyekbe az em-
beri nemzetet dűchőitotte.

WRam,

I.

VRam, mi vrralkodonc, mel-
ly nagyságos a te Neuéd mind
az egész földön, Melly a te dű-
chősegedet mind az égic fel-
magasztallya.

Az Istenec
dűchőseges
völtát bir-
deti melly
minden felől
meglányic.

A kisdedec es chőrsémök-
nec sziakból szerzettél hatal-
mat, a te ellenségidért: Hogy
elűessedsd ellenségedet, es az ő
magaért bosszualót.

Matth. 21.
Az Isten elle-
nec ál a ke-
uéllyel nec:
de az aláz-
tosságnac ke-
gyelmet ad.

Miért hogy látom a te égei-
det, vyaidnac chinálmányát,
A hódat es a chillagokat, mel-
lyeket te chináltál.

1. Pet. 5.

II.

Michoda az ember, hogy
emleközzel felőle? es az em-
bernec fia, hogy meg látoga-
tot őtet?

Az ember a
nec nyaua-
lyás völtás
tek inti.

B 4 Kc-

A SOLTARNAC.

Ebr. 2.

III.

Az Istennek
emberek =
hőz való se
retetit iria.

Keuēssel küssebbé tőtted ő-
tet az Istenne: Tistességgel es
dűchőséggel coronástad őtet.

1. Cor. 15.

Mindenec
mienc à Chri
stusba, est à
meltsóságot
vißsa nierte
az emberi
természet
az ő siebe
az Vr Iesus
Christusba.

2. Cor. 3.

Ephes. 2.

Wrra tőtted őtet à te ke-
zeidnec chinalmányin : es
mindeneket az ő lábai alá vet-
tettél.

Minden iuhokat es őkrö-
ket: à mezői vadakat is.

Az egyi madarakat, es à ten-
gernec halait: mellyec à téger-
nec ősuenyit eliáriác.

Wram mi vvralkodónc,
melly nagyságos à te Neued,
Mind az egész földön.

IX. PSALM.

Dauid.

ELSŐ RESZE.

13

Dauidnac Psalmusa, Az ékes
iffiuságról, à fő énekesről
eneklendő.

S O M M A.

E Psalmust szerzette sent Dauid, minee
vtánna az Vr Isten Israelt meg szabadította
vólna az ő nagy ellenségitől, mellyec ellene tá-
mattanac vala nagy sockassággal, tudni illic à
Philisteusoc, Amorheusoc, Moabitác, Strusoc etc.
Ezzeket mind meg győzuen sent Dauid, az Vr
Istennec hatalmosságánac általa, halát at ad az
Vr nac, es nagy lelki őremmel dichiri es dűchőti
őtet. Ebből mi istanullyuc, hogy az Vrnac ió-
tétét ismeryiuc, es őnaki süuunc szerent halá-
kat adgyunc.

FElmagasztalom az Wrat tel- Győzede-
lyes süuémel : hirdetem min- lemnek ör-
den te chodaidat. uendetes éne-
ke.

Vigadoc es őruendezzec 2. Samuel. 5.
te benned: dichiretet mondoc

B ; à te

I. à te Neuednec, ô felséges.

Felmagaß = Miért hogy hátra tertenec
tallya az Vr az én ellenségim: es elefuén el-
Istennec ha- ueßtenec à te Sinednec előttte.
talmaßsá =

gát, es igaz Mert te vittet végre az én
ítéletit. törüenyemet es igyemet: ültél
az itilő sékbe igasagnac bi-
raia.

Meg dorgáltad à pogáno-
kat, Es elueßtetted az Istente-
lent: az ô neuket eltörletted
mind öröckè.

Az ellenség mind fegyue-
restől elueßet mind öröckè:
Városit eltörtet: az ô emlekő-
zetec velece egyetembe elkölt.

Az Wr kedig mind öröckè
meg marad: es az ô sékít itilet-
tre kélítotte.

Es ô

Es ô itili à tellyes földet i-
gaságba: es igazzán tessén
törüént à népeknek.

Es az Wr mentsége lessén
à nyomorultnac: óltalma sük-
ségkört à haboruságba.

Es te benned biznac, kic
ismeric à te Neuedet: Mert el
nem hagyod azzokat, Wram,
à kic tégedet kerésnec.

Dichiriétec az Wrat, ki Si-
onba lakozic: Hirdeßsétec à
népec közet az ô teteményit.

III.
Inti à nepek
az Vr Istén-
nec dichirea
tire.

Mert meg kerefuén az ô
véreket meg emleközet róloc:
es nem feletközet à nyomorul
taknac kiáltáßsockról.

Köny-

A SOLTARNAC.
SOMMA.

Szent Dauid könyörgés és Psalmusba az
Vr Istennec, a kegyetlen és álnac Saul király-
nac ellene, ki mindenek eppen így ökezi: vála Szent
Dauidat megölni. Olyanoc minnyáian az an-
nya Szentegyháznak ellensége, Mert mind ál-
nakságal, s mind hatalmaságal így ökezi: a
nyauallás Szentegyházat rontani. Ezec ellene
könyörgésünk az Vr Istennec Szent Dauiddal,
hogy ő az ő bölcsességéből talállyan módot,
hogy ez álnac és kegyetlen népeket hátra ve-
rie, és meg ségyenítse.

1.
Panaßolko-
dic az Isten
telenek enec
leüéltséget
felől, és az
zoknac ha-
mítségoc és
kegyetlensé-
get felől.

VRam, Miért álaß táuoly?
mire reytazzel el a búkségnecc
ideien.

Kéülségből haborgattya
az Istentelen a segént: Ackad-
gyanac meg az ő tanátfokba,
mellyeket gondoltanac.

Mert az Istentelen dúchö-
kedic

ELSŐ RESZE. 16

kedic az ő lelki faytalanságá-
ba: és a telhettetlen magát há-
nyuán káromlya az Istent.

Mineműec
az Istentele-
nec.

Az Istentelen felmereszt-
uén nyakát senkiuel nem gon-
dol: Sémínecc véli az Istent min-
den gondolatryába.

Ió Serentsésec az ő vtai
minden idebe: A te itiletit tá-
uolly vadnac ő töle: Minden ő
ellenségit meg vtállya.

A ió Serent-
se nem min-
denha iele
az Istennec
iő kedüenec.

Est mondgya az ő búuébe:
Nem tántorgoc: öröcken örö-
ke bántásnélkül lessec.

Rakua az ő báia átockal, *Psalm. 13.*
álnaksággal és chalárdssággal: *Rom. 3.*
Az ő nyelue alat gyóttrelem
és hamítség.

Les-

Lesben ül a toluai ockal: a reytékbe meg őli az ártatlant: az ő sódmei a segény ellen fűgyelmessec.

Leiselkődic titkon, mint az oroszlán a barlangba: Lefesekődic hogy elragadgya a segént: meg kapja a nyomorultat, mihelt töröbe akasztalhattya.

Leütuén elnyomodgya: es hattalmassággal a segényeket leueri.

Est mondgya az ő sűvébe: elfeletközet az Isten: ortáiát elfordította, hogy soha meg ne lássa.

Kelly-

Kellyfel Wram Isten: húzd fel kezedet: Ne feletközzél a nyomorultakról.

Miért káromlya az Istentelen az Istent? est mondgya az ő sűvébe: Nem vissele ezzekekről gondot.

Maga iól látod: Mert te nézed a gyöttrőlmet es a kegyetlenséget, hogy kezedebe adasfanac. Neked hadgyatot a segény, Az áruánac te lesse segítdie.

Törd el az Istentelennec es az ártalmasnac kariát: Ackoron ha valaki meg keresendi az ő Istentelenséget, soholt né talállya. Kariát) Az az. hamisbirodalmat es hattalmasságot.

C Ki

II.

Segítségül
hiya az Isten
tent az Isten
telennec el
len.

Az Isten mint
deneket lát.

Az Isten a
segénnek ol
talma.

116.

Bizodalmos

beszedel vé- ken öröckè: A pogánoc elueß-
gezi à Pfal- nec az ő földéröl.

must. mîcre

hogv tud =

gya, hogy sagat meg halgatod Wram: te
az isten a ny chendeüted búueket: Rés a te
omorultak= ert boßsut füled.

al.

Az ember

chac föld, uánac es a nyomorultnac: ho-
miért tábat gy a földi ember többé ne fen-
ollyan kevé nyegessen.

XI. PSALM.

Davidnac Psalmuffa,
A főénekestől éneklendő.

S O M M A.

2. Sam. 22. Szép es drágálátos Pſalmus ez, melyet ſent
David ſerzet az ő arulattott ellen. Megirja
kediz azzoknac tulajdoságot. De műuel
hogy

hogy tudgya, hogy az Isten az igazakat sere-
tes az hamissak at es az Istenteleneket gyűlöli,
ezokaért igaz hitből dűchökedic az Vr Isten-
be, miuel hogy őtet meg tarttya es meg őtal-
mazza.

I.

AZ Űrba bizom: Miképpen
mondgyátoc tehát az én lel-
kemnek: fűffel a mi hegyeink-
ről mint egy madar?

Mert, imè, az Istentelennek
feluettic iyeket, es nyilakat az
idegbe veric: hogy reytekbe
meg löiéc az ártatlan sánu-
ket.

Ha a fundamentumokat is elronttyác: Mit tehet az igaz néki?

Az W r az ő bent templo-
mába vagyon: ő az W r, kinéc
C₂ feki

Iséki mennybe vagyon: látnac
az ő sőmei: az ő sőmélldöki
meg proballyac az emberek-
nec fiait.

III.
Vigaſtalás,
hogy a ke-
reſt nem ſſ-
zennecharag
iánac iele.

Az W r probállya az igazt:
az ő lelke kedig gyűlöli az ſſ-
tentelent, es aſt, a ki a hamif-
ságot kedueli.

Gene. 19.
Mmt Sodo-
mára 2c.

Első gyanánt bochár az
Iſtentelennekre villamáffokat,
tűzet, kénkövet, es ſelueſt:

IIII.
Vigaſtalás.

Mert ez az ő iutalmoknac réſe
Mert az W r igaz, es ſereti az
igafságot: az igazat nézi az ő
ortáia.

XII. PSALM.

Dauidnac Pfalmufa,
Nyoltz

Nyoltz húru hegedűbe
énecklendő.

S O M M A.

E Pfalmusba panaſolkodic ſent Dauid,
műuel hogy az emberek között kiueſſet mind
a hit, s mind az igafság: es hogy győzedelmet
vőtes eláradot a hamifság, a kepmutattoſság,
a hazugság, a chalárdſág, es a ſegények nec
nyomorgattáſa 2c. Ezért keűánya az Iſtenől,
hogy a viſſſafördultak on es a hamiffak en boſſ-
ſut ályon, es őket kiirtſa. Annac vtanna vigaſ-
tallya az Iſtemeſſeket es a iámborokat, műuel
hogy az Iſten őket elnem hadgya, hanem meg
tarittya.

SEgélly W ram: Mert elfottac
a ſentec: es meg keueſſettenec
a hiuec az emberek nec fiait kő-
zet.

I.
Panaſolko-
dic a hamif-
ság es hit-
telenség
felől.

Kiki mind hazugságot be-
ſél az ő felebaráttyaual: Alnac
C 3 aiaki-

II.

veszedelmet
kiáírnya á
hamissá-
nac.

aiakiual es kettős búulból nac.
Kisaggassa az Wr minden
álnac aiakokat: es a keuellyen
beszélő nyeluet:

Mellyec est mondgyác: A
mi nyeluunkel hatalmat ves-
űnc: Mienc a beszélés: Kicho-
dát vvrálnanc?

III.

Gyönyörűsé-
ges mondás.
az Isten ké-
pebe szól.

A nyomorultaknac elpusz-
titásáért, Es a segényeknek
ohaytásáért immár felkellec,
vgy mond az Wr, Meg segi-
tem őket, Es meg vigasztalom
őket.

IIII.

Az Vr beszé-
dénec tiszta-
uoltáról
szól.

Az Wrnac beszédi, tisztá be-
szédec, mint a tégelbe meg tisz-
titot ezűst, es hetser meg pro-
báltattot.

Te

20

V.

Te Wram őrizd meg őket: ^{Könyörgés a}
^{szentegyház}
es őltalmaz minket è nemzet-ért.
ségtől mimd öröckè.

Mert berinserte kerengnec
az Istentelenec, mikor effle
gyalázatos emberec felmagas-
taltatnac az embereknek fiai
közvet.

XIII. PSALM.

Dauidnac Psalmussa, Afő
énekestől éneklendő.

S O M M A.

E Psalmust szerzette szent Dauid, Mit o-
ron nagy lelki késértetbe es rettegette volna, es
nagy somoruság es bánat környűl fekta volna
őtet. Könyörgés ezokaért az Vr Istenec, hogy
az őiouoltából ismet megvidamit a őtet, es a
nagy kesértetből őtet meg szabaditván nagy
lelki örömmel örüendesi ősse.

C4

Wram,

I.

Isteni sere-
tekből vgyá
feddődig az
Istennel.

VRam, Míglén elfeletközzel
én rólam olly igen? Meddig
reyted el ortád. t elöttem?

Míg tanátskozom b'orgal-
mattofságal az én lelkembe: es
gyötrödém az én sűuembe
napattlanap estig? Meddig ve-
ssen hatalmat az én ellenségem
én raytam?

II.

Buzgósá-
goson imád
kozzic.

Tekints reám es halgas
meg, Wram én Istenem: Vil-
lágófsits meg az én sűmeimet
hogy el ne aludgyá à halalba:

Hogy ellenségem ne mond-
hassa: Meg gyöbstem: Hogy ne
örüllyenec az én háborgatto-
im, ha ellefsendem.

En

21

III.

En kedig à te ióuóltadba
bizom: ōruendez az én sűuem
à te meg szabadításodba: Enek-
lec az Wrnac, mert soc ióual
vólt ennékem.

Chac az Ise
tennece kegy
elmes vólt a
ranéz. Tű-
ry ezokaert
es bizzal
26.

XIII. PSALM.

Dauidnac Psalmusa: A fő é-
nekesi ő léneklendő.

S O M M A.

E Psalmusba s'idalmazza s'ent Dauid à
kegyetlenne: et, kic' istentelenül es kegyetlen-
nül meg nyomorittya à s'egények et, es azzo-
kat meg nyuzac. Es meg telenti minemű győ-
s'arból s'ármazic ez èl egyetlenség, tudni illic
à sűwnec istentelen vóltaból. Annac vtanna
hirdetti ezzeknek, hogy m'ilep' en az Vr Isten
az őzzón víznec előtte valo gonos'okat eluefs-
tötte, hogy ől. et is ezzenl. éppen eluefs'ti.

ESőt mondgya az estelen az
C 5 ő sű

I.
Az emberek
michodac le
gyenec

gyenec.
Psaln. 51.
Rom. 2.

ő sáuébe: Ninchen Isten: Meg
vestenec: isbonyu dolgokra l-
gyekőznec: Egy fints, ki iót
tegyen.

*Eftelen) A Sidoba ez ige vagyon, Nabal,
Melly nem bolondot auagy kábát thessen chac:
hanem vakmerőt is, ki ömagába elég okos, de
Isten előt azért vgyaneftelen 2c.*

II.

Az özönviz
előt való vi-
lignac pél-
dái.

Gen. 6.

Az W r mennyekből néze
az embereknek fiait, hogy lát-
na, ha volna valaki értelmes, ki
keresne az Istent.

De minnyáian elhaylorta-
nac, es egyetembe vtalatossa
lőttene: Nem lön ki iót chele-
kődnéc: egy sem lön.

III.

Fennyítés mi
uel hogy az
V r bosszút
ál.

Nemde még esékbe iuté
a hamis chelekődőknek min-
nyáian? kic meg esic az én né-

pemet,

pemet, mint ha kennyeret en-
néne. Az W rat kedig segitsé-
göl nem hiiác.

A rettegésbe meg remül-
nec: Mert az Isten az igazak-
nac nemzetségebe vagyon.

Meg chuffollyátoc a nyo-
morultnac tanátsát: miért ho-
gy az W rba vettötte reménsé-
gét.

IIII.

Vayha Sionból à segitség
eliőne Izraelnec Mikor az W r
meg teriti az ő népénec foksá-
gát: őruendez ackor Iacob: es
Izrael vigad.

*Lelki kiűár-
ság, mellyel
ohayrya à
Christus eliő
uetelék.*

XV. PSALM.

Dauidnac Psalmusa,

SOM.

E Psalmusba ielenti ſent Dauid, Minamü
kellyen az ember nec lenni, á ki eſt kéuánya, ho-
gy az Vr Iſten öiet ſereſe, es hogy annac orſá-
gába minden tántorodáſnak ül meg maradba-
ſon. Szolgál é Psalmus kiualtképpen á nyelues
kereſtyénec ellen.

I. **V**Ram, Kichoda lakozic á te
Kardi az Iſt haylékodba? es kichoda nyu-
tent. goſic á te ſent hegyeden?

II. **A** ki ártatlannul él, es igaf-
ömagafelel ielentuén, ki ſágot chelekődic: es igazat be-
chodác az Iſt ſéue ſerént.

A ki nyeluéuel máſt né alá:
keſi. Eſt é Regeſtomat **A** ki felebaráttyáual gonoful
eſtebe vegy nem chelekődic: Es á ki ſom-
éc á nyelues kereſtyénec ſédgyát meg né ſidalmazza.

A ki á gonofteuét meg v-
tállya: Az Iſtenféléket kedig
tiſteli:

tiſteli: Ki eſteſic felebaráttyá-
nac, es meg nem challya.

A ki pénzét vſurára nem
adgya: Es az artatlannac meg
nyomoritaſára aiandokot né
velſen. **A** ki ezzeket műveli, So-
ha meg nem tántorodic.

III.
Művelés es
chelekedés á
kereſtyénec
élete.

XVI. PSALM.

Dauidnac arannyas ékeſége.

S O M M A.

Szép Psalmus ez, Mellybe ſent Dauid meg-
tryia az Vr Iſten nec orſágát, es annac az or-
ſágnac igaz ſolgarit, Minamü terméſetiec
es erkölcshűec ezze. Es önenmagát példaul elő-
támaſtuán nagy lelki öremmel dúchőkedic az
Vr Iſten nec előtté, Es meg ielenti annac az ő ió-
uóltát, mely nec általa meg tártatnac, es meg
ſabadítatnac az Iſten féléc. De é Psalmusnac
velleie ám: Vrunc Ieſus Chriſtus, kinek feltáma-
dásáról it ſól á Propheta.

Öriz

Könyörög
bizodalom-
mal. Műveli
est az alá-
zatos Chri-
stus.

Óriz meg engemet, W r If-
ten, Mert te benned bizon-
Est mondom az W r nac: En
Istenem vagy te: Minden ióm
chac te tőled vagy on.

Christus ked-
veli a hiu-
ket.

A Szentekhöz, kic è földén
vadnac, es à iám borokhoz va-
gyon minden keduem.

Idegen à
Christus à
hitetlenek-
köz.

Meg fokafodgyéc azzok-
nac kesserűséget, à kic az ide-
genekhöz sietnec. Nem ál-
dom az ő véres áldozattyokat:
az ő neuket sem emlitem az
én áiakimmal.

Az W r az én örökségem-
nec, es poháromnac része: Te
óltalmazod az én öröksége-
met.

Az én

Az én részem kües helye-
ken eset: Szép örökségé iutot.

Meg áldom az W rat, ki en-
gemet tanácháual megtartot:
Vesseim is étaka oktattanac
engemet.

Vesseim.)
Az az. Az
en lelki inda-
latim.
Act. 2.

Az W r mindenkoron az
én sinem elöt vagy on: Mert
iób kezem felöl vagy on, hogy
el ne esseim.

Ennec okaért örüendéz az
én sinuem, es vigad az én nyel-
uem, Az én testem is bátorság-
gal nyugásic.

III.
A Christus
hallotatból
föltámadan-
do volt.

Mert nem hagyod, az én
Lelkemet pokolba, Es nem en-
geded, hogy à te Szented meg-
rothadgyon.

Act. 2. es. 13.
V.
Christus bá-
lot poklok-
ra.

Meg-

Meg mutatod ennékem az életnek útát: à te ortsádnac elötte örömnec bőséget, Es gyönyörűségöket à te ióbon mind öröckè.

VI.
Itt somoru-
ság: ott örö-
kè való ö-
rem.

XVII. PSALM.

Dauidnac Imadsága.

S O M M A.

EPsalmusba lép imádság vagyon, mellyel à Propheta imádkozzic az ő ellenséginéc ellene, kiúátkeppen à Saul királynac ellene. Es az ő igyét aianlya à propheta az Istenec, mint igaz bírónac, es nagy főhazkodással könyörgènk ki, hogy ő bosszuiát meg állja, es őtet megye messzen meg mentse.

I.
Könyörgè,
hogy az Iste-
ren az igaz-
ságot meg
legítse 26.

HALgalsd meg, Wram, az igazságot: ved elsedbe az én kiáltásomat: erts meg az én imádságo-

ságot, melly nem álnac aia-
kokból bármazic.

A te ortsádról iöyen elő az én törvényem: à te bõmeid lásfanac igazat.

Meg próbáltad az én bõue-
met, éyel meg látogattad, Tűz
zel késértöttél, es semmit nem
találtál: az én gondolatimat az
én báiam meg nem halladgya.

A mennyére embertől le-
het, à te aiákidnac besédi se-
rént, meg óltalmaştam maga-
mat à tékozlónac útaitól.

Tarts meg iárásimat à te
ösüenyeden, Hogy az én lé-
pésim meg ne tántorodgya-
nac.

D En se-

II.
Nem hui-
haia akere-
tyeni élet: ha
nem késér-
tés 26.

En segítségül hűlac tégedet,
Mert meg halgas engemet, én
Istenem: Hayts hozzam fűle-
det, es halgas meg én bebedi-
met.

III.
Istentől vagy
on az oltá-
lom.

Chodálatosà tőd à te ió-
uóltodat, ki te benned bizók-
nac szabadítóioc vagy, Azzoc
ellen, kic à te ióbod ellen tá-
madnac.

Óriz meg engemet mint
bőmednec fényed: A te bárný-
aidnac arnyéka alat reyts el en
gemet:

Az Istentelenec előt, kic há-
borgatnac engemet: Mert az
én ellenségim az én lelkemért
környűlvešnec engemet.

Miért

Miért hogy kőuerec, ezért ^{Kőuerec.)}
végeštéc ešt, Es ezzért sáioc <sup>Az az, káz-
dagoc, ezért</sup>
kal olly keuéllyen bólnac. <sup>dőlýfšesec,
ezért ollyan</sup>

Iarášim vtan leštelkődnec, ^{meréšec.}
es immár környűlvešnec: Erre
vigyáz az ő bōmec, hogy à
főldre eytsenec.

Hášlonlatos ő az orošlán- ^{Saul király.}
hoz, melly ragadománt kėuá,
es az orošlán kőllyekhőz, mel-
ly à barlangba elreytezet.

Kellyfel Wram, ved eleit:
eytsle őtet: ments meg az én
lelkemet az Istentelentől, à te
fegyuereddel.

Wram, à te kezeddel: à fēr- ^{Fēršaktól)}
šaktól, mondom è világi fēr- ^{Az az, kic}
šaktól, kiknec réšec chac è vi- ^{kérkődnec}
lágba ^{emberseğőc}
^{kel, es min-}
^{dent meg me}

D 2

reflektet
ni 2c.

III. kat meg tölted à te kénched-
Az Isten- ból: Kiknec fiai bételnec: es az
lenec é világ
ba bódogot
De az Isten
be à hiuec.

V. De én igazsággal meg lá-
Drundetes tom à te ortádat: akkor meg
es drágala- elégestem, mikor felferken à te
tos mondás. dűchőséged.

XVIII. PSALM.

3. Sam. 22.

Az WR bolgaiánac Dauridnac
Psalmusa, à fő énekestől éneklend-
dő: Mellyet szőzet az WRnac ez
éneknec igeiuel, az napon, mellyen
az WR őtet meg szabadítá
minden ellenséginec ke-
zéből, es à Saul kezé-
ből is: es monda.

SOM.

SOMMA.

Szép ének vagyóné Psalmusba, mellybe à
Propheta szép igici el elő számlállyá az Vr Isten-
nec chelekődetit, hogy ő meg tartotta őtet
minden nyauallýába, es minden veszedelmekből
meg szabadította. Ennec okaert hála adás ke-
pen enekli à propheta est é Psalmust.

Szeretlece tégedet Wram: én
erősségem.

Az WR az én kőszicklám,
én váram, es én szabadítóm: Ő
az én Istenem, én óltalmom: ő
benne bizom. Ő én payfom,
es szabadítáflomnac bárua, es
én gyamolom.

Segítségül huiám à dűchő-
séges Wrat. es meg meneke-
dém az én ellenségimtől.

A halálnac köteli kőrnýúl
D 3 fokta-

I.
Igy geried
az igaz hit
es az Isteni
szeretet.
Ebr. 2.

II.
A nyomoru
ságnac ret-
tenes voltát
jelentí.

foktanac vala engemet: es à Belialnac pataki rettentnec vala engemet.

A pokolnac faydalmi meg környékőstenec vala engemet es à halálnac köteli érkőstec vala réám.

III.

*Mit miucl-
lyunc à nyo-
moruságnac
ideien.*

Mikoron borongatná-
nac engemet, segítségül hi-
uám az Wrat, es Istenemhöz
kiáltéc: es az ő királyi palota-
iából meghalla azén sómat: es
az elöt fülébe méne az én kiál-
tásom.

III.

*Megiria az
Istennec ha-
rago uóltat
Nex kedig à
tórue nec ki
adása.*

Megindula à föld es rebke-
te: es meg rendülőnec à hegy-
eknec fundamentomi, es meg
rengénec: mert meg haraguéc.

Füsti

Füsti megyen vala az ő ha-
ragianac, es eméltő tűz az ő
szaiából, Mellytől villamáffoc
gyuladanac.

Es meg haytuán à men-
nyet lésála: es homály vala az
ő labai alatt.

Es felmenuén à Kherubin-
nokra, röp üle: mondom röpü-
le à selek nec bárnynain.

Homalyba reytezet vala el:
az ő környüle való sátor az e-
gekbe sűrű fetét ködec vala-
nac.

Az ő sinénec fénssége mi-
at elseledénec à ködec: a kö-
esdöckel es villamáffockal egy-
ctembe.

D 4

Es

Es dörge az Wr mennybe:
es à felséges kibocháta ſauát,
Kõ elſéuel es villamáſſal.

Es kilöue az õ nyilait, es el-
ſéleſté õket: meg ſokasíta à
villamáſſokat, es meg habori-
ta õket.

Vizeknec áradáſit látánac:
es à földnec fundamentomi
meg nyittattánac, à te meg
feddéſednec miatta, Wram, à
te buſuláſodnac es kemény
haragodnac fuuáſától.

V.

A győzedel
mes meg ſa-
baditáſok-
ról ſól: Ne-
zi kedig ki-
uált keppen
à Chriſtus.

Elküldé à magáſágból, es
hozzá vön engemet: es kiuona
à nagy vizekből.

Õ mente meg engemet à
hatalmas ellenségemtől: Es à
zoktól,

zoktól, kic gyúlólnec vala,
mert nálamnál erősbec valá-
nac.

Elöl vöttec vala engemet
az elpuſtitáſnac ideien: Es az
Wr lön ennékem óltalmom.

Es tágaſágra vün ki enge-
met, Meg mente: mert keduel
engemet.

Az Wr iól töt velem az én
igáſágom ſerént: az én keze-
imnec tiſtáſága ſerént fűzetet
ennékem.

VI.
Nagy kénts
az ártat-
tlanság es
az ió lelki íf-
meret.

Mert õriſtem az Wr nac ú-
tait: Hitetlennül ſem ſackat-
tam el az en Iſtenemtől.

Mert minden õ itéleti elõt-

D 5 tem

tem vadnac: Es az ő szerzésit
meg nem vettetem.

Es tekeletessen voltam ő ve-
le: es meg őltalmaſtam maga-
mat à hamiságtól.

Es meg fűzetet engemet az
Wr az én igazságom ſerént:
az én kezeim nec tisztasága ſe-
rént, az ő ſőmeinek elötte.

VII.

Miert hogy
ſent: ezért
kedveli à
ſenteket es
meg ſaba-
dittya. De à
viſſhavonó
kat gyűlöli
26.

A Szentel, ſent vagy. es az ár-
tattlan ferfiuual, ártattlan va-
gy.

A tiſtáual tiſta vagy: Es à
viſſafordultal, viſſa fordúlſ.

Mert te meg mentőtől à
meg nyomorgatot népet: es à
keuély ſőmeket meg aláſtad.

Mert te villágosítottat meg
az én

az én ſőuérnekemet: az Wr, az
én Iſtenem villágofsà tőtte az
én fettéségimet.

Mert te általad bontottam
meg à ſeregőket: Es az én Iſte-
nem által meg hágtam à kő-
falokat.

Ó az Iſten: vételnekül az
ő úta: Az Wr nac tizzel meg
probaltattot Igéie, mind az -
zoknac payſa, à kie ő benne
biznac.

Mert kichoda volna Iſten
az Wr nac kőuüle? Es kichoda
volna kőſikla à mi Iſtenünk-
nec kőuüle?

Ó am az Iſten, à ki felfegy-
uerkőſtet engemet tehetséget:
es v-

VIII.

Honnét legy-
enec à dia-
almac. O ki
rályocac.

IX.

Az Iſten ál-
hattattos es
igaz mondo

X.

A ſiedelmec
honnét vár-
ianac ſegit-
get.

A SOLTARNAC.

es vtamat meg késítötte.

Az én labaimat hasonlatos-
sà tötte a barnasokéhöz: es az
én magasságimba álatot enge-
met.

8. Reg. 22. Ő tanította vinyi az én ke-
zeimet: es ő adománya, hogy
huzhatom az atél iyet az én
karaimmal.

Te adtál ennékem à te meg
sabadításodnac paysát: es à te
iob kezéd támasztot engemet:
Es à te jó kedued öregbítet
met.

Te adtál rágasságot alat-
tam az én iárásimra: es az én
bocokaim meg nem tántorot-
tanac.

Vldöb.

ELSŐ RESZE.

31

Vldöbtem az én ellenségim-
met, es meg foktam őket: meg
fem téttem, míg nem eluebret-
tem őket.

Leuertem őket, es ellenem
nem állhattanac: lábaim alá es-
tenc.

Te felfegyuerköbítettél en-
gemet eröuel az ütközettre: Te
vettettél alám, à kic ellenem tá-
madtanac.

Te műveltet, hogy az én
ellenségim hátat adtac enné-
kem: es te elbéléstet azzokat, à
kic engemet gyűlölnec.

Kiáltnac vala: es nem lön ki
sabaditana őket: az Wrhoz:
de meg nem halgata őket.

Meg

A SOLTARNAC.

Meg törtém őket, mint à szelc.
löt való porrt: meg nyomtam
őket mint az vtákon való
sárt.

XI.

Szent David
peldája à
Christusnac
ki fűt à szent
tegyháznac
Osee. 2.

Rom. 9.
Eph. 2.

Te szabadítottál meg enge-
met à népnek versengéssitőkes
főué töttél à pogánoc közet: A
nép, melyet nem ismertem,
szolgált ennékem.

Mihelt hallottanac felőlem,
engettenec ennékem: Az ide-
gen fiac hizelköttenec enné-
kem.

Az idegen fiac meg fön-
nyattanac: es reszkettenec az ő
erősségökbe.

XII.

Hál aadás
es dicheit à
mi fizeté

Elyen az Wr, es áldot le-
gyen az én óltalmazom: Es
fel-

ELSŐ RESZE.

32

felmagasztaltattalséc az én meg-
szabadító Istenem.

Amaz Isten, ki általa bocsá-
mat: es ki birtokom alá vetti
a népeket.

Ki meg szabadított engemet
az én ellenségimtől, azzoktól,
kie ellem támatanac: Felma-
gasztaltál engemet: es à hamis
ferfiutól meg mentöttél.

Ezokaért dicheitlec tége-
gedet à pogánoc közet: es ene-
ket mondoc à te Neuenednec.

Miért hogy dűchősségese-
tődte az ő királyánac meg sa-
badulásid: es olly igen iól che-
leködet az ő meg kéteuel Da-
uidal: es anac maguauul mind
öröckè.

XIX.

XIX. PSALM.

Dauídnac Psalmusa,
A fő énekestől éneklendő.

S O M M A.

Szép Psalmus ez, mellynek mely értelme
vagyon. Ez v. testamentomba à sent Apostoloc
é Psalmusnac mondásuval bizonyitnac, Mint
sent Pál, à Romabelieknek írt leuelébe. Szólken
dig à propheta az Istennek bölchefséges es hat-
talmaságos chelekedetiről, hogy minden em-
ber est ez Istent meg ismerie, es őtet tisztelje.

1.

A Mennyece elő számlállyác

Minden te-
römpet ala-
toc, magassá-
gallyác az
Istennec böl-
chefségét.

az Istennec dűchőséget: Es az
egec hirdetic az ő kezeinec ol-
kotmányát.

Egyic nap à másíknac meg
mutattya à tudománt.

Ninchen bölásoc, es ninchen
besédec: Sauokat sem hallyác.

Az ő

II.

Az ő zöndiléssec kimegy-
en à beles földre: es è világnac
végeig az ő besédec: à napnac
haylékot szerzet azzokba.

Az Euan-
geliumnac kite-
riesésének in-
greti.
Rom. 10.

Es az onnan kiű mint à
vélegény az ő haylékából: es
vigad mint egy erős oriás az
útnac meg iaráására:

Felkel az égnek egyic vé-
gén, es elkerülűen ísmeg azzon
helyre megyen: es semmi el-
nem reytethettic az ő hevvsé-
gének előtte.

III.

Az Wrac törűnye tekél-
letes: meg vyittya à lelkeket:
Az Wrac bizonságtétele ig-
az, bölchefséget ad átudatlan-
noknac.

Az Vr Istent
nec Igeiének
ereie es hat-
tatofsága.

E

Az

Az Wrnac parancholati i-
gazzac, meg vidamittyác à bú-
uet: Az Wrnac hagyomány-
villágos, meg világosittya à
bőmeket.

Az Wrnac félelme tística, es
öröckè meg marad: Az Wrnac
irileti igazzac, es mindenkép-
pen igazán valóc.

Keduesbec az aranynál, es
az igen drága köueknél: Es à
méznel, mondom à hullo lé-
pes méznél idesbec.

A te szolgál is intettic ez-
zeckel: Es azzoknac meg őri-
zéffe igen hasznos.

Kichoda veheti esébe az ő
vétkei: Az elreytetteköl tís-
tits meg engemet.

1111.
Senki nem is-
meri à bün-
nec káros-
uoltás.

A

A vakmerőktől tarch meg
à te szolgálát, hogy velem ne
birianac: így lessec igaz, es meg
tüstuloc à nagy vétközésből.

Legyenec keduessec az én
sáyamnac besédi: es az én bú-
uemnec elmélködési te elöt-
tet: Wram én kösicklám, es én
meg szabaditóm.

V.
Bűn vagyok
à szentekben
is: De nem
biro es wral-
kodo.

VI.
Chac az Vr
egyedül.

XX. PSALM.

Dauidnac Psalmuffa,
A főénekestől éneklendő.

S O M M A.

E Psalmusba ssep imádság vagyon beső-
glalua. nagy lelki bizodalommal imádkozie
az Isten népe az ő királlyáért, ki az ő ellensé-
ginec ellene az utközetre menendő vala. Tani-
talunc unét, hogy országbeli békeség, jó szeren-
shas birodalom, ellenségeknek győzedelme re.

Ez

az

az Istennek chelekódeti, Es hogy az Vr Isten nyila
uán meg segiti es meg óltalmazza à királyo-
kat es à friedelmeket, kic őtet segésegül huac.

I.
A kőszög i-
mádkozic à
friedelem-
ért.

AZ Wr meg halgasson té-
gedet à te haboruságodnac
napian: Felmagaálllyon té-
gedet à Iacobnac Istennének
neue.

Küldgye à te segitségedet
à Senthelyből: es Sionból meg
óltalmazzon tégedet.

Meg emleközzec minden
te eledeli áldozatidról: es ke-
uerre legyè à te égiáldozatod.

Szüvednec kéuánságat ad-
gya teneked: es minden taná-
chodat végre vidgye.

Viga.

Vigadunc, miért hogy se-
gitesz minket: Es à mi Wrunc à diadal-
Istenünknek neuébe emelunc ^{II. Reményie} mot.

zablókat: Az Wr minden te
kéuánságodat betelleyesiti.

Most ísmertem, hogy az
Wr meg segiti az ő megken-
tét: meg halgaitya őtet az ő
Szent mennyéből: Hatalmas az
ő iobkezenec meg Sabadi-
tással.

Amazzoc sekerekbe es lo <sup>III. Az Isten-
lennec hat-
talmassá-
gokba: à bi-
uec kedig az
Vrba biz-
nac.</sup>
uokba biznac, Mi kedig meg
emleközunc à mi Wrunc Iste-
nünk nec neuéről.

Amazzoc leueretetnec es
elhullanac: De mi álhattattos-
foc es bátoroc lesunc.

E 3 Az

Az W r meg óltalmazza à
királt: Meg halgat minket, mel
ly nap ötet segítségül hiiuc.

XXI. PSALM.

Dauidnac Psalmuffa, Afő
énekestől éneklendő.

S O M M A.

Vigasságos es hála ado énecc vagy on é Psal
musba, mellybe az Isten népe hálát ad az Isten
nec, hogy ő az ő hattalmánac általa győzedel
mese törtéte à királt, es igen meg dühöitötte.
Nézi kedig à sent Lélec főképpen az igaz ki
rált, à Mesiast, à mi V runc Chrillus Iesust, es
annac lelki orfágáról tessen vallást 1c.

1.

Elő sámlál

lyác az Isten

nec à királly

al való ióté

816.

V Ram, A te erősséged nec
öruendez à király: es felötte i
gen örül à te segítségödnec.

Te adtál önéki az ő süüénec
kéuán-

kéuán-ságát: es meg nem ta
gadtat töle az ő szaiánac kéré
set Selah.

Mert elől vetet ötet böse
ges áldomásfiddal: es tística ara
ny coronát töttel az ő feyére.

Eletért könyörget tenéked: 2. Sam. 12.
es te hosóku es öröckè valo éle
tet adtál önéki.

Nagy dichósége vagy on à
te meg szabadításodba: Te rac
tál ő rea tístetséget es ékelsé
get.

Mert öröckè valo áldomaf
sua tötted ötet: Te vidamitot
tat ötet à te ortádnac vigaf
ságáual.

E 4

Mert

II. *Mért vagy
on iól dolga
a királynac.* Mert a király bizic az Wrbas:
Es a felségefnec ióuóltából al-
hatattoffon meg marad.

III. *Fennyegeti
az Isten tele
neket.* Meg talállya a te kezed min-
den te ellenségidet: A te iób-
kezed meg talállya mind az-
zokat, a kic tégedet gyűlölte-
nec.

Az időben, mikoron rea-
ioc néss, ollyannà tetszet őket
mint egy tűzes kementset: Az
Wr benyeli őket az ő haragiá-
ba, Es a tűz meg emésztí őket.

Az ő gyűmölcheket eluefs-
ted a földről: Es az ő maguo-
kat az embereknek fiai közzül.

Mert gonoszt végeštenec te
ellened: álnakságot gondolta-
naci

nac: De be nem tellyesithetic.

Mert felfelö vetted őket: Es
idegiddel az ő ortáiokat a-
ránzod.

Magasfald fel magadat W- *A Szentgy-
hazè a duhi
ret es a hála-
adás.*
ram a te erőrségedbe: Es éne-
kellyűc a te hattalmasságodat.

XXII. PSALM.

Davidnac Psalmusa, A fő éne-
kestől énecklendő a hay-
nali faruafáról. Auagy,
a haynal Chil-
lagról.

Apocal. 22.

S O M M A.

Hosszu es dragalátos Psalmus es, Szent
Davidnac Sömélhébe meg írta nagy szepten a
mi Vranc Christus Iesusnac mind kénssenede-
sét, halálát, s mind az ő halottaiból való feltá-
madását. Megjelentíest is, Minemű leendő

E s

völte

A SOLTARNAC.

vile à mi vrunc Christus Iesus nac orsága, tudni
illik, nagy feles és a töllyes földnek baltaraiglan
kiterjesztet orság. Igen ieles és dragalatos
Psalms ez.

I.

Könyörüle
teffen kezd
és panaszol
kodik.

Matth. 27.

Mar. 15.

EN Istenem, En Istenem: Mi-
re hattál el engemet: Mészé va-
gy meg szabadításomtól, és az
én riúo beűdemtől.

En Istenem, Nap estik ki-
áltoc, és nem felels: és éten é-
taka nem halgatoc.

Maga te vagy az, ki à szent
helyen lakozol: Izraelnek dú-
chósége.

II.

Kelveres ha-
sonlatoság.
Azzokat sa-
badítottad:
engemet
nem.

Te benned bistanac à mi
attyainc, Mondom benned
bistanac, és meg szabadítottad
őket.

Te

ELSŐ RESZE.

38

Te hozzád kiáltottanac, és
meg menekőttenc: Bistanac
te benned, és meg nem ségye-
nyűltenc.

En kedig féreg vagyoc és
nem ember, emberek nec sídal-
ma, és à népnek vtálattya.

Minnyáian à kic látnac en-
gemet, meg chuffolnac: Meg-
táttýác szaiokat, és feieket cho-
uallýác.

Mtth. 27.

Marci. 15.

Az W rba bizot, Mentse
meg őtet: Szabadicha meg, ha
kedues őnčki.

III.

Mert te vagy az, à ki enge-
met kihóstál à méhből: Te tá-
pláltál engemet az én anny-
ámna emleinél.

Meg erőssíti
magát à bit-
be, gondol-
koduán az
Istennec elő-
beli ióétia-
ról.

Te re-

Te reád haritottattam à
méhböl: annyámról valo sű.
lettésemről fogua te vagy én
Istenem.

Ne táuoazzál el tőlem: mert
kezzel vagy on à haboruság:
nints kedig ki segitsen.

III.

Anyomoru-
ságot sám-
lállya elő.

Nagy foc bikác környül
foktanac: kőuér ökrec környül
vettenec.

Meg ráttýác sáiokat elle-
nem mint à ruo es raggado-
zo oróslan.

V.

Nagy rette-
ges nec ieleit
sámlállya
elő.

Ki őttettettem mint à víz,
es mindé tetemim elszakado-
tanac: Az én sűuem testembe
meg oluadot mint egy viaš.

Az én eröm meg sáradot
mint

mint egy cheręp: es nyeluem
enyemböz ragadot: Es vittęl
engemet à halálnac porrába.

Mert ebbeć környül fokta-
nac engemet: Es à gonofságo-
foknac gyűlekőzeti meg kör-
nyékőzet: Meg likgattac az én
kezeimet es labaimat.

Matth. 27.

Iohan. 19.

Meg sámlálhatnám min-
den én tetemimet: Őc kedig
gyönyörűségel néznec reám.

Eloštottac őnkőštec az én
ruhaimat: es nyilat vettettenc
az én őltetzettemre.

VI.

De te, Wram, ne legy táuo-
ly: én erősségem, lies az én
meg sábadításomra.

Meg vryul es
imádkozic.

Oltalmazd meg à fegyuer-
től az

től az én lelkemet: az én egyetlen egyemet az ebektől.

Ments meg engemet az oroslánoc sáiból: es szabadíts meg az vnikornisoknac sár- uaitól.

Ebr. 2.

VII.

Hálaadás.
E Psalmus
mind végig
sárazzon
chac á Chri-
stust nézi.

Hirdetem á te Neuedet az én atyámfiainac: á gyűleke- zetnec közepete dichirlec té- gedet.

Tű kic félitec az Wrat di- chiriétec őtet: Iácobnac tellyes magua dúchőitsétec őtet: Tis- tellye őtet Izraelnec minden magua.

Mert nem vtálta, meg sem vettötte á nyomorultnac nyo- moruságos vóltat, ortáiát sem fordi-

fordította ő róla: Es mikor hozza kiáltana, meg halgatà.

Tégedet dichirlec a nagy gyűlekezetbe: Az én fogadaf- limat betellyesitem azzoc e- lőt, á kic őtet félic.

Eső nec á nyomorultac, es meg elégődnec: Es á kic kere- sic az Wrat, dichiric őtet. A iű sűetec élyen őrdöcken őrdöckè.

Esékbe vésic magokat es meg tēnec az Wrhoz á föld- nec minden hattári: Es imád- nac elötted á pogánoknac minden nemzetségi.

Mert az Wre az orság: es ő Wralkodic á pogánokon.

Eső nec, es imadgyác őtet á föld-

VII.

Az Euange-
lium által
gyűjtöttet
á sētegy-
ház.

VIII.

A pogánok
saz Euan-
geliomhoz
valóc.

IX. Mind sege- földnec minden kezeri: ō előt.
ny bodegē à te leburulnac minnyáian kic à
Christus. porrba fekešnec: Miért hogy
az ō lelkét életbe nem tartotta.

Magua leßen, melly önéki
 szolgá: ez nemzetségnec vám.
 láltattic az Wrnac.

x. Elhőnec, es hirdetic az ői-
 A hűec chac galságát a nép nec, melly sü-
 a Christet es lettettic: Miel hogy ő chele-
 hac annac lettettic: Miel hogy ő chele-
 igalságát kötte:
 hirdetic.

XXIII. PSALM.

Dauidnac Psalmusa,

SOMMA.

Szent David é Psalmusba ömagat példaul
adgya a népnek. Múuel hogy külemb külemb
nyomorúságokban vólt, de az Vr Isten, ő pá-
torá gondot vísselt reá, es minden kegyelmessé-
gel meg

gel meg mentötte es meg szabadította: Igya-
mitya a népet, hogy ök is igaz lelki bizodalom-
mal az Istenből, ki az ő kegyes es hív pásztoroc,
minden iókat, mind testieket, s mind lelkieket
varianac. Mert ő gondnifjeleic.

AZ W r én p á s t o r o m : s e m-
m i b e n e m s ű k e l k e d e m .

Füues helyyeken legeltet en-
gemet: es vißßen hüues vizzec
mellé.

Meg vyittyta az én lelke met:
az igazságnac őfuenyin vezér-
ly engemet: az ő Neueért.

Es ha valahà iárandoc à halálnac árnyékánac völgyében is, né felec veszedelemtől: Mert te vagy én velem.

A te vesöd es à te páltiád
azzoc vigabálnac engemet.

F Teké geie.

Isa. 40.

Jerem. 22.

Ezech. 34.

Iohann. 10.

1. Pet. 2.

1.

Nem ſüköl
kedē, Miért?

Mert az Vr
én pásto ■

rom.

II.

Ha isten ve-
lunc? Kicho
da ellenunc.

Rom. 8.

117.

A Christus-
nac conduis
sellése es 10

geie.

A SOLTARNAC.

Te késítes a föld én előtt:
tem ellenségitnemec látára: ola-
yal kenéd meg az én fejemet:
Az én pohárom bőven vágy-
on töltve.

IIII.

Chac à Chri-
stus Iesú nac-
e egyháza ő-
röke meg
maradna-
do.

De annac felötte követnemec
engemet mind a kegyelmef-
ség, s mind az irgalmasság tel-
lyes életembe: Es meg mara-
doc az Wrac hazába vehet-
tettlen ideig.

XXIII. PSALM.

Davidnac Psalmusa,
S O M M A.

E Psalmusba hasonlítottva Szent David à
Sion hegyét, à rayta való templomáua az egy-
eb földi hőz, é felmaga álltallya nagy di hirttel à
Sion hegyét, à templomot es az Isten népet, ki is
gazzan

ELSŐ RESZE.

42

gazzan az Isten tiszteli. Es meg mutattya, ki-
choda melio arra, hogy é drágálatos Szent he-
gyen lakó. De eucl é példauat jeleni az Isten-
nec egyházat, melly az Abrahamuac adot igi-
reni Szent, az Euangelionnac általa meg gyü-
tenő vala mind e feles világba. A végébe
Sorgalmatos innéssel inti à fejedelmét, hogy
ne legyenec à Szentegháznak ellenégi, hanem
taflaloi etc.

I.

AZ Wre à föld, es mind à ^{Az Isten fia}
rayta való: A földuec kerek. ^{Sabadossoc}
sege, es mind à benne lakóc. ^{é földén.}

Mert ő à tengőreken fon-
dálta est: Es à folyo vizeken
késitötte.

Kichoda megyen fel az
Wrac hegyére? auagy, Ki ál
az ő Sentséges helyén?

II.

Az ártatlan kezű, es à tisz-
ta szűű: A ki nem gyönyörke-

A Christus
biuei mine-
müec.

F 2 dic à

dic à hitságba, Es hamísan
nem esköbít.

III. Ez veiben áldomást az Wr.
Nagy igi- ret. tól: es igazságot az ő iduözíté-
litenétől.

III. Ez à nemzetség, à melly ő.
Az igaz iz- tet keresi: melly keresi à te or-
raelitác ez- tadat, Iacob. Selah.
zec.

III. Szelefsitsétec meg à kapu-
Szolittya à fejedelmeket
es à nagyv- kat: tagafsitsátoc meg è világ-
rakat, hogy nac aytait, hogy be mennyen
à Christust dűchőség nec kirallya.
wrallya.

V. Kichoda è dűchőség nec ki-
A Christus à rallya? Az Wr az, Az erőses
győzedel- hatalmas: Az Wr az ütközet-
mes király be győzedelmes.
26.

Szelefsitsétec meg à kapu-
kat: tagafsitsátoc meg è világ-
nac

nac aytait. hogy bemennyen à
dűchőség nec kirallya.

Kichoda è dűchőség nec ki-
rallya? A seregök nec Wra, ő à
dűchőséges király. Selah.

XXV. PSALM.

Dauidnac Psalmusa.

S O M M A.

E Psalmusban imadság vagyon meg írva,
mellyel szent Dauid nagy reitigésekben lévén
az Vr Istennek imádkozot, nagy lel i indula-
tockal Mert katfelől sorongatattic vala: Egy-
felől sorongattya vala az ő ellenség nec soksa-
gas az azok nac fenne vólta: Más felől à bűnec
ismereti, iná ti épen az ő iffiuságának bűnié.
Bizuán ezokaért az Vr Istenec i es kegyelmes
völtába, könyőreg, Elősser, hogy az Isten irgal-
maságából az ő bűnec meg bochassa: Annac
vanna, hogy az ő ellenségi ellen meg őltalmaz-
za.

F 3 Te

I.

Az Istenből **T**Ehozzád, Wram, emelem
 fölyamit, es fel az én lelkemet.
 ő róle kíván óltalmat.
 Mert ő egye En Istenem, Te benned bi-
 dúl a Baba- zom, ne hadgy meg ségyenyül-
 ditó. nem: Hogy ne őüllyenec az
 én ellenségim én raytam.

Abac. 2. Ha
 kétsé: várd
 meg: c.

Azzok is minnyáian se sé-
 gyenyüllyenec, kic tebenned
 biznac: Azzoc meg ségye-
 nyüllyenec, a kic ok nélkül ha-
 mitsan chelekődne.

II.

Természet = Wram mutasd meg enne-
 berent nem kem a te útaidat: Es te őfuc-
 tudgyuc az nyidre tanits meg engemet.
 Istenec aka Vezérly engemet a te igaz-
 rattyát. Es ságodba, es tanits meg enge-
 zokaért ta met: Mert te vagy az én meg
 nollyuc az Igeből. Baba-

Babadito Istenem: Tégedet vár
 lac mind nap estig.

Emlekőzzél meg Wram a
 te irgalmaságidról: mert ő
 róktól fogva való.

Ne emlekőzzél meg az én
 iffiuságomnac vetkeiről, es az
 én bűneimről: Hanem a te ke-
 gyelmességed berent emlekőz-
 zél meg rólam Wram, A te jó
 uóltadért.

Jó es igaz az Wriennec o-
 káért oktattya a bűneleket az
 úton.

Ő vezérlyi a nyauallyáslo-
 kat igazzán, Es tanittya a ny-
 omorultakat az ő vtát.

Az Wrnac minden vtai ir-
 gal.

III.

A hitnec for-
 dam utoma
 az Istenec
 irgalma sa-
 ga.

IIII.

Könyörg
 az eredet-
 bűnnec, es
 minden bű-
 nemec bochá
 natt aert.

V.

Nem vesé =
 delmuni re
 ostoroz az
 vr: hanem
 üduességün-
 re.

galmafság es igaz mondás:
Azzoknac, kic az ő köttélsét
es bizonságtételit meg őrizic.

VI.

A Christus=
ert kér kegy
elmet.

A te Neuedért, Wram, légy
kegyelmes az én hamítságom
nac: Mert igen nagy.

VII.

Az Vrrnac
felelme, a ből
cheség nec
kezdeti.

Kichoda az à férfiu, ki féli
az Wrat? Meg tanittya est à
leg iob útra.

Ennec lelke meg nyugfic à
ióba: Es az ő magua öröksé-
göl biria à földet.

Az Wrnac titkia iölentöttic
azzoknac, à kic őtet felic: Es
azzockal meg ismerteti az ő
köttélsét.

Az én bõmeim mindenkor
az Wrra vadnac: mert ő vébi
ki az

ki az én lábaimat à törböl.

VIII.

Tekints reám es könyörül^{ismet könyö}
raytam: Mert egyedül es igen^{reg.}
nyomorult vagyoc.

A gyötrölmec sserinserte
befoktác az én sçuemet: vid-
gy ki engemet az én nyomo-
ruságimból.

Nézd meg az én haborusá-
gomat es sápolódáfsomat: Es
kegyelmessen bochásd meg
minden bûneimet.

Lásd meg az én ellenségi-
met, Mert igen sockan vad-
nac: es oknélkül gyűlölnec en-
gemet.

Őrizd meg az én lelkemet
es ments meg engemet: Ne
F 5 had.

hadgy meg ségyenülné: Mert
te benned bíztam.

Az ártatlanság es az igaz-
ság őrizzenec engemet. Mert
tégedet reményltem.

IX.

Imádkozik a
keresztényi
gyülekezet
ért.

Szábadits meg Izraelt Wr
Isten, Minden ő borongatás-
siból.

XXVI. PALM.

Dauidnac Psalmusfa.

S O M M A.

EPsalmusba panaszkodék Szent Dauid az
Istennec, az ő ellenséginéc történetlen nyomor-
gattásoc felől, Es az ő ártatlanságát adja az
Vr Isten elebe, hogy ő mint igaz bíró utilete-
gyen felőle, es bosszút állyon erőtre. Ezzen ep-
pen mi is igyeközzünk mindenben igazzan
chelek ődnünk, hogy jó lelki ismerettel az Vr
Istent segítségül hívassuc, Es ártatlanságunk at
ellenséginéc elebe vetessuc. Mert Szent Pá
mond

mondgya: Ez a mi dűchókedejsünc, a mi lelki
ismeretünk nec jó bizonsága.

Szolgáltas történet ennekem ^{I.}
Wram, Mert ártatlanságom ^{io lelki ismeret}
ba iartam: Es bíztam az W rba, ^{reg, Nem}
Ezért nem tántoróssom. ^{bánnya ér- demét.}

Wram: Probály meg enge-
met, es késérts meg: tűzzel tís-
tits meg vesseimet es az én bü-
uemet.

II.

Mert a te jóuóltod az én ső ^{Az igaz hi-}
meim elöt forog: es a te hív- ^{uatalynac}
ségedbe iároc. ^{chelekedeti.}

Nem üttem a hitságos fér-
fiackal: es az álnakockal nem
iartam.

III.

Gyűlöltem a gonofságos- ^{A hiuec nem}
foknac gyülekezetit: es az I ^{társolkod-}
tente ^{nac a hamis}
^{tanitockal.}

A SOLTARNAC.

tentelenneckel nem űltem :

Artatlansággal meg mos-
som az én kezeimet: es környűl
vessem Wram à te óltárodát.

Hogy hallani adgyam di-
chiretmnec szauát: es előbam-
lállyam minden te chodatéte-
lidet.

Psal. 1. 22. Wram, szerettem à te háza-
nac lakohellyét, es aszt à helyt,
à hól lakic à te dűchőséged

III. Elne raggadgyad az én lel-
kem à bűnesseckel: es élete-
met à véršoppó féršackal.
*A hiuec ir-
toznac à ke-
gyettlennek
nec társosá-
gától.*

Kiknec kezekbe álnakság
vagyon: es kiknec iobkezece a-
iandekockal rakua.

V. En kedig ártatlannul élec.
*Könyőreg, é-
végre, hogy
dichirhes*

Ments

ELSŐ RESZE.

47

Ments meg engemet, es köny-
örűly én raytam. *se az isthe.*

Az egyenelsen ál az én lá-
bom : A gyűleközetbe dichi-
rem az Wrat.

XXVII. PSALM.

Dauidnac Psalmusa,

SOMMA.

E Psalmusba sent Dauid könyőreg az
Vr Istennek, hogy az Vr Isten őtet meg őltal-
mazza az ő ellenségnek ellene. könyőregke-
dig nagy lelki bizodalommal, mivel hogy az
Vr Isten chac egyedűl ő világosító, meg saba-
dító, erősege ic. Es est ielenti, hogy ebben az ő
Istenébe, es annac sent Igeiébe, minden kedue es
gyönyörűsege vagyon. Ennec példaiát könyűsűc
nagy szorgalmatossággal.

I.
AZ WR én világosítóm es Chac Istenbe
meg szabadítóm: Kitől felnéc. egyedűl à se
gítség, es à
Az bátorság.

Az Wraz én életemnek erőssége: kitől iyednéc?

Ha valahà ream rohannac à gonofsagofsoc, az én ellenségim, kic engemet gyűlölnec, hogy hufamat meg egyéc: azért vgyan oc megűködznec es elhulnac.

Ha vgyan thábort iárnac kőrnnyűlen: Nem fel az én búuem: Es ha had támad ellené: mind az által ő benne bizom.

II.

Egyetlen e-
gy gyönyő-
rűségűnc az
Vr istennec
lgeiebe le-
gyen.

Egyet kértem az Wrtól: ašt meg kéuánom, Hogy az Wraz házába meg marathassac mind éltig: hogy az Wraz gyönyörűségébe elmélkőthessem: es meg látogathassam az ő templomát

Mert

Mert ő elreytet engemet az ő haylékaba à veszedelem-
nec ideien: Tükön reytet el az
ő satoraba: Kőbicklàn felma-
gastalt engemet.

Mastis felmagastallya az én feiemet az én ellenségimnec felibe kőres kőrnnyűl: Aldozom az ő satorába vigaságos áldozatokat: éneklec, es dichiretet mondoc az Wraz.

Halgasd meg Wraz az én búomat: hozzád kiáltoc, könyő-
rűly raytam, Es tégy ió vá-
last ennékem.

A te igídfelől gondolko-
dic az én búuem, Keresétec az
én ortámat: Ezért keressem
Wraz a te ortádat.

El

III.

Az istennec
io al arat =
tyát es olt al
mát meg is-
meriuc.

III.

A könyőra-
gésbe az e-
gyetlen egy
vigasztalás.

El ne reytfed ortádat én
elöttem: ne táuozzál el hara-
godba à te bolgádtól: Te vól-
tál én segítségem: Meg ne vesd
engemet, meg se vtály, én iduő
zitő Istenem.

V.

*A hív ke-
rejtényec
nem áruác.* Mert az én attyám es az én
annyám elhattanac: De az Wr
hozzà vót engemet.

Wram, tanits meg enge-
met à te úadra, es visely egy-
enes úton, az én ellenségimért.

Ne adgy engemet azzok-
nac kéuánságánac, à kic enge-
met nyomorgatnac: Mert ha-
mis tanuc támadtanac réám,
es kic patuart keresnec.

*Psal. 52.
Salm. 38.*

De mind ez által hissem, ho-
gy meg

gy meg látom az Wrac ióuól
tat: az előknec földén.

Váriad az Wrat, Bátorod-
gyál meg, es erőssedgyéc meg
a te süved: Mondom variad az
Wrat.

VI.

*Alhattatof
ság es türes
Bűkség à hi
uelnec.
Ist. 30.*

XXVIII. PSAL.

Dauidnac Psalmusa,

S O M M A.

*EPsalmusban is szép könyörges be vagyon
fogalua: melyel sít Dauid könyörget az Wr
Istennec, mint az ő népének fő fejedelme, az ő, es
az ő alatta való népnek ellenséginek ellene, kic
almacsból mind az ő, s mind az ő alatta va-
lon népének veszedelmére tárnac vála, es kéuánya
tőle, hogy ő bosszút áljon raitoc, es népét meg
tarisza, es meg áldgza.*

VRam, Te hozzád kiáltoc,
én kösicklám, ne halgas ves-
G teg:

*1.
Könyörg
az Istennec*

A SOLTARNAC.

Hogy engemet elhadgyuán
hafolatos ne legyen azzokhoz,
kic alá bálnac a koporsóba.

Halgasd meg könyörgé-
semnec bauát, mikor hozzád
kialtoc: Mikor felemelem az
én kezeimet a te bentséges hel-
lyedhöz.

Ne raggadgy engemet az
Istenteleneckel, es a hamisan
chelekedöckel: kic barátságos-
son bólnac felebaráttjóckal:
az ő bűnekbe kedig gonolva-
gyon.

Fűzes meg önkicaz öke-
zeknec munkaia berent: es elé-
gits meg őket az ő érdemec
berent.

Mert

ELSŐ RESZE.

90

Mert nem akariác essek be
venni az Wrnac cheleködöt, t,
es az ő kezeinec chinálmányit:
Ez okaért leronttya őket: es
fel nem építi.

Aldot legyen az Wr: Mert
meg halgatta az én könyörgé-
lemnec bauát.

IIII.
Nem otállyá
az Wr a hi-
ueknec bős-
nyörgéset.

Az Wr az én erőlségem es
payfom: ő benne bizot az én
bűnem, es meg segítettöttem:
örüendez ez okaért az én bű-
nem: es énekléssel dichiré ötet

Az Wr az ő erőlségec: ő
az ő meg kenténec hatalmas
megabadítóia.

Tarch meg a te népedet:
es áld meg a te örökségedet.

V.
Az Istennes
Királykón-
yörg a nép-
ért.

G 2

Legel-

II.
szükseg, ho-
gyisten meg
örizze a hi-
ueket 2c.

III.
Istene áboz-
bualás.

Legeltesd őket es magasztald
fel mind döröcké.

XXIX. PSALM.

Dauidnac Psalmussa,

S O M M A.

E Psalmusba lép intés vagyok, melybe
scent Dauid mint a fő nepeket, es a nagy Wra-
kat, hogy esekbe vezec az Wrlstenec felsé-
ges voltát, es annac az ő felséges voltanac ha-
talmasságos cheledet, melyeket megmuta-
tatty az egeknek forrásába, es az égi habo-
ruságokba, Mellyekről rend szerint tesszen em-
lekeztet.

I. **T**ű hatalmassoknac fiai ad-
gyatoc az Wrnac: Mondom
ismert az adgyatoc az Wrnac dűchősé-
get es erőlséget.
*A fiedelmec
ismer ec az
Istent, es an-
nac nagysá-
gos voltát.*

Adgyatoc az Wrnac az ő
Neuénec dűchőséget. Imad-
gya

gyatoc az Wrat bet ekekségbe

11.

Az Wrnac saua a vizeken *Az agi ha-
boruságoc
es saluessee*
vagyon: a dűchőséges Isten
dörög a menyben: az Wrlstenec ha-
nagy vizeken. *talmass vol-
tat telennic.*

Az Wrnac saua hatalmas-
son előmegyen: az Wrnac sa-
ua előmegyen dűchőséggel.

A Wrnac saua letöri a
Cædrus fakat: Az Wrlstenec a
Libanus hegynec cedrus fajt:

Es begdélchelteri őket mint
a boriut: A Libanus es a Skhi-
rion hegyeket mint a gyer-
megdid vnicornist.

Az Wrnac saua, kiséledet
lángokat bochát.

Az Wrnac saua meg in-
G 3 indit.

A SOLTARNAC.

dittyá a pústát: az Wr rest-
ketteti Cadesnec kietlenét.

III. *Isten vgyon
ki mindenek
röl gondot
vétel.* Az Wrnac káua ellteti a bar-
uafokát: es meg meziteleníti
az erdöket: es az ő temploma-
ba minnyaián düchörité őtet.

Bir az Wr az özönuizzel:
Az Wr a kiraly, öröcké vral-
kodo.

III. *Az Wr szer-
zi a békeffé-
get.* Az Wr eröt ad az ő népé-
nec: Az Wr meg áldgya az ő
népét bekefséggel.

XXX. PSALM.

Dauid hazánac meg benteleléfőrl
valo meg énecklendő psalmus.

S O M M A.

Igen béppsalmus ez, Mellyet sent Dauid bera-
zet. c. mellyet eneklötöttet az ő Ierusalembe-
ly hazánac meg benteleléskort, Mint meg vgyon
vagyon

ELSŐ RESZE.

82

vagyon írva. 2. Samuel. 9. Ad kedig sent Da-
uid halát az Vr Istennec, hogy őtet nagy es-
tegségből es nagy lelki rettegsből meg saba-
dított. Példa ő mi nézünk, hogy az Wrnac se-
gít segét es az ő sántalan joci őt meg ismer-
tük, es őtet felmagasztalljuk erőtte 2c.

Felmagasztallac tégedet Wr-
am. Mert felmagasztaltál en-
gemet: es nem engetted, hogy
az én ellenséjim örüllyen c én
raytam.

I.
A hiue! nec
dolga hogy
dichiréc az
Vrat.

Wram én Istennem, te hoz-
zad kiáltottam: es meg vigas-
tottál engemet.

Wram, Ki emelted az én
lelkemet a veremből: meg ele-
uenitöttél engemet, midőn
amazoc alá sálanánac a sirba.

Dichiretet énkellyetec az

II.
Sgyebekeid

G 4

Wr-

insuc az Vr Wrac, tú kic ennyi soc iót
istennec dū- vöttétec ő tölle: hálaadással hir-
chouté fere. desétec az ő bentiégénec em-
 leközetit.

III.

Aranyas es
dragalatos
mondas, a
nyomorú a-
gba búcsú
2 Cor. 11. 4

Rom. 7.

Mert egy sőm pillantásig
 valo az ő haragia: Gyönyör-
 kedic az életbe: Estueig lehen
 a firalom: de reggel mindgyá-
 rasti vigafság

En kedig mondec, miko-
 ron iöl vala dolgom: soha
 meg nem tántorolom

IIII.

Szól a Sion
hegyéről.

Wrac a te ió keduedből
 meg erősitötted vala az én
 hegyemet: De mihelt elreytéd
 őrzádat: ottan meg háboro-
 dám.

Wrac tehozzád kiáltéc: es az
 én

én Wramnac könyörgéc.

Mi haísson az én vérembe,
 ha eltemetközem? felmagasí- *Miért élünk*
 talé tégedet a porr? az hirdet- *a világba.*
 ne a te igazuóltodat?

Wram halgas meg, es kö-
 nyörűly raytam: Wram, légy
 én segitőm.

Örömré fordítottad az én
 firalmomat: leótag róllam
 gyalsúhamat: es vigafsággal
 övedzettél meg engemet.

V.

Ez okaért dichiretet éne- *öröme való*
 kel az én nyeluem tenéked, es *hálaadás*
 nem halgat: Wram én lste- *a mi dolguc*
 nem, mind öröcké hálát adoc
 tenéked.

XXXI.

G 5

XXXI. PSALM.

Dauidnac Psalmusa,
A fő énekestől éneklendő.

SOMMA.

Soc dolgot írjat a Prophet a Psalmusba,

E psalmus Hol könyörg, Hol bizodalmat ieleni az v
nezi főkép= Istennel előtte Hol panaszokodit, Hol lel i ó
pen a Chris- rómmei hálát ad Es az ő példái aual tanítja
tust, annac az Isten népét, Mikeppen bizzéc az Vr Isten
rtanna az ő be, Es mikeppen mindennymor uságába segí
tagiait. segül hia ötet zc.

I.
Nagy lelki
buzgóság-
gal könyör-
g zc.

Te benned bíltam Wram,
soha ne hadgy meg ségyenül-
nem: A te igazságodnac általa
ments meg engemet

Hayts hozzám a te süleidet,
es lies meg szabadítani enge-
met: Légy erős kősziklám es
váram, hogy meg szabadítsad
engemet.

Mer-

ELSŐ RESZE.

54

Mert te vagy én kősziklám
es erős váram: Es a te Neu- II.
ert vezérly es igazgas engemet Okát adgya
könyörgen-
senec.

Szabadítski engemet a
törből, mellyet meg vettettec
ennékem. Mert te vagy én
erőségem.

A te kezedbe aiánlom az Lucz, 22.
én Lelkemet: Mert te váltottál
meg engemet, Wram, igaz
Isten.

Gyűlölem azzokat, a kic
hidságos dolgokat köuetnec
hejába: én kedig bizom az
Wrba.

Orúlec es vigadoc a te ióuól- III.
todba: Miért hogy meg te- Chac az Istenben győ-
nyórkodie.
kintörtet az én haborúlago-
mat,

A SOLTARNAC.

mat, es meg ismerttet az én
Lelkemet a nyomorúságokba.

Es nem adtal engemet el-
lenfélegemnek kezebe: hanem
Labáimat tágashelyre allattat.

1111.

Pana^{sol} o-
dic^{bő} be^{sé}-
del a nyomo-
rúság felől.

Könyörűly én raytam
Wram: mert borongatásba
vagyoc: Meg eset binem a
banatnac miatta, Lelkemmél
es haszammal egyetembe.

Fay a régi
Adamnac a
kerest: Ink
áb berethe
a ió lakást,
a buahai-
ást u.

Meg eméltetie az én ele-
tem a banat miat, Es estende-
im a fohaszkodásoknac miat-
ta: Erőm is meg szakaszkodot
hamiságom miat: Es tetem-
im el^sarattanac.

Nagy ^sidalomma löttem
minden én ellenfélegimnek. es
som-

ELSŐ RESZE.

11

som^sédimnac: es v^talattoság
az én barátimnac: A kic az v-
tzan látnac engemet, elfutnac
előttem.

S^süvec ^serént el^seletk^ső-
tenec rólam mint a meg holt-
ról: olyanná löttem mint az
el^suettet edény.

Mert hallottam sockak-
nac ^sidalmazzásat: Környül
v^t a rettegés, miért hogy ön-
k^sőtec tanat^skoznac ellenem,
hogy álnaksággal eletemtől
megf^sőssanac.

En kedig te benned bis-
tam, Wram: el^st mondotam:
Te vagy én Istenem.

Te kezeidbe vadnac az én
ideim:

v.

Ismet imat-
kozni kezd.

VI.

Nagy vigas
talás, A mi
időnknek bá
ma nem óra
deg, sem á
kegyetlen
nek, nek keze
br: hanem
az áldot ís
ten kezébe
ragyon.

ideim: ments meg engemet az
én ellenféligimnek kezéből, Es
azzoktól, kic engemet ker
getnec.

Vilagosítsad à te ortzádat
à te szolgádon: tarts meg en
gemet à te jóúórodért.

Wram, Ne hadgy meg
szegyenűlnem, miérthog tége
det hittam segitségül: Szegy
enűyenec meg az Istentelenec
es halgalsanac pokolba.

VII.

Könyörgés á
hamisság es
à hazugoc
ellen.

Nemullyanac meg à ha
mis aiakac, mellyec szólnac az
igaz ellen keményeket, keűel
ségel es megváltással.

VIII.

Az Isten fé
lőnek eltő

Melly igen nagy à te jóúó
lod, mellyet eltőtél azzok
nac,

nac, kic te benned biznac, l^{ent}cheera
az embereknek fia előt. gyon. Az ís
tennek le
gyelmessége.

Elreyted őket à te ortzád
nac reytékéuel mindé ember
nec fenyegettsénec előtte:
Befedezed őket sátorodba à
háborgo nyelv előt.

Aldot az Wr: Mert cho
dálatos képpen meg mutatta
az ő jóúóltat én raytam az
erős városba.

En kedig est mondam iy
edfégembe: Eluettettetem à te
ortzadnac főmei elől: De
mind az által meg halgattád
az én könyörgésemnek bauer,
mikor tehozzád kiáltéc.

Szeresétec az Wrat min
nya-

ix
Mindenit
erősségleve
dnac az ís
ten felől,
még a púsz
tában is.

x.

Prágálatos
intes.

nac, kic te benned biznac, lentechedna
gon. az is
tinnec le
gyelmessze.
az embereknek fiai előt.

Elreyted őket a te ortzad-
nac reytekével mindé ember-
nek fenyegettsénec előtte:
Befedezed őket sátorodba a
háborgo nyelv előt.

Aldor az Wr: Mert cho- x
Mindenüt
erősségtéva
dnac az i-
tin felőc,
meg a púss-
taban is.
dálatos képpen meg mutatta
az ő iouóltat én raytam az
első városba.

En kedig est mondam iy-
edségembe: Eluetteitettem a te
ortzadnac főmet elől: De
mind az által meg halgattad
az én könyörgésemnek sauat,
mikor tehozzád kialtec.

Szereksétec az Wrat min- x.
Prágálatos
intés.
nya-

RMug 62

RMK - I 41

variánsa

Magyarulajdon -

(xv x xv.)

nyáian kic éltec az ő ióuóltal-
ual. A hiueket meg óltalmaz-
za az Wr: Es bölleggel meg
fűzet à keüelyen chelekedök-
nec.

Bátorkodgyatoc meg, es
meg erősedgyéc à tú süuetec,
Minnyáian kic váriátoc az
Wrat.

XXXII. PSALM.

Dauidnac ranito Psalmusa,
S O M M A.

E Psalmusba ielenti à Propheta, mi legyen
a világba leg drágab es bódogságosb dolog,
Tudni illic ez è tudomány, hogy az ember tu-
dgya, miképpen találhat az Vr Istenec előtte
kegyelmet, es minden büncinec bochánattyát.

Bódo-

Bódogoc, kiknec az ő vét-
kec megbocháttattot: kiknec
bűnec befedeftettet.

I.
Rom. 4.
szól lelki in-
dulatból, à
bűnnec ret-
tenettesvöl-
tát ismer-
uen.

Bodog ember, kinec az
Wr nem tulaydonyittyá az ő
hamiságát: es kinec Lelkébe
nintsen alnakfág.

Miérthogy ebtelhalgatám,
elbáradánac az én tetemim,
napestig iaygatuán.

II.
Nagy es el-
uiffelbette-
tlen terhe à
bűn.

Mert eyel nappal raytam
vala à te nehez kezed: az én
sírom mint egy nyárba meg
bárada. Selah.

Meg vallám ezokaért te-
nèked az én bűnemet, Es el-
nem reytém az én hamiságo-
mat.

III.
Chac az Vr
Istenec kel-
à bűnt meg-
gyonij.

H

A SOLTARNAC.

nyáian kic éltec az ő iónólt-
ual. A hiueket meg óltalmaz-
za az Wr. Es bőleggel meg
fűzet à keuélyen chelekedők-
nec.

XI.
Alhadtatof
ság és békef
séggel való
járás sük
ség.

Bátorkodgyatoc meg, es
meg erősedgyéc à tú búuetec.
Minnyáian kic váriatoc az
Wrat.

XXXII. PSALM.

Dauídnac ranito Psalmusa,
S O M M A.

E Psalmusba ielenti à Propheia, mi legyen
é világba leg drágab es bódofságosb dolog,
Tudni illic ez é tudomány, hogy az ember tu-
dgya, miképpen találhat az Vrtstennec előtte
kegyelmet, es minden bűnemet bochanattyát.

Bódo-

er a
glossza
mics az
Dhik
pildaban

A SOLTARNAC.

1/a. 65. nac. Mondéc: Magam ellen
megvallom az Wnac az én
gonofságomat. Te kedig meg
bochátat bűnem nec hamisá-
gát. Selah.

IIII. Ezért könydreg tenéked
A kegyelmef minden bűnt alkalmatos idő-
seg nec all o- be. Ha kedig foc vizzec meg
Imas ideit áradnac: azért ő rea nem
ninkeltelhal. érnec.
gatni.

Te vagy óltalmom à ha-
borúság elöt: óltalmaz meg
engemet, hogy meg szabadul-
uán dichirheselec tégedet. S.

V. Ertelmet adoc tenéked: es
RESZE. megmutatom az útát, a melly
intes: min en kellyen iárnod: Sömeimel
den ember igazzattlac tégedet.
vegye eséte

Ne

ELSŐ RESZE.

58

Ne legyetec olyanoc,
mint à ló es az ösüer, mellyek-
nec nintsen értelmec: hozzád
sem idő nec, hanemha fékel es
zaboláuál kénseritőrnec.

Az Istentelen nec foc nya-
uallýaia vagyon: de a st, à k1 az
Wrba bizic, irgalmaság fog-
ia környül.

VI.
Külembség
az Istentelen
nec közet, es
az Istennes-
sec közet.

Órúllýetec az Wrba es ör-
uendezzetec tū igazzac, Es
dűchòkedgyetec minnyáian tū
igaz sūuűec.

VII.
Az Istennes-
sec min-
denec iauai-
ra les nec.
Rom.

XXVI. PSALM.

Dauidnac Psalmusfa.

S O M M A.

E Psalmusba intetnec az hűer, hogy az

H.

Vr

A SOLTARNAC.

Vr Istenet smettlen dichiric es felmagastallyac,
es szól az Vr Istennec tulajdon sagiról, az ő
igazmondassáról, az ő iouoltáról, az ő hatala
masságáról, es mindeneckre való gondviselésé
ről.

I.
Lelki öröm
mel kedves
az Isteni szol
gálat.
Oullyetec tú igazac az Wr-
ba: Illic hogy a iamboroc di-
chiriéc ötet

Dichiriétec az Wrat hege-
döuel: dichiretet énekellyetec
öneki tiz húrú lantal.

Enekellyetec neki vy éne-
ket: sepen dichiriétec ötet ör-
uendetteféggel.

II.
Miért dich-
irendő az
Isten.
Mert igaz az Wrnac igéie:
es hívvségből való minden ő
chelekedöte.

Szereti az igazságot, es az
ítéletet: tellyes a föld az Wrnac
iouoltáual. Az

ELSŐ RESZE.

39

Az Wrnac Igéie által te-
remtötenec a mennyec: es az
ő szaiánac lelke által ezzeknec
minden feregi.

Ő gyütyi őbue à tenger nec
vizeit mint egy tömlöbe: es à
mélységöket titkos helyekben
hellyhebteti.

Féllye azokért az Wrat az
egész föld, Tartíanac ő töle
minnyáian, kic è földön lak-
nac.

Mert miuel ő mondotta:
ottan lötenec: parancholta, es
mindgyarást ielen alapattanac

Semmiué teszi az Wr a po-
gánoknac tanáchát: es à né-
pek nec álnakfagos gondolat

H3

tyo-
do.

III.

telenti az Iste-
nec hat-
talmasságát
es arnac go-
ndviselését.
Exod. 15.

IIII.

Szent intés.

V.

Chac az Iste-
nen bölch. ő
ellene semmi
t más által
do.

Iudith. 16.
Isa. 8.

tyokat elforditrya.

De az Wrnac tanátfa öröké megmarad: es az ő búuénec gondolat inemzetségről inemzetségre.

VI.

Az Istennek
ismereti az
igaz bódog
örökfégül
választot
ő magának.
fág.

Bódog az à nép, à kinec az Wr ő Istene: az à nép, mellyet

VII.

Minden tu-
do es minden
lato az Iste,
Ezok aért
gondot visel
róllunc.

Ala tekint az Wr menny-
ből: es nézi az embernek min-
den fiait.

Az ő lakohellyénec beki-
ből nézegeti mind azzokat,
kic laknac è földén.

Ő haytogattya mind az-
zoknac búuét: es ő erti mind
azzokat, à mellyeket chele-
kódne.

A-

A király meg nem szabadul
az ő nagy feregénec általa: ^{VIII.}
Az Oriasis meg nem mene- <sup>Az Isten kö-
ül nimen se
gítseg. o Fie
delmec, idó
tekintetec.</sup>
kódic az ő nagy ereie által.
A szabadításban meg chal-
aló: nem menthet az ő nagy
ereieuel.

Imè az Wrnac bõme az- ^{IX.}
zokra néz, à kic õtet félic: es à <sup>Kik re néz-
zen es vigy-
ázzon az
Isten.</sup>
kic az ő kegyelmességet re-
menlyic.

Hogy azzoknac Lelkét
megmértse à halaltól: Es ho-
gy eltae õket à drágába.

A mi Lelkunc várja az ^{X.}
Wrat. ő à mi segitféguñc es <sup>A búueknec
vallása.</sup>
paysunc.

Mert ő benne örüendez à

H4

mi

A SOLTARNAC.

mi búuunc: es az ő bent Neué-
be bizunc.

XI.
Könyörgés. Wram, Legyen mi raytunc
à te kegyelmesvóltad: mikép-
pen te benned bístunc.

XXXIII. PSAL.

Davidnac Psalmus,
Mikoron Abimelekh előt meg-
váltostratta vala ortalát, es az el-
űste volna, hogy elmenne előlle.

S O M M A.

E Psalmus hirdeti az V. Istenec ióuol-
tat, melyet ő megmutattya annyáian az-
zokhoz, kik őtet tisztelt, es ártatlanság-
hába elűen ő benne vetne minden reménységket. é mel-
let életközvetet tessen az V. Istenec igazságáról,
művel hogy ő igaz biro, es hogy keményen
büntöti a gonoszokat es az Isteteleneket, elan-
nyára, hogy teljességgel elűesti őket, hogy az
ő emléközetek is elűess az emberek között.

E vég

ELSŐ RESZE.

61

E végre iria meg ezeket bent Lélet, hogy az
emberec felindúllyanac az Istenhöz. es őtet di-
chirée, es ő neki szolgállyanac. Touabba
hogy az V. Istenec félelméből ártatlanul es
bentül élyenec.

I.
Dichirem az Wrat minden Szent Da-
időbe: az ő dichireti minden uid a nyomo-
ha az én Baiamba leßen. rultaknac
magát pelt
dautadgya.

Az Wraba őruendez az én
Lelkem: Meg hallyác a nyo-
morultac es örüllyenec.

II.
Felmagaálljátoc az Wratint a nyomo-
velem egyetembe: egyenlőkép rultakat 26.
pen dúchőitűc az ő Neuét.

Meg keresém az Wrat, es
felele ennékem: es miuden én
nyomorúságomból megmen-
te engemet.

H s

Ö

III.

Nem beába za fielsenec: es meg nem pirúl
à biueknec az ő ortzáioc.

reménsgéc
es őnyör-
g:sec. E nyauallyás kiálta, es meg
halgata őtet az Wr: es minden
nyomoruságiból meg saba-
dita őtet.

III.

Angyaloc iár azzoc környül, a kic őtet
valnac, es felic, es meg szabaditja őket.
nichoda tijs
tec.

Kóstollyátoc es láfsátoc,
melly igen ió az Wr: Bódog a
ferfiu, a ki ő benne bizic.

Fellyétec az Wrat, tū ő Szenten.
Mert nem búkelködne a kic
őtet felic.

V.

Nagy kints
az istennef. Az oroślánoknac kőlykei
búkelködne es chezne: De
azzoc

De azzoc, kic az Wrat keres-
sic, semmi ió nélkül nem bú-
kelködne.

Iőyetekel fiaim, halgafá-
toc engemet: Az Wrac telet
méré tanittlac tuteket.

Kichoda a ferfiu, a ki éle-
tet kéuán? es őremest ió napo-
kat látna?

Őrizd meg nyeluedet a
gonosztól: es aiakid álnakfá-
got ne bőllyanac:

Hadel a gonoszt, es tégy
iót: Keresd a békesléget, es
kőuessed ašt.

Az Wrac bomej az iga-
zakra nézne: es az ő fülej az
zoknac kiáltássockra halgat-
nac.

VI.

Szerelmetes
més,

VII.

Mimodon
kellyen ió se
rentsét kea

resni ac.

VIII.

Az isten se-
reti az iga-
zat: gyűlö-
li kedig a
Azhamuffat.

A SOLTARNAC.

Az Wrnac ortzáia kedig
azzoc ellen vagyon, a kic go-
nost cheleködne: hogy elue-
se azzoknac emleközetit a
földröl.

ix
Vigasztalás
a nyomoru-
ságbá.

Kiálnac az igazac: es az
Wr meghalgattya öket: es mi-
nden nyomoruságokból meg
abadittya öket.

Közzel vagyon az Wr a
töredelmes búúekhöz: es meg
segiti az alázatos Lelküeket,

Soc nyauallyáia vagyon
az igaznac: De az Wr mind
azzokból kiabadittya ötet.

Meg örizi minden ö tete-
mit, egy sem töric meg az-
zokból.

Az Is-

ELSŐ RESZE.

63

Az Istentelent meg ölj az
önen gonofsága: es a kic gyü-
lölic az igazat megpusztulnac. x.
Nincstelen
Istentelennel

Meg szabadittya az Wr az
öbolgainac Lelkét: Es el nem
vesne, minnyáian azzoc, a
kic ö benne biznac.

XXXV. PSALM.

Dauidnac Psalmusa

S O M M A.

EPsalmusba panaszkodik a Propheta az
Vr isten elöt, mint igaz biro elöt, az ö Istentelen
ellensegmec ellene, Tudni illik Saul es a több vd-
uarhazugoc ellen, a kic épmutatoc es egyabké-
pen is saytalan emberek valának: es azzon kön-
nyőreg a Propheta, hogy az Vr isten ötet meg-
tarcha: azzokon kedig bossut allyon. Az
amyaßentegyház eképpen könnyörözhet az ö
ellensegmec ellene, kic nagy irigységből es gyü-
lölségből üldözi ötet.

Vete-

I. **V**etteködgyel Wram azzoc-
ketől, mint
igaz birotól
kel őltalmat
keménc es
várunc.
 kal, à kic én velem vetteköd-
 nec: Es viaskodgyal azzockal,
 à kic ellenem vinac.

Raggadgy payst es fegy-
 uert: es kellyfel az én segitü-
 gemre.

Támadgyki à képpel, es
 őltalmaz meg engemet azzoc
 ellen, à kic engemet haborgat-
 nac. Mond est az én lelkem-
 nec: En vagyoc à te segitséged.

II. **Meg** bégyenüllyenec es
Rendelkón-
yóreg.
 meggyalástaflanac à kic kere-
 sic az én Lelkemet: hátra ter-
 ienec es megpirúllyanac, à kic
 ellenem gonost gondolnac.

Ollyanoc legyenec, mint à
 porr

porr à szél előtt: Es az Wrac
 Angyala elúzie őket.

Settét es sic legyen az ő
 vtoc: es az Wrac Angyala
 kergesse őket.

III. **Mert** oknélkül meg vettet-
Nagy terhe
 técaz ő töreket énékem, hogy à méltatlan
 eluebbesenec: es oknélkül at-
kereft.
 tac vermet az én lelkemre.

Véletlen nyauallya tra-
 lyon rea: Es akadgyon, à tör-
 be, à mellyet meg vettet. nya-
 uallyára essec abba.

IV. **Es** az én Lelkem őruendez
Chac az is-
 az Wra: es vigad az ő meg
tenbe vag-
 sabadításába.
yon à lélek-
nec chendes-

Minden én tetemim est
 mondgyac: Kichoda hason-
 latos

A SOLTARNAC.

latos tehozzád? ki n g saba-
ditod à nyomorultat à ná-
lanál erősbről: à n yáft es
Bégént az ötet kérlőtől.

Hamis ta. Szelnec fel, es
David pél-
da à Chris-
tusnac. abba vad, à mibe hirem
sintfen.

ért gonoszal fűzetnec
m: hogy lelki keiserü-
t-gbe eytlenec engemet.

En kedig, mikoron oc
Szép pél a.
N örüllünec
fenn aratun
knac vesse
delmén. nyauallyába lönec, sákba ölte-
zem vala: Bőytel fannyarga-
tom vala az én Lelkem, es
imatkozom vala sünettlen tel-
lyes süuemből.

Vgy iároc vala, mint ha
barátom es attyámfia volna:

Szom-

ELSŐ RESZE.

65

Szomorkodom vala mint az, à
ki az ő annyát gyásbollya.

De mikoron én nyomor- VII.
gattatom, örülnecc es őszue Ez az ör
gyúlnecc: Mondom őszue gyúl- dögrec mag
necellenem à sántikálóc, min- ua, es tulay
den oknélkül: meg rágalmaz donfága.
nac, es nem nyughatnac. Santikálóc)
à kic minde-
nessen, kic
mind az is-
tennecc, mind
az őrdög-
nec akarnac
szolgálni.

A képmutatóckal, à chus-
folóckal, à tányér nyallogat-
tóckal fogokat chikorgattyác
ellenem.

Wram, Miglen nézed?
mentsmeg az én Lelkem, es
nyomorusagból, mellyel en-
gemet nyomorgatnac: az én
egyetlen egyemet az oró-
lánoktól.

I

Fel-

VIII.

*Az euange-
lionnias hir-
detesse a le-
resterényi gy-
ülekezetbe.* Felmagasztallac tégedet a
nagy gyülekezetbe: es a nagy
nép közet dichirlece tégedet.

Ne hadgy örülni én raytam
azzokat, a kic sin alatt ellenfe-
gim ennekem: kic ok nélkül
gyűlölnec, es bömeckel hun-
nyorgatnac engemet.

Mert nem békődségre igye-
köz nec: es patuart keres nec a
földön való együgyűek nec
ellene.

Es meg tátytác báiokatel-
lenem, es ebt mondgyác: vgy
vgy, gyönyörűséggel lattyác
ebt a mi bömeinc.

IX.

*Az isten né a
bosszu alus.* Im látod Wram: El nehal-
galsad: Wram, ne tauozzálel
en tölem.

Ser.

Serkenyfel, es kellyfel én
Istenem az én törvényemre:
En Wram, az én igyemre.

Itily engemet a te igazsá-
got kerent, en Wram, én Iste-
nem: es ne örüllyenec én ray-
tam.

Ne mondhasác az ő bü-
uekbe. vgy vgy, Lelkünk nec
kévántságá kerent eset: ebt se
mondhasác: benyeltuc ötet.

Pirullyanac es megkégye-
nyüllyenec minyanian, kic örül-
nec az én nyauallyámon: gya-
lázattal es bídalommal öltös-
es nec fel, a kic dúchoked nec
én ellenem.

Örüllyenec es vigadgyanac
a kic

12

X.
Igyét az el-
lenfégők nec
igye melle-
veti.

à kic keduelic az én igaságo
mat, es sinetetlen est mond-
gyac: Aldot legyen az Wr, à
ki iót akar az ő Solgaianac.

XI.

vallást tegy
űnc az Isten
nec iósági
felől.

Es az én nyelluem hirdeti
à te igaságodat: es naponként
à te dichiretetedet.

XXXVI. PSAL.

Dauidnac, az wr Solgaianac,
Psalma, A fő énekesfől
énekrendő.

S O M M A.

E Psalmusba előser meg irta à Propheta
az Istenelene nec gonofságát: E mellé veti na-
gy chodálkozással az Vr Istenec nagy ió-
uoltát, melyet az ő chelekődetibe meg mutat-
tya, nem chac à iókhoz es à iámbozokhoz, de
nem à gonosokhozis. Annac et anna ssep köny-
örgéssel végezi à Psalmust.

Telly.

Tellyes búuemből mondom ^{I.}
az Istenelennec veresfége <sup>Nagy vesse-
de'embe es-
felől: hogy semmi Isteni fele- nec az Isten-
telenec.</sup>
lem ninchen az ő bomeinac
tekinteti előt.

Mert őmagánac hizelkő-
dic, es igen tetzic: annyéra ho-
gy az ő hamisága gyűlölségre
mélto.

Az ő biaiánac minden be- ^{II.}
sédiálnakság es chalárdtság: <sup>Naprol nap
ra gonozba
nem akar tanulni, hogy iól lesen az Iste-
en elenei nec
dolga.</sup>
chelekődgyéc.

Hamiságról elmélkodic
az ő ágyába: Meg általkodot
a gonofságnac után: egy go-
nófságot sem ségyenli.

Wram, A te kegyelmes vól- ^{III.}
 <sup>Az Istenec
jóuoltá an-</sup>

annacoka, vóltod mennyicér: es à te hivv
hogye nem vóltod mind à felhőig.
vesnec her-
telnà goro
roc.

A te igafsagod olyan,
 mint à magas hegyc: A te it-
 letid à nagy mélségec. Wram,
 te-élteted mind az embereket,
 s mind à barmokat

Isten, melly igen drágála-
 tos à te ióuóltod: hogy az em-
 bernec fiai à te barnyaidnac
 árnyékába bátorságal laknac.

Megelégednec a te házad-
 nac kőuértséguel: es à te gyö-
 nyörűséges patakodból ita-
 tod őket.

Mert tenálad vagyon az
 életnec kutfeie: Es à te vilá-
 godba láttyuc à világosságod.
 Ter-

Teriezd à te ióuóltodat IIII.
 azzokra, à kic tégedet ismer- Könyörög à
 nec: es à te igafságodat azzok- biuekért.
 ra, à kic süuec berént iáboroc.

Ne hadgy lenyomodni en-
 gemet à kenéllyeknec: Es az
 Istenteleneknec kezeinec ál-
 tala leeyteni.

Hanem, Had effenecleő-
 magoc, à kic hamissan chele-
 kődnec: elűzetefsenece, es meg-
 nem maradhasanac.

XXXVII. PSAL.

Dauidnac Psalmusa.

S O M M A.

EPsalmsus solgál à segénynymorultaknac.
 azzokat tanította, műuel hogy látván à go-
 nosoknac, es az istenteleneknec ió berencheie-
 ket, es min-

ELSŐ RESZE.

es mindenbe előmenteket, meg ne botránkozzanak, mint ha az Isten előtt nem volna valóság az Istenetlenek közt, és a jámborok közt. Mert nyilvan vagyon, Es azt meg mutattya a vége, művel hogy az Istenetlenek hamar es gonoszúl elűsűnek: de a jámborokat az Vr Isten meg tarttja, noha nyauallatába a kereszti alai élnek.

.I.

Szép intés a
botránko-
zás ellen.

Meg ne haboritsanactégedet a gonofságofoc: es ne irigykődgyél a hamisan chelekedőkre.

.II.

Nem sokaig
varkodnac
az Isten-
lenec.

Mert hamar leuagattatnac mint a fű: es megbaradnac mint a paré.

.III.

Igaz hitből
tisztességgel
keressük éle-
tünket hia-
tallanyba.

Bizzál az Wrrba es tégy iót: lakozzál a földön, Es tisztességgel keresd életedet.

Es kedueskődgyél az Wrrnac.

ELSŐ RESZE.

69

nac: es ő meg adgya tenéked, valamit keuán a te sűved.

Aianlyad az Wrrnac a te útadat, es bizzál ő benne: es ő meg szerzi.

Es elő hozza a te igazságodat mint a vilagságot: es mint a delt a te törvényedet.

Légy chendess az Wrrba, es váriad őtet: ne haborodgyál meg azzon, kinec előmentek vagyon, a férfian, ki hamisan chelekődik.

Szűnnyél meg a haragtól: hadel a busulgást: ne haborodgyál, hogy te is gonost cheleködnél.

Mert a gonofságofoc ki-
l s irtat.

III.

Dragalatos
mondas. E
sérént sá-
luc élénk-
ket.

V.

Tűrés es
várás a le-
restyénec
dolga.

A SOLTARNAC.

irtattatnac: De à kie váriác az
Wrat, azzoc örökségül biriác
à földet.

VI.

Nem há-
nál à nagy
kazzdag-
ság.

Egy kichin idő muluá,
nem leßen az Istentelen: meg
nézed az ő helyét, de nem
leßen ielen.

De à felidgyec örökségül
biriác à földet Es à békeség-
nec bőségebegyönyörködne.

VII.

Az Isten à
nyomorul-
tatnac gond
viseldec.

A Istentelen tanatskozie
az igaz ellen: fogait chikor-
gattya ő ellene:

De az Wr meg meueti ötet
mert láttya, hogy elközelget
az ő napia.

Az Istentelenec fegyuert
rántnac, es iyeket huzzác,
hogy

ELSŐ RESZE.

70

hogy leeytéc à nyomorultat
es a nyauallyást: es hogy meg
öllyéc a iamborokat:

De az ő fegyuerec által
hattya az önnea búueket: es
eltöric az ő iyec.

A keucs sockal iob az igaz-
nac, Hogy nem mint az Isten-
teleneknec à nagy soc kaz-
dag-
ság.

VIII.
A segén-
ség
ellen valo
orvos-
ság.

Mert az Istenteleneknek
kariaj eltörettetnec: De az Wr
meg tarttya az igazakat.

Tudgya az Wr az igazak-
nac napiait: es ezeknec örök-
ségeg mind öröckè meg ma-
rad.

IX.
Nagy vigas-
talás.

Meg nem ségyenülne à
vese-

A SOLTARNAC.

veſedelemnec ideien: Es á dragasagnac ideien eleget leſen.

.X

Rettenetes
fenyegetés.

De az Iſtentelennec elueſt-
nec: Es az Wrac ellenségi
mint á baránnnyoknac ſadgya
á ſűtbe ſemmiué leſnec.

.IX

Kedues áz
Iſtemmel á
közénſéges
igajſág.

XII.

Nagy kints
az Iſtemneſ-
ſég.

Költſen kér az Iſtentelen,
es meg nem ſűzeti: Az igaz
kedig könnyörűő es bőkezű.

Mert á kic meg áldgyác
(az Wrat), őrekſégül biriac á
földet. Es á kic átkozzac ki-
irtattatnac.

Ennec è férſiunac iárását
igazgattyá az Wr: es győ-
nyörködíc az ő vtába.

Ha eleſſic, meg nem ſegic:
Mert

ELSŐ RESZE.

71

Mert az Wr az ő kezéuel meg
tartrya ötet

Iſtiu voltam es immar meg
vénültem, Es ſoha nem láttam,
hogy az igaz elhagyattattót
vólna, ſem hogy annac gyer-
meki kenneret küldültanac
vólna.

XIII.

Az Iſtemneſ-
ſégneſ m-
talma.

Mindenkor könnyörűl, es
őremelt kölchen ád: es áldot
leſen az ő magna.

XIII.

Az igaz hit
nec ti lay
dotſaga l ő-
nyörüleſeſ

Hadel á gonofſt: tegyed á
iót: es légy álhattattos mind
öröcké.

ſég.
Légy ál
hatt Alás:
Es meg ma-

Mert az Wr ſereti az itile-
tet, es el nem hadgya az ő hi-
ueit: mind öröcké megtartat-
nac: De az Iſtentelennecnac
magna kiirtattatic.

radgy mind
öröcké.

xv.

Az Iſtem ed
uelij az igaz
ſagot.

A SOLTARNAC.

Az igaznac öröklégül bir-
iác à földet: es lakiác ašt mind
öröckè.

XVI.

Az Istennes
embernec er
költshe.

Az igaznac báia bölchefe.
get šól: es az ő nyelue igazsá-
got es itilletet bešél.

Az ő Istennénec tōruényc
vagyon šūuēbe: Nem tánto-
rodnac az ő lépéfi.

XVII.

Az Istennes
ember meg
gyűlöletic

Az Istentelen lešselkōdic az
igaz vtān: es igyekōzic őtet
meg őlni.

De az Wr nem hadgya ő-
tet kezébe: Meg sem kārhoš-
tattya őtet, mikormeg itiltetic

XVIII.

mes albat-
atōššāgra
es bekeššeg
re.

Várd az Wrat, es őrizd
meg az ő útāt, es felmagasštal
tégedet, hogy öröckfégül ve-
gyed

ELSŐ RESZE.

73

gyed à földet: Meglátod mi-
kor az Istentelenec kiirtattat-
tatnac.

XIX.

Látamaz Istentelent, ha-
talmast es kiterieštōttet mint
a zōldCedrus fāt:

Errenēzš
hec à kie
marhaiok-
ba es batala
massagokba
biznac.

Es elō elmuluán tekintem
vala, es imè nem lōn: Kērd-
zem vala, de sohólt nem talál-
tattéc.

Nézd à iāmbort, es az iga-
zat lášd meg: mert à fēle firšu-
nac végre iōl lešen dolga.

XX.
Az Istenkēd
ueli az igaz
akat, es meg
āldgya.

A bűnbe heuerōc kedig
egyenlōképpen eluešnec: Es
az Istentelennek nec maradéki
kirtattatnac.

De az Wr az igazakat
meg

A SOLTARNAC.

meg segiti: ő azzoknac erőf-
sége à búkség nec ideien.

Az W r meg segiti es meg
abaditja őket: mondom
meg szabaditja es meg menti
őket az Istentelenektől, Mi-
ert hogy ő benne biznac.

XXXVIII PSAL.

Dauidnac Psalmuffa, emlekőzetre
S O M M A.

Szent Daud szerzte esté Psalmuff,
minc vtanna nagy betegségből feltámadotes
meggyógyult volna. Szép példa azok áert mi-
nekünk, melly erre tanit, hogy az Vrnac chele-
kedetiről, es annac kezyclmes segitőségéről, job-
al ne feleltőzzünk. 26.

Vran

ELSŐ RESZE.

73

Vram, Ne büntes engemet à ^{I.} Nem à kere-
te haragodba: Se ostoroz à te ^{Nem à kere-}
búfúlásodba. ^{stet, hanem}
^{az istennek}
^{haragiát ta}
^{uostassuc.}

Mert à te nyilaid én ben-
nem álnac: Es à te kezéd le-
nyom engemet.

Semmi egefség ninchen az
én testembe à te haragodnac
tekintötte miat: Tetemimbe
fints semmi békefség bűneim-
nec miatta.

Mert az én bűneim fellyül ^{III.}
halladtác az én feiemet: mint ^{A betegsé-}
à nehez terhőh olyanoc: ter- ^{gők nec 26.}
hősbec hogy nem mint elui- ^{oka à bűn-}
fselhetném.

Az én kellésim meg rot- ^{IIII.}
hattac es gennyetféggel fol- ^{A test nya-}
nac: ^{uallýáckal}
^{ennyhuttat.}
K az

az én balgatoklágomnac te-
kintöttemiat.

Meg horgattam es igen
meg alasztattam. naponként
sómorun iároc.

Mert az én derekam tel-
lyességgel meg sáradot. es
femmegéség nints az én tel-
tembe.

Elbakaškottam es igen
meg lankottam: orditoc az én
süuemnec kesseiűsege miat.

V.

Bizodalom
es reménység
az Vrnacío
uoltában.

Wram, Te elöted vagy.
on minden én kiúanságom: es
az én ohaytásim elöted el-
nem reyttettetenec.

VI.

Egy nyauál
lyá sints
gyedül.

Rešket az én süuem, El-
fogyotkozot az én eröm: es
sóm-

sómeimnec világa ninchen
nalana.

Az én barátim es rökön-
ságitim ellenembe álnac jrtöz-
uan chappafomon: es sómbe-
dim táuoly álnac.

Es a kic Lelkemet keresic,
vtánnam lefelködne: Es a kic
gonosomat kéuánnyác, arról
tanátskoznac, miképpen en-
nekem árthasánac: Es napon-
ként chalárdfágot gondolnac.

En kedig olyan vagyoc
mint a siket, mint ha nem hal-
lanám: es mint a néma, ki
meg nem nyittya az ő sáiát.

VII.

Békesseges
tűréssel kel-
meggyőzni
a nyauaba-
lyát.

Mondom olyan, mint a
ki nem hall: es a kinec sáiába

femmi ellenmondás ninchen.

.IIIV
A hit nem
eyti az em-
bert ketség
be.

De miért hogy téged vár-
talac Wram: te Wram én Iste-
nem meg halgatz engemet.

Est ezért mondom, hogy
azzoc ne örüllyenec raytam:
Mert mihelt elchusamkodné
az én lábam; ottan dúchoked-
néenec ellenem.

Mert én immár meg sok-
tam à benuedést, Es az en fay-
dalmom sinettlen előttem
vagyon.

Mert az én hamisságomat
meg ielentem: es az én bünem-
ért borigalmattos lessec.

De az én ellenségim élne,
es hattalmasoc: es meg sockaf-
sul.

sockafultac à kic engemet
oknélkül gyűlölnec.

Es a kic ennekem ióért
gonoszt fűzetnec ellenem tá-
madnac, Miért hogy à iám-
borfágot figyelmettesen kö-
uetem.

Wram, én Istenem, Ne ^{X.}
hadgyel engemet: ne táuoz ^{Az Isten}
zal el én tölem. <sup>hiuc segítse-
gűl, es így-
űnket önéki</sup>

Sies engemet megsegitenj, ^{aiánlyuc.}
Wram, én meg szabadítóm.

XXXIX. PSAL.

Dauidnac Psalmusfa.
Iedithumtól elől éneklendő.

S O M M A.

E Psalmusba söl sent Dauid ketséle
botránkozástól, előser elő számlállyá az ő

K₂

nyaua-

Iedithum)ez
fő énekes
völt:

Paral. 15.

nyaualljáffágosultát, Annac után az Isten-
lennekne iöserenifesusultát, Es mind a kettő
ellen magát meg erősíti. Továbbba könyörg,
hogy az Isten ötet meg által azza testi bá-
torfágról, minemübe valóac es élne az Isten-
telen c. Es hogy ötet meg szabadítsa a bűnöl,
es a bűnne terhőieől.

I.

A botranko
zásoknac es
Istenikarom
lafoknac
okait el el
éauostat
kunc.

Eltekéllettem, hogy vigyáz-
zac az én vtamra, hogy nyel-
uemmel ne vétközzem: Meg
zabolázom az én báiamat, az
Istentelennec ielenl tébe.

Némulua némultam: az
örömről ingyen sem em ekö-
zem: es meg vyúlt az én kesse-
rűségem.

Meg heuült bennetem az én
bűuem, Es mikor meg emle-
közem róla, vgyan meg ger-
iedec

iedec, es boloc az én nyelvem-
mel

Ielente meg, Wram, enne- ^{II.} A testi bá-
kem az én vegemet, es menn ^{torság meg}
yi legyen az én napimnac ^{valit, de az}
ma. Had értsem meg, melly ^{Isten a ke-}
igen rövid ideű legyen. ^{reséne ál-}
^{tal tanit.}

Imè egy tenerni bélelségű ^{III.} lay ki rövid
töttet az én napimat: es az ^{es betaba}
én életem olyan te elötted ^{való a mi én}
mintha nem volna: Bizonya- ^{letűne.}
ba az egész ember chac semmi- ^{Eccle. 3.}
ez bizony így vagyon. Selah.

Minnyáian előb előb men- ^{III.}
nec mint az árnyéc: Melly he ^{Bolond a vi-}
ába forgalmaskodnac: Igen ^{lág: ez az ő}
gyűt: de nem tudgya kinec. ^{bolondfága.}

Nó ezokaért, Wram, mit ^{V.}
vár- ^{A mi életün}
^{kac trélye.}

váriác tahát? Az én reménse-
gem chac te benned vagyon.

VI.

Szorgalmat
tossoc legy=
unc hogy a
büntől meg
menekődy
unc.

Ments meg engemet min-
den én bűneimből: Es ne en-
gedgyed, hogy bolond gya-
nánt bídalomima legyec.

VII.

Chac az ist=
en az igaz
gubernator.

En vesztet halgatoc, es
nem nyitom az én száimat:
Te iól meg szerzed.

Vedel rólam à te oštoro-
dat: mert megfogyatkoštam
à te kezednec chapása miat.

VIII.

Abünért va
gyunc min=
den nyomo=
rusagba.

Mindent te dorgálš es bűn-
törtz à vétkökért, es meg em-
észtet szépségöket mint à mol-
lyoktól: Bizonyyába min-
nyáian az emberec semmiec.

Pſalm. 62.

Wram, halgald meg az én
köny-

könyörgésemet, es bochásd fü-
leidbe kiáltásomat. Es ne hal-
gald el az én könyhullásimat.
Mert én te időueünyed es te
lakosod vagyoc, mint min-
nyáian az én attyáim.

IX.

Ninchen é vi
lágba sem
mi tulajdon
nunc.

2. Paral. 29.

Szűnnyel meg én tőlem, Geneſ. 47.
hogy valami erőt vehesec: 2. Cor. 5.
minec előtte elmegyec, hogy
it ne legyec. Ebre. 12.

XL. PSALM.

Dauidnac Pſalmusa,
elől éneklendő

S O M M A.

Hála ado Pſalmus ez, melybe hirdeti à
Prophata az Vr Istenec ióitét, es segítségét,
mellyekel kéš meg látogatni es segiteni mind
azzokat, kic ő hozza folyammac. Annac va-
táma imádkozie à Prophata, es az Istenec
Ks segítségét kén.

kéüánnya. Néze Psalmus à Christuſra.

I.

Alhattatos
bizodalom-
mal váru-
az Iſtem-
segitſegét.

Várva vártam az Wrat, es
hózzám hayla, Es meghalga-
ta az én kiáltáſomat.

II.

Példabeſé.
dec. Meltyeiſ-
eſt mutat-
tyác, hogy
az Iſten elő-
ſer megnyo-
morit, An-
nac utánna
ſegit.

Es kiúna engemet az
ſonyuſágos veremből, es à
ſaros fertéből: Es álatà az én
lábaimat köſicklára, Es igaz-
gatà az én lépéſimat.

Es vy éneket ada az én
ſáiamba, à mi Iſtenünk-
dichiretit. Eſt ſokan meg lát-
tyác, es félic az Wrat, es biz-
nac ő benne.

Bodog à férſü, ki az W-
ba veti reménſégét, Es nem
adgya magát à keüélyek-
höz,
es az-

es azzokhoz, à kic à hazug-
ſágra haiolnac.

Wram, én Iſtenem, nagy-
oc à te chodaid, mellyeket
cheleköttel, Es à te mihozzán-
valo ió akaratodnac ſenki vé-
gére nem mehet: Ha iótétidet
hirdetni es előſámlálni aka-
rom, tahát ſantalannoc.

III.

Megſámlál
hattattlan-
nac az Iſten
nec kegyel-
meſégene-
cheleködeti.

V.

Nem kéüánod az aiándo-
kot, ſem az égő áldozatot:
hanem ſülcimet meg nyitot-
rad ennekem: Nem kéüánod,
ſem az égő, ſem à bűnért valo
áldozatot.

A törüen
pöpeheléſi
nec vége van
gyon.

VI.

Ackor mondam: imè el-
iúuec: A könyvvnc kezdeti-
be írva vagy on én felölem:

Ami vru-
Christus le-
ſus ſól.
Ebre. 10.

A te

A SOLTARNAC.

A te akaratodat, én Iste-
nem, öremest meg műuelem:
Es à te törvényed búuemnec
kezepibe vagy on.

VII.

Az euange-
liomnac kő-
zenféges hir
detesse.

En hirdetem az Igasfágot
à nagy gyülekezetbe: Imè,
Meg nem tartostatom az én
báiamat: Wram, Te ióltudod.

A te igazságodat el nem
reytem az én búuembe: A te
igazuóltodról es megbabadi-
tásodról sóloc: El sem halga-
tom à te ióuóltodat es hívvsé-
gedet à nagy gyülekezet elöt.

VIII.

Szünetlen
Búifég mi-
nekün az
Vrnac öltal
ma.

Te kedig Wram meg ne
vonnyad à te irgalmasfágodat
én tölem; Ate ióuóltod es
hív-

ELSŐ RESZE.

79

hívvséged sinettlen örizzenec
engemet.

Mert környül vöttec en-
gemet az én búneim, vgy an-
nyéra, hogy nem lathatoc:
többec az én haiaimálainál:

IX.

Soc à miny
uallhainc

Az én búuemis elhagyot
engemet. Wram, Akariad az
én meg szagbadulásomat: lies
Wram az én segitfégemre.

X.

Még à sz-
tek is meg
lankodnat à
keresztbe.

Meg ségyenüllyenec es
meg gyalátsátsanac egyenlő-
képpen, kic kerelsic az én Lel-
kemet, hogy alst elueselséc:
Hátra esenec, es meg pirul-
lyanac, kic az én nyomorúsá-
gomba gyönyörködne.

XI.

Külembség
az istentelc

Elpusztullyanac à bós-
fágért,

A SOLTARNAC.

nec es à his fágért, kic est mondgyác en-
nec közet. nekem: vgy, vgy.

Órúlyenec es vigadgya-
nacte benned minnyaian, kic
meg keresnec tégedet: Es à
kic beretic à te megssabaditá-
sodat mindenkor est mond-
gyác: Aldot legyen az Wr.

xii. Es én nyomorult es szegény
Alázatos. vagyoc: Az Wr gondot vi-
ságnac szép ssellyen én róllám: En Iste-
peldain. nem, Ne késsgl.

XLI. PSALM.

Davidnac Psalmussa,
A fő énekestől éneklendő.

S O M M A.

Ebben è Psalmusban is megírta szent
David azt à dicsíretet, mellyel az Istenec író-
uóltát

ELSŐ RESZE.

80

uóltát dicsírte, mellyet ő r. yta megmutatta
mikoron beteg vólt, hogy ismet meggyógyitá-
totta, es à nagy betegségéből feliamasztotta:
minden ő ellenséginec varássanac ellene, kic
minden horába halálát reményic vala.
Nexikedig ez è Psalmus à Chrystust, munt meg
Játhami, Iohan. 13.

I.

Bodog, à ki felueşi gond *A könnyő-*
gyát à nyomorultnac: Az Wr *rületes sere*
megssabadittya est à vesede *retmec nagy*
lemnec napián. *igireti vad-*
nac.

Meg őrizi őtet az Wr, es
élteri, Elő mente leszen è föld-
den: Es nem adgya őtet az ő
ellenséginec kiuanságára.

Az Wr táplállya őtet az ő
betegségnek ágyába: Te for-
ditod egészségre az ő tellyes
kórágját.

Est

II.

Anyauálly-
álba chac
lytemmel ke-
resninc kel-
oruoffagot.

Efst mondám: Wram,
Könnyörül raytam, Gyogyíts
meg az én Lelkemet: Mert te-
néked vétködtem.

III.

Az irigység
ördegnec
magna.

Az én ellenségit gonoszt
kéuánnac ennékem, mond-
uán: Mikor hall meg? Mikor
véss el az ő Neue?

IIII.

Ez a iám-
bor feiedel-
meknec se-
rentselec.

Eliónec vgyan látogatnj,
De hamis búuel beszél nec, okot
keresuen bídalmaságra: Mi-
helt kimennec, ottan chátfog-
nac.

A kic engemet gúlól nec
minnyáian égüt fufsognac: es
gonoszt forralnac ellenem.

Ördögi tanátsot végez-
nec ellenem, monduán: chac
etzer

etzer leeythesúc, soha többser
nem kezd feltámadni.

De még az én barátom is,
kire magamat bístam: a ki az
én kenyeremet ési vala, lábal
ruga hozzám.

De te, Wram, könnyörül
raytam, es álapas helyyemre:
es meg fűzetec őnėkic.

Ebből ismerem, hogy jó-
mat akarod, Miért hogy nem
őruendez ellenségem én ray-
tam.

Es ihól vagyoc én, Meg tar-
tás engemet az én tekelletessé-
gembe. es álhattattosá tés en-
gemet te előtted mind öröckè.

L

Aldot

V.

A Szent Lé-
lec messze
látta volt
Iudást iska-
riothot.
Matth. 26.
Luc. 22.
Iohan. 13.
Acto.

A SOLTARNAC.

VI.

A bucknec
áldozatty-
oc, dichire-
tes haladás.

Aldot legyen az Wr, Izra.
élnec Istene, mostantól fogva
mind öröcken öröckè, vgy lé-
gyen, Mondom, vgy legyen:

A SZENT.
DAVID SOLTARA-
nac Masodic Rébe.

XLII. PSALM.

A Koreh fiainac Megáldátsa.

Szent David szerzte ezt e Psalmust, es
a Korehfiainac adta, hogy ôc a gulekôzterbe
éneklene. Mert ezeken az énekeféc közel
valának, az ô rendôkbe, Mint meg vagyunk ir-
ta, Numer. 26. 2. Paral. 6.

S O M M A.

Szent David szerzte ezt e almust,
Emleközén a nagy fohászkodásokról, es a
nagy

MASODIC RESZE.

82

A nagy somoruságos bánatokról, melyekkel fo-
hászkodot es bán-odot, mikoron sámkiuettet
vólna. es az ô ellenféginec bosszuságiról, mel-
lyekkel bosszítottatc ôtet a nyomoruságna ideén.
Annac vitania meg ielenti a vigasztalást, melyel
ackoron az ô Lelkét vigasztolta. Tanittatune
ezokéért, hogy miis effale keresztbe es nyomo-
ruságba az Vr Istennec igiretire nézuén, ôtet
segítsegül hívuc, es az ô irgalmasságát remén-
lyúc.

Miképpen a sarvas kiuán- Az igaz hit
kozik a folyo vizre: azzon- buzgo az
képpen kiuánkozik vala te- Istennec dol-
hozzád, Wr Isten, az én Lel- gaiba.
kem.

Az én Lelkem somiuhoz-
za vala az Istent, mondom az
elő Istent, monduán: Mikor
iuthatoc oda, hogy lathatsam
az Istennec ortzáiat?

II.
ortzáiat (Az
az. A körfes-
nec ládáiak.

L 2

Az

A SOLTARNAC.

II.

*A hiuec sem
mün m ban
nac mit az
Istennec boß
susagát.*

Az én könyhullatátsim e-
ledelem gyanánt valánac mĩd
éyel, smind nappal, mikoron
naponként est mondgyác va-
la ennekem: Hól immár áte
Istened?

Ezzeckről gondolkoduán,
kiöttém az én süuemet ema-
gamba: Mert öremest fel men-
nec à sockaságai, es iárnec az
Wrnac hazához, öruendezé-
nec es háladaáfnac bauáual, az
innep illõ sockaság közet.

III.

*Az igaz hit
gyõzedel-
mes.*

Est mondám: En Lelkem,
Mire hadgyod magadat? Es
miert haboroßol így én ben-
nem? Bizzál az Istenbe: Mert
még felmagasztalom õtet az õ
Isteni

MASODIC RESZE.

63

Isteni tekintetnec meg saba-
ditásáért.

En Istenem, Meg lanko-
dot az én Lelkem én bennem,
Miért hogy em'eközem te ró-
lad, à lordan vizénec földé fe-
lõl, Es Hermonim, es à kis
hegy felõl.

Egyic mélség à masikat kő-
ueti, es à te víz szakadásid zug-
nac: Minden te aradásid es ha-
baid által mentenec én ray-
tam.

*Egyic mélség) az az, egyic nyomorúság
à másikat ért: Es nyaualljaból nyauallja
támad.*

Nappal kedig jelenti az
Wr az õ kegyelmes vóltát: Es
én még éyelis éneklec õnki,

L 3

Es

IIII.

*Egyic nyo-
morúságból
à másikba
kel à keresz-
tyen.*

A SOLTARNAC.

Es könyörgéc az én életemnec
Istennénec.

Ést mondom vala az Is-
tennec, En kösicklám, Miért
feletköstél el róllam? Miért kel-
somorun iárnóm, mikor el-
lenségem borongat engemet?

Nem külemben lón az éles
törnél az én tetemimbe, mi-
koron az én ellenségim sádal-
maznac vala égemet, ést mon-
duán naponként ennékem:
Hól immár à te Istened?

V.

*Szent Lélec
táuoſtattyá
à mi gyar-
lágunkat.*

Miért hagyodel magadat
én Lelkem? Es mire háboro-
dol én bennem? váriad az
Istent: Mert még felmagas-
lom ötet, Az én ortzámnac
meg sába-

MASODIC, REZSE.

84

Sabaditóiát, es én Istenemet.

XLIII. PSAM.

S O M M A.

EPsalmusnac egy az artelme az előtte
valóval. Könyörög kedig, hogy az Vr Isten
igaz biro legyen, es az ő igyét fírgassa: meg
öltimazza az ő ellenségmec ellene, kic Isten-
telenec valónac, es nem chac Dauidat balatra
kegetic vala, hanem hittét es Isteni szolgálac-
ját meg gúgolyác es meg chuffolyác vala.

Itily meg, Isten, engemet, ^{I.} Bosszút ne
es forgassad az én igyemet à ^{allyunc, ha}
nem ió népnek ellene: Az al- ^{nem törvé-}
nac es à hamis férfitól sába- ^{nunket Isten}
dits meg engemet. ^{re hadgyuc.}

Mert te vagy én Istenem, ^{II.}

erősségem, mire hatz el: ^{Olyan az}
Miért iároc olly somorun, ^{ember. nem}
ikor az ellenség háborgat? ^{győzvárni.}

L4

Küldi

III.

Miért kel
életet és bé-
kefféget ké-
mánunc.

Küldle à te világoſságodat
es igazmondáſsodat: ezzec
vezérlyenec engemet: vidgye-
nec à te ſenthegyedre, es à te
haylékidba.

Hogy bemennyec az Iſ-
tennec óltarához, Az Iſten-
höz, ki én őremem es vigafsa-
gom: hogy tégedet dichirielec
hegedőuel, én Wram, én Iſte-
nem.

IIII.

A hit mint
tuffakodic à
hiw embe-
regbe. De
végre győ-
zedelmes.

Mire hadgyodle, magadat
én Lelkem? es mire háboro-
dol én bennem? Váriad az W-
rat, Mert még felmagasírtalom
őtet, Az én ortzámna me
ſabadítóiat, es én Iſtenemet.

XLIII

XLIII. PSALM.

Tanítás. à Kórch fiaitól
elől éneklendő.

S O M M A.

Panaſolkodás vagy on é Pſalmuſba, mel-
lyel az Iſten népe panaſolkodic az ő ellenségi
közvet, à nagy nyomorúságba es nyauallýába
mellyet az Iſtennec Neuert kellet ſenue. ni.
Annac utanna imádkozic az ellenséget ellen,
hogy az Iſten az ő Igeicnec tiſteſſégeert meg
segufe őiet.

Iſten, fülünckel hallottuc: à mi
attýainc elő ſámláltac mi ne-
künc à chelekődetőket, à mel-
lyeket chelekörtől az ő ideiek-
be, es régtől foguá.

A te kezeddél kiűſted à po-
gánokat: őket kedig plántál-
tad helyyekbe: Azzokat à né-

L 5

peket

I.

A chalados
embernec
háza, Iſten
nec ſcoláia.
Prédicato-
roc à chalá-
dos emberec

A SOLTARNAC.

népeket elűztetett, es el vertetett.

II. Mert nem az ő fegyuerével vettéc meg a földet, Az ő karioe sem segítötte öket: hanem à te iobkezed, à te károd, es à te ortzádnac vilagosága, Miért hogy kedueled vala öket.

III. Isten, Te vagy amaz én Királyom, Ki igirű Iacobnac győzedelmet.

III. Te általad vertűc meg a mi ellenséginket, Es à te Neued-hanem az isbe nyomtuc le azzokat, à kic ellenűnc támadánac.

Mert nem bístam az én iyembe: es nem óltalmazot meg

MASODIC RESZE.

36

meg az én fegyuerem.

Hanem te szabadítottál minket azzoktól, kic háborgatnac vala minket: es meg begyenyitötted azzokat, à kic gyűlölnec vala minket.

Minden nap dichirűc az Istent: es öröcké felmagasítal lyuc à te Neuedet,

Most kedig elhattál es meg gyaláštál minket, Es né mentel ki à mi sereginkel.

Megfutamtattál minket à mi nyomorgatónac elöt: es à kic minket gyűlölnec, azzoc elkóborlanac.

Mint à iuhokat vgy éretz minket. Es elbéleltetű a pogánoc közűbe.

V.

Műve finetű
len legyűnc
foglatatossor

VI.

Panaßoltok
das Az Isten
ver hadat.

Num. 14.
Deut. 1.

VII.

Egyic nyas-
uallya à má-
sikból.

A SOLTARNAC.

Ingyen adtad el a te népe-
det: es semmit nem vés érötte.

Sídalomma töttel minket
a mi sósbedinknac, Meuet-
ségé es ségyenné a környül-
lunc valóknac.

Chuffa töttel minket a po-
gánoc kezét, hogy a népec fe-

VIII. *Mikor az Isten az ő ke-
zét meguon-
ta, így írá-
vanc.* Ieket chouollyác miraytunc.

Naponként előttem vagy-
on az én gyalazatom, Es az
én ortzám tellyes pirongság-
gal:

Miért hogy a sídalmaz-
zóknac es a karomlóknac sa-
uokat kel hallanom: Es miért
hogy az ellenséget, es a bós-
suallásnac kiuanóiat kel lát-
nom.

Min-

MASODIC RESZE.

87

IX. *Drágálátoc
pelda. A ke-
rest alátne-
legylinc go-
nozbac.* Mind ezzec reánc iötte-
nec: De mind az által nem fe-
letközunc te róllad: meg sem
ségiuc a te mi velunc valo köt-
teledet.

Nem szakadel a mi süüunc:
a mi iarássinc sem táuoznac el
a te vtaidtól.

X. *A sentség
háznac ellett
ségi sarká-
nyoc.* Noha lenyomodál minket
a Sarkannac helyén, es befe-
des vala a halálnac árnyékauál

XI. *Honét táma-
adgyn a bá-
luanyozás.* Ha elfeletkösiunc volna a
mi Istenünk nec Neuéröl: es i-
degen Istenhöz fel emeltuc vol-
na kezeinket:

Est nem de méltán meg-
keresnéie az Isten? Most kedig
tudgya a mi süüunc nek titka-
it Miért

XII.

Rom. 8.
A szenteknek
keresztelésé-
re: és
nem farkas-
foc.

Miért hogy ezokaért te
érettet öletűnc meg minden-
nap: es tartatunc mint a meg-
ölé iuhoc:

Serkenyfel, Wram, Mire
alobol: Kellyfel, es ne hadgyel
mind éltic.

XIII.

Még a szent-
tekis meg
laskodnac a
tűrésbe.

Mire reytet el a te ortzá-
dat? Miért feletközöl el a mi
nyauallainkról, es nyomoru-
saginkról?

Mert a porrba lenyomot-
tattot a mi Lelkűnc: es hasunc
a földhöz raggadot.

XIII.

A könyör-
géschac az
Istennel ke-
gyelmes uól-
lát nézi.

Kellyfel, Wram, segitsmeg
minket, es szabadits meg min-
ket a te ióuóltodért.

XLV

XLV. PSALM.

Sierelemnec tanito écnke, A
Koreitaitól a Rosáckról elöl
éneklendő.

S O M M A.

Királynac es Királyné asszonnac példát
adgya elő a Prophata: De e pelda alatt gyönyö-
rülegel iria meg a Prophata az igaz Királya-
nac, a Messiasnac, a mi Vrtne Christus Iesus-
nac, es annac Királyné asszonyának, az az a
szentegyháznac, auagy a keresztényi gyűlék-
zetnek dolgát. Elő mondgya ezokaért a Pro-
pheta mind e drágalátos dolgokat, Kihoda
legyen a Messias, Minemű legyen az ő orsága,
minemű iockal látogatgya az ő népét. Igen
Jépe drágalátos Psalmus ez.

II.

én Bűnem drágalátos
ket gondol: Egy Királyról
ndoc éneket: Az én nyel-
m gors irónac pennáia.

Somma, M^a
akarion.

Te

II.

Te leg szűb vagy az embe-
tria à Chris rek nec fia i közet: Kellemet-
tusnac szűb^s refsec à te atakid: Ezért, hogy
segét. az Isten meg áldot mind örö-
 kè.

III.

Witaz à Kösd oldaladra fegyvere.
Christus 2c. det te erős vitész: Tied à dű-
 chőség, es tied az az ékesség.

III.

Es elömented legyen à
Miert viion ékességödbe: Meg induly az
à Christus. Igasságért, es à nyomorultak-
 nac törvényéért: Es à te iob-
 kezéd meg tanit chodálatos
 dolgokra.

V.

A sidi nac Hegyefsec à te nyilaid
veszedelme. pec lehullanac te elötted, A
 raly ellenféginac közepöt.

A te szűked, Isten, meg VI.
 maradando es öröckè valo: *A Christus*
 A te országodnac királyi pál- *öröckè valo*
 tzaia, igasság nac páltzaia. *király.*

Stereted az Igasságot, es VII.
 gyűlöled az Istentelenféget: *A Christus*
 Ennec okaért megkent tége- *Igasság nac*
 det az Isten, à te Istened, vi- *királya.*
 gasság nac olaiáual, fellyeb à *A királyoc*
igasságot
 te társaidnál. *keressene.*

Mirrha, Aloes es Ketziah VIII.
 minden te öltezettid, Mikor *A Christus*
 te gyönyörűséges ékessé- *királynac*
 ödbe az Elephant tetemekből *dűchőség es*
 öitet pallottákból kiűös. *vólta.*

A te ékességödbe iárnac à IX.
 irállyok nac leányi: A te ki- *A szentgy*
 ralnéd ióbkezéd felől ál mel- *baz à Chris*
 tussnac iegy-
 effe.
 M letted,

X.

A bent Lé-
lek jól zc.

ted, Op'ir arannyal ékecsitue,
Halgasd meg leányom, ved
esedbe, es hayts ide fűledet
Es felletközzel a te népedről,
es a te attyádnac hazáról.

XI.

A Christus
király Isten.

XII.

A poganos
ismeric a
Christust.

Es gyönyörködic a király
a te bépfégedbe: Mert ő a te
Wrád: őted imádgad.

Es Tyrusnac leánya idő aián-
dokokkal: es a te népednec
kazdagi tisztelic a te oltzádat.

XIII.

A feltáma-
dást kort olly
an lesen az
egyház.

A királynac leánya tellye
séggel dúchőséges belfiekbe
aranyas bárson az ő öltezete
Belfiekben). Az az. kímhet a Christust
bóli: hat vale, es fűk' eget meg mondhattya.

A Királyhoz vittettic h
mes öltezetekbe: Az ő vtánna
valo süzecz, az ő rokonj, egyit

Vitéz

vittettetnec hozzád.

Elő állatarnac örömmel es *Matth. 23.*
vigasággal: beuittettetnec a *cs. 24.*
Királynac pallottaiába.

A te attyáid helyyébe fiaid
legyenec: Feiedelmeckè tód ő
ket a tellyes földén.

Meg emlekdözem a te Ne- *XIII.*
uedről nemzetfégről nemzet- *öröckè való*
fégre: Minec okaért felmagas- *a bentege-
haz.*
tálnac tégedet a népec kinett-
len, es mind öröcken öröckè.

XLVI. PSALM.

Az iffiúságról való éneke, a
Koreitaitól elől éneklendő.

S O M M A.

A Prophata szerzette esté Psalmust, mia
koron az Vr Isten az ő népét nagy nyauállya-
ból

M a

ból

A SOLTARNAC.

ből cho daltatos képpen kiségitőtte volna, es ret-
tenettes veszedelemtől megmentőtte volna. Szer-
zette kedve végre, hogy anépet az Isteni bi-
zodalomba, es az igaz hitbe meg erőssítene, es
hogy tovább az Istennek jó akarattya es
segítségébe kétféles né lenne. Szinte é végre
szólgál minékünk is.

AZ Isten a mi bizodalomunk

Ahiw keresz es erősségünk: ő a hattalmas
tyén meg em segítő a mi nyomorúságink-
le. ő zic az Istennek segit-
segéről. ba, mellyec reánk táltalanac.

Ezokaért nem félünk, ha
a föld meg indulnais: es a he-
gyec a tengernek kezepibe be-
merülnének is.

Még ha a tenger haborog-
na, es feltamadnának az ő hab-
baj: es ha annac haborgassa

miat a hegyec leomolnának is:
lenünk?

A

MASODIC RESZE.

91

A folyo viznec folyami
meg vidamittyác az Istennek
városát: a felfélgel nec bent ha-
ylékát.

Az Isten ő kezepete vagy-
on: ezért álando leszen: Az I-
sten haynalkort megsegíti őtet. Isten.

Felrohantac vala vgyan a
pogánoc, es feltamattac vala
az országoc: De mihelt ő bót a-
da: ottan lezockana az egész-
föld.

A seregők nec Wra mi ue-
lünk vagyon: A lácobnac Iste-
ne mi őltalmunc. Selah.

Iduetekel, es lálsátoc az
Wrnac chelekőderit: melly i-
gen nagy pusztaságot művelt
a földön.

M3

E

IIII.

A betegy-
háznac erőf-
sege az Wra

V.

Az Isten ellé
semmi erő-
ninch.

Ez bálította le à hadat mind
à széles földön: Ő törte el az iyet:
ő rontotta el à kópiát: à hada-
kozo ssekereket kedig tűzzel
meg égette.

VI.

Az Istenből
mind ember
halgasson.

Sűnnyetec meg, es meg is-
meriétec, hogy én vagyok az
Isten: Felmagabaltatom à po-
ganoc közet, Mondom felma-
gabaltatom mind à tellyes föl-
den.

VII.

Ez à sentegy
háznac vi-
gastalása.

A seregőknek Wra mi ue-
lűnc vagyon: A Iacobnac Iste-
ne őltalmunc. Selah.

XVLII PSALM.

Psalmus, à Koreh fiaitól,
első éneklendő.

S O M M A. A

A Prophata lélekben látván az Vr Is-
tennek nagy dűchőségét, melly à Messiasnac es
az ő sent Euangelionác általa támadando
vala berinszerte à széles vilagon, minden népec
es nemzetfőges közet, Minden népet et hálá-
adásra, es az Istennek díchiretíre inu, nagy lel-
ki örömmel. Szól kedig à Prophata ezzei ről
à dűchőségés dolgoi rol mint ha immár késsen
meg lőttenec volna, noha még idővendőc valanac
ackor. Műs ezokaért nagy lelki örömmel ő
rűllyűnc az Vr Istennek tisztességéne, es az ő
sent es drágálatos Euangelionánac, es hálá-
kat adgunc ő neki re.

I.

Tapsollyatoc kezétőckel mī-
den népec: őruendőzzetec lē
tennec vigáfságos sőual. A hiueknec
fő dolgoc,
vallaft tomi

Mert à felsőges Wr rette-
nettes: nagy Király mind à szé-
les földön.

Birtokunc alá vetti à né-
peket: es lábunc alá à Pogáno-
kat. M4 O.

A SOLTARNAC.

Örökségül magánac valas-
tot minket, Iacobnac dúchós-
séges vóltát: mellyet kedüelt.

III.

A menybe
ménést ielē
ti.

Felmegyén az Isten nagy
örüendettefésséggel: es az Wr
hangas Trombita sóual.

Dichiretet énekellyetec,
Dichiretet énekellyetec az Is-
ténec: Dichiretet énekellyetec
à mi királyunknac.

IIII.

Chac à Chri-
stust igaz Is-
tent illeti à
dichireti.

Mert az Isten mind az egész
földnec királlyá: Dichiretet é-
nekellyetec értelemmel.

V.

A pogánok-
nac hiatal-
lya.

Wralkodic az Isten à po-
gánokon: Az Isten ül az ő bér
királyi békibe.

VI.

Az igaz Is-

A nepnec feiedelmi gyúl-
tenec Abrahámnac Istenéhez:

Mert

MASODIC RESZE.

93

Mert Istenné à földnec öl-
talmazzo: Ki igen felmagas-
talltatot.

iedelmeknee
dúchósége.
Oltalmazas
nem kobor-
lás ő dolgoc.

XLVIII PSALM.

Pfalmusnac éneke: à Koreh
Fiaitól éneklendő

S O M M A.

A Propheta dichiri es felmagasstallya az
Istennec az ő egyházához való ió kedüet es se-
relmét, es elő bámlallya az ő nagy soc iótétit,
segitséget, oltalmát zc. Amac vtátta dichiri az
Isten népét, az egyházat à földi Ierusalemec
peldáiaba. Örüllýunc es vigadgyunc, miért ho-
gy miis Istennec népéne lóttunc, es hálát ad-
gyunc ő neki zc.

Nagy az Wr, es igen dichi-
retes: à mi Istenünknek város-
sába, az ő bent hegyén.

I.
Az Istennec
miuolta min-
denit tetzig.

A Sion hedgy kies helyly, à
M_s telly-

II. tellyes földnec meg vidamító-
A senteg- ia: annac ésac felől valo ólda-
háznac pel- lán vagyon a nagy Kiralynac
data. várofsa.

III. Meg ismeric az Istent en-
Az Isten az nec palotaiba, hogy chac ő az
egyháznac: óltalom. óltalom.

IIII. Mert imé a Királlyoc ősbue
Sok a az egy gyűltenec: es egyút elmultanac
háznac ell- melőle.
segi. De he-
laba.

Látuán kedig ašt, elcho-
 dálkostanac: meg róműtenec
 nyaktőre estenec:

Resketés sala reáioc ott: es
 búlő asbonyiálatnac faydalma.

V. A napkeleti selet elrontád:
Vagyon mi- à tenger nec hait.
uel blintetni
az Istenec.

Mi-

Miképpen hallotuc, akép-
 pen láttuc a feregők nec Wra- *VI. Az Istenec*
 nac várofsaba: Az Wrvisseli *igreti iga-*
 en nec gődgyát mind öröckè. *zac.*
 Selah.

Váriuc Wr Isten a te irgal-
 massagodat: A te templomod-
 nac kezepin.

Miképpen a te Neued, Wr *VII. Az Isten dol*
 Isten, azzonképpen a te dichi- *gaba nints*
 retedis ki teried a földnec hat- *biabá.*
 taraig A te iobkezed tellyes
 igazsággal.

Vigad a Sion hegy, Es Iu-
 dánac leányi örüendőznec, a
 te itiletidért.

Környűl vegyétéc Siont, es
 meg körüllyétéc: Sámlyátoc
 meg

A SOLTARNAC.

meg az ő tornyait.

Meg nézzetec búuetec berént az ő kőfalát: Melly magassac az ő tornyai, Hogy hirdessétec az vtánnatoc valóknac.

VIII. Mert az Isten à mi Istenüncc mostantólfogua mind öröke: ő igazgat minket, mind gyermekséginktől fogua.

XLIX. PSALM.

A Kóreh fiaitól első éneklendő Psalmus.

S O M M A.

Ieles Psalmus ez, mellybe à Prophecia feddi à kazdagoknac, es à dusoknak dőllyességét es merészvölökat, Es rendel meg mondgya, melly nagy bölcsőség, marhába es kazdaglágba bizai, melly nem maradandó, hanem mint az áranyec elo

MASODIC RESZE.

98

elmulandó. Emlékezőc annak vtánni az Isten telen kazdagoknac kárhozáfokrolis, es à iám bor begényeknek örec hűdűsségeckről. Fellyenec ezokaert az Isten telen kazdagoc, Es az vvraba vigatgyanac à iám bor egyűgű es hiwke restyenec.

I.

Minden ember vigyazon az Istenec iteleire.

Hallyátoc esít minden népec: vegyétoc esetekbe minnyáian, kic mostáni időbe laktoc è földén.

Mind közemberec, s mind vvrac: A kazdag à begénnyel egyetembe.

Az én báiam bölcheséget igaz bölche böl: es búuemnec elmélködésé igie. értelmet.

II.

Mire való à Musica.

Példára haytom sületem: es hegedőbe ielentem böltsmondalomat.

III.

Mire

A SOLTARNAC.

Mire felnéc a vesédelem:
nec napián? mikor környül ve-
sen nyomoritoimnac hamis-
fága?

A kic reménységöket vettic
az ő kazdagságokba: es düchö-
kednec marháioikba.

Nám senki nem válthattya
az ő attyafiát: meg sem adhat-
tya az Isténec annac váltságát:

Mert dragalátos az ő lel-
kek nec váltsága: es örökè valo

Es hogy véghettettlen éllyé,

IIII.

Es el ne temetkőzzéc.

Valoc à tel-
betteitlenec

Mert nyilván láttya, hogy
mind à bölchec meghalnac:
Es hogy az eštelénec à bolon-
dokal egytembe eluešnec, es
kaz-

MASODIC RESZE.

69

kazdagfágokat másnac had-
gyác.

Ez kiualtképpen valo gon-
dolattyoc, hogy az ő házoc ő
röckesféc legyenec: es lako hel-
lyec nemzetségökröl nemzet-
ségöckre balhassanac: hogy az
ő neuec vtán neueštesfénec è
földén.

V.
E világiék-
ne hiaba va-
lo szorgat-
matejjagoc.

Az ember kedig az ő dü-
chőségébe meg nem maradhat:
hasonlatos à barmokhoz, mel-
lyec meg nem maradnac.

Ez az ő vtoc tística bolond-
fág: De miud azzon által tet-
zic az ő maradékioknac. miért
hogy ő rölec tanultac Selah.

VI.
Egy variu à
mási telica
nullakogni.

Pokolba helyheštetnec
mint

VII.
A telbette-

mint à iuhoc. A halál meg
 rágia őket: Es az igazac íó reg-
 gel vvralkodnac ő raytoc. Az-
 zok nac kedig ereiec eluűű.
 Mindenek nec pokolba leűűen
 lakohellye.

VIII. *A hiueknec* De az Isten megőabadit-
vigaſtaláſa. *ſa.* *tya az én lelkemet á pokolnac*
kezétől, Mert ő felűöt enge-
met. Selah.

Ne tarts attól, ha valaki
megkaszdagul: es az ő házanac
dűchőfége meg őregből:

xli. *Érre nezzte
nec az isten=
nec. hogy
meg ne bo-
tránozkod-
na.* **dűchőfége meg öregbül:**
Mert mikor meg hal, sem-
mit el nem vésen vele minden
ő marhaiából: az ő dűchőfége
sem követti őtet.

Chac éltébe iól lakic: es
di-

dichir nec tégedet à iólakásért:

Hogy teís az ő attyoknac ^{Rettenettes} nemzetlége vtán mehes: kic à ^{iutalom.} világosságot soha őrdöcken őrdöckè nem láttýac.

Az ember, á ki è világi dü- XI.
chőségben él, es tudomány- A kazdag
 nélkül búkódik, olyan mint ság semmi
à barmoc, mellyec elűesne. az istennec
Igeienalkül.

L. PSALM.

Asaphnac Psalmusa.

S O M M A.

A Propheta megiria az Istennek az ő né-
pével való irkatis, az ő tisztelei felől: es meg
feddi az Isteni tisztelet felől való hamis vélekedé-
sést: es meg mutattatja annak az igaz Isteni
tiszteleinek az ő mivóliát. Annak vártára meg
fedvén a gonoszokat közenséges képpen inti min-
nyájan az Vv Istennek vártára. 26.

N

Az

AZ W r, minden Isteneknee
Istene, paranchol: es hia a föl-
det napkellettől fogva napnyu-
gatic.

11. Sionból idő elő a felféges If-
szól a Chris- ten: tekéletes ékességgel.
tusáról, es au Mondom elidő a mi Isten-
nac Euan- nunc, es nem halgat: Ő előtte
lionáról. megyen eméltő tűz, Es kör-
Isa. 5. nyüle hattalmas széles.

Hua à mennyet es à földet:
 hogy az ő népét meg itillye.

III. Gyűlöletet őssze ennekem
 A *Szentegya* az én Szentimet, vgymond, ki
 házról szól. nagy obnac böchülic a Köttől
 az áldozattoknál.

Es a ményec meg mutattyá
az ő igazságot: művel hogy
chac

chac ô az Isté, az itilô bírô. Se.

Halgas én népem, had böl-
lyac: Izráel, had tegyec tanu
bizonfagod ellened: Isten va-
gyoc én, Te Istened.

57. Meg nem feddlec tégedet
 a te áldozattidért: sem az égő
 áldozatokért, mellyec bűnet
 len vadtac előttem.

Nem vessec à te házattól
tulkokat: sem à te acklaidból
bakokat.

Mert enyimec mind az er-
dőbeli vadac: es à barmoc nagy
foc ezzer hegyeken.

En ismerem minden ma-
darakat a hegyeken: es mind
mezői vadac én elötté vadnac

Ha ehezem: nem tenéked
mondom: Mert à földnec kő-
regfége enyim, mind à rayta
valóckal egyetembe.

Nemde à tulykoknac hufát
ésemé? auagy à kofoknac vé-
rét íssómé?

VI.

A Szentgy- chirettel: es fizes meg à fel-
házuac egy ségesnec à te fogadásidat.
ettlen egy ál
dozattyá.

Es hiy segítlegül engemet
à te nyomorúságodnac napi-
án: es meg szabadittlac tégedet:
es te dúchõites engemet.

VII.

Az Iste gyi- Az Istentelennec kedig efit
lõli à képmu módgya az Isten: Mi gondod
tatokat es à vele, hogy hirdeted az én
melues keresz berzéssimet? es mire veded fá-
tyeneket.

saiadba köttestemet?

Holot te gyúlõled à fenyi-
tèket: es hatra vettettet az én
bebedemet.

Mikor látod az oruot, egy-
üt fietz vele: es tarsfolkodol à
paráznáckal.

VIII.
A képmutaa
toknac tera
méssete.

A te fáiadat tádtod go-
noságra: es nyelueddel álnak-
ságot forgázt.

Leüluen à te attyád fia ellen
bólás: es à te annyádnac fia el-
len patuart támasztás.

Ez à te dolgod. En kedig
vesteg halgattam. Es te aszt vé-
led, hogy én te hozzád hason-
latos legyec. De én meg dor-
gállac tégedet, es bõmtõl bõm-

IX.
Az Isten sem
fiet, sem kéa
sic.

ellened áloc.

III. RESZ.

X.

Kegyelmes

es igen tűrő

az Isten. De

ne chuffolod

gyant vele.

XI.

Abiucknec

egyetlen egy

áldozattya.

Kérlec, vegyétec esetekbe

est, tükic az Istenről elselet.

kösttötec: Hogy vala mikor

el ne raggadgyalac, Es ne le-

gyen, ki meg mentsen.

A ki dichirettel áldozic, cz

dühöit engemet: Ez az vt,

mellyen meg mutatom az Isté-

nec meg szabadítását.

LI. PSALM.

Elöl éneklendő Dauidnac Psal-

musa, Mikoron ő hozzá ment

vólna Nathán Propheta, á

Bersabahoz valo beme-

nése vrán.

S O M M A.

Híres naues ez e Psalmus, mellyel igen éla-

nec, es mellyet igen gyakorlyac az Istenfelő em-

bercc, Mert

Mert ebben e Psalmusba meg mutattya a sent
Lélec az igaz penitentianac módgyát, es for-
máiat. Wr Isten, vigy minket is a te sent Lel-
kednec általa ez idűesféges vtra: amen.Könyörűly én raytam Wr ^{I.} Abit chac az
Isten a te iouoltod szerént: Es ^{Istennec ke-}
törelde el az én vétkeimet a te ^{gyelmességé}
nagy irgalmaságod szerént. ^{re néz.}Móls meg igen engemet ^{II.} Chac az Isté
az én hamiságomból: Es tibi ^{mozzogat a}
tits meg engemet az én bűnē ^{bűntől.}
ből.Mert az én vétkeimet én ^{III.} Az igaz pe-
ismerem: Es az én bűnem min- ^{netentias va}
denha előttem forog. ^{loba meg isa}Teneked, mondom tenē ^{meri a bűnt.}
ked vétkösté, es gonosul che-
leköttem te előtred: minec oka. ^{Rom. 2.}

N 4

ért

A SOLTARNAC.

ért igaznac találtatol à te becé.
didben, Es tisztánac mikor itil.
tetel.

IIII.

Az eredet
bűn minden
gonoságnac
gyökere.
Eph. 2.

Imè, hamisságba meg ab.
rástattattam: es bűnbe foga.
dot engemet az én annyám.

Imè kedueled az igazsá.
got, melly reytekbe vagyon: es
meg ielentőtted ennékem az
eltitkolt bölcheséget.

V.

Néz à törue
nybeli fő
káfra.
Exod. 12.
Lewit. 14.
Num. 19.
Az Istennec
baránya
véssiel à
bűnt.

Meg tisztítás engemet I.
fópal, es meg tisztuloc: Meg
mosfogatz engemet, es feierb
lessec à hónál.

Meg adod hallanom az ö.
remet es à vigassagot: örüen-
dez nec à tetemec, mellyeket
öbue rontottál.

Reyts

MASODIC RESZE.

III.

Reyts el à te ortzádat az
én bűneim elöt: es töreld el
minden én hamisságimat.

Wr isten, terömts én ben-
nem tística bűuet: es meg vyit-
sad én bennetem az igazagnac
lelkét.

Ne vessel engemet à te si-
ned elöl: es à te sent lelkedet
ne vedel én tölem.

Adgy ismetennéké à te id-
uóséges öremedet: es à bátor-
fagnac lelkéuel erőssits meg
engemet.

Tanitom à vétköfseket à te
vtaidra: es à bűnec tehozzád
térnec.

Wr Istén, Szabadits meg
N 5 engé-

VI.

A lelki isme-
ret ellen va-
lo bűn, ki izt
à sent lel-
ket à süből.
Ne vessel)
Mint az
Istentelen
Saul királt.

VII.

Hála ado-
akar lenni,
tanitással,
oktatással.

A SOLTARNAC.

engemet à vérontáfnac vétkei-
ből, Te én meg szabadításom-
nac Istene: Es az én nyeluem
meg hirdeti à te igaságodat.

Wram, nyisd meg az én
ajakimat: es az én száim meg
hirdeti à te dichiretedet.

Mert nem gyönyörködél
az áldozadban: mert aist ad-
nám: Az égőáldozatod sem
kéuánod.

VIII.

Főmondás
à Sentirás-
ba. Nem ve-
sedelmünk
behané idu
össéginkben
gyönyörkö-
dic az Isten.

Ezzec az Istenec áldoza-
ti: Törödelmes lélec: A meg-
kesseredet es meg nyomora-
dot búuet, Wr Isten, meg nem
vtálad:

A te időkeduedből iól tégy
Sionnal: Epits meg Ierusalem-
nec kőfalait. Ackor

MASODIC RESZE.

1ca

Ackor gyönyörkedel az
igaságnac aldozatiba, s' mind
az aiándokokba, s' mind az
égőaldozatokba: Ackoró ví-
nec fel à te óltárodra tulkokat.

LII. PSALM.

Dauidnacranito éneke:

Mikor az Idumeábeli Dóeg ^{Ez Historia}
ehőt vólna, es Saulnac megíelen ^{megvagyott}
törte vólna, esbt monduán öneki: ^{irua, 1. Sa-}
Dauíd ment Ahimelekh házához. ^{muel. 21. es}
22.

S O M M A.

Erőssen támad à Propheta è Psalmusban
à kegyetlenec ellen, à sentegyháznac kergőt-
töles háborgattoi ellen, es rettenetes fennyeget-
tíssel fennyegeti őket. Annac vtánna vigasztallya
à sentegyházat à hív es Isten felő embereket,
es aist igéri önelic, műuel hogy az Wr Isten ve-
lec leßen, es meg óltalmazza, es meg szabadit-
tya őket.

Te

LIII. PSALM.

Dauidnac tanító éneke,
A Mahlatba elől éneklendő.
S O M M A.

Egy értelmű vagyott ennek a Psalmusnak
a tizennegyedikkel. Es nem nélkülül kezzer
irta meg a Prophetá: mert icses dolgotc vadnac
benne. Először meg írta az Isten elenel nec bűn-
törtéssel es veszedelmét, Annac vtanna az Isten
népének nyomorúságát. Volsor az Istennek
gondusszélessét, művel hogy ő mindeneket lát,
es hogy meg büntötte a gonoszokat, az ő népét,
a iamborokat meg menti es megszabadítja.

I. **E**sát mondgya az estelen az
ő süvébe: Ninchen Isten. Meg
uektenec: isszonyu dolgokba
foglalatoſſoc: Egy sints, ki iót
tenne.

Az Wrmennyekből nézet
az embereknek fiaira, hogy
látna,

Olyan az
emberi ter-
méset, sem
lélec vyalá-
sa nélkül.
Psalm. 14.
Rom. 3.
Iſa 53.

látna, ha volna értelmes, ki
meg keresné az Istent.

De minnyáian elhaylotta-
nac, es egyetembe vtálattoſsá
löttenec vala: nem lön ki iót
cheleködnéc, egy sem lön.

Nem akariaké meg ismer- **II.**
ni a kichamissan cheleködnéc: Szólítja a
kic az én népemet benyelic, Phariſeuſo-
mint ha kenőyeret nyelnének kat es irás
tudókat.
be? Az Wrat sem hiiác segítse-
gül.

Ott a helyen meg iyednec **III.**
anól egyébkoron nem vólt fé- Ieleni a ſi-
lelem. Mert az Isten meg ront- nagogának
tya azzoknac tetemit, a kic ſo- veszedelmét.
rongatnac tégedet: Meg vtá-
lod őket. Mert az Isten gyűlöli
 őket.
Vayha

A SOLTARNAC.

Vayha à megszabadulás
Sionból elötte Izraelnek. Mi-
kor az Isten megteríti az ő né-
pének foklágát, akkor örüen-
déz Iacob, es vigad Izrael.

LIIII. PSALM.

Dauidnac tanitássa.

Hegedőkbe elől éneklendő:

Ez historia
irua vagy on
1. Samuel. 23
es 26.

Mikoron à Sipheusoc iötterec
vólna Saulhoz, est monduán: Da-
uid minálunc reytzeitel.

S O M M A.

E Psalmusba imádság vagy on, mellyel
imádkozék szent Dauid, mikor ő nagy felel be
vala az arulattásnac miatta. könyörgés
kaért, hogy az V r Isten őtet megszabadítsa.
E mellet ides vigasztalásoc be vadnac foglalt,
mellyel el más elyűnc à nyauallýáknac ideien.

V R Isten, à te Neuednec ál-
tala

MASODIC RESZE.

105

tala szabadíts meg engemet: es I. RESZ.
à te hattalmasságoddal ály I.
bóssút én erőtem. könyörgés
à megszaba-
dulásért.

W r Isten, halgasd meg az
én könyörgésemet: es erts meg
az én báiamnac beszédit.

Mert az idegenec támattac II.
én ellenem: es à hattalmassoc Oká miért
keresic az én lelkemet: es nem könyörg.
fel nec az Istentől, Selah.

Imé az Isten én segitóm: II RESZ.
Az W r kedig azzockal vagy- Az igaz hit
on, à kic meg erősític az én mezbatoris
lelkemet.

Megter à nyauallýa az én
ellensegimre: A te igazságod-
nac általa elűesbred őket.

Io keduel áldozom tenge-
O ked:

IIII.
Hála adás-
sal tartom
zám.

ked: Wram felmagasztalom á
te Neuédet: mert igen jó.

Mert minden nyomoru-
ságóból megszabadítottál en-
gemet. es az én ellenfélimbe
keduem szerént valókat láttac
az én bűmeim.

LV. PSALM.

Dauidnac tanító éneke,
Hegedőbe elől éneklendő.

S O M M A.

Epalmusban is imádság vagy imádko-
zik kedig bent Dauid az ő ellenfélinec ellene,
kiknek álnakságokról es cháládságokról pa-
naaszt teszen az Wram Istenne, Es kéuánya segíté-
gét. Es hogy az Wram bosszút álljon ő raytot, Da-
uid velleie é Psalmusnac, á Christus Iesus etc.

Halgasd meg, Wram Isten, az
én

én imádságomat: es meg ne
vessed könyörgessemet.

Forduly hozzam es halgas
meg engemet, mikor iaygatoc
imádságomba, es nyughat-
tatlan vagyoc.

Az ellenfégnec kiáltásaért,
Az Istentelennec haborgattás-
saért: Mert hamiságot hárit
nac ream: es haragból es gyű-
lölségből üldöz nec engemet.

Az én bűnem resket én ben-
nem: es á halálnac retteggesi
elleptec engemet.

Félelem es iyedség időttec
reám: es remüles halot reám.

Es mondéc: vayha olyan
bárnyaim volnánac, mint á

O 2 ga-

I.
Kéuánya
hogymeg
halgattas-
sca.

II.
Oka miért
kéuánya.

III.
Nem haia
huia á ke-
restryenne
clete.

I.
Kéuánya
hogymeg
halgattas-
sca.

galambnac: Előpülnéc, es meg
nyugodnám

Imé, mebbe elfutnéc: es á
pusztába maradnéc, Selah.

Sietnéc megmeneködnem
á kisékálto es elűestő szétől.

III.

Istennek aian
lya á bosszu
alást, elősz-
amlálván
az okokat
miért.

Haborits meg őket, W
Isten, es bélezzdel nyelueket:
Mert látoc erésakat es viűba
vonnást á városba.

Eyel nappal kerengnec az
ő kőfalakon belől: Hamisság
es gyöttrőlem vagy ő benne.

Alnakfágos chalárdfágoc
vadnac ő kezepete: nem tá-
uozzic az ő vtzaiokból az ál-
nakfág es á chalárdfág.

Mert ha ellenségem bídal-

mazna

mazna engemet, mégis eltűr-
ném: Es ha az én gyűlölséges-
sem támadot vólna ellenem,
elreylestem uólna előtte:

De te ember, ki ennekem
vgy mint társom vagy: én
gonduissföldm es barátom:

Kic idesden tanátskóstunc
minköstunc: es együt iártunc
az Istennek hazába.

Lepic el őket á halál: Eleue
nen. Ballyanac alá pokolba:
Mert merő gonofság vagy on
hazokba, es gyűleközetekbe.

En kedig az Istenhöz kiál-
toc: es az W meg szabadit en-
gemet.

Estue, reggel es délbe

O 3 köny-

V.
Ninifen na-
gyob ellen-
ség á kep-
mutatónál
ollian vála
ludas isthá
riot, Cagn,
etc.

VI.
Chac Isten
mi eneny-
ségim.

könyörges és iaygatoc: és meghalgattya az én bomat:

O meg menti az én lelke. met békességel a viaskodástól, mellyet ream inditottanac: Mert sokban ellenem vadnac.

VII.

A hibeli
könyörgés
basnos.

Meghalgat az Isten, és le-
eyte őket, a ki öröké megma-
rad, Selah.

VIII.

Menneműc a
képmutá-
tós.

Mert meg nem tər nec, Es
az Istentől nem fél nec.

Kezeit vettötte az ő baráti-
ra: megfertőstette az ő kötéstet

Az ő szája lágyab a vaynál,
maga viadalt forgat az ő szű-
be: az ő beszédi simabac az olay-
nal: demaga çles fegyuerec.

Vesd az Wrra a te igyedet:

es

es ő mindeneket jó végre visí: IX.

Es nem öröcké hadgya az iga
zat nyughattatlanságba.

Te kedig, Wrr Istén, alá vet-
ted őket a veszedelem nec ver-

mébe: A vēršomiuhozo es az
álnac férfiac ideiket felic sem-
élhetic: De én te benned bi-

zom.

LVI. PSALM.

Dauidnac arannyas ékecsége, dolgoc.

Elöl éneklendő, Messze az ide
enec közet való néma galambról, iruavagyon
Mikoron Gadba megfoktrác volna
Istet a Philisteusoc.

S O M M A.

Szent Dauid e Psalmusba pamašolkodie
az Wrr Istén elöt, Saul királynac gonossá-
ga felöl, misuel hogy ötet minden oknaki

az Istennek népe között kikergette, Artattlan-
ságát kedig aul telent, művel magát néma ga-
lámbac neuezí, az az, ki bekéül vagyón, es
nem igye-őzic boßsút alant. Ezenképpen mis-
magunkat az Istennek áránlyuc es beíffégel
víffelyuc ákerestet, es Istenből variunc segíse-
get, es megßabadulást.

I.

Akerezte
mit mine-
lyün.

Könnýörűly raytam, Wí
Isten, Mert mayd elnyom az
ember: Naponként haborgat
es borongat engemet.

Minden nap láboc alá
nyomnac az én ellensegim. Es
nagyfokan felsuualkodot bú-
uel vínac ellenem.

II.

Széppélda
es vigasztá-
lás.

Vala mellynap meg félem-
lec: akor chac te benned vettem
bizodalommat:

Az Istenbe, kinec igéiebe
dűchő.

dűchőkedem: Mondom az
Istenbe bizom: Nem felec: Mit
tehetne ennékem az ember?

Minden nap meghaborít-
nac az én igyembe: Minden ő
gondolattyoc ellenem vadnac,
hogy ártanac ennékem.

III.

Az őrdög
tagiai nyug-
hattattlan-
nos.

Sűfsognac es tanachkoznac
es lábom nyomdeki vtan lef-
felkődnec: hogy ha vala mi-
képpen lelkeket meg kap-
hatnác.

Az ő álnakságokért val-
lyon megmenekednekè? A te
haragodba, Wí Isten, verdle
ezzeket è népeket.

IV.

Nagyviga-
asztalás:
Nem vac-
sem siket az
Isten, gondos
víffelrólunc

Az én budosáßsimat te
meg vámlálod: az én könný-

O 5 hullat

Nagyvi-

gaftalás:

Nem vac

sem siket az

Isten, gondot

vissel róluac

hullattátsimat à te temlődbe
gyűyted: Kétségnekül à te kö-
nyuedbe beírod őket.

Ackoron hátra térnec az
én ellenfégim, vala melly na-
pon hozzád kiáltoc. Nyilua tu
dó est, hogy Istenem vagyok.

Istenbe bizom, kinec igeie
be duchokedé: Az W rba bizó,
kinec besédébe gyönyörkedé.

Bizom az Istenbe: Nem
félecc: Mit tehetne ennékem az
ember?

Hála adás-

sal fogadgy

ac az Isten

ac ióistit.

A te fogadalsit nálam vad
nac, W r Isten: Dichireteckel
fűzetec tenéked.

Mert te meg mentőtöttet
lelkemet à haláltól: nyiluan az
én

én lábaimat eséstől, hogy iár-
hatoc az Istennek elötte az
előknecc világosságába.

LVII. PSALM.

Dauidnac arannyas ékesége,

Ez historia

Mikoron Saul elöt elfutna à

irua vagy

barlangba. A notara, Ne veséssel
elől éneklendő,

1 Samu. 24.

S O M M A.

E Psalmuuban meg irattatic à Bent Da-
uidnac imádása, mellyel az W rmac imadon
tot az ő nagylású segítségnecc ideien. Annac vátna
emleközic az W r Istennek meg Babaditassá-
ról es chodalatos segítségéről vtol sor halákab
ad az Istennek, Mis ezokaért à Bent Dauidnac
péld. keussuc.

Könyöruly raytam, W r Isté
könyöruly

I. *Chac az Istenre néz zúnc minden nyaua-lyamkban.* könyörűly raytam: Mert te bened vettörte bizodalmát az én lelkem: és a te bárnayaidnac árnyékába vettem remensége-met, miglen elmulic a hamis haborgatás.

Kiáltottam a felséges Isten hűz: az én ióltéud Istenemhűz.

II. *Igaz mondo es álhatat-
tos az Isten:
megnem
chal:* Elkűldet mennyekből, es meg szabadított engemet: az engem benyelőnec nagy bi-dalmára, Selah: Mondom el-kűldet az Isten, az ő iónolta berént, es hívvsége berént.

III. *Az őrdég tagjai nem emberec: de vadac.* Az én lelkem az oroszánoc közet vagyon: Meg geriedet emberec közet lakom, kiknec foggai kopiác es nyilac, Nyel-
uec

uec kedig eles feguer.

Felmagastraltattatsál, W r Isten, az egek nec felűbe: és a te dűchűséged mind az egész föld nec felűbe.

Hálót vettettec lábaimnac hogy lenyomiác az én lelke-met: vermet ástac előttem, es őmagoc estenec belő.

IV. *Igaz hitnec
terméseti.* Kés az én bűnem W r Isten, kés az én bűnem: énekellec es dichiretet mondoc.

Serkenyfel én tistűrségem tistűsse-
gem) Alias,
Ennyeluem.
Serkenyfel én árpám es hege-
dom: igen reggel fellerkentlec

Dichirlec tegeted, W ram, a népec közet: dűchűntlec a nemzetűséged közet.

Mert

A SOLTARNAC.

v.
Bökh'jác
az Istenec
chelek'öde-
tit.

Mert nagy mind az égicà
te jóuóltad: es à te hivvleged
mind à felhőig.

Felmaga'staltattasál, Wt
Isten, az égeknek felübe: es à te
dűchőseged mind az egész föld
nec felübe.

LVIII. PSALM.

Davidnac aranyas ékessége,
A norára, Ne vesefdel &c.
előléneklendő.

S O M M A.

Megirya à Propheta è Psalmusba az
zoknac gonossagát, kic Saul kiralyt e'stekalu
vala ő elene eskéuánya az istentől, hogy az
ő érdemet serént meg büntesse őket. Es megie
leni lelkének bizodalmit, miue' hogy hisz, ho
gy az Isten igaz biro lenen bo'ssút ál érötte.

Tű

MASODIC RESZE.

12

Tű gyülekezőc, vallyon a'st
beséliteké à mi igaz? val-
lyon igazzán itélteké tű embe-
reknek fiait?

1.
Hazugság-
ba bamisság
ba forognac
az istentele
nec, az igaz-
ságot elhad-
gyuán.

De hamisságot forgattoc
sűnetekbe: Es à tű kezeitec pa-
tuarkodást pepetselnec az or-
szágba.

Visszafordultac az Isten-
telenec annyoknac méhétől
fogua: idegenec sűleté'ssektől
fogua: Chac hazugságot be-
sélne.

Ollyán az ő fennelégec
mint à kégyónac mérge: mint
à siked Aspis kégyoé, melly
bedugia az ő füleit:

11.
Az istentől
Bat attakot
az őrdög
megvackito
tya.

Melly nem hallya à bűne-
lőnec

lönec ſauár: annac abúuelönec
ki à többi közet legmesterfé-
gelb.

III.

Nem haß-
nál az Iſten
ellen az em-
ber hata-
lom.

Wr Iſten, törd őſue fogo-
kat az ő ſáiokba: Ronts őſue,
Wr Iſten, az oróſlánoknac
záfogokat.

Elſelednec mint az elfol-
lyo víz: arányoznac az ő nyi-
lokal: de eltörnec.

Elueſnec mint à meg ſen-
uedet chiga: Mint az aſſo-
nyialatnac időtlen gyermeke
nem láttyác á napfént.

Minec előtte à tú chemetes
túuſtec öreg túuſſé nőne: az-
zonképpen à harag koros éle-
teknece előtte elueſti őket.

Vigad

Vigad az igaz látúan à 1111.
boſſuáláſt: Meg moſſa lábait
az Iſtentelennece vérebe:

Tiriuc bé-
keſſegel à
hamiſſokat:

Es eſt mondgyác az em
bereg: Maga gyümdölche vólt
az igaznac: Nám még Iſten
vólt, ki itiletet teſen à földén.

végec leſſen.
De az iga-
zac meg ma-
radnac.

LIX. PSALM.

Dauidnac arannyas ékeſſége,

A nócára, Ne veſſeſdel &c.

elől éneklendő: Mikoron Saul el-
küldet vólna, hogy környül vennéc
az ő házát, es őtet meg ölnece.

S O M M A.

A fellyül való iráſból meg főkhadni, mi le-
gyen é Psalmsnac az ő rövideden való értelme
Meg ielenti ezokaert à Propheia, minemű
Búuel vólt az Wr Iſten hóz, mikor Saul király
halálra keretne őtet, Miképen imádkozot &c.
Az hiſtoria írva vagyon 1. Samuel. 19.

P

Eg

^{i.} **E**n Istenem, Szabadíts meg
 Akenyergés engemet az én ellenféligim.
 a miső or- ról: es óltalmaz meg azzoktól,
 uo sagunc minden nya kic ellenem támadnac.
 minden nyalayaink-
 ban.

Ments meg a hamissan
 chelekedőktől: Es a vérsom-
 iuhozzóktól szabadíts meg en-
 gemet.

^{ii.} Mert imè lest vettettec az
 jó lelki isme én lelkénec: hattalmasfoc gyúl-
 rettel es art tenec ellenem, Nem az én vét-
 tartlanul kemért, sem az én bűnemért,
 benuedgy- Wram.
 enc.

Semmi hamisságot nem
 cheleköttem, mégis ősbue fut-
 naces késűlnec Serkeny felidőy
 előmbé, es lás hozzá.

Mondom te Wram, sere-
 gők nec

^{iii.} gők nec Wra, Izraél nec Istene
 kellytel, es megkeressed min istenec had
 den pogánokat: Ne légy kegy gyuc a boss-
 elmes senkinec azzoc közzül, ualást.
 kic tudo hamissan chelekedő-
 nec: Selah,

Estue neki tēnec, orditnac ^{iiii.}
 mint az ebec: es kerengnec a Nyughatat
 városba. elan őrdög
 banic az is-

Hánnýác magokat az ő bā tentől sac-
 iokal: eles fegyuerec vadnac az kattackal,
 ő bāiokba: Mert kichoda hallya

De te Wram megmeueted
 őket: Es meg chuffolod min-
 den pogánokat.

Az ő hatalmasságokért te- ^{v.}
 hozad follyamō. Mert az Isten Az istenfē-
 én óltalimmom. lác istentől
 fűgnec.

A SOLTARNAC.

Az én kegyelmes Istenem
elöl vében engemet: Az Isten
meg adgya kévánfágomat lat.
nom az én ellenfégiemen.

Ne öld meg őket: hogy ne
feletkőzéc az én népem. Ste
lezd el őket à te hatalmaságo-
dal, Es leuesd őket Wram mi
óltalmunc.

VI.
A hamistat
nitokat meg
his.

Bűn báioknac tanitása, es
aiakoknac beűedi: Megáltal-
kottac az ő kőuélyfégőkbe: Es
chac karomlást es hazugfágot
predicálnac.

Megemézd, mondom meg
emézd őket à te kemény hara-
godba, hogy semmi legyenec
es ismeriéc meg, hogy az Isten
biro

MASODIC RESZE.

119

biro Iacobban, es mind az e-
gész földnec hattaraig, Selah.

Téríts meg őket estűere: VII.
tombollyanac mint az ebec, Nyauallás
Es ide stoua fűssanac à vá. Martiro.
rosba. moc az őra
dec szolgai.

Had bűdoffanac alá fel ele-
del ért: Ha kedig meg nem e-
légesnec, had morogianac.

En kedig éneklem à te erős VIII.
völtodat: es reggel dichirem à Drága do-
te iőuöltodat: mert te lőttél en- log à iő le-
nekem mentfégem es óltalmā ki ismeret.
az én nyomoruságomnac na-
pián.

LX. PSALM.

Dauidnac arannyas ékessége,
P 3 elöl

A SOLTARNAC.

2. Samuel. 3.
1. Paral. 13.

előléneklendő a bizonságrételnee
viragáról, Mikoron hadakoznéc a
Mesopotamiai Sirianac ellene: es a
Sirianac Soba ellé: Es mikoron lo
ab meg tgeruén tizenket ezért meg
vert volna az Edomitác közzül, a
fősvölgybe.

S O M M A.

A fellyül valo irás meg mutattyá, hogy
sent David e Psalmust é végresörzette, hogy
a nép meg tanulja, hogy az Istennek igireti igaz,
hollo elöször Abrahamnac, annac utánna az ő
maradékinac est igirte vala, hogy küüzüen a
pogánokat, a canaan földét önekic adnála.
Ezokról ezokaért emléközüen tamittya a
kösséget, es bistattyá, hogy az Istennek igireibe
semmit neketali ödgyéc.

Pañasolko-
dással valo
ánadság.

1. **V**R Isten, elhattál es elsőle-
töttél minket: Meg hara-
guttál: Téry ismet hozzanc.

Meg inditottad a földet es
megdulattad: Epits meg az ő
Gackadálit

MASODIC RESZE.

113

es hivvlég meg tarttyác ötet.

Ezen képpen dichiretet v.
mondoc a te neuednec mind Hála adás.
öröckè: Hogy megfizessm
naponként az én fogadási-
mat.

LXII. PSALM.

Davidnac Psalmusa, az Idi-
thim ért előléneklendő.

S O M M A.

Sent David tanit e Psalmusban, hogy min-
den haborságunkban es nyomoruságunkban
reménsgün et chac az Istenbe vessüc, Es hogy
senki ne bízzéc se emberbe, se battalmasságba,
se marhaiában, miért hogy ezec mind heidaba
valóc Mert chac az Istenmel a tehetőség. A te-
hetőség mellet kedig a jó akarat es a kegyel-
messég.

Az

szackadást: mert igen meg
mozdult.

Mutattál a te népedhöz
nagy keménységet: itattál min-
ket tántarító borral.

De ielt attál azzoknac, kik ^{II.}
félnek tégedet: hogy felmagas- ^{Aiei à Chrē}
tallyad őket, a te igazmondá- ^{stusról való}
sodért, Selah. ^{igireti.}

Hogy megszabadullyingac
a te szeretőd: Szabadíts meg a
te ióbodnac általa, Es halgas-
meg engemet.

Szólt az Isten az ő szenthel-
lyébe: ennec őtűlec: Készen meg
őstottam Sikkhimet, Es Suc-
cothnac völgvét meg mér-
tem.

A SOLTARNAC.

Gilead enyim, Manassesis
enyim: Es Ephraim az én fei-
em nec erőssége.

Iuda én hadnagyom: Mo-
ab mosdo fazakam: Idumeara
kinyuytom saromat: Philistea
őruendezéssel lát adgy.

III.
Az Istené
az ország: a
kinek ő aka-
ria, annac
adgya.

Kichoda vit engemet az
erős városba: Kichoda kéfértet
mind Edomic?

Nem de te, W r Isten, ki el-
hattál vólt minket: te W r Isten
ki nem mégy vala ki a mi sere-
günkkel?

IIII.
Az ember
be való
bizás heia-
ba való.

Légy segítségel minckünk
nyomoruságunkba: Mert heia
ba való az emberi segítség.

Az Istennec általa nagy
dolgokat

MASODIC. RESZE.

117.

V.

dolgokat chelekődünc: ő nyo-
miale a mi ellenfégünket.

Az Isten var-
hadat.

LXI. PSALM.

Davidnac Psalmusa, hegedőbe
elől éneklendő.

S O M M A.

Szép imádság vagyon e Psalmusban.
Mert a Propheta nagy lelki bizodalomalimád
kozik az W r Istennel, es annac utánna hálákat
ad ő neki, amikozik kedig az országért, ho-
gy az W r Isten mind a királt, mind az orszá-
got chendejességbe tarcha.

V R Isten hálgaírd meg az én
kiáltásomat: Figyelmez az én
imádságomra.

I.
Könyörgés.

Itt alat e földön kialtoc te-
hozzád, mikor búuem ret-
tegésbe vagyon: vidgy enge-

P 5

met

A SOLTARNAC.

met magas kősziklára.

II. Mert te lőtél ennékem bi-
 zodalomom: erős tornyom el-
 lenségim ellen.

Ió annac dol-
 ga à kinec
 Isten óltal-
 ma.

Mind örökè lakom à te
 haylèkodba: bátorfágal chele-
 kedem à te bárnayaidnac óltal-
 ma alat, Selah.

III. Mert hollotad W r Isten az
 én könyörgesimat: örökséget
 attal azzoknac, kie félic à te ne-
 uedet.

Az Isten
 kedveli à
 bünét.

III. Meg báparitod à királynac
 napiait: estendeit meg sokafi-
 stusról. De à tod nemzetségről nemzetsé-
 gré.

szól à Chri-
 stusról. De à
 királyoc
 ertsec, hon-
 nét legyen
 minden ió
 szerencheice

Örökè vvralkodic az Isten-
 nec binénec elötte: à kegyesség

cs

A SOLTARNAC.

I.
Szent példa

AZ Wr Istent reménli az én
lelkem: Chac ő tőle va-
gyon meg szabadulásom.

Chac ő az én kősziklám,
megszabadítóm es mentségem;
nem igen tántorószom.

II.
Szolirtya
az ellensé-
get.

Mediglen leselkedtetec é fér-
fiu vtán? Tűteket mind meg
ölnec: olyanoc vattoc mint az
elhaylot fal, es mint az eldelő-
köz.

III.
Pol ol férég
az hypochri-
ta.

Chac ezzen tanátskoznac,
mint az ő méltóságát meg gya-
laishasác: A hazuhágba min-
den keduec vagyon: Szaiockal
lépet sólnac: de búuekbe átko-
zódnac, Selah.

De az én lelkem chac az

MASODIC RESZE.

119

Wr Istentől vár: Mert ő az én
reménységem.

Chac ő az én kősziklám,
megszabadulásom es mentsé-
gem: Nem tántorószom.

Mondom, Az Istennel va-
gyon meg szabadulásom es
dűchőségem: ő erősségem nec
kőszikláia: Reménységem vagy ő
az Istenbe.

Bizzatoc ő benne minden
időbe tű népec: őfsétec ki a tű
búueteket ő előtte: Isten a mi
reménységűnc, Selah.

De az ember nec fiai chac
hitág: chalárdság a dufoknac
fiai: Mind mennyin vadnakis a
semminél keuefebet nyomnac

Ne

III.
Isten egye-
dül: ő kőszikla
le senki.

V.
Dragalatos
intes.

VI.
Heiába ke-
uelködnic az
ember.

A SOLTARNAC.

VII. Ne vessetec reménfékteket
ide tekinté-
tec friedel-
mec es nagy
dusac. à hamiságba es koborlásba,
hogy meg ne chalatkozzatoc:
Ha kazdaglágál bôuelköttec:
fûuel hozza ne ragaszkodgya.

VIII. toc,
Elhet mar-
háual á ke-
restyén. Megmondotta etzer az
Isten: E kétôt hallottam: Hogy
I X. chác Istené à hatalom: Es hogy
Somma som-
marum. tied Wram à kegyelmesség:
Rom. 2. Mert te fizetz mindennec az
ô cheleködete szerént.

LXIII. PSALM.

1. Reg 22.
23. & 24. Dávidnac Psalmusa, Mikor
volna Iudeanac pusztaiába.

S O M M A.

Két dolgot chelek. ôsic à Prophet. 1. c. P. 2.
musba.

MASODIC RESZE

170

musba. Először megiria à lelki vizafstalást, mel-
lyet az ifonyu pusztába léuen vdi vala az VR
Istennec ionóltaból es kegyelmességéből, ez-
zekekről elmélkeduén. Masodszor meg iria az
VR Istennec igaz íteletit, hogy ô bosut alaz
ertantlannokért, es á nyomorultakért.

VR Isten, Te vagy én Iste-
nem: reggel te hozzád vi-
gyázoc: Te hozzád szomiuh-
zic: Te vtánuad kéuánkozik az
én Testem, è pusztá es sauíány
földén, á hol semmi viz nint-
sen.

Eképpen mint à benthel-
lyen nézegöttlec tegedet: hogy
lalsác erôsvóltodat, es à te
dűchőségödet.

Mert

A SOLTARNAC.

III.

Az istenben
minden ke-
zünc legy-
en: es ötret
dűchöitsűc.

Mert à te kegyelmességed
iob az életnél: Az én aiakim
dichirnec tégedet.

Ezzenképpen meg áldlac
tellyes életembe. A te Neuedbe
felemelem az én kezeimet.

Ez az én lelkem nec öröme
es vigasága, Mikor vig szála es
aiakockal dichirhertlec tége-
det.

IIII.

A hű em-
ber nec gya-
korlása.

Agyamba te rólad meg
emlekezem: Es felsekerkenűen
gondolkodom te felőled.

Mert te lőttél ennékem se-
gitöm: es à te szárnyaidnac ár-
nyéka alatt őruöndezec.

Te hozád ragaszkodis az
én lelkem: A te ióbod meg tart
engemet. Öc

MASODIC, RESZE.

122

Öc kedig keressic az én lel-
kemet hogy elűessessic: De à
föld alá szálnac.

Eles fegyuerel leuágattat-
nac: A rokáknac iutnac résűl.

De à király őruendez az
Istenbe: Megdűchöitetnec min
nyaian kic ő rea eskösnec:
Mert bedugattattic száia az-
zoknac, à kic hamisságot be-
lőlnec.

V.

Nem az, à
mit az em-
ber ec: hanē
à mit az
Isten akar, à
meg lessen.

VI.

Az igazság
nac vege
dűchőség: A
hazugság-
nac kedig
öröcké valo
ségyn.

LXIIII. PSALM.

Dauidnac Psalmusa, elölének-
lendő.

S O M M A.

A Propheta szerzötte este Psalmust az
Istentelen vdiar hazugoc ellen, kic Saul királnac
hizelődnece vala. Először könyörög az vvr
Istennec

A SOLTARNAC.

Istennec, hogy meg óltalmazza. Annac utána
panaszol odic é gonosz embereket nec, az ő ellenfe-
ginec alnakságos igyeközete felől Touabba
fenyegeti őket, es meg ielenti min emü büntöttes
követközően jó reatoc. Szol végre a iamboro-
król, hogy azzot az istennec utleiből hasznos
gyümölkhet vesznec.

I.
A hív ke-
reftén
meg retten-
vgyan, De
az Istenben
találva ba-
torfágát.

Hald meg, Wr Istea, az én
bőmat az én könyörgé-
sembe: Az ellenségnec rette-
gésétől tarts meg az én lelke-
met.

II.
Mineműec
az bentege
házna ellen
jegy, alnakoc
tanatsko-
zóc nyugha-
tattlanoc
ec.

Reyts el engemet à gonos-
ságosoknac titkos tanátla elöt:
à gonosztéudoknec sok sága elöt.

Kic clesitric nyelueket mint
à fegyvert: kic az ő mérges be-
fedekel lönec mint egy nyílal.

Hogy meg lőic titkon az

ártat.

MASODIC RESZE.

122

ártattlant: Hertelen meg lőuic
ást minden felelemnélkül.

Megáltalkodnac à gonosz III.
igyeközetbe: arról tanatskoz- Nagy vak-
ságba rada-
nac, mint vessenec tört: csi nac az isten
telenec.
mondgyác, Kichoda láthat-
tya?

Minden képpen okot ke-
resnec: alnakságból talált ta-
nátstot végez nec: Mindennec
bűue mély es reytekcs.

De az Isten viscontac meg
lőui őket: Hertelen megbün-
tötet nec.

Önnenmagokat meg ser-
tic nyelueckel: Elamelkodnac
minnyatan, à kic őket né
zic.

III.
Ki masnac
vermet ás,
önen lona
hal belő.

Q 2

Es

A SOLTARNAC.

Es minnyáian az emberek
kic est láttyac, meg mondgy-
ac, hogy Istenec cheleködeti
ez: es meg ismeric, hogy ő dol-
ga.

v. Drága do- Az igaz őruendez az W rba
log a ióelki es ő benne vőtti reménséget:
ismeret. Es az ártatlan búuűec dűchö-
ködne minnyáian.

LXV. PSALM.

Dauidnac énekes Psalmusa,
elől éneklendő.

S O M M A.

Ides es gyönyörűséges Psalmus ez. Sol kea
dig az W r Istenec iouóláról, es emberökhöz
valo szeretéről. Es halaadással emléközic az
W r Istenec főtöteteményiről, melyek nem
chac az ő nepet, hanem mind az egész világot
meg látogatya.

Tegedet,

MASODIC RESZE.

123

T Egedet, Sionbeli Isten, ille- I.
ti a dűchiret: es teneked fi- Egy az Isten
zetic meg a fogadást. mit iarunc
tahat egyeb

Te halgatod meg az imád- vtans
fágot: ezokaért minden ember
tehozzád idő.

A mi gonofáginc elhatal- II.
masitanac raytunc: chac tenek- Chac annac
ked kel megkegyelmezned a kel gyoni, a
mi hamiságinknac. ki a bünt
meg bochat

Bodog a kit te válaftas es tyá.
hozzád fogatz: ez lakozic a te
tornátzidba: meg elégešic a te
házadnac es bent templomod-
nac iauaiual.

Halgas meg minket, W r III.
Isten mi megšabaditónac, a te Egy a min
chodálatos igasfágod šerént: denható Isten
mit iarunc
tahat egyeb

Q 3

Ki bec vtans

ki vagy reménsege mind azoknac, kic è seles földön es mebbe à tengerbe laknac.

Ki erősi à hegyeket ereiél: es kés haltalmaságauak.

Ki lechendesiti à tengernek haborgását, es az ő habainac felsualkodását: Es à népeknek felrezennését.

Meg iydne à te chodaidtól, kic à földnek vékő hatari-ba laknac: Meg vidamitod azokat, kic mind reggel s' mind estue kiménne.

III.

Egy az Isten
i mindene-
ked adgya,
ő töle füg-
őne táhat.

Meglátogatod à földet es meg neduésited, es igen meg kazdagitod: Az Istennec folyamia rakuá vizzel: Bőuen neuéled

neuéled az ő gabonáit, ezzen képen késituen őtet:

Öttözed az ő barázdait, egyenesited az ő drabiait: es földel meglagytod, es meg áldod az ő neueködésid.

Az egész estendőt eluégzed à te ióvöltoddal: es à te labaidnac nyomdeki chöppögnec keuerléget.

Chöppögnec à pusztabeli lakohellyekis: Es à halmoc köreskörnyül gyönyörűlegessé.

A ter helyec rakuác iu hockal: Es à völgyec tellyesec gabonauak: őruendöz-

▼.
Az Istenre
áldomással
mindeneket
meg bőviti.

nec es dichiretet énekelnec.

LXVI. PSALM.

Elől éneklendő énekes Psal-
mus.

S O M M A.

A Propheta mindeneket indittyá az Isten-
nec dichiretíre, az ő chodalatos nagy hatalma-
ságaért, melyet Szabadon euel meg mutatta, ho-
gy az ő népét mindenkor meg oltalmazta. Pé-
daul adgya magát ezokaért a Propheta min-
nyaiunknac, hogy az Vv Istenec hatalmassá-
gát es iőuoltát meg gondoluán, halákat ad-
gyunc őneki.

I.
Chac Istenbe
legyen győ-
nyőrség-
gunc.

Ó Ruendőzzetec az Isten-
nec: tū ē földön való c min-
nyáian.

Dichiretet énekellyetec az
ő neuénec: Nagy tisztességel
dűchdítsetec őtet.

Est

Est mondgyátoc az Isten-
nec: Melly rettenetessec à te
chelekődetid: à te hatalmassá-
godnac nagyvóltaért gyalázat
tal esfedőznec teneked à te el-
lenfégid.

Az egész föld imádgyon
tégedet, es dichireted mond-
gyon teneked: Dichiretet éne-
kellyen à te neuenedec, Selah.

Iőuetec el, es lálsátoc az II.
Wrnac chelekődetit: Melly Szépnécs.
igen rettenetes legyen az ő vé-
gezésiben az emberek nec fiaj
közét.

Ki változtattà á tengert Exod. 15.
sárazzà: à folyamnac közepin
gyalog által menénec: ott víga
danc ő benne. Q 5 Ki

A SOLTARNAC.

Ki vvralkodic az ő hatal-
máualè vilagon: Az ő főmei
nézic à pogánokat: Az elsa-
kadóc fel nem vehetic mago-
kat, Selah.

Aldgyátoc, tú népec, à mi
Istenünket: had hiredgyéc
melsé az ő dirichiretinec sáua

A ki lelkünket éledbe meg
tarttya es nem hadgya labain-
kat elisámkodni.

Mert, Wt Isten, te próbál-
tál minket: tűzel tisztítottál min-
ket, mint az ezüst sötöt meg
tisztítani.

Te eytöttél minket törbe:
es nyomorúságokat raktál à
mi válainkra

Te

MASODIC RESZE.

126

Te sagultattat az embere-
ket à mi főnken: tűzbe es viz-
be iuttattunc: es kisabadituán
bőségesen meg vyitottál min-
ket.

Ezokaért bemegyec à te
házadba: égőáldozatokkal
megfűzetem tenéked az én fo-
gadásimat.

Melleyket fogattác az én
aiakim, Es melleyekről sőt az
én sáiam sörongatásom-
ban.

Keuer égőáldozatokkal
áldozom teneked, es meg gy-
uytot kosokból: Tulkokkal
es backokkal áldozom tené-
ked, Selah.

Iduc

III.

Az Isten elle-
net al à ke-
uéllyeknec.

III.

Isten à mi
gondulisse-
lőnc.

V.

Nem kéyre
lakic à ke-
reßyen Ke
rest az ő
ezimere.

VI.

Nem mindél
tig harag-
sic az Isten.

VII.

Hala adás-
nac példais.

VIII.

Vallást tegy
linc az Isten
neveléséről

Idüetkelek, halgalsátoc meg
minnyáian, kic félitec az Istent
im elő bámlálom, melly nagy
dolgokat cheleködet az én lel-
kemmel.

Az én báiammal ő hozzá
kiáltottam: Es az én nyeluem-
mel őtet felmagasztaltam.

IX.

Iosándeke
es iolekai
meretbe le-
gyinc.

Ha hamiságra igyeköské
vólna az én báuembe: az W
megnem halgatot vólna:

De meghalgattot immár
az Isten, Es figyelmezet az én
imádságomra.

X.

Hálaadás

Aldot legyen az Isten, ki
meg nem vettötte az én kön-
nyörgésemet, ióuoltát sem ta-
gatta meg én tölem.

LXVII.

LXVII. PSALM.

Enekes Psalmus, hegedőbe elől
éneklendő.

S O M M A.

E Psalmsban szept könyörgés van, mel-
lyel könyörgök az Izrael népe az W Istennek,
hogy ő hozzá az ő kegyelmességét megmutassa
hogy est mind az egész földön való népec meg-
lássák, es az felszeget dühöségét megismeriék.

AZ Isten irgalmazzon ne-
künc, es megáldgyon min-
ket: világos legyék az ő országai
mihozzánk, Selah.

Hogy è földön meg ismer-
hesűc à te vtadat: minden po-
gánoc közet à te Iduözitödet.

Felmagasztallyanac tégedet,
W Isten, à népec: felmagasztal-
yanac tégedet minden népec.
Örüllye-

I.
A Pentegy-
házac fő
könyörgesse

II.
Ez à vége
előlunk nec.

Ötüllyenec es öruendöz.
zenec à népec: mert igazság al
itiled à népeket: es é földön
igazgatod à nemzeteket, Selah
Felmagasztallyanac tége-
det. W r Isten, à népec: felma-
gasztallyanac tégedet minden
népec.

III.

Az Istennek
áldomása
hatható.

A föld meg adgya gyü-
mölché: Az Isten meg áldgy-
on minket: à mi Istenünc.

Meg áldgyon minket az
Isten. Es à földnek minden ha-
tárj félyéc ötet.

LXVIII. PSALM.

Dauidnac énekes Psalmusa,
elől éneklendő.

SOM.

S O M M A.

Szép es dragalátos Psalmus es. vigado es
öröndözö énece vagyon benne, mellyet nagy ö-
römmel énekel az egész Israelnek népe az Isten
lőttéssenei ladája elől, mikoron ást Jerusalm-
be hozáta David király, mint meg vagyon
írva, 2. Samuel. 6. Es, 1. Paralip. 15. De à Da-
uid királynac orságlásnézi à mi wrunc Chri-
stus Iesusnac orságlását. Szól ezol aert à Pro-
phetakínált képpen à mi wrunc Christus Iesus-
ról, s ainnac orságáról.

Kellyen fel az Isten: Széled-
gyenec el az ő ellenségei: es
fussanac el az ő sine előtt, a kic
gyúlölöc ötet.

Chaytsad öket mint à fű
tet: Mint à vias megolud à
tűztől, így vesssenec el az I-
stentelenec, az Istennek sine
elől.

I.

Az Arcat ne-
uezé Isten-
nek: maga-
chac Isten-
nek képe. Így
neuezi à ken-
yeret Te-
sténec à va-
chorába.

Az

A SOLTARNAC.

II.

Az igazac kedig örüllye-
*Az Istennek böchületes-
 sec à hiuec.* nec, es az Isten előtt öruendöz.
 zenec, vigaságnac miatta vgy
 an taptfollyanac.

Enekellyetec az Istennek,
 Mondgyatoc dichiretet az ő
 Neuénec: Adgyatoc vtat an-
 nac, à ki minden egec felő-
 gyon: vvralkodo Wr az ő
 vigadgyatoc ő előttte.

Deut. 10.

III.

*Isten à nya-
 uallyájszó-
 kat kedueli.* Ő az áruáknac attya, es az
 őzuegyeknec őltalmazzoia: I-
 sten ő, az ő sent lakohellyebe.

Olly Isten, ki az egyesse-
 ket cháláda teszi: ki à foglyokat
 à békókból kiabadittya: Es ki
 à vißsavonnókat à kiettlenbe
 hadgya.

W

MASODIC RESZE.

119

VR Isten: Mikor à te néped ^{Exod 14.}
 előtt mégy vala: mikor à
 pusztába iárk vala, Selah.

Reng vala à föld, az egekis ^{Exod. 19.}
 chöppögnec vala az Isten biné
 nec előttte: Annac felöttte à Si-
 naj hedgy, az Izraelnec Isten-
 nénc ortzáia előtt.

Most kedig, Wr Isten, bö ^{III.}
 séges elsőt elsöts à te örökse- <sup>Az Istennek
 aldomássa
 ad saporo-
 ságot.</sup>
 gödic: es à te nyomorult örök-
 ségedet meg vvitod.

A te soc fele barmod lak-
 hatic immár benne: Wr Isten,
 Te élteted à nyomorultakat à
 te iouóltodból.

Az Wr atta az igét: predi-
 catoroknac nagy seregéuel. <sup>V.
 Az Euange-
 lion Istennek
 aiándekia.
 Nemfáról
 rázzac à
 predicator-
 rokat.</sup>

R

A se-

A SOLTARNAC.

A seregöknek királyi elfutamtanac, Mondom elfutamtanac: és a házifockaság elosztotta a ragadományt.

Noha ültöttec a fazakoc közet kormosoc: mind azon által olyanà löttetec mint a galambnac ezüstös szárnyai, mellynec tollai olly mint aranynyosoc.

Mikoron a mindenható elűléstene a királyokat o benne, Ackoron feir vala mint a Salmon hedgy.

vii.
szól a bent
színházról

Az Istenec hedgye keüet hedgy, magas hedgy: igen firos hedgy.

Mit bekdechöltec tú magas hegyec?

MASODIC RESZE.

1:8

hegyec? Az Isten est e hegyet kedueli, hogy lakiéc rayta: Bizonyyaba az Wr öröckè lakozic ezzen.

Az Istenec serege soc ^{2. Reg. 6.} ezer valo ezer Angyal: Az Wr o közetec vagyon, Sinainac sentseges helyén.

Felmentel a magasöba, ^{Ephes. 4.} Megfoktat a fokfagot: Aiándokokat vettel az emberc közet, hogy lakhassal Wr Isten, még az visäa vonnóc közetis.

Aldot legyen az Wr: o visfel minket naponként, a mi megabadito Istenünc: Selah.

Ez a mi Istenünc segitö

R 2 Isten

vii.
Isten táplál
es visse: mit
let: nem
böl: se segitö

A SOLTARNAC.

Isten: A mi Wrunc olly Wr,
ki à haláltól megment.

Az Isten nyiluan elront-
tya az ő ellenséginéc feiet: à
boytos tetteiet, melly előbelőb
megyen az ő gonofsagába.

VIII.

Az Euange-
lion meg ta-
riti à kirá-
lyokat, feie-
delmeket
etc.

Ebt mondotta az Wr: A
kőügrőkbe egynyihányat vis-
sa hozoc: mondom vissza ho-
zoc még à tenger nec méltisége
bólis.

Minec okaért megmártod
à te lábaidat à te ellenségid nec
vérebe: vgyan azzont à te cbe-
id nyallyác.

IX.

Gyönyörű-
ges proces-
siót látz it.

Megláttýác à te beiáráso-
dat, Wr Isten, az én Istennem-
nec es királyomnac à benthel-
lybe

MASODIC RESZE.

131

lybe valo beménését.

Elől mennec az éneklőc,
Annac vtánna à hegedűsec az
ő vigaságtóu őserbámockal: ke-
zebbé vadnac à dobos leanzóc

Seregenként áldgyác az I-
stent: Áldgyác az Wrat az Iz-
ael nec kurfeieből valóc.

Itt vagyon à kisdet Benia-
min à raytoc vvralkodo: Itt
vadnac Iudánac bårsonyos fe-
iedelmi: Itt vadnac Zebulon-
naces Naphtalinnac feiedelmi

Az Istennec paráncsolat-
tyából vagyon è te hatalmod:
Wr Isten, Megerősítsed aóst, à
mit temagát szerzettél minc-
künc:

X.

Az orság
es à kirali
birodalom
istentől.

R 3

A te

A SOLTARNAC.

A te templomodért, es Jerusalemért. Királyoc aiándokokat hoznac tenéked.

XI.

*Imádkozic
a kegyettile
nec ellen.*

Fed meg a kopiás sokaságot, a borióc közet valo tukoknac gyűleközetit, kie a népeket lenyomodgyác a péntért. Szélezd el a népeket, a hadakozásba gyönyörködne.

XII.

*A pogánoc
biuatallya.*

Eliónec a feiedelmec Egip tusból: A Szeretsen ország kiterieszti kezeid az Istenhöz.

Tű ez egész földön valo országoc éneköllyetec az Istenec: Mondgyatoc dichiretet az Wrnac, Selah,

A ki kezdetől fogva minden

MASODIC RESZE.

130

den mennyec felőt ül, szózatod ad, erős szózatot.

Adgyatoc az Istenec a dűchűseget: Az ő felséges vólta Izraelbe vagyon, Es az ő hatalmása az egekbe.

Rettenetes az Isten az ő benthelyében, az Izraelnec Istene ő ad az ő népének erőt es hatalmot: Aldot legyen az Wrnac Isten.

XIII.

*Chac Isten
től tartja*

LXIX. PSALM.

Dauídnac Psalmus, A Rósa król elől éneklendő.

S O M M A.

A Propheta é Psalmusba elősér somatufogós képpen panaszkodik: Annac utana

R 4

imádkozic

A SOLTARNAC.

mádkozic, hogy az Wristen meg Babaditsa, harmadszor imádkozic az ő ellenfégi ellen. Ne gyedser, örüendő es dichiri az Istent. Né ez e Psalmus à mi Wristen Christus Iesusra, es az ő kényssenedéssére.

I. *A nyomoru ságba isten = böz suejűnc* SZabadits meg engemet Wristen: Mert mind lelkemig meghatattac à vizec.

Bemerültem igen mély sárba, holot nem állhatoc: Igen mély vizekbe estem: es à vész nec áradása beboritot engemet.

II. *Az isten probállya à keresztyént.* Elfáratam kiáltua: Megfáradot à torkom: Megfogyatkoztanac az én bőmeim várúan az én Istennemet.

Többen löttene à feiemen valo haybálaimnál, à kic engemet

MASODIC RESZE.

133

met gyűlölnec minden ok nélkül.

III. Elhatalmasztac az én ellenfégim, à kic méltatlan engemet elűest nec: A mit nem korbortottam vala, ackor kellett meg fizetnem. *Szent David példa à mi wristen Christus Iesusra.*

Wristen, Te tudod az én balgatokságomat: Es az én vétkeim nem vadrac elrejtue tetőled,

IV. Ne had meg ségyenűlni miattam azzokat, à kic te bened biznac Wram, seregőknec Wra: Ne had meg piruloi miattam, à kic tégedet keres nec, Izrael nec Istene.

Mert te erőttet senuedem

R 5

est

A SÖLTARNAC.

est é szidalmot: es betölt az or-
tázam pirulással.

Idegennè löttem az én at-
tyámfiainac: Es ismerettlen az
én annyámnac fiainac.

Rom. 1.

Mert à te házadhoz való
szerelmem megemésztet enge-
met: Es à te szidalmazzoidnac
szidalomfagi estecc ream.

Rom. 15.

Es sirtam, es lelkem bőte-
lésba való foglalatos: De mind
ez lön gyalázatomra.

Sákba öltözém: De őc chuf-
fá tönec engemet.

Ellenem chatfognac à kic
à kapuban űlnec: Es kic à kort-
somán isznac, én rolá énekelnec

En kedig elödbe öttem

Wram

MASODIC RESZE.

114

Wram az én imádságomat à
teio keduednec ideien: Wram
sten, à te nagy iouóltodból hal-
gas meg engemet, à te segétfé-
gödnec hívvlége szerént.

V.

Chac à meg
rettent si-
tud imá-
kozni.

Szabadíts ki engemet à
fárból, hogy be ne merüllyec:
had szabadullyac meg azzok-
ból, kic engemet gyűlölnec, es
à mély vizekből.

Hogy az árado vess be ne
boritsan, Es à mélység be ne
nyelleyen: Es à kutnac bája re-
ám ne szakadgyon.

VI.

Halgas meg engemet, Az imá-
Wram. Mert igen kegyelmes à ságnac fön-
te iouóltod: Ream tekints à te damentoma
nagy irgalmaságot szerént. az isienec
kegyelmes
sege.

Es

A SOLTARNAC.

Es elne reytsed ortzádat à te szolgád előtt: Mert nyomorúságba vagyoc: Sies meghalgtatni engemet.

Közelges lelkemhöz es megmentsed: Az én ellenségit mért szabadits meg engemet.

Te tudod pirongásomat, gyalázatomat es szidalmomat: Minnyáian te előtted vadnac azzoc, à kic nyomorgatnac engemet.

A gyalázat megvakasztotta es meg erőtlennűtötte szívemet: vártam, hogy ha vala ki volna, ki velem bánkodnéc: de nem lön: es kic vigasztalnánac engemet: de nem találéc senkit
Es

VII.
Nem vac
sem síked
az isten.

MASODIC RESZE

135

Es epét adánac ennem: es etzetet innom az én szomiúságomban.

Az ő asztaloc törré legyen ő előtt: legyen visontac való fűzetésekre, es akadályokra.

Meg homályófsodgyéc az ő szövec, hogy ne lathassanac: es meg chöckennyéc mindenkor az ő ágyékoc.

Reaioc önttsed à te haragodat: es à te kemény indulatot megragadgya őket.

Pusztá legyen az ő lakohelyec: Es ne legyen ki lakiéc haylékokba.

Mert à kit te meguertél, aszt üldöztél: es à te megsebbetteteknec

Matth. 27.

VIII.

Es imádság
nyomta meg
a Sinagoga

Aho. 10.

A SOLTARNAC.

tettek nec faydalma felől kér.
kednec.

IX.
Rettegetes
könyörgés.

Meg gyűtőd az ő hamis-
ságokat egyiket a másikra: Be-
ne férkezhősenec a te igazsá-
godhoz.

Töröltsenec ki az élők-
nec könyvéből: hogy az iga-
zackal be ne irattassanac

En kedig nyauallyás es
bánatos vagyoc: a te segítésé-
ged, W r Isten, meg óltalmaz
engemet.

X.
Es a keres-
tyéneknek
áldozat-
vagyoc.

Enec mondással dichirem
az Isten nec Neuét: es felma-
gastalom őtet hála adással.

Es ez inkább tertzic neki,
hogy nem mint a tuloc, mely-
nec

MASÓDIC RESZE

136

nec barua kel, es körme.

Meg láttýac a nyauallyá-
sóc, es vigadnac: Keresésétec az
Istent, es el a tú sűuetecc.

Mert az W r meghalgattya XI.
a segényeket: es az ő foglyait Ex a segé-
mek nec
kénhecc.

Dichiriéc őtet a mennyec
es a föld: A tengerec, es mind
azzoc, mellyec mozognac ő
bennec.

Mert ő az Isten, ki meg se- XII.
gíti Siont, es meg építi Iudá. A sentegy-
nac városit: Es benne lakoz- ház meg
marad.

Es öröksegül biria ašt az ő
solgainac magua: Es azzoc, a
kie beretic az ő neuét, lakoz-
nac ő benne,

LXX.

LXX. PSALM.

Dauidnac Psalmusa, elől ének-
lendő emlékezőetre.

S O M M A.

EPsalmus tellyes imádsággal. Imádlom
zic kedig a Propheta mind én magamért, és az
Wr Istennek népeért. Könyörgök az Istennek,
hogy az ellenfelet megsegyenítse, nem ő érde-
te, hanem az ő Szent Nevének tisztességeért.

Psalm. 35. és 40. 3. Reg. 15. **V**R Isten, fies az én segítő-
gemre: Wram, fies meg-
menteni engemet.

Meggyalásztassanac és meg-
segyenyüllyenec: kic vadassac
az én lelkemet:

Hátra terienec, és megpi-
rullyanac: Kic gonosomat ké-
uanyac.

Hammar

Hammar pirongsalgal há-
tra tzőfollyanac, kic ebt mód-
gyac ennekem: ahól ahól,

Vigadgyanac és örüendőz. ^{időle! i íme}
zenec te benned, kic tegedet ^{retém telen}
keresnec: És a kic beretic a te ^{válo lakod}
segítőgedet mindenha ebt ^{lom.}
mondgyac: felmagasztaltassac
az Wr Isten.

En kedig nyomorult és se ^{Az ember}
gény vagyoc: Wr Isten fies ^{gyarlaság}
hozzám: Te vagy én segítőm ^{nyeg a ke}
és szabadító: En Istenem, Ne ^{rejté alá}
késél.

LXXI. PSALM.

S O M M A.

EPsalmusban is imádság van. Párisol-
s kodit

A SOLTARNAC.

kodig kedig a Propheta az Vr istennek előtte
az ő istentelen ellenfele nec gonosága felől es
buzgó szóból könyörg, hogy az Isten az ő ha-
talmas kezéből legyelmessen meg szabadítsa.
A mint kedig a Pálus szóból tetzu, ven orábi
szertette a Propheta. Mics ezo aert a Bentegy
haznac vénégébe könyörgéjűne az Vr isten.
nec ezzenképpen, hogy az Vr Isten meg oltala
mizza a kegyettlen vldőzőknec ellene, Amen.

I.
Lelki bizo-
dalommal
várjuk az
Istennec se-
giségét.

TE benned, Wram, vöttet-
tem reménlegemet: soha
ne hadgy megtegyenyülnem.

A te igazságodnac általa
szabadíts es ments meg enge-
met: Hayts hozzám a te fűle-
det, es tarts meg engemet

Légy erős köziklam enne-
kem houa mindenha folyam
halsac: Meg hadgyad, hogy
megszabadítottassam: Mert te
vagy

MASODIC RESZE.

138

vagy én köziklam es erősfégé.

En Istenem, szabadíts ki en
gemet az Istentelen nec kezé-
ből: A hamisnac es kegyettlen
nec kezéből.

II.
A hiue nec
ellenfégi ál-
nakos es hat-
talmassóc:
De az Isten
viszontac
bólk et min-
denható.

Mert te vagy Wram én re-
ményfégem: Wram, te vagy én
bizodalomom iffiulágomtól fo-
gua.

Te reád bhattam magamat
annyámnac mehetől fogva: Te
hoztal ki engemet annyám-
nac mehéből: Te benned va-
gyon minden dűchőfégem.

III.
Isten gon-
viszoldnc:
mint en ter-
tenyet.

Chodaua löttem tokaknac:
de te vagy az én erős őltalmő

IIII.
Ez a hiue-
nec alapat-

Töllyec meg Batam dűchire ty.
teddel: naponkent a te dűchőfe-
göddel.

S 2 Ne

A SOLTARNAC.

V.

Könyörüle.

Ne vés el engemet az én
tes könyör- vénfégemnek ideien: Ne hadgy
gés: legy. óz el engemet mikor meg erőt.
nyörög most tlenülec.
à nyánally.

as es nyomo
rult sent.
egy ház.

Mert ellenem tanátskošta.
nac az én ellenfégem: Es a kic
lelkem vtán lefelkődnec együt
végőstenecc vlec:

VI.

Elbuc egy.
an az isten:
de chac
deig.

Elst mondgyác: Az Isten
elhatta őtet: Sietsotec vtánna es
megfogiatoc: Mert mintsen ki
meg mentle.

Wr Isten, Ne tánozá el tő.
lem: Sies fégu fégemre.

VII.

Bosst ne
ályunc: De
könyörgés-
fel hozza.

Meg Begyenyüllenenec es
eluesbenec. az én lelkemnek el-
lenfégu: Gyalázattal es begye-
nel beburitassanac, à kic gon-
somra igyekőznec. En

MASODIC RESZE.

139

VIII.

En kedig mindenkoron
reménységbe lešec: es šinettlen
megőregbitem dichiretedet.
Az igaz ke-
restyennem
kőueti à rá-
kot.

Az én šaiam hirdeti à te
igásagodat: es naponként à te
megšamlalhattatlan megša-
badításodat.

Előb előb megyec nagy
erőuel: Wr Isten, Chac à te igas-
ságodat hirdetem.

Wr Isten, gyermekfégem-
től fogva te tanítottál enge-
met: Es attól fogva hirdetem a
te chodatételidet.

Meg vénfégemben is, es
éšvóltomban el ne hadgy en-
gemet, Wr Isten, Miglen hir-
detem à te karodat è nemzet-
rom.

S 3 fégnec

fégnee, Es a te hattalmaságo-
dat minden maradéknak.

X.

Miért kel-
lyen évilági
életet kezd
nunc.

Es miglen a te igazságodat
Wr Isten, felmagasztalom, a fel-
séges dolgokat mellyeket che-
leköttel Wr Isten: kichoda te
hozzád hasonlatos?

XI.

Vitasság az
embernek
életére föl-
den. 106. 7.

Soc es ketkerű nyauallyac-
kal meg látogattál: Es fordú-
luán meg elevenitöttél engem:
met: Es a földnek mellefőből
ímet felhoztál engemet.

Nagy melhosagra vittél en-
gemet es meg tetűen vigasztal-
last adál ennekem.

XII.

Chachála
adással fű-
ze fű az
Istent. Me: k
tunch egyeb

Ennek okaért én is dichir-
lec tégedet hegedűkel én Iste-
nem, a te igaz voltodért: Mon-
dom

dom hegedűbe dicheretet mő-
doc tenéked te: Izralnec Szen-
te

Nagy örömmel dichiretet
mond tenéked az én lelkem,
mellyet megfabadítottál.

Az én ryeluem is minden
nap forgattya a te igaz vólto-
d: Hollor meg pirulnac es
meggyenyültötnecc kic lelke-
keresic.

XIII.

Mibe le-
gyen gy-
akorlása

XII. PSALM.

monnac szerzetet.

O M M A.

David király főzette Ször
egyenlő léppé a nép éneke
az Wr Istennek Salomonért es

S 4

Salomon

A SOLTARNAC.

Salomonnac birodalmaért. Szörzötte kedio est
é Psalmist Szent Daud igen vén. oraba. A vellye
kedig é Psalmusiac, a Christus Iesus, es enni ora
bága. Errenez a Szent lélec.

I.
A fiedel-
me: ért. ó.
Nyóregünac.

A te itiletedet, Wt Isten, ad-
gyad a kiralynac: is a te
igalsagodat a kiralyfanac.

Hogy ityllye a te nepedet
igalságba. es a te nyomorult-
dat igaz törüennyel.

A hegyec hozzanac bel-
séget a te népednec: Es a
mocigalságot.

II.
A fiedel-
meknec tistt

Had ityllye meg a
rultakat a népközet:
meg a kegyenyeknek

III.
A mi
Wrunc
Christus Ie
sufra tar.

had rontsa meg a pa-
Tégedet tisteln
a nap es a hód les

MASODIC RESZE.

142

Es bőfégel leszen a gabona X.
é földön. Es a hegyeknek te Az euange-
reien ingadoz az ő gyümölkhe liomnac
mint a Libanus hegy: Es virá- azdagbá-
goznac a városba mint a me- 24.
zön való lü.

Az ő neue öröcké való lesse, Meg marad
miglé a nap megmarad ő béne, az euangeli
meg áldatnac minnyaian a po on. Bár dü-
ganoc, kic felmagastallyac ötet bost. ödgyec
é világ.

Aldot legyen az Wt Isten, XII.
Izraelnec Istene: Ki chac őma istentart-
ga nagy chodakat tesen tya meg a
Szenteg há-
zat chodá-
latos kepa-
pon

Es aldor legyen az ő felséges
neue mind öröcké: Es az ő dü- XIII.
chőségével töllyébe mind az
egész föld: Amen, vgy legyen.

Dauidnac, az Isai fanac, Imád-
taginac vége.

Mindennecc
léuanyuc
az Istennec
ismereit.

A SOLTARNAC HARMADIC RESZE.

LXXIII. PSALM.

Asaphanac Psalmusa.
S O M M A.

EPsalmusnac egy értelme vagy az 37. Psalmussal. Erre tanít kedig, hogy meg ne bántkozzunk, latuan, hogy a hűség évilagba győttrelembe es. Kélemb külemb nyaualyba vadon. Az istentelenek kedig viragoznak es minden jó szeretsébe elhac. Annac utanna erre int, hogy az V. Istennel igetuel magunkat vigasztalljuc minden nyomorúságunkban, es békősséggel várjuc az V. r. nac. Itt kit, ki a. olmatos időbe bősűt ál érőrténe, es az istentelenekei meg buntóttá leny nyittelel.

I.
Fő mondás:
Mert a ha-
missagor es
álnak fá 20
igen gyűlöli.

MElly igen jó az Izraelnek
Istene: azzoknac, kiknek
tísta háucc vagyona.

Az

HARMADIC RESZE. 143

Az én lábaim kedig chac
nem elchússamtaac vala kenés
heia, hogy el nem issomoda-
nac az én lépélim.

Mert irigyködem vala a II.
hamisokra, latuan az ő chen
delségöket:

Vigyazás
a keresztie
nec dolga.

Miert hogy nem lõnec a III.
halálnac győttrelembé: Es mi
ért hogy helyen marad az olágon iól va
ereie

Az istentel
ne, nec é vi-
gyon dolgoz
De iay l o-

Győttrelembé ninchenec
mint az egyebeml eretes nem
ostorostatnac a töb embeiec-
kel együt.

ueri őzie a
másikkam

Ezokaért batorfágal keue-
lyködne: Es erőbakt telekben
dühködne.

Az

A SOLTARNAC.

Az ő bömec kídöllyet à na
gy keüfsegtől: A mit gon-
dolnac, ašt megis meric muel
ni.

Mindent meuetnec es mé-
regel rágalmaznac: felsuualko
daisal beszélne.

Az egekre tárttyác bálokat:
es à földön firegforog az ő ny-
eluec.

III.

Keüesbo-
loni, sockat
chinal.

V.

Evilagi bo-
dogfágnac
juralma,
belki vakfág

Ezért hozzáíoc haiol az ő
kös-égeg. Et nagy sockatság
lietnet hozzáíoc mint a vizec.

Es ešt mondgyác: Hogy tu-
thutnáia ešt az Isten? Es vally-
on érté ezekben valamit à
felfeget?

Imè, ezzec Istentelenec: Mé-
gs

HARVADIC RESZE 144

gis böuelködne è világba: es
nagy soc marhat birnac.

Nem de herában elé meg-
fegyhettettlenül az én búuè? es
aitatlanlagal megmosom az
en kezeimet?

VI.
Nagy lés
fertetben
vadnac à
biuec.

Es naponként ostoros-
tom, Es minden reggel à gyöt-
trelem én raytam,

Ha én is ašt mondanám, à
mit őc mondna: Imè minden
te fiadat katosztatnam.

Es erről gondolkodom va-
la, miképpen ennec végére me-
hetné: De felötte igen nehéz
lön az én bömeimnec előtte.

VII.
Aléértót-
bemint ma-
radgyunc:
te intuen
az istennec
igéec.

Miglè beménec az Istennek
bent helyeiberes ešbe vöm az
ő végöket.

Bizo-

VIII.

Bevezényes

mallyás do

log é világi

bodogosság

Bizonyába sic helyyre vő.
tettet őket: leeyted őket, hogy
eluebbene.

Vay mint vesnec elherte.
len semmié lesnec: meg emés-
tőrnec nagy rettegeteckel:

Semmié lesnec mint az
álom, mikor valaki felferken:
Wram, vrálatosfa tested az ő ké-
peket a városba.

IX.

A régi As

dam ő is va-

lami akar-

na lenni. De

megkel bo-

londulni.

Meg keseredet vala kedig
az én búuem es nyilalic vala az
én vesseimbe:

Miért hogy balgatagá es
rudatlanna kellett lennem,
es vgy mint oktalán áltata te
előrted.

X.

leles lép kö-
me pelda.

De mind azon által min-
denha

denha te veled marado: meit
te foktat az én iobkezemet:

Te vezérlöttél engemet a
te tanácho dal es annac vtanna
tisztelséggel fogattal engemet.

Kit kéuanéc én te kövüled
mind mennyen, s mind földön

Mikoron megfogyatkozic
mind restem, s mind búuem:
mind az által, te vagy, örök W-
Isten, az én búuemnec bizodal-
ma es része.

Mert imé, a kic te töled el-
távoznac, eluebbene: Eluebbened
mind azzokat, a kic paráznál-
kodnac te ellened.

E kedig az én ióm, hogy
Istentől sügec: Az én reménie

T

gemet

XI.

Nem álom
az igaz hit
es az isteni
szeretők.

XII.

Ez az egyes
elen egy es
megmar-
dando léte

gemet vettőttem az W r Isten.
be: hogy hirdessem minden te
cheleködtidet.

LXXIII. PSALM.

Alaphnac értelme auagy tanítása.

S O M M A.

Panaßolkodás vagy oné Psalmusba, mel-
lyel a iámbores Isten szerető ferfiac Israelba
panaßolkodnac a nagy pusztaságról, mellyel a
kegyetlen pogano elpusztítottac vala a Ierusa-
lembeli templomot. Annacvanna könyörög-
mellyel könyörögnec az W r Istenec, hogy az ő
nagy irgalmasságából őket meg segitse, es meg
épütsé.

I.
Az igazak
is sapolód-
nac a ke-
reßt alatt.

VR Isten mire hatz el, mind
végig? Meg geriedet a te
kemény haragod a te legeltet-
tétednec iuhaidnac ellene?

Emlekőzzél meg a te gyüle-
közetedről,

közetedről, mellyet régtől fo-
gua kerestél magadnac: Es a te
örökfégödnec chimotaiáról,
mellyet megváltottál: A Sion
hegyéről, mellyén lakozol.

II.
Fay a iám-
boroknac
az Isteni
szolgalat-
nac etc.
romlása.

Emeld fel labaidat, hogy
öröcké elpusztítsad minden el-
lenfégöket, kic elueßtöttéc a te
benthellyedet.

A te ellenfégid orditatta-
nac a te templomodnac keze
pin: Es tzmereket iellül feltöt-
tenec abba.

III.
Ime mit ena-
get az Isten,
az engedet-
tlenfégért.
Abutens pri-
uilegio, can-
ret.

Nyilván vagy on, mint
vittéc be a főybéket a templom-
nac fő rébeibe, mint egy fűró
erdőbe.

A SOLTARNAC.

Es késen annac kapuit
mind lerontottác, mind bá-
dockal, s' mind verőckel.

Tüzel felgyuytottác à te
benthellyedet: Mind à földie
megferteftöttéc à te Neued-
nec haylékát.

Elt mondottác az ő sűnek
be: lertec, dullyuc mind el: Fel-
gyuytottác az Isten nec è föl-
den minden haylekát.

III.

Ez az Isten
nec fő osto-
va.

Immár nem lattyc à mi
tzimerinket: Propheta sint-
se i soholt: Tanito sintsen köb-
tűnc: Meddig lesen ez?

Miglen bídalma, W r Isten,
az ellenfég? Mindeltig károm-
lyaie az elléköző à te Neuedet?

Miert

HARMADIC RESZE.

147

Miert vonstod meg keze-
det? Miért huolkodic à te iob
kezed à te kőbelednec kezepin

De az Isten én királyom
kezdetőlfogna: chac ő à saba
dito mind az egész földén.

V.
Az igaz bit
felueri man
gat.

Te haboritod meg à ten-
gert à te eriednec általa: Te
rontod el à sárkanyoknac fe-
ret à vizekben.

VI.
Az Isten
minden ha-
to: Ezoka-
ért segithet.

Te tőred meg à nagy tzet-
halnac feiet: es eledelül adod
à pusztabeli nép nec.

Te hagyod kiforrani à kut-
feieket, es à patakokat: Es te
elapastod az igen nagy folyo
vizeket.

Tiied mind à nap, s' mind

T 3

az

az éy: A napod mind világostól te chináltad.

Te olkottat meg à földnec minden hattarait: Te szerzetet, mind à nyart, smind à telet.

VII.

*Az istennec
tisztelege
elől varion.*

Ezokaért meg emleközél erről, Wr lsten, hogy az ellenfeg bídalmod mond: es hogy à balgatoc nép káromliya a te neuedet.

VIII.

*Szerelmes
beséd. Olly
an az lsten-
nel à nyaua-
lyás sente-
gi ház.*

Ne adgyad à te gerlitzédnec lelkét à fenne vadnacies ne feledközél el mind éltie à te nyomorult gyűlekőzetedről.

Tekénts à mi velűnc való kötrefedre: Mert à setétségeg beleptéc à földet: es kohorlóc lakiac

lakiac ašt mindenfelő.

Ne had gyalázattal meg-
terni à nyomorultat: Mert à
nyomorultac es à segényec
dichiric à te neuedet.

*IX.
Kuchoda à
sent, egy-
ház: à nyo-
morultac
etc.*

Kelyfel Wr lsten, vid vé-
gre à te igyedet: Emleközél
meg à bídalomról, mellyel na-
ponként tégedet bídalalmaznac
az elstelen nec.

*X.
Nem mi dol-
gunc. lstené:
Ezokaért
végre vísi.*

Elné feledközél à te ellen-
fegidnec kiáltásáról: Azzok-
nac kegyettlenségeg, à kic fel-
tanattanac ellened, binettlen
megörögbedic.

T 4

LXXV.

LXXV. PSALM.

Asaphnac énekes Psalmusa,
A notara, Ne veséssdel: előlé-
neklendő.

S O M M A.

A Propheta szerzőtte est é Psalmust egy
nagy diadalom auagy győzelem után, Miko-
ron az Isten népének ellenségei meg győstet és
meg verték volna De a Psalmus főképpen nézi a
nagy és győzedelmes királyt, a mi Wranc Chri-
stus Iesust.

I.

Ne mulassu-
el az Isten
nec tótétit.

HAlit adunc mi tenéked,
Wr Isten, Halat adunc te-
néked, es hirdettyűc a te cho-
daidat. Miert hogy o'ly kezel
vagyon a te neued.

Mikoron elő az eluégezet
idő. ackoron en igazán itilec.

Meg

Meg oluad a föld, es min-
nyáian kic rayta laknac: En ke-
dig megerősitem az ő oslopit,
Selah.

II.
A Sentez
ház meg na-
rad: noba é
világ eluász

Est mondom a kérkődők
nec Ne kérkődgyetec: Es az
Istenre' enek nec: Ne emellyetec
fel siruatokat.

III.
Heiábava'o
az Isten'e
ne nec kőn
uélsegec.

Ne emellyetec olly igen fel
siruatokat: Ne besellyetec ke-
mény nyackal.

Mert ninchen senki, ki fel
maga' stalhatna, sem napkeller,
sem napnyugatfelől, sem elac
felől.

IIII.

Mert az itilő biro az Wr Fő mondás
Isten: ő az ki megaláz: ő az, a ki
felmaga' stal.

á Sente
rásba.
c. Sam. 2.

T 5 Mert

A SOLTARNAC.

V.

Rettenetes
hassoulatos
ság: 149 az
istenelnek
nec.

Mert az Wrnac kezébe po-
hár vagy on , zavaros borral
rakua: Meg zavarituan itattya
belöle minnyáian az Istentele-
neket è földén: de még à fõp-
prõietis kinyalltattya velec.

VI.

Mibe legy-
en gyakor-
lyájunc.

En kedig hirdetésbe öröc-
kè foglalatoss lebec: Es dichire-
tet mondóc à Iacob Istenné-
nec.

VII.

Békeffégl
váruac
Istentöl.

Es az Istentelennek nec le-
tõrem minden baruokat: Fel-
magaállatnac kedig az igaz-
nac baruai.

LXXVI. PSALM.

Asaphnac énekes Psalmusa,
Hegedõben elöl éneklendõ.

S O M

HARMADIC RESZE.

150

S O M M A.

A Propheta è Psalmusba dichiri es felma-
gaállattya az Wr istennei erei: és hatalmas
völtat, melyet eucl megmutatta, hogy az Istentel-
telen pogano: at, az õ népének Israelnek ellenjé-
gus, le verte es elűstõite, es az õ népét egyel-
messen meg segitõite, es meg szabadította: mint
igaz isten es biro.

Ismertes az Isten Sidóságba:
Nagy az õ neue Izraelbe.

I.
Ismertic az
Istent, mint
õmagat
meg telõn-
tõite.

Salembe vagy on az õ fá-
tora: Es lakohellye Sionba.

Ott törtte el az iyet mind
nyilastól: A payst, à fegyvert
mind hadastól.

II.
Az isten el-
leucet al, a
keucelyek nec

Felleges vagy te: Tekente-
tesb à kóborlóknac hegyeinç:
Megfoztattanac à felsuualko-
dot

A SOLTARNAC.

dot süüvec, alutan alošnac:
Semmit nem kaphattanac min
nyáian à hòšsec az ô kezeckel.

III.

Az Isten el-
len ſerki es
ſemi.

A te megfeddésedtől, lá-
cobnac Iſtene, meglankadot
mind lo, s mind ſekçer

IIII.

Ne chuffo-
lod gyunc az
Iſtennel,

Rettenetes vagy te: mon-
dom rettenetes vagy te: kicho-
da álhat te elötted, mielt el-
kezdötic à te haragod?

Mihelt itiletedet hallani
adod mennyekből: meg iyeda
föld es halgat:

V.

Ha à feiedel-
mec nem ol-
talmazzac
à ſegénve-
ket: nagyon
Iſten De iay

Mikor felkelſ W r Iſten az
itiletre: hogy meg mentſed
minnyáian à nyomorultakat è
földen, Selah.

Mert mikoron kegyettlen
kòdnec

HARMADIC RESZE.

152

kòdnec az emberec: ned leſen
mind a dűchòſeg: Es ha nagy-
obban indulnac: felfegyuer-
közue ellenec álaſ.

VI.

Fogadgyatoc fogadáſokat Igen ió tá-
es meg lűzetsétec a tū Wratok ^{nats.}
nac Iſtentòknec: Minnyáian
kic kòres kòrnyűl vattoc hoz-
zatoc aiándokokat à rettene-
teinec.

VII.

Ô bűnteti meg à feiedel-
meknec dulfuláfát: ô rettentí
meg à királyokat à földén. <sup>Iſten verha-
dat. Iſten
iob à király
nál. Ezok a
érti ó iatíon
elöl etc.</sup>

LXXVII. PSALM.

A ſaphnac Pfalmuſa, Hegedő-
be elöl éneklendő.

S O M M A.

Szép Pfalmus ez, es gyönyörű ſéges vi-
gaſtalás

gaſtálás vagyon benne befoglalva. Mert a Pro-
pheta tanította a megrettent ſűueket, mi képen
az W r Iſtennei ſántalan nagy ſoc iótétemnye
kről meg emléközűen, magokat vigafſtallják
es erőſüſſec.

1.
Meg halgat
tya az Iſten
az őueit.

AZ én ſómmal az Iſtenhöz
kialtoc vala: Az én ſóm-
lón az Iſtenhöz: es meghalgará-
engemet.

1.
A nyomoru
ſág tanit
imád ozni.
Artalmas
az hára
buid.

Az én noyomoruſágomnac
ideien megkeresém az W rati:
Az én kezeim nyugodalom
nélkül étzaka kiterieſtue vala-
nac: az én lelkem nem véſen
vala vigafſtaláſt.

Meg haborodám az Iſten
felől emléközűen: es keſſerűfé-
gel betölyéc az én lelké, Selah.

Vigyazásba tartod vala az
én

én ſómeimet: annyera megre-
múlec, hogy nem ſólhatoc va-
la.

Gondolkodom vala a ré-
gi napokról, Es az eleytől fo-
gua valo eſtendöckről.

Emleközem vala éyel az én
ſűuemmel: Es tudakozic vala
az én lelkem.

Vallyon mind öröké elhá-
gyé az W r Iſten? Auagy nem
leſen immár ſoha kegyelmes?

Vallyon mind öröké elfo-
gyotté immár az ő irgalmalfá-
ga? Mind nemzetſégről nem-
zetſégre vége vagyoné az ő
igiretinec?

Vallyó elfeleltközetté az W r
Iſten

III.
Choda gon-
dolator ſő-
ro nac a le-
ſertötte.

III.
A hit tuſſá-
kodic az
emberi gy-
arloſággal.

Isten à könyörületességről:
 Auagy az ő haragia miat meg
 rekerstöttetè az ő irgalmosa-
 gat? belah.

V.

A hitelueri
 magát, es
 meg raggad
 bia az
 Isteni sz.

Es mondéc: Ez az én gyár-
 loságom: De à fellegős nec io.
 bia mind meg változtathattya
 ezeket.

VI.

Mire való
 az Isten
 irasbeli
 példac.

Ezokaért megemlekőzem
 az W r nac cheleködetiről: Mon-
 dom megemlekőzem a te régi
 chodaidról.

Es elmélködem vala min-
 den cheleködetidről: Es immar
 belélec à te téteményidről.

VII.

Ist-ni had-
 gya: ő tud
 gya mint
 legyen.

W r Isten, szentleges à te
 vtad: Michoda Isten olly nagy
 fágos mint à mi Istenüné?

Te

Te vagy amaz Isten, ki cho-
 dákat tés: Meg ismertöttet à te
 hatalmaságodat à népec kö-
 zet.

A te erős karodal megssa- *Exod. 14.*
 baditottad à te népedet: à la-
 cónac es Iosephnec fiait.

Tégedet látánac, W r Isten
 à vizec: mondom tégedet látá-
 nac à vizec: meg iyedénec, es à
 mellegec megindulánac.

Vizeket ontánac à sűrő kö-
 dec: az egec dörgénec: es szerin
 verte ködsőc lönec.

Mennydörgés lön az egek
 berà te villamáid à földre fen-
 lenec vala: megindula à föld, es
 retkötni kezdé.

V

A ten-

A tengerbe á te vt ad, es á te
öfuenyed a nagy foc vizekbe
es á te nyomdekidat nem is-
merheti senki.

VIII.

Isten a had-
nagy es ka-
loz az ő né-
pének: ló her-
re vissen etc

Vezérlöttet á te népedet
miny á iuhoknac nyáiat, Mo-
ses es Aaron kezénec általa.

LXXXVIII. PSALM

Asaphnac tanitása.

S O M M A.

Erről é Psalmusi ólemléközet vagyon az
nyestameatomba, Matthei. 13. Szól kedig á Pro-
pheta az Istenec sámtalan foc ióitetről, mellye-
ket megmutatta az Izrael fiahoz, az Egiptus-
ból kiűvé után, mind Dauid királynac ideig.
De estis elő sámlállya á Propheta, mellyigen
vísa vonnóc vóltanac á Sidóc, es mellyigen há-
laadatilnac: es mellyigen kegyelmessen eltárte
az Isten minden engedetlén voltolat. E mellet
kedig intj őket az Isteni félelemre es á Peniten-
tiára,

tiára, hogy megtérjenec, es az Istenec enged-
gyenec.

H Algas meg, én népem, az
én törüenyemet: Füleite-
ket haytlátoc az én száimnac
besédire.

I.
Isten söl:
Minden em-
ber halgas-
son.

Meg nyitom az én számat
közbesédeckre: Példa besédöc
kél sölöc á régi löt dolgokról.

Matth. 13.

Mellyeket hallottunc es er-
röttunc: es á mi attyainc besé-
letéc minckunc.

II.
Az Attyoc
tífti, hogy
fiokat oltas-
sác.

El nem titkkollyuc az ő
faitól, a könetközendő nem
zetfégtől: meg hirdetuén az
Wrac dichiretit, es az ő erőf-
seget es chodatételit, mellyeket
cheleködet.

III.
Gondunc le-
gyen á mi
vtanunc vá-
lókról. Sco-

V 2 Ó ber-

IIII.

Mert adta
az Isten a
törvényt: ta-
nításra es
tanulásra.

V.

Ezzért ma-
rad meg a
világ erre.

Ő szerzet tanubizonfságot
Iacobba: es törvényt adott Izra-
elbe, mellyeket ő meg paran-
cholta a mi atyáinknac, hogy
arra tanitanác az ő fiakat.

Hogy meg tanulnák a kö-
vetkezendő nemzetség, a gyer-
mekök, kic születőtnec es a vilá-
gra lesné: es hogy ezzel elő-
bismárlálnác az ő fiaknac:

Hogy Istenbe vesse a re-
ményűket, Es el ne felelköz-
nének az Istennek cheleködeti-
ről: Es hogy meg őrizné az ő
parancholatit.

Ne lennének olyanoc mint
az ő attyoc, engedetlen es ver-
senyes nemzetség: olly nem-
zetség,

155

zetség, mellynec sűve nem va-
la álhattatos: es mellynec lelke
nem mutattot hívtséget az I-
stenhöz.

Mint az Ephraim fiai, kic
felfegyverközűen iyből lövöl-
döznek: Hátat attanac az ütkö-
zetnek napján.

Nem őrisztéc meg az Isten-
nek köttetés: es nem akartanac
eliarni az ő törvényébe.

Es elfelelköstenec az ő ió-
téteményiről, es az ő chodaté-
teliről, mellyeket megmutat-
tot vala őnekic.

Az ő attyoc előtt tött cho-
dákat Egiptus földébe: Zoan-
nac mezőin.

V 3

Kétfelő

A SOLTARNAC.

Exod. 14.

Kétfelő östotta à tengert,
es által vitte őket: Es fel álatat-
ta à vizeket mint egy hegyet.

Exod. 13.

es 14.

Nappal viselte őket ködber-
éten étzaka kedig tűznec vil-
lagosságába.

Exod. 17.

Psal. 104.

Meg hálsíta à kősziklát à
pusztába: es itatà őket mint à
nagy mélyfégőköl.

Follyamokat bochátà ki à
kősziklából, hogy elő follyna-
nac à vizec mint à folyo pata-
koc.

De mind ezzec felőt ismet
vétközénec ő ellenec: es haragra
engerléc à fellégest à pusztába.

Es meg kéfertéc az Istent az
ő búnekbe: eledelt keuánuan az
ő lelkek nec.

Es

HARMADIC RESZE.

156

Num. 11.

Es zugóduán az Isten ellen
est mondac: vallyon berebheté
az Isten aštalt è pusztába?

Imé, Meg üttötte vgyan à
kősziklát, es vizec foltanac ki,
es patakoc árattac: vallyon ad-
hattè kenyeretis? Szereshette
húlt az ő népénec?

Num. 20.

Est haluán az W r meg bu-
sula, es tűz geriede Iacobban:
es harag sála Izraelre.

Num. 11.

Miert hogy nem hűnec az
Istennec: es nem bizánac az ő
segítségébe.

Es paranchola fen à kődek-
nec: es megnyità az egek nec
aytait:

Es Mannát esdó képpen
V 4 bochátà

A SOLTARNAC.

Exod. 16.

Num. 11.

Joan. 6.

1. Cor. 10.

bochátá reaioc eledelőkre: es
ményei kenneret ada nekik.

Embereg leuén Angyal
kenneret őnec: eledelt küldé
nekik nagy bőséggel.

Eg alat megindita à nap-
kelleti felet: es elhozà à déli fe-
let az ő hattalmáual.

Es első képpen reaioc hul-
latà à húst mint à porrt: es
mint à tengernek főüennyét à
madarakat.

Es lehullánac az ő taborok-
nac kezepete: az ő sátoroknak
környűle.

Ezokaért őnec, es igen meg-
tellénec: es eleget tón az ő ké-
uánfágoknak.

Mikoron

HARMADIC RESZE.

157

Mikoron immár keduec
tolt volna: es még sáiookban
vólna à falat:

Reaioc sála az Istennek ha-
ragia, es meg őle ő kőstec à ie-
leteket: es à valagatokat leueré
Izraelbe,

De mind ezzeknek felőtte
még többet vétközzénc: es
nem hűnec az ő chodainac.

Minec okaért hasonaltan
fágba meg eméltettettec az ő
napiai: es heiaaba zalofágba az
ő estendőj.

Mikor megnyakozna őket
keresic vala őtet: es megteruén
reggel iduénec az Istenhöz.

Es ešekbe iuta, hogy az I-

V 5

sten

Num. 11.

VI.

Rettenétes
dolog: oly
à megvaca
kul: ter-
mészet.

VII.

Szolgáinak
fui felelem.
Iſa. 26.

A SOLTARNAC.

Isten volt volna az ő óltalmoc:
es a felséges Isten az ő megba-
badítóioc.

VIII.

Ollyan a te
tertes Senta
fig.

Es hízeltködénec őneki az
ő Baiockal: es nyelueckel hazu-
dozánac őneki:

De az ő bűnec nem vala igaz
ő hozzà: tekeletesecc sem valá-
nac az ő Köttésébe.

A Sido doctoroc est mondgyár, hogy itt
vólna a Soltárnac kezepi: De vagy a
Soltárt, vagy esté Psalmust nézed: min
denit ez a kezepi.

I.

Kegyelmes
az Isten es
igen tőrő.

Ő kedig, a kegyelmes, meg
bochata az ő bűneket, es elnem
veste őket: Gyakorta is elta-
uostatta az ő haragiát, es nem
töltötte ki minden busulását.

Meg emlekdözet arról, hogy
testec

HARMADIC, RESZE.

158

testec vólnanac: elmendő es
meg nem tőrő szel.

Mennyéser busítottac őtet
a pusztába? es meg haborítot-
tác a kiettlenbe?

Es visítottac meg késértöt-
téc az Istent: es az Izraelnec
Szentét megbosztottac.

Meg né emlekdöstenec az ő ke-
zeről, a napról mikor, megbaba-
ditorta őket a fannyargatotól.

Mellyen az ő ielenlégit töt-
te Egiptusba: es chodait zoan-
nac mezőien.

Hollot az ő vizeket vérré
változtatta: es a patakokat, ho-
gy ne ihatnác.

Mikoron bogárokat reaioc
bochata

Test) a Sido
ba Hus va-
gyon, Melly
igéuel az
emberi rom-
loságot es
gyarlosa-
gat ielenti.

Exod. 7. 8.
9. 10.

A SOLTARNAC.

bochata nagy seregél, hogy
meg önnéc őket: Es békáknac
foklágát, hogy elűesténéc őket

Mikoron az ő gyümölcsche-
ket ada az hernyóknac: es vet-
téseket à faskáknac.

Mikor az ő szőlődieket kö-
esésuel elueré: es vzmaráual el-
űesté fűgeieket.

Mikoron ieget esőuel le-
uerete az ő barmokat: es az ő
nyaiokat mennyűttéscekel.

Mikor az ő kemény hara-
giából reaioc bochata gonos-
Angyalokat, hogy kegyetlé-
kődnénec es megnyomorita-
nác őket.

Mikoron előb előb bocha-
ta az

HARMADIC RESZE. 159

ta az ő haragiát, es nem kimile
az ő lelkeket a halaltól: es az ő
barmokat döggel megfoyta.

Mikor Egiptusba minden Exod. 12.
előszületet leuága: az ő öröke-
sit Khamnac fatoriba.

Es kihóza az ő népét mint
à juhokat: es vezérle őket mint
egy nyáiat à pusztába.

Es bátorfágal viselè őket
minden rettegés nélkül: az ő
ellenfegőket kedig ellepé à
tenger.

Es elhoza őket az ő bent-
helyénec határra: arra à he-
gyre, mellyet megkereste vala
az ő ióbia.

Es kikergete előlec à pogá-
nokat:

nokat, es nyilal ošta önekie az
örökséget: Es amazoknak fá-
torokba helyhőstete az Izra-
elnec nemzetiségit.

Oc kedig megkésértéc es
meghaboritac à felléges Isten
es meg nem őrizéc az ő tanu-
bizonylágit.

Es hátra tēruén mint az ő
attyoc elszakadánac: visša for-
dulánac mint à chalárd iy.

Es haragra inditac őtet
az ő magasságoackal: es meg-
busitac őtet az ő bálványoc-
kal.

Haluán esit az Isten meg-
geriede: es igen meg idegen-
nüle Izraeltől.

Es

Es elhagyá az ő Sátorát
Silóba: ašt à Satort, mellybe la-
kot vala az emberek közet.

Es foklagra adà az ő erőf-
ségöket: Es ekecségöket az el-
lentegnec kezébe.

Es fegyuer alá rekesztè az
ő népét: es nagy haraggal
meggeriede az ő öröksége el-
len.

Az ő iffiait meg eméltè à
tűz es az ő süzei meggyalásta-
tánac.

Az ő papiai fegyuer által
elhulánac: Es az ő özuegyit
senki meg nem siratà.

Es az Wr felserkene mint
egy

Erőssége-
ket) Az őt
tesnec ladá-
iat, minden
Isteni tiste-
le nec ser-
samual.
1. Sam. 5.

II.

Az Isten
nem engedi
az ő tiste-
ségét senki-
nec.

2. Sam. 4.

III.

Az Isten ha- egy álmos: es mint egy hatal-
ragbic mas, ki megvidamult a bortól.
vgyan: de Es az ő ellenséginéc nyaua-
megnem tá- lyát bochátà alfelekbe: es öröc-
gathattya kè valo ségyenre hozzà őket.
magát.
b. Sam. 5.

Es megvettè Iosephnec fá-
torát: Ephraimnac nemzetsé-
gét sem válastà.

Hanem, válastà Iudánac
nemzetségét: à Sion hegyet,
mellyet meg szereté.

Es magason meg epite az
ő szenthellyet: mint az öröckè
megmaradando földet.

VIII.

Az Istenec megmaradando földet.
itileti külem Es válastà Dáuidot, az ő
bőz à vilagi szolgáit. es à iuhoknac acklai-
itilettől: ala uálokátva-
uálokátva- tól elhozà őtet.

last etc

b. Sam. 16.

A tenéztő iuhoc mellől el-
hozà

hozà őtet: hogy őriznéie az ő
népét Iacobot: es Izraelt, az ő
örökiségét.

Ez megis őrizè őket min-
den hivvélégel: es minden sor-
galmatósággal vezérle őket.

V.

Minden kíe-
ralyo. nac
es fiedel-
meknec sere
Dáuid pè-
daioc.

LXXIX. PSALM.

Asaphnac Psalmusa.

S O M M A.

EPsalmusban panaszkodnac az Izrael
fiái à templomnac, es à Ierusalem városánac pu-
sta ága felől, es à meg őliek felől, kiket à pogá-
noc nagy kegyetlenséggel leuáttac vala: Annac
vanna, imadságra tært, es azzon kérte az
Istent, hogy őt meg szabadítsa à nagy veszedè-
lemből, es az ellenségekön bõsüt alyon etc. Egy
az értelmè az 74. Psalmusal.

VR Isten: A pogánoc beid-
tec à
X

A SOLTARNAC.

I. Mikor az Isten halála-
dátlanúság
minkert eltá-
voztatá. Úinc, akoron
egy iartunc. töböttéc a te örökfegődbe, Megfer-
töttéc a te bent templom-
dat: Es Ierusalemet kö omlása

A te Solgaidnac hólteste-
ket eledelül vettöttéc az egima
daraknac: a te bentidnec hulát
a földi vadaknac.

Kiontottác az ő véreket Ie-
rusalem környül mint a vizet:
Es mintsen ki eltemesse.

II. Miert? mert
vala kic en-
gemet meg
vtálnac:
megfegy-
málnac. Szidalomma löttunc a mi
Sombedinknac: meuetlégè es
chuffolása a mi környüünc
valóknac.

Mediglen, Wr Isten? Mind
végig haragbolé? Geriedezé a
te busulasod mint a tűz?

Ófcki

HARMADIC RESZE. 163

Ófcki a te haragodat a po-
ganokra, kic tégedet nem is-
mernec: Es az orvágokra, mel-
lyec nem hiyac legitlegül a te
neuedet.

Mert meg őttéc Iácobot: es
az ő lakohellyet elpusztítottác.

Ne emleközél meg a mi
elein valo hamisságonkról: III.
Istenből
fohaskod-
gyunc bú-
nunk nec bo-
chanatt, az
ért. Hamar elől vegyen minket a
te irgalmasságod: Mert igen
elnyomorottunc.

Segits meg minket mi meg
Szabadito Istenünc, a te neued-
nec tistetségeert: Szabadits
meg minket, es kegyelmesen
bohásd meg bűncinket a te
neuedert. IV.
A könyör-
gés nec for-
damentomá
ez legyen:
Nem a mi
érdemünk.

X 2 Hogy

Hogy ne mondgyác à po-
gánoc: Hól immár az ő Iste.
nec? Nyilván legyen, à mi bõ-
menknec látára, à pogáno-
kon, à t. szolgaidnac vere ki-
táfsáért való bosszualálsa.

V.

Chac à le-
retzben
vagyon
igaz köny-
örgés: A ha-
ta huiá nem
tud erről: c

Had mennyenbe à te bined
eleybe à te foglyaidnac ohay-
tálsa: à te karodnac nagyfagos
vólta szerént tarts meg à halál-
nac fiait.

Es à mi bomsédinknac het-
képpen fűzsd meg az ő kebe-
lekbe az ő bidaalmazásokat:
mellyel bidaalmaztanac tégedet
Wr Isten.

VI.

Ez à mi dol-
guncé vi-
lágba.

Mi kedig, te néped, es à te
legeltöttéssednec iuhai, dúchõ-
ntyúc

ittyúc tégedet: es nemzetiségrül
nemzetilegre hirdettyúc à te
dichiretedet.

LXXX. PSALM.

Asaphnac Psalmusa, A bizon-
ságtételnec Rosáról elől éneklen-
dő.

S O M M A.

Erreccé Psalmusnac az értelmé egy az
előbeliuel. Könyörg az Israel népe, hogy az
Wr Isten meg tegyintse az ő nyomorúágokat
es pusztalágokat, es az ő régy kegyelmessége es
iötött szerént megszabadítsa őt. Euclé Psala-
mussal imád: orzunc keresztényénc à sentegy-
háznac kegyetlen ellenfezi ellen.

TE Israelnec pástora légy I.
figyelmes: Te ki őrized lo Chac az
sephet mint à juhokat, Ki őrzi à Isten őrzi
Kherubimokõ ielennyel meg: az sentegy-
házat.

X 3 Ephraim

Ephraim, Benjamin es Manasse előtt: Tamazd fel à te hatalmaságodat, es iduel minket meg szabadítani.

II.

Az Isten
kezébe van
gyon à mi
vanc.

W r Isten teríts meg minket es fényec minékünk à te or-
tázad es meg menekődünk.

W ram seregök nec Istene,
meddig haragból: à te néped-
nec könyörgésére?

III.

Kegyelmes
az Isten: De
haragos is,
az nem ked-
vel à bint

Könnyhullatásnac könnye-
rével éteted öked: es iratod ö-
ked síralónac nagy poháraual.

Erre hoztad dolgunkat,
hogy à mi bomszédinc ösue
vestenec raytunc: es à mi ellen
séginc meg gugolnac minket.

Seregök nec Istene, teríts-
meg

meg minket, es fényec minékünk à te orrzád: es meg szabadulunc.

Szöllyöthöt hoztál ki Egiptusból, kiűstet à pogánokat, es elplántáltad őtet.

IIII.
Istennec kem-
gyelmes
chelekőden
ti etc.

Az vton te vóltál előtte iároua: Meg gyökereztöttet, es betöltötte a földet,

Az ő árnyéka befedešte à hegyeket: es az ő ágai olyanoc mint az Istennec cedrus fiai.

Kiteriettetet az ő vesszeit mind tengerig: es az ő neukódésit mind à folyo vizig.

Mire bontottad el az ő föld- uenyét: hogy lesaggattyac mi-

V.
Kegyes p-
nafoin-
dác etc.

X 4

nyáian,

A SOLTARNAC.

nyáian, a kic azzó elő mennec,

VII.

*A legyetlő
ellenfő: et
jelent meg*

Megpusztította a földet az erdei
disznó: es elűztie a mezőit va-
dac.

VIII.

*Igy könyör-
regiunc a
nyomor. It.
betegház
eri.*

Seregöknec Istene, kérlec
termeg. Tekints alá menny-
ből es lásd meg: Látogasd meg
elst e földyöt.

Meg erősítéd a földet, mellyet a te
jobb kézed plántált: es meg te-
kintéd a földet, kit magadnac
választottál.

IX.

*Honiet va-
gyon az or-
szágolnac
pusztitassz.*

Felgyuytottát, es kiűktát:
A te országadnac megdorgalása
miat vesztene el.

Megtartsd kezedet a te
jóbadnac férfian: es az ember-
nec fían, kit magadnac kötö-
léstől.

Es

HARMADIC RESZE.

165

Es nem táuozzunc el te tö-
led. Fleuenits meg minket, Es
segítségül hiuic a te neuvedet.

Seregöknec Wra Istene te-
rits meg minket, Es fényec
minékünc a te országad: es meg-
szabadulunc.

X.

*Könyörgés
felvégez.*

LXXXI. PSALM.

Asaphnac Psalmusa, a Githit-
ben elől éneklendő.

S O M M A.

Az Izrael fia éneklötté est e Psalmust,
a leuel béne: nec nagy innepe napian, Mellyet az
Wra isten parancsolt: vala emléke őzetre, Művel
hogy ő kihostavólna őt egiptusból, es éltő-
teftapláltavólna őt e pusztába. A penitencia-
ról lép tanuság vagyon a Psalmusnac végébe.

Num 10. 29.

I.

*Szol a be-
tegy ház-
nas, hogy
örüllyen az
istenbe.*

Örölyetec az Istennec a mi
X 5 segí-

segítőknek: örüendőzzetek
à Iácob Istenének.

II.

E soc viga-

sáigó

Berám pél

da az vy

testimen-

tombeli vi-

gáságos I-

steni solga

báttnac.

Hozzatoc elő az Arpát:
agyatoc ide à dobokat: a győ-
nyörűséges hegedőt az Arpá-
ual egyetembe.

Fuiatoc trombitát az vy-
hódnac innepén: à mi ieles in-
népünknek napján.

Mert ez az Izraelnek szer-
zéfe: es à Iácob Istenének tör-
uénye.

Leuit. 23.

Tanubizonfágnac szerzőt-
te est Iosephben, mikoron ki-
iőt volna Egiptusnac földéből:
Hollot ismerettlen nyelvet hal-
lottam.

Megszabaditam az ő válát
à ter-

à terhőtől: es eltauoítám ke-
zeit à téglakementzétől.

Nyomorufigodba kiáltál:
es meg szabaditalac tégedet, mi-
koron belepet volna a nagy
vész: Meg kéfertélec a versen-
gésnek vízenél, Selah.

Hald meg én népem tanu-
bizonfágot tebec tenéked Izra-
el: hald meg halgatz engemet.

Te közetet ne legyen ide-
gen Isten: es más Istent ne i-
mádgý.

Mert én vagyoc **W**r te Iste-
ned, ki kihoítalac Egiptus föl-
deből: Tarts meg hadat, had tölt
sem meg.

De ez è nép nem halgata
az

III.

Gond viffel

Isten vagyon

à egyetl à

szabadító.

Exod. 17.

III.

Szolittya à

sentegehá-

zát az Izra-

el népének

képeben.

V.

Egy az Isten

Nem enged

az őt és e-

ségét más-

nac.

az én sómat: es Izrael nem ke-
dule engemet.

VI.

Ez a legfel-

lyeb valo

büntetés.

Mi oron az

Isten báio-

kra erești

az embere-

ket.

Es alhagyám őket: es iará-
nac az ő búueknec keuanfagoc
berént, es őnnen tanátskoza-
soc berént.

Ha az én népem engemet
halgatot volna: es Izrael az en
vtimba iárt volna:

VII.

Az isteni

lelem nyo-

mia le az

ellenfegőket

Igen hammar lenyomtam
vólna az ő ellenfegőket: es az
ő nyomorgatoira bochatam
vólna kezemet.

VIII.

Az istennel

bőchületes

az isteni

felelem.

A kic gyűlölic az Wrat he-
iába tereködnének ellene: es
ideiec öröckè valo vólna.

Es ételekre adta vólna á leg
iob buzát: es á kőbiklaból va-
lo mézel

lo mézel meg el'gítötte vólna
őket.

LXXXII. PSALM.

Asaphnac Psalmusa.

S O M M A.

Erőssen dorgállya ez a Psalmus a feiedel-
meket, kic tiştekbén e nem iárnac: hanem hat-
almockal gonoszul eluc a szegények nec meg-
nyomorítássa: Es marhaiockal es kazdaglá-
gockal tobzodássa. Ezzelet meg fenneygöti
az Wristennec iteletuel, müuel hogy rettenet-
teffen elueßi őket. Igen sèp nzuet ad az igaz
feiedelmö: nec: Istennek nec neuzei, Miért hogy á
feiedelemseg nec iusti istentöl vagyon, es istennek
börzeße. Rom. 13.

AZ Isten ál a feiede'mök nec
tanáchaba: es töruent telb
az Istenec közet.

Miglen akartoc hamisan
itltni:

Erre halgas
sarac a fe-
iedelmec.

II.

Ígaz az I-
sten, Gyűlöli
a hamis ite-
letet.

itilnires az Istenteleneknek sőt.
mélyét bõchülení? Selah,

III.

Eres paran-
cholat, õ fe-
jedelmec.

Tegyetc tõruént à begen-
nec, es az áruánac: à nyomo-

IIII.

Istennec
tisí artoi à
fiedelmec.

rultat es à begét meg mêtítetec.
Szabadítatoc a búkõlkõdõt
es à nyauallyást megmentsetec
az Istenteleneknek kezébõl.

V.

Panaßol-
kodás, rete-
netes fen-
nyitékél.

De nem fogadnac sőt, es
nem gondolnac vcl: elõb elõb
mennec à setétségbe: Ezért
meg kel indulni à földnec min-
den fundamentominac.

VI.

Nagy mltó
sagbanúlne-
áfiedelmec.

Mondottam vgyan est: I-
stennec vattoc, es minnyáian
à fellégesnec fiaí.

VII.

Az Istennec
áitelti à go-
nos

De meghaltoc mint az
emberec: es elucstec mint egy
à ke-

nosz fiedela
mec ellen.

à kegyettlenek közül.

Kelly fel, W r Isten, itild meg
à földet: Mert mind à poga-
nokat öröklégül birod.

LXXXIII. PSALM.

Asaphnac énekes Psalmusa.

S O M M A.

E Psalmusban könyörg az israhel népe az
istennec az ó ellenségi ellen, melyec kőres kőre-
nyúl à határookban nyomorgattyac vala õket:
es keuánya az W r Istennec segítségét. Mijs kőre-
nyörgéiunc ezzen lépven, hogy az Isten az ó
megnyomorodot szentegyházát à kegyetlen el-
lenségel ellen kegyelmessen meg oltalmazza és
megtartsa.

W r Isten, Ne halgas: Ne lé-
gy veséteg: es ne légy olly
igen chendes W r Isten.

Mert imé à te ellenségid
kegyet-

I.
Könyörgés.
Igi alhatoms
boşut.

kegyettlenkődnec: Es à kic tē.
gedet gyűlölnec felemelic feie.
ket.

Alnac tanátsat végeſtence
à te néped ellen: es igyet forol-
nac à te elreytettidnec ellene.

II. *Heiaida va
lo az embe
ri végezés.* Eſt mondgyác: Ier irſue
ki őket à népec közzül, hogy
Izraelnec neuéröl többc emle-
közet ne legyen.

Mert ſűuecſerént egyenlő
képpen végeſtence: Kőttéſt tót
tenec te ellened.

III. *Soc à ſente
gyháznac
ellenſége
mindenkör.* Az Edomitáknac es Iſma-
helitáknac ſatorj: A Moabiták
nac es az Agarenuſoknac.
A Gebalitác, Ammonitác
es Amalekhitác: A Philiſteu-
locà

ſoc à Tyrusbelickel egyetem-
be.

Aſſur is hozzáioc atta ma- *Geth. 19.*
gát: legitſégel lőttec à Loth fi-
ainac, Selah.

Vgy chelekődgyél vélec *Iud. 7. 16. 4.*
mint a Madianitáckal es Siſſe
raual, es labinal à Kiſon patak
iába.

Kic elueſſénec Endorba:
es olyanna lőnec, mint à föld-
nec ganea.

Az ő feiedelmeket olyan-
na tegyed mint Orebet es Se-
ebet: es az ő hadnagyit minny-
áian mint Seebath es Salmunat

Kic eſt mondgyác: mibir-
iuc örökfégül: az Iſtennec ſent-
helyét. Y En

III.

Isten hamar
háborithat
vagy az ő el-
len segít.

En Istenem töd őket mint
egyforgó seket: es mint a tör-
ket a szél előtt.

Mint a tüzet, melly meg-
égeti az erdőt: es mint a lángat
melly meg pörfeli a hegyeket.

Eképpen kergődsed őket a
te veszedel: es rőttensted őket a
te háborudal.

A

Mi könyör-
günk a mi
ellenfelegünk
ellen.

Tölts be ortzáiokat ségy-
ennel: így meg keressic Wram
a te neuedet.

Meg gyalátsaśanac es meg
ségyenyűlenec mind őrdöke:
pirókodgyanac es elueśbenec.

Had ismeriéc meg, hogy
Wr a te neued es hogy te egye-
dül vagy a felleges, az egész föl-
dacc felőtte. LXXXIII.

LXXXIII. PSAL.

A Koreh fiainac Psalmusa, A
Githuben elől éneklendő.

S O M M A.

E Psalmus meg irta Dávidnac imádságát
melly meg ielenti az ő lelkének buzgóśagos ai-
tattośágát, mellyel volt az istem szolgálathoz,
az istennec sátorába. Szent Dávid kedig akkor
szerzőtte ezt e Psalmust, mikor az ő fia Absolon
őtet küśste vala.

Melly igen szerelmettesec a
te haylékid: Seregőknec

Wra,

Az én lelkem kéuánkozik
es vagyódic az Wrac torna-
tzipa: Mind búuem mind te-
stem őruendőznec az élő Isten
be:

Y 2

A ve-

1.
A hiw ké-
rest yének
nec kedőne-
vagyon az
istennec tő-
seletibe.

A SOLTARNAC.

A verëbis talált hazatfkat,
es à fetske magánac fëfket, ho
ua helyhóftetheséc az ő fiait,
Ate oltaridat, seregők nec Wra
En kiralyom, es én Istenem.

II.

A Sentegey-
házna kő.
uile nint én
az Isten nec
kedues tistte
letti.

Bodogoc kie laknac à te
házadba: azzoc öröckè dichir-
nec tégedet, Selah.

Bodog az ember, kinec te
benned vagyon erősege: Es
kinec fűuëbe vadnac à te őfue-
nyid.

III.

Homalyos
De fëd: De
inti à tani-
tókát etc.

Ki à siralomnac völgyén
által megyen, es kutat áfs: Bi-
zonyáual bõ áldomásockal
meg coronáftatic à tanito.

Gyözedelemről gyözede-
lemre meunec: es meglatzi,
hogy

HARMADIC RESZE.

171

hogy minden Istenek nec Iste-
ne Sionba vagy on.

Wram, Seregők nec Istene,
hald meg az én imádságomat:
fogadgyad fűleidbe lácobnac
Istene, Selah.

Mi óltalmunc, Wr Isten,
tekints reánc: es nézd meg à te
megkent ed nec ortzáiát.

Mert egy nap à te tornát-
zidba iob egyëb ezzernél: In-
káb akaroc az ayto meget ül-
nem az én Istenem nec hazába,
hogy nem mint az Istentele-
nek nec satoriba.

Mert az Wr Isten mind à
nap, s' mind à pays: az Wr ad
iokedued es tisteféget: A iót
Y 3 nem

IIII.

Anyomoa
rult Senta
egy házna
könyörgesse
V.
Annac örül
lyinc hogy
à Sentegey-
házna tag
iai vagyunc
Had düche-
kődgyécé
világ.

A SOLTARNAC.

nem tagadgya azzoktól, kie
árttlanlagban élne.

VI.
Sómondás.

Seregöknek Wra, Bodog
ember az, à ki te benned bizic.

LXXXV. PSALM.

A Koreh fiainac elől éneken-
dő Psálmus.

S O M M A.

A Prophetá nem chacsát dolgát, hanem
à közenseges dolgot cheleködi é Psálmusban.
Először könyörg, hogy az Wristen az ő hara-
giát eluegye, es kegyelmssiget megmutassa.
Máskor könyörg, hogy az Wristen az ő sem-
igéiét megadgya, es aist à tellyes isteni szolga-
lattel ereibe meg tarcha. Harmadszor könyör-
regiám borfeiedelmezt ért, es à földnek ménaiát
ért. Mert é nagy ioc mind megküntec vala az
engedetilen ségnek nagy bűnvert?

Megáldottad, Wristen, à te
földedet:

HARMADIC RESZE.

172

földedet: vísszahostad à Iácób
nac foglyait.

I.
A biucc meg
ismeric az
Istennec ion
tetid.

Meg engettet à népnek ha-
milsagat: befedelstet minden ő
bűnket, Selah.

Meglagyítottad minden te
haragodat: Megtértél à te ha-
ragodnac busulásától.

Tértis meg minket Wristen
mi megssabadítócs tauostad
elmitőlunc à te haragodat.

II.
Ami akara
tunc keuss:
Az Isten
meg tarisa
het.

Vallyon mind öröckè ha-
ragbólé reanc? auagy ki nyuy-
todè à te haragodat nemzet-
ségrol nemzetlégre?

Nem de meg tertién ismet
te eleuenitesé minket? Hogy à
te néped örüendözzen te ben-
ned.

III.
Ellyan az
Isten. Meg
öl: es ismet
meg eleuen
azik.

Y 4

Mutasd

A SOLTARNAC.

III. *A Christus
ga rez.* Mutasd meg minékünc,
Wram, à te kegyes vóltodat: es
ad meg minékünc à te iduözi-
tödet.

Meghallom mit mondgyan
az Wr Isten: Mert békeiséget
igír az ő népének, es az ő ben-
tinek: Es azzoknac, kic nem
ter nec á bolondfagra.

V. *Drága
kents az
Isteni féle-
lem.* Bizony kezel az ő segíté-
ge azzokhoz, kic ötet félic: ho-
gy à dűchőség lakozéc à mi föl-
dünkben.

VI. *Olyan Iste-
ninc vagyón
nem mart.* Az irgalmaság es az igaz
mondás elől talályac egymáft:
az igazság es à békeiség meg
apollyac egymáft.

Az igazmondás à földből
neuekedic

HARMADIC RESZE. 173

neuekedic fel: es az igazság
mennyekből tekint alá. *VII.
Nézi à Chrē
stus, es an-
nac tiszt.*

Az Wr is megadgya à iót:
es à mi földünc gyümölchét
megadgya.

Az igazság iáruł ő előttte: es
az ő vtábá előb előb megyen.

LXXXVI. PSALM

Dauidnac Imádsága.

S O M M A.

Buzgóféltetés imádság vagyón meg írva é
Psalmusba: Mellyben à Propheta elősser kéuána
nya az Istennek segedelmét. Fondállyá kedig à
Propheta est az ő imádságat nem az őnen ér-
demére, hanem az Istennek ionoltára es kegyel-
mességére. Ezokáért is díchiri az Isten, hogy
irgalmasságal es kegyelmességgel ő ho-za nin-
tsen senki hásonlatos. A Psalmusnac velleie kedig
Christus Iesus etc.

Y 5

Hayts

I. *Nyavas az Istennek a hitu ió reménfégel könyörgö d*
H Ayts ide, Wram, à te fülc-
 det, es halgas meg enge-
 met. mert nyomorult es sege-
 ny vagyoc én.

II.
Szünetlen kel könyör- geninc.
 Orizd meg az én lelkemet,
 mert arttattlan vagyoc: én Iste
 nem, te tart meg a te bölga-
 dat, ki te benned vettotte re-
 ménfégét.

Könyörűly raytá W rá. mert
 nap estic te hozzád kiáltoc.

Vidamitsad à te bologádnac
 lelkét mert te hozzád fohásko-
 dic az én lelkem.

Mert Wram ió es kegyel-
 mes vagy te: es igen iól téb az-
 zokkal, kic tégedet segítségül
 hinac.

Erts

Erts meg Wram az én imád-
 fagomat: es figyelmezel az én
 könyörgésemnec bauára.

III.
 Az én nyomorúságomnac
 napián tehozzád kiáltoc: Mert *Az igaz kö-
 nyörgésem
 fundamento
 ma a hit.*
 meghalgatz engemet.

W rá, ninché teneked másfa
 mind az Isténec közet es chele
 ködettel ninchen te hozzád
 hasonlatos.

IIII.
 Mindé pogánoc, à kiket teré *A Christu
 tötöl, elhő nec es esedőznec te
 előtted Wram, es dűchdític à te
 neuedet.*
*Iesus orsá-
 gába való
 a pogánok*

Mert nagyságos vagy te, ki
 chodakat téb: te chac egyedül
 vagy Isten.

Tanits meg engemet W rá
 à te vtadra: Eliaroc à te igalsá-

A SOLTARNAC.

godba egyenesits meg az én
bűnemet, hogy félye a te ne-
uedet.

Tégedet dichirlec Wram
én Istenem töllyes bűnemből:
es tístelem a te neuedet mind
öröckè.

V.

A Christus
Iesusról szól
es annac fel-
támad issa-
ról.

Mert nagy én raytam a te
iőuóltod: es megszabadítottad
az én lelkemet a mely pokolból

VI.

A Propheta
szól es pana
szolkodic a
szent egy-
házac ke-
pébe.

Wr Isten, a keuclyec támad-
nacfel ellenem, es a kegyettle-
nek nec foklaga kereli az én
lelkemet: es semmit nem tart-
nác tetőled.

VII.

Igy ismeri-
az Isten.

Es te, Wralkodo Wr Isten
irgalmas es kegyelmes, túrd,
nagy iőltőud es igazmondo:

Tekints

HARMADIC RESZE.

175

Tekints ream es könyörűly
én raytam: a te erőddele erő-
sítet a te szolgádat es segitset
a te szolgáló leanyodnac fiát.

Tegy chodat én raytam az
én iómra, hogy láfsác azzoc,
kie engemet gyűlölnec es meg-
pirullynac: miért hogy te
megsegites es vigasztals enge-
met.

LXXXVII. PSAL.

A Koreh fiainac énekes Psal-
musa.

S O M M A.

A Propheta lelki őreimből felmagasztal-
lyá a Sionbeli Istennek városát, es méltóságos-
nachirdeti a Iacóbnac minden háylékinal, Es
mind az egész földön való országocsi tirodal-
moinal, De a Propheta ez Istennek várossán
érti

A SOLTARNAC.

erti az v Testamentomnak keresztényi gyűlékő-
zetit, a Szentegyház at, melly plántálendő vala
a Szent Euangelionnac általa.

I.
Jerusalem-
nec példái
ba ieleni
meg a Szent-
egyháznac
örökös vol-
tát.

ERŐssen fondáltattot a Szent
hegyeken. Szereti az W r á
Sionnac kapuit: Iacobnac min-
den haylékinál felött.

Dűchőséges dolgokat mon-
dnac te felöled. Istenec varos-
sa, Selah.

II.
Apogano-
kis a Chri-
stus országá-
hoz való.
Ist. 30.

Rahabnac es Sabelnac pre-
dicaloc, hogy az ismerettre iul-
fanac: Imè a Philisteusoc, a Ti-
rusbeliec a Szeretseneckel egye-
tembe ott sülettöt nec.

Es Sion felől est mond-
gyác, hogy minden fele né-
pec

HARMADIC RESZE.

176

pec sülettöt nec ö benne: es ho-
gy a st építötte a felseges.

Az W r ö irását predicál-
tattya minden népek nec: hogy
azzoc onnét sülettessene, Se-
lah.

Es az énekessec te benned
ollyanoc mint a tántzosoc:
minnyáian vidámsagal énekel-
nec ennékem te benned.

III.
Az W r ö
m ga plá-
talya a Szent-
egyház at:
De a Szent
irásnac e ö
igei nec a-
tala.

IIII.
Az Szenteg-
yháznac iste-
ni szolgál-
tya, predi-
lás, Diche-
ret, bala-
adás lel-
öremmel.

LXXXVIII. PSAL.

A Koreh fiainac érekes Psal-
musa: a Mahari hon elöl énekle-
dö: Az Esrairai Hemannac a nyo-
morulágról való tanítása.

SOM:

A SOLATR NAC.

S O M M A.

A Propheta Berzötte est à Psalmust, egy nagy betegség es hatalmas kéértet után, Es panaszkodik az Isten előtt az ő nagy nyauallya es rettegeffe felől, melyekben volt à betegség nec es à kéfertőm nec ideien. De à Psalmus nezi à mi Wrunc Christus Iesust, es annac minden faydala mit &c.

I. Istenhöz kel
fölyamint
álhattattos
bütel.

VR Isten, én iduözitöm: te előttet kiáltoc, mind éyel s' mind nappal.

Iufson bíned eleybe az én imádságom: füledet haytsad az én kiáltásomra.

II. A keresz
alát nyom
rog a keres
tyen: De
Istennet aka
rattya.

Mert megtölt az én lelkem faydalmockal: es életem kezzel iuttot à koporsóhoz.

Azzokhoz bámláltattam, kic alá bílnac à sérbe: olyan vagyoc mint az ember, kinec nintsen

HARMADIC RESZE.

177

nintsen sohol segedelme.

A meghóltac közet hagyatattam: mint à megdőléc, kic vadnac à koporsóba, kikről többet nem emlekőznec: es kic eluettetenec à te kezedtől.

Az also verembe vettőtől engemet: mely es föttét helyekre.

Ream dől à te nagy haragod: es minden te habaidat hostál én reám, Selah.

Elidegenitöttet tőlem az én barátimat: meg vtáltottál engemet velec: Benn reckettem, es ki nem mehetec.

Meg fogyatk írtac az én bőmeim à gyöttrelemnec miat

III. Igy tetzie
az ember
nec mikor
az Isten egy
keuette meg
vonsa ma
gát.

IIII. Mig à lépés
tart: addig
à barátság
De nem ol
yanoc à hi
nec. Psal. 6.

Z

ta:

ta: Tégedet hiuom ségitfégl,
es napestíg te hozzád kiterie-
stem kezeimet.

V.

Miert kénatésedé chodaidat? Auagy à hal-
nyuc è világlatoc feltámadnakè, hogy fel-
ba valo éle-
tínek: hogy magastallyanac tégedet? Se-
dichirheffüclah.
az istent zc.

Vállyon à koporsóba elő-
sámlályaké à te kegyes vólto-
dat? es à te hív vóltodat à ve-
sedelembe?

Vállyon meg ismerhetike
à föttértségben à te chodaidat?
es à te igaz vóltodat à földén,
hol semmiről nem emleköz-
nec?

Es én te hozzád kiáltoc

Wram

Wram: es jóreggel elődbe iut
az én imádságon.

Miert hagyod el Wram az
én lelkemet? es mire reytedel
ortzádat én előttem.

Gyermekfégemtől fogua
nyomorúságba es gyóttrelem-
be vóltam: senuettem à te ret-
tentésidet, annyéra hogy meg-
eperem belő.

Minden te busulásod által
ment én raytam: es à te retten-
tésid megnyomtat engemet.

Minden nap környűl vet-
tenec mint à vizec: minnyáian
meg környékőstenec enge-
met.

Elidegenitötted én tőlem

Z 2 társo.

VI.

így késergő
ti az isten
az őueit à
kereft alatt.

társimat, barátimat es ismerceimet: ezért è nyauallyáért.

LXXXIX. PSALM.

Az Ezraitai Ethannac Tanítálsa.

S O M M A.

A Propheta dichiri es felmagasztallja az Istent è Psalmusba, kiualiképpen ezért, hogy à Dauid hazábeliekkel öröckè valo köttest tót, es frigyét szerzet. De à Dauidnac háza, à Christus Iesus országánac, es annac örökes vóltánac képe vólt, és példai. Igen szép es gyönyörűséges Psalmus.

I. **A**Z W r n a c irgalmaságid öröckè éneklem: es hirdetem az én sáiammal az ő igaz vóltát, nemzetségről nemzetségre.

A Propheta nézi à Christus országát à Sente gybazat.

Mert

Mert mondtam: hogy ^{II.} öröckè valo irgalmaság tá-orzága kegyelmesség= nec orzága. ^{Ioan. 1.} mad fel: erősen meg tartod mennyekben à te igiretedet.

Köttest töttem az én va- ^{2. Sam. 7.} lastattommal: Megesküttem Dauidnac az én solgámnac.

Meg erősittem mind öröckè à te magodat: es megépitem ^{III.} à te székedet nézetlégről nem- ^{Öröckè va= lo à Christus nac orzága} zetségre, Selah.

Es az egec, Wram, fel ma- ^{IIII.} gasztalljac à te chodaidat: es à ^{Dűchőseges lesen à Christus orzága} igaz vóltodat az ő gyűiekdöztökben à Sente c. ^{V.}

Mert kichoda hasonlathat ^{A Christus mindenható} tic az Wrhoz à felekökben? ^{Meg általa} Auagy kichoda lehet egyenlő ^{mazza az ő országát.}

A SOLTARNAC.

az Wrhoz az Istenneknek fia
közzül?

Rettenetes az Isten à Sten-
teknek gyűleközetibe: nagy es
chodálatosb minden környüle
valóknál.

Wram, feregőknek Istene,
kichoda te hozzád hasonlo:
Mindenható Wr: es à te igaz
vóltod köres környüled vagyó

VI.

Az Egiptusrel: te chendesitedle az ő felfu-
beli choda-
kra néz. A
Christus tót
te mind az-
zokat.

Te birs à haborgo tenge-
ualkodot habiaid.

Te vertetle Egiptust mint
egyleuágattot: à te erős karod-
dal téstoua hánntad elléfégidet

Gen. 1.

Tiyed à mény, à földis tiyed:
es az egész világ mindé benne
valókkal

HARMADIC RESZE 180

valókkal: te földáttad mind őket

Te terömtöttet az északot
es à délt: Thabor es Hermon
örüendőznec à te neuedben.

Hattalmas karod vagyon:
erős à te kezed: igen magas à
te ióbod.

Az igaság es az itilet à te
békednek erőisége: Az irgal-
maság es igazmondás à te kí-
ned előtt iárnac.

VII.

A Cristuski
rály minea
mü.

Bodog à nép, melly tud di-
chirni tégedet: Wram, ezzec
iárnac à te ortzádnac világos
fagába.

VIII.

Estnem
artie világ:
Hauem est
itili, hogy
bodogot à
pénzesséc.

A te neuedben mindennap
vigadnac: es à te igaságodban
felmagaštaltatnac.

Z 4

Mert

A SOLTARNAC

Mert te vagy az ő erők-
nec dűchősege: Es à te kegyel-
mes voltadból felmagasztaltat-
tic à mi Ssaruuunc.

I X.

A Christus-
ban győze-
delmesecc à
hiuec.

1. Corint. 15.

1. Ioh. 5.

X.

Ismet tar à
Dauid kira

lynac tőt igi
rette.

2. Sam. 7.

1. Sam. 16.

Ato. 13.

Mert az Wr à mi paysunc:
es az Izraelnec Ssente à mi Ki-
rályunc.

Ackoron sőtál látá fokbá à
te Ssentidnec, est mōduán: erős

Segitőt szerzetté: es à nép köz-
zül választottat felmagasztaltá.

Megtaláltam Dauidot én
solgámat: Az én ssent olaiom-
mal meg kentem őtet.

Az én kezé meg tartya őtet:
es az én karō meg erőssiti őtet

Meg nem győzi őtet az el-
lenfég: es à hamiságnac fia
nem

HARMADIC RESZE.

181

XI.

nem veszen hattalmot rayta.

Ioan. 12.

En leuerem az ő ortzáia
előt az ellenfeget: es meg osto
rozom azzokat, à kic gyűlölic
őtet.

En bennem
semmit nem
talált.

Es vele leszen az én hivvse-
gem es irlalmasságom: Es én
neuemben felmagasztaltattic
az ő Szarua.

Es birtoka alá adō à tengert:
es az ő ióbia alá à follio vizeket

XII.

Tengert)
az az mit

Segitsegül huián engemet
est mondgya: En attyám vagy
te: En Istenem, es maga menté-
semnec kőbikláia.

den sigelek
beli pogá-
nokat.

2. Sam. 7

Ebr. 1.

En is elsőbuletté tessm őtet:
minden királyoknac è földön
felségösbé.

Z 5

Öröcken

A SOLTARNAC.

Öröcken öröckè megör-
zem önéki az én kegyelmessé-
gemet: es az ő vele való köt-
tése álhattartos leszen.

Öröckè valoua tebbem az ő
maguát: es az ő segít miglen
à menny leszen.

XIII.

Igaz az í-
sten. Nem
szégetheti à
bűnt: De à
hiuék nec
gyarlosá-
gát mászo-
don bűntöti,
hogy nem
mint az ísté-
teleneket.

Ha az ő fia az én törné-
nyemet elhadgyangyác: es az
én itéletimben el nem járand-
nac.

Ha az én szerzésimet meg-
ferteztetted: es az én paran-
cholatimat meg nem tartand
gyác.

Vesűűeuel keresssem meg az
ő bűneket: es chappásokkal az
ő vétőket.

De

HARMADIC RESZE.

182

De az én kegyelmességemet
meg nem fogom tőle: meg sem
más: az én fogadásomat.

Nem begem meg az én köt-
tésemet: es à mi etzer kiment
aiamból, azt meg nem vonbó.

Meg eskütté etzer az én lét-
ségére: Meg né chaló Daudot.

2. Sam. 7.
Ioan. 12.

Az ő magua öröckè valo
leszen: es az ő segít mint à nap
az én sinemnem elötte:

XIIII.

A szenteg-
ház meg
marad: Da
hőskedgyéc
baatr az
örög.

Es mind à Hód, melly öröc-
kè megmarad: es az egeken
való bizonyos tanu, Selah.

Te kedig most elhatal es
elidegenyültél: es meg haragut
tál à te meg kentetre.

XV.

A propheta
sól à sidok
nacvölfo
veszedelme-
kről etc.

Meg segít à te szolgál-
nac kötése:

A SOLATRAC.

köttését: à földre nyomtad az
ő coronaiát.

Elrontottát minden ő kő.
falait: es minden ő erősségit
eltörtetted.

Elkőborlyác őtet minnyá-
ian kic azzon elő mennec: Sál-
dalommà lőt az ő sombédinac

Felmagasztaltat az ő habor-
gattoinac ióbiát: es meg vida-
mitottat minden ő ellenfégid.

Az ő fegyverénekis kiun-
tad az élet: es meg nem erőssi-
töttet őtet az itközetbe.

Véget vettettél az ő ékőssé-
gének: es az ő kiralyi sűkit à
földhöz vertet.

Az ő iffiúságának idejét
megrő-

HARMADIC RESZE.

183

megrővidítöttet: es gyalázat-
tal belepted őtet. Selah.

Meddig leßen ez? Wram:
Elrejtezelé mindéltig? Felge-
riedé à te harágod mint à tűz?

Emlekőzél meg, melly igé-
rővid az én életé: Vallyon he-
iába teremtettedé minnyáian
az emberek nec fiait?

Kichoda à férfiu, à ki él, es
meg nem láttya à halált? Ki-
choda szabadittya az ő lelkét à
koporsónac markából? Selah

Hol vadnac à te régi ir-
galmasságid, Wristé? mikép-
pen meg esküttél Daidnac à
te igazmondásodba.

Emlekőzél meg, Wristen,
à te

XVII.

Miert ka-
portskál a
lunc tabát:
mintha őróe
kesséc vol-
nanc é föld-
den?

2. Reg. 7.

XVI.
Ellenségünk
nal vazyon
az isten, mi
kor mi őtet
meg viála-
lyuc.

A SOLTARNAC.

1. Reg. 7. à te foglaidnac bídalmáról:
mellyet kebelembe visselec
mind ennye foc népektől.

Mellyel bídalmaznac à te
ellenfégid, W r Isten: mondom
mellyel bídalmazzac à te meg
kentednec nyomdékid.

Aldot legyen az W r mind
öröckè: Amen, vgy légyen.

A SOLTARNAC
NEGYESZEDIK RESZE.

XC. PSALM.

Moyfesnec, az Isten emberè:
nec, imádsága.

SOM.

NEGYESZEDIK RESZE.

184

S O M M A.

A bent Moyses Propheta szerzötte ezt
psalmust: es igen szép psalmus, Először arról int,
melly igen nyauallyásgos legye à mi élelinc, es
melly igen rövid. Másodszor, okat adgya, miért
vagyon az emberi memzet ennye foc nyauallyá-
ba es nyomorúságba. tudni illic à bünert, mellyel
az Istennek haragját reánk hostuc. Harmadszor
imádkozic, es könyörg az Istennek, hogy t öny-
örüluen az ő népe, ismet meg látogassá es meg
vidamítsa.

V R Isten, te voltál à mi nyu
godalmunc: nemzetsegről
nemzetsegre. <sup>I.
Ahiuéc
chac Isten
tölségnes
etc.</sup>

Minec elötte à hegyec len-
nénec, es à föld à világal egye-
tembe terömtötneiéc, mind
öröcken öröckè te vagy Isten.

Mind addig forgatod az em-
bert, miglen megromol: es ezt
mondod

A SOLTARNAC.

mondod: visbatéretec embe-
reknek fiaí.

1. Pet. 3.

Mert ezzer estendő te előt-
ted, mint à tegnapi nap, melly
elmult? es mint az éyeli virra-
tás.

III.

Hasonlatos-
ságoc, mel-
lyekel ielen
ti az embe-
ri életnek
gyarló vol-
tát.

Elhagyod őket folni: ollyá
noc mint az álom: mint à fű,
melly hertelen elfonnyad.

Melly reggel virágzic es el-
mulic: Estue leuagattattic es
megsárad.

Mert megeméltettúnc à te
haragodba: à te busulásodban
meghaboritattunc.

A mi hamiságinkat elő
rakod à te síned eleybe: à mi
ismeretlén vétkeinket à te or-
tádnac

NEGYEDIC RESZE.

185

zádnac vilagósága eleybe.

Ennec okaért minden na-
pinc fottan fogynac à te hara-
godba: eluégezúc estendeinket
mint egy beitelgetést.

A mi estendeinknek báma

Eccles. 16.
IIII.

hetuen estendő, auagy mentől
tőb nyóltzuán estendő: Ezzek
nec à leg iob része nyughattat-
tlanfag es faradlag: Mert herte
len elmulic, mintha elröpül-
nenc.

Megromlot
à termés-
az első vi-
lághoz ké-
pest etc.

Kichoda gondollya meg à
te haragodnac nagyúoltát: es
kichoda fel à te indulattottól.

V.
Keuesen gon-
dollyac az
Istennec ha-
ragiát.

Te tanits minket erre, hogy
sámlállýuc életünknek napiait:
es hogy értelmes sáuel iáruunc

VI.
A kit az I-
sten tanít,
az tanítu-
sá vagyom.

a

Ter

Tér meg Wt Isten: Med-
diglen tart ez? Légy kegyel-
mes à te szolgaidnac.

Reggel) Az Reggel töltse bennünket à te ir-
ad: 10 ide- galim uszaggoddal, es mindeltic-
ten, a nagy öröndendezünk es vigadunc.
hammar, a- gal.

Vigasztal meg minket à mi
hossza nyomorulagunc vtan:
es nyauallyánkna cenne loc
elstendö vtan.

Had lassac à te szolgaidà
te cheleködtedet: es az ő fiaja
te nagyságos völdodat.

VII.

Az Istennek Es à mi Wrunc Istenünk-
kegyelne, je nec jó kedue legyè miraytunc:
ge, es áldo- Es elömentet adgy à mi keze-
míssa nel- inknek cheleködtedet: es ke-
kül, semmi zeünknek munkaiat meg erőf-
minden sítied.
nyer, öze-
linc.

XCI.

XCI. PSALM.

S O M M A.

E psalmusból tertzic, minemü bátorsága
legyen az Isten felő es hív keresztyén embernek
ki igaz hittel magát ajánlotta à kegyelmes I-
stennec. Mert à hív ember tekeletessen est hív,
hogy sem milessen történetből: hanem hogy az
Wt Isten reánk vigyáz es gondot viffel.

A Ki à felfügösnec óltalma
alat ül: ez à mindenható-
nac árnyéka alatt lakic:

I.
Az Istennek
ismeretinek
dragalatos
kénse.

Ez est mondgya az Wt nac
en reménységem es óltalmom:
En Istenem, ő benne bizom.

Mert ő meg szabadit tégedet
à vadásónac kötteletöl: es à
veszedelmes döghaláltól.

II.
Dragalatos
igmet.

a 2

Az

Az ő szárnya alatt megöltal-
maz tégedet: es az ő tollai alatt
bátorfagos léb: Az ő igéie
tárdgy es paysa.

III.

Az Istenec
igiretiben
valo bizod
dalomnac
gyümölsé.

Meg nem rettenb az éynec
ibsonyuságától: a nappal mé-
nő nyiltól.

A förtétben kegyettlenke-
dő mirigyől: à délben dühös-
kedő vesedelemtől.

III.

Nagy vigas
talas: Mert
az Isten
örzi à hi-
süket.

Es ha elhulanac ezere à te
oldaladról, es à te ióbod felől
tiz ezere. mind az által nem
közdelget te hozzád.

Vgyan bomeidel meg né-
zed, es meg látod az Istentele-
nek nec valo meg fűzetélt.

Mert te vagy Wram én re-
ménse.

ménfegem: es à felfégest vetet
tel őltalmul.

A nyauallya nem találko-
zic reád: es à chappás nem kö-
zelget à te haylékodhoz.

Nath. 4.
Luc. 4.

Mert az ő Angyalinac aian-
ly tégedet: hogy meg őrizze-
nec tégedet mindé te vtaidbá.

V.
A hiuekről
nagy gond
gya vagyon
az Istenec.

Kezekben viselnec tége-
det, hogy lábodat meg ne űs-
sed à kőbe.

Oroszlanon es mérge ké-
gyon iárs: es nyomodod az
oroszlánkölyket, es à farkányt.

Miért hogy én hozzáam ra-
gaszkodic, meg szabaditom őtet
Megöltalmaz őtet: mert meg
ismerte az én neuemet.

VI.
Fő mondás.
olly beret-
teiben vad-
n c à hiue
etc.

a 3 Enne-

VII.

Fő mondás.

Ninchen ez meghalgatom: együt vagyoc
vele a nyaualyába: kistabadi-
tom es megdűchõitem õtet.

azaz ismeri
színel.

Hobbsu élettel meg elégi-
tem õtet: es meg mutatom õ
neki az én iduõzitimet.

XCII. PSALM.

Enkes Psalmus, Szombatra
valo.

S O M M A.

A fellyül való irás megmutattya, hogy õ
végre szerzettet e Psalmus a Prophetaiól, ho-
gy a Szombatra innep napján a nép előt éneke-
léc, hogy a nép euel ez énekel felinditainéc, es
lelki indulatokat gon'olkodnéc az Wristen-
nec bölkefegérõl, es annak minden chodatétel-
sõl. Míképpen kedig est a nép megmínellye: es
míképpen

míéppen az Wristent dichiric etc. erre tanít
íya a Prodheta õtet.

DRaga dolog felmagasztal-
ni az Wrat: Es a te neued-
nec dichiretet mondani, õ fel-
feges:

Reggel hirdetni a te kegyel
megfegõdet: es éyel a te igaz-
mondásodat:

Lontban es Arpában valo
énekléssel: es minden fele he-
gedõkben.

Mert meg vidamitas enge-
met, Wram, a te chelekõdetit-
ben: A te kezeidnec chelekõ-
désiben õruendõzzec.

Melly igen nagyoc, Wram,
a te chelekõdetid: Igen mélyec
a te gõdolatid.

I.
A hiuel ne-
gyõnyorúsé-
ge, Az
istent dichir-
ni.

II.
Meg ismeri
tic az isten-
nec hata-
masságát es
bölkefegét

A SOLTARNAC.

Az estelen nem véski ést este
benes à balgatoc nem erti.

III.

Fő mondás.
Ez à vesze.
delemnec
jegye: Neha
borodgyunc
ez okacrt.

Mikoron az Istentelenec
zöldelnec mint à fü, es minnyá
ian à gonosztöüdc viragoznac:
ackoron leßen, hogy öröckè
elueßnec.

Te kedig, felséges Wr Isten
megmaratz, mind öröcken ö-
röckè.

Mert, imè Wram, à te ellen-
ségid, Imè à te ellenfégid elueß-
nec: es minnyáian à gonosztö-
üdc elrontatnac.

III.

hiuec meg
maradnac:
Mert az 10
sten bereti
éket ege.

Az én baruam kedig fele-
meltötic mint az vnicornise:
Es vy kenettel meg kenetem.
Es keuánfagomat láttýac

az

NEGyedic Resze.

189

az én sðmeim az én ellenfégi-
men, kic reám támadnac: Es à
gonosztöüdc felöl, kic ellenem
törökösñec, kedueßseket hall
az én fülem.

V.

Istenne à bo
suálás.

Az igaz virágzic mint à
pálma fa: es meg sürösedic
mint à cederfa à Libanufon.

VI.

Nagy vigá-
stálás.

A kic plántáltattac az Wr-
nac hazába: viragoznac à mi
Istenünk nec tornatziba.

Még vénfégekben is gyű-
mölchezñec: Siroßloc es bép-
zöldec leßnec.

Hogy meghirdeséc az Wr-
nac, én kösiklámnac, igaz vól
tat: es hogy semmi hamiság ö-
benne nintsen.

VII.

Mivégre
megtartata
nac à huuec.

a 5

XCIII.

XCIII. PSALM.

S O M M A.

E Psalmus dicitur az Isten: mint egyetlen
egyét ki az ő féltéges voltát megmutatta. Elő-
ször, hogy mind mennyet s földet semmiből ter-
emtötte: Annac utanna, hogy valasztu. a saját
népet magának, annac a törvényt adta, és ő
lőttec magának és lakóhelyt szerzet. Ez
De a Psalmus utac velleienezzi a mi Vranc Chri-
stus Iesusuac, az igaz Mesiasuac orságát.

I.

A Christus
Iesus igaz
Isten és ter-
emtő.

AZ W r országol es ékesség.
be öltezet fel: az W r felöl-
tezet erősségbe, es be övedzet-
te magát: Es te fondáltat ez vi-
lágot, hogy álando lenne.

II.

A Christus
Iesus örök-
től fogva va-
lo Isten.

Attól fogva erősen ál a te
szeked: Te vagy öröktől fo-
gua.

A fol-

A folyo vizec, Wram, fe-
lemelic, mondom felemelic az
ő bauokat: A folyo vizec fele-
melic az ő habokat:

III.

A vizek en-
arti a bent-
egyháznae
kegyetlen
haborga-
toit.

Rettenetefsec vgyan a foc
vizek nec zugái, es a tenger-
nec habitai: De sockal rettenet-
tesb vagy, W r Isten, a maga-
ságba.

A te tanubizonfágid igen
álhattattosoc: A te házadnac
ékessége, Wram, bentfég, min-
den időbe.

IIII.

A benteg-
ház megma-
radando:
Mert az I-
sten meg-
igiztse.

XCIII. PSALM.

S O M-

A SOLTARNAC
S O M M A.

Külemb külemb felse dolgot be vadnac fia
glalua ebben e Psalmusban, Nagy buzgósággal
imádkozik a Prophetá az istennépének kegyet-
len ültetői és kergetői ellen. Annak utánna na-
gy lelki indúlatoval keuanyá az istentől, hogy
hozzát ályon. Touabba külemb külemb fennye-
gőtesseckel fennye gőti az istenteleneket. végye
lelki igaz bizodalommal végezi a Psalmust, Es
örüendetes vigasztalást támaszt a sentegyháza-
nac eleybe.

I. **V**R Isten, kié a boszu álás:
Mondom W r Isten, a kié
a boszu álás, ielennel meg.
Fel emelkedgyél te földnec
biráia: Fizes meg a kőüelyek-
nec, a mit érdemlenec.

II. Meddig az Istentelenec,
Wram: módóm Meddig hán-
nyac magokat az Istentelenec
Miglen

NEGYEDIC RESZE. 191

Miglen sölakoznac es chá-
tognac olly boszu besédőket?
Meddig vettic magokat min-
nyáian a gonosztönd?

Lenyomodgyác Wram a
te népedet: es nyomorgattyac
a te örökfegetet.

Az özüegyét es a iöueü-
nyt meg ölic: es megfoyttyác
az áruákat.

Es eßt mondgyác: Nem lát-
tya az W r: Sem érti meg a la-
cobnac Istene.

Maga meg eßfétec tú eßte-
lenec a nép közet: Es tú bolon-
doc mikor eßféltec meg?

A ki a fület plántalta, val-
lyon nem hallé az? Ha az a söl-
met

III.
Szól a leg-
yettlenec je-
l, kic a há-
mis tanító-
melle tá-
madnac

IIII.
Szóltyác
azzól at,
lic nem is-
meric az
Istent: azzó-
kát hia bö-
londoknác

met olkottya, nem de láté?

A ki megdorgállyá à pogánokat, nem de oltoroznae? A ki minden tudománra tanítja az embereket, ez nem értenéie?

.v

E mondás.

Az Wr tudgya az embereknek gondolatit. hogy heiba valóc.

vi.

Vigasztalás
Eskü vegyűc
esűnkbe à
kereft alatt

Bodog az à férfiu, á kit te oktatz, Wram: es kit à te törvényedre tanitass:

Hogy annac nyugodalmot adgy à vesedelemnec naprain: Miglen megkésűl az istentelennec à verem.

Késűl) Az
isten sem si-
et sem késűc.

Mert az Wr meg nem veti az ő népét: el sem hadgya az ő örök.

XCV. PSALM.

S O M M A.

Szép Psalmus ez. A Propheta ist minden embert az Wr istenec dichiretire, es engedelmere, min en hallogatás nélkül. Szent pál eből psalmusból veszen bizonságot à Sidoknac ist leuelben, Hogy à miképpen à Sidonép à hitetlenséget megbüntetőt, es be nem mehetet az igazságnac földőbe: mi sem mehetinc be az örök életbe, ha meg nem halgattandgyuc à mi Wrunc Christus Iesust. Ebr. 3.

I. **I**őuetec el, énekellyűnc az Wrnac: őruendőzzűnc à mi megszabadito Istenűnk nec. I.
Intés, hogy
à biuec di-
chirec az
wralte.

Mennyűnkbe dichirettel az ő sine eleybe: Dichirő énekel őruendezűnc őnėki.

II. **M**ert nagy Isten az Wr: es nagy király, minden Istennek ngl fellyeb. II.
A Christus
Iesus minden
hato Isten.

A SOLTARNAC.

Ő kezébe vadnac a földnec
mélleget: Es a hegyeknek tetene
őué.

Őué a tenger, es ő terömtötte:
es az ő kezei készítették a földet.

III.
nyintés A
Christus
Iesus n. pá-
storunc.

Iőuetec el, Tęrdre esuén
imádgyc: burulyunc le a mi
Wrunc terömtönkec előttte.

Mert ő a mi Istenűnc: es mi
vagyunc az ő legeltetésénec
népe: es az ő kezénec iuhai.

III.
Az Isten
dolgába
ninkel hallo
gatás.

Ha ma halandgyátoc az ő
sauát, ne keményítsetec a tú
sűueiteket. Mint lőn Meribah-
ba es Mafisahba a pusztába:

V.
A Christus
vólt az at-
tyákkal a
pusztába.
1. Cor. 10.

Hollot kéferténec engemet
a tú attyáitoc: Meg próbálánac
engemet:

NEGYESZEDIK RESZE.

194

engemet: maga meg látac vala
az én chelekedetimet.

Negyuen estendeig habo-
roktam eucl è nemzetfégel, es
mondottam, Téuelygő sűűű
nép ez, melly az én vtaimat
nem akaria me ismerni:

Meg eskürtem őnkcic az én
haragomban: Hogy be nem
mennec az én nyugodalmom-
ba.

VI.
Rettenetes
fenyegetes.

XCVI. PSALM.

S O M M A.

Egyenlő értelmű ez a Psalmus az elő-
beliuel. int a Propheta az Istenec dicitu-
retire es szolgálattára. Inti kedig nem-
ehac az Izrael népet, hanem minden nem-
zetet è széles világon. Néz kedig a Psalmus a
Messiasuac,

A SOLTARNAC

Messiasna, à mi Wrunc Christus Iesus nac orsá-
gára, hogy ez kiterjed mind a földes világon va-
lonépekre.

I.

Az Euan-
gelium az
vynec.

E Nellyetec az Wrnac vy
eneket: Enekellyen az Wr-
nac mind a földes föld.

Enekellyetec az Wrnac es
áldgyátoc az ő neuét: örömmel
hirdesítetec naponként az ő
megszabadítását.

II.

A pogánok-
nac hiua-
tallya.

Sámlalyátoc elő a pogá-
noc közet az ő dúchőségét:
minden népec közet az ő cho-
datételit.

Mert nagy az Wr, es dichi-
rettre igen méltó: rettenetesb
ő minden Isteneknél.

Mert a pogánoknac min-
den

NEGYEDIC RESZE.

199

den Isteni chac báluányoc: Az
Wr kedig terömlötte az egö-
ket.

III.

Achri usa
orságának
éleffége
az ige, a
fentseget es
a fen lélek-
nec aian-
déli.

Ő előtte a tisztesség es a dú-
chőség: a hatalomság es az fe-
nesség az ő fenthelyebe.

Adgyátoc az Wrnac, tú
népeknek nemzetfégi: Mon-
dom adgyátoc az Wrnac dú-
chőséget es hatalomságot.

Adgyátoc az Wrnac az ő III.
Neuénec tisztességet: Hozza-
toc aiandokokat, es menny-
tec be az ő tornáztiba.

Intés, Mi-
namu aian-
dokokat
offi ralya-
nac.

Imádgátoc az Wrat az
fenthelynec fenességében ind
az egész föld tartson ő tőle.

Mondgyátoc a pogánoc
közeti

b 3

közet: Az W r orságoly: ő erősfítötte meg a földet, hogy álandó. ő megítéli igazán a népeket.

V.

E modalie-
lenti à Chri-
stus orságá-
nac ielesvöl-
tát.

Vigadnac az egec, es ör-
uendöz à föld: Megmozdul à
tenger, minden benne valóc-
kal.

Öruendöz nec à mezőc, es
minden à mi raytoc vagyon:
ackoron örül nec minden fac
az erdőben:

VI.

Ez itilet,
Christus
fent Euan-
geliuma.

Az W r nac sine előt, mert
eliő: mondom eliő itilni à föl-
det.

Meg itili á föld nec keregse-
g't igazságba. Es à népeket az
ő igazmondásába.

XCVII.

XCVII. PSALM.

S O M M A.

Ez è Psalmus nagy dicheittel hirdeti az
istenec haitalmasságát, melyet az isten meg-
múatta kilemb kilemb fele győzedelmekkel.
Es inti az izrael népet, hogy hála adással este
az istenec haitalmasságát esekbe vegye es
abba igaz leiki bizodalommal dűchők ödgýe.
Mert ő az ő Szentinec leli eit meg őrizi etc.
De ennek isè Psalmusnac, à deréc értelme, az
Messiasnac, à mi W runc Christus Iesusnac, or-
ságára néz es megyen.

A Z W r orságoly: örúlyen à föld: vigadgyanac à soc si-
getec.

Köd es homály ő környüle:
igafság es itilet az ő békinec
erőlsége.

b 4

Tűz

I.
Szol à ki-
rallyról à mi
w runc Chri-
stus Iesusról

A SOLTARNAC.

II.

Az Euange-
liumhat
battosaga.

Tűz ment ő előtte: es min-
den felé meggyuytotta az ő el-
lenfégit.

Az ő villamási fenletenec
à földre. Est látuan à föld meg-
rettent.

A hegyec megluattanac
mint à vialá az Wrac orizai
előt: mind az egész földnec
Wrac sine előt.

Az egec hirdettéc az ő igaz-
ságát: es minden népec lattac
az ő dúchőségét.

Megséggyenyűllenec min-
nyáian à kic tistelic à baluány
okat, es à kic dúchókódnec à
képőkbe: ötet imádgjátoc tú
Istennec minnyáian.

Est

NEGYEDIC RESZE. 197

Est meghallotta Sion, es
örült nekies: vigadnac à Iuda-
leanyi, A te iteleditért, Wram.

Mert te, Wram, felféges va-
gy, fellyeb az egész földnél: igé
felmagasztaltattál, minden Iste-
neknek felőtte.

Tű kic szeretitec az Wrat,
gyűlölyétec à gonoszt: ő meg-
örizi az ő sentinec lelkét: Meg-
szabadittya őket az Istentele-
neknek kezéből.

Az igaznac támadot fel à
világosság: es az igaz búuűek-
nec az őrem.

Tű igazac, vigadgyatoc
az Wra: es dichirietec ötet az
ő sentségénec emlekozetire.

b s XCVIII.

III.

telesparan-
cholat az
vyletről.
telesigiet
vagyonke-
digmüllere.

V.

Abwsega-
nec utal-
ma, lelke ő-

rem etc.

VI.

Szépintés
hala adása
ra.

XCVIII. PSALM.

S O M M A.

A Propheta felszentelti az egész földet minden rayta valókkal az istennek dicheitve. Erre inditattot kedig az lelki öreménec általa, látván az istennek dragalatos chelekóderit, es annac chodatételit. De ennek é Psalmusnak is a velleie az igaz Messias, a mi Wrunc Christus Iesus etc.

I.
Intés, hogy
a Szentgy-
ház hálat
adgyon a
Christusnac
győzedelmé-
ért,
Iesa. 52. es 63.

ENekellyetec az Wrnac vy éneket, Mert chodákat tőtt Győzedelmet chelekóder az ő ióbiáual, es az ő Szent kariáual.

Megiclenrőtte az Wr az ő megszabadítását: minden po- ganoknac sőmei előt kinyilat- koztatta az ő igaságát.

Meg emleközet az ő ióuol- tarol,

tárol, es az Izrael házához va- lo hívvfégéről: E világnac min- den határi lattyac a mi Iste- nünknek megszabadítását.

Oruendőzzetec az Wrnac tő minden földc: énekellyetec es öreminel dicheitet mond gyatoc.

Enekellyetec az Wrnac diche- reket hegedőklé: mondó he- gedőklé es énecc módafokban Sippal es trombita sőual, öruendőzzetec az Wr előt, a tő kiralytoc előt.

Zugion a tenger minden benne valóual: a földnek kerek sége, es a rayta lakozóc.

A folyo vizec tapsfolyanac kezeckel.

II.

Igaz mondo
az isten.

III.

Intés, hogy
a Christus-
nac ióvét-
ről elnefelet
közönc: ha-
nem minden
leppen diche-
retek elhá-
lakat ad-
gyúnc őnak

A SOLTARNAC.

kezeckel: es vigadgyanac à helyec:

IIII. Ez utlet az Euangelium.
Az W r nac sine elôt. Mert el iô meg itilni à földet: Meg itili è világot igazságba, es a nepeket alkolmatotságba.

XCIX. PSALM.

S O M M A.

A Propheta felmagasztallya è Psalmusban az W r Istennek kegyelmességét, melyből az ô népét vezérlötte es az ô ellenfégi ellen meg öltalmafta: Es à sük ségnek ideien az ô bentmeekön, ögeffét meghalgatta, tudni illic, Moysesét, Aaronet, Samuelét zc. De à velleie à palmusnas uezi à hiw keresztyéneknek gyülekeözetit.

I. A Criftnak országlását nem benuedeti à világra.
AZ W r országol: ám haborgianac à népec: ô ül à Khe-rubimokon: ám bátor indul-lyon à föld. A Sion-

NEGYEDIC RESZE.

199

A Sionbeli W r nagy: es fel-fégesb minden népeknél.

Felmagasztallyac à te nagy es rettenetes neuedet: mert bentléges.

Es ennec è királynac orsága szereti az itletet: Te szerzed az egyenefséget: es Iacobban te cheleködöd az alkolmatotságot es az igazságot.

Felmagasztallyátoc à mi Wrunkat Istenünk: imádgya tot az ô labainac sámollyánál, Mert bentléges.

Moyses es Aaron az ô papi közet: es Samuel azzoc közet, kic segítégül hiiac az ô neuet: Segitiégül hiiac az W rat, es

II.

A bentegya ház ne félyen.

III.

Fő mondás. Itt ved esed be minem à Christu orsága.

IIII.

Intés diche-rtre es ha la adáfra.

V.

Az Istenked ueli az igaz tanítókat.

A SOLTÁRNAC.

es ő meghalगतà őket.

A köd öblepéből szól vala
nőkic: Meg tartác az ő tanubi.
zonfagit es parancholatit, mel
lyeket adot vala őnökic.

Wrám, mi Istenűnc, te meg
halगतot vala őket: Wr Isten, te
vóltal kegyelmes ő hozzáioc:
es bossút alortál az ő iámbor-
ságokért.

VI.

Vyoman int
a propheta.

Felmagaálljátoc à mi
Wrunkat Istenűnket, Imádgý
atoc az ő bent hegyén, Mert
bent à mi Wrunc Istenűnc.

C. PSALM

Hála ado Psalmus.

SOM.

NEGYEDIC RESZE.

208

S O M M A.

A Propheta inti az istennec népét hála
adásra, es az istennec dichiretíre, hogy minnyá-
ian bemenuén à közenséges benthelybe, örömel
es lelki vigassággal dichiríe az Wr istent. An-
nac vtama mi őket, hogy gondolkodgyanac az
isten felől, hogy ő egyedül isten, ki minket, es min-
deneket terömtet, Es hogy az ő kegyelmessége
örökké való.

Ö Ruendezzetec az Isten-
nec: minden földéc.

I.

Szól a Chri-
stusról, es
annac orszá-
gáról.

Tíbstellyetec az Wrat vigaf-
sággal: nagy örömmel idyetec
az ő sine eleybe.

Megismeriétec hogy az
Wr az Isten: ő terömtet min-
ket: nem mimagunc magun-
kat: ő népe vagyunc mi, es az
ő legeltöttésénec iuhai.

II.

Fő mondás.
A mi paszte-
runc isten.
Ephe. 2.

Mennye-

III.
vymés.

Mennyetec be hála adással
az ő kapuin: dichireteckel az ő
tornatziban: dichiriétec őtet,
es áldgyátoc az ő neuér.

• III
Miert kelly
en dichir-
ninc es fel-
magstul-
ninc az i-
stent.

Mert kegyelmes az W: az
ő irgalmafsága öröckè valo: es
nemzetfégről nemzetfégre ér
az ő igazmondàlsa.

CI. PSALM.

Dauidnac Psalmusa.

S O M M A.

Vduarba valo Psalmusz. Példaul adgya
magát élő sent Dauid, es megieienti az ő ház-
nac es vduar nac rendelését kárhoztattyak-
dig sent Dauid é psalmussal à nagyfoc vduar-
beli gonofsázokat, A versenfeget, sitkozódást
keuélfeget, hazugságot etc.

I.
A fiedel-
mek nec p-
data: Ide
tekintjenec,

KEgyelmèsségről es itilet-
tről

tről éneklec: Teneked, Wram,
dichiretet mondoc.

Elétsen chelekősem à tíf-
taságnac vtaban, miglen hoz-
zám idő: Es artatlanfagban
iároc az én házánac kezepörte

Nem kezdec semmi hamis
igyhöz: à törüentelen chele-
kődők nec chelekődetit gyűlő-
lem: nem áttá magamat hozza.

Tauoly lesen tölem à ver-
sengők nec búne: à gonofstoué-
uel nem barátkozom.

Eluestem ašt, à ki titkon
be arullya felebaráttját: à kö-
uely bömüt, es à felfuualkodot
búuüt nem benuedem.

Az én bomeim nézic à hi-
c ucket

II.

A fiedelem
es eses tíf-
ta életile-
gyen, hogy
io példát
adgyon min-
denec.

III.

A fiedelem
igaz legyen

III.

A fiedelem
Együgyü
legyen etc.

V.

A fiedelem
ne adgyon
fület az be-
aruló nac.

VI.

Az isten
nem kedüeli
à hamis-
lat.

A SOLTARNAC

üeket à földön, hogy velem
együtt lakianac: à ki a tífstafag-
nac vtába jár, az szolgál enné-
kem.

Nem lakic az én házamnac
kezepötte, à ki alnokon chele-
kösic: A ki hazukfagot beszél,
annac elömente nem lehen az
én bõmeimnec elötte.

VII.

Az istennec
példáját
kövessék à
firedelmec.

Io reggel mind elüestem az
Istenteleneket è földön: Hogy
elüestem az Wrnac városá-
ból mindé hamis chelekedõket

CII. PSALM.

A nyomorulnac imádsága.
Mikoron iyedlégbe volna, es az
Wrelõ kiöntene imádságát.

S O M

NEGYESZEDIK RESZE.

203

S O M M A.

A Propheta szerzõttet à Psalmust, es az
Istenelõrt panaszokod minden keserues nyaua-
lyairól, es azzon képpen imádkozic az W
Istennec. De à propheta õ képeben megjelõnti à
mi Wrnac Christus Iesusnac reitenetes saydal-
mit es kemyeit, es annac orszagának miuoltát
meg iria.

Vkam, Halgald meg imád-
sagomat: es hozzád iufson
az én kiáltasom.

Ne reys el orzádat én elõt-
tem: Es nyomorúságomnac
napian hayts hozzám süledet:
à melly nap segitségül hilac,
gyorsan halgas meg engemet.

Mert az én napim meg-
emésztõttet mint à füst: es az én
tetemim meg égtec mint egy
übbeg.

c 2

Meg

I.
Meg kel
zen minden
nec à bünne
terhõs vol-
tát.

II.
A Christu
Iesusnac ké-
ny senvedes
sérõlõsól.

A SOLTARNAC.

Meg verettet az én búuém,
es megbaradot mint a bēna:
clayera, hogy ételemről is el-
feletköstem.

Fohaszkodásomnac miattá
vgyan teteminhöz raggadot á
bőrem.

Ollyan vagyoc mint a pū.
Istabeli Pelicán: ollyanna lő-
tem mint a bagoly, mely a ki-
ettlenbe lakic.

Vigyátan vigyázoc: es ol-
lyan vagyoc, mint a heazaton
valo egyes verčb.

III. Naponként bídalmaznac
engemet az én ellenfégim: es á
kic megcūfolnac engemet, az
zoc reám eskőbnecc.

Mert

NEGYEDIC RESZE

203

Mert á porrt kennyér gya-
nánt ésem: es italomat köny-
hullatással meg elegyitem.

A te indulatodert es kemé
ny haragodert: miért hogy fe-
lemeluen engemet á földhöz
űtöttél.

Az én napim emultac mint
az árnyéc: es őmagam megba-
rattam mint a bēna.

Te kedig, Wram, őrdöckē
meg maratz, es á te emlekőze-
ted nemzersegről nemzetfégre

De maga kellyfel könyörű-
ly Sionnon: Mert idő meg ke-
gyelmezned őneki: Mondom
az idő elérközet.

Mert á te bōlgaid őremeft

c 3

akar-

III.
Rōuid á mē
életűnc &c.

V.
Könyörűg á
bentegyház
ért mellé az
Euangelion
nac általa
epitendő
vala.

A SOLTARNAC.

akarnác, hogy meg építődnéc,
Es keuanác, hogy az ő mebbe
késtődnéc.

VI.

*Apogonokis
az Euange-
liomhoz
valos.*

Es à poganoc felic, Wram
à te ueuedetes minden király.
oc è földén à te tistetségödet.

Mikor az Wr meg épiti
Siont: es meg ielenic az ő dű-
chőségébe.

Mikor ő meg tekinti az elha-
gyattatnac imádságát: es meg
né vtallya az ő könyörgéseket

VII.

*Mire valo
az irás: à
mivatanuc
valokrolis
gondorvissel
húnc.*

Iratafsanac meg ezec à kő-
uetközé nemzetiségért: es a nép
melly terőmtöttic, dichiri az
Wr at.

Miert hogy alá tekintet az
ő migis benthellyéről: es az

Wr

NEGYEDIC RESZE.

204.

Wr ményekből nézet à földre:

Hogy meg halgatnáia à fog-
lyoknak ohajtásokat: es hogy
meg szabaditana a halálnac fiát.

Hogy felmagasraliyác az
Wr nac neuét Sionba: es az ő
dichiretit Ierusalembe:

Mikoron à népec ő sue gy
tlnec az országokkal egyetébe:
hogy bolygallyanac az Wr nac.

Ő segte meg erőmet az vtő:
ő rőuiditotte az én napimat.

Est mondam: En Istenem:
Ne végy ki fel időmnec előtte.

A te estendeid kedig nem
zetlégről nemzetlégre érnec:

Te kezdetről fogua fondál-
tad à földet, Es à mennyec à

VIII.

*Fő mondás.
Istennec boly-
gallyunc.
II. RESZ.
IX.*

*A betegség-
ház keresz-
alat nyom-
rog: De el-
nem vész.
Ebr. i.*

C 4

tc

A SOLTARNAC.

1. Pet. 3.

te kezeidnec chinálmányi:

Öc elmulnac: Te kedig megmaratz: es mind meg auulnac mint egyruha: es meg változtatod őket mint egy öltezetet, es meg változtatnac.

Te kedig vgyan azon vágy es à te elstendőd meg nem bűnnec.

X.

A betegy-
báz öröké
meg marad

A te boldgaidnac fia megmaradnac: es örökös leßen az ő maguoc.

CIII. PSALM

Dauidnac Psalmusa.

S O M M A.

EPsalmusban felmagasztallya es di hiri à
Propheta az Wristent, az ő nagy ióuóltart,
mellyet mind ő hozza, smind az ő népéhez meg
mutatta

NEGYEDIC RESZE.

208

mutatta az ő nagy soc iótéteményinel. De à vé-
gefelő prophetal ami Wrunc Christus Iesusnac
öröszagáról, melly az Apostoloknak általa plá-
talandó vala ez egész világon etc.

Ald meg, én lelké, az Wrat:
es minden bennem való
az ő bent neuét.

Ald meg, én lelkem, az
Wrat: es el nefeletközél min-
den ő iótéteményiről.

Ki teneked minden te bű-
neidet kegyelmessen megbo-
chatty: Ki meg vigasztya min-
den te nyauallyaidat.

Ki à te életedet meg óltal-
mazza à vesédelemtől: Ki tége-
det környűl vesén kegyelmef-
ségel es irgalmaságal.

c 5

Ki

I.

Az Istennek
iöteti Santa
lanoc: Ezert
halát adgya
unc őneké

II.

Az Isten
meg bochat
tya à bünt:
nem érdem
böl etc.

III

Dragalea
gestromat
ir à prophe-
ta az Isten
felől.

A SOLTARNAC

Ki iauaiual megtölti à te
szadat: Ki meg vyitya a te ifju
ságotat mint à kölselődét.

Az Wr az, ki igazságot es
itiletet tesz, mind azoknac, kie
törüentelenieget benuednec.

Meg ielentötte az ő vrait
Moysefnec: es az Izrael fiainac
az ő akarattyát.

Irgalmas es kegyelmes az
Wr: Tűrő es nagy iolténő.

Nem feddődíc mindenha:
haragot sem tart mind öröcké

Nem chelekődíc mi velünc
à mi bűneinc szerént: Sem fűzet
minékünc à mi: hamisságinc
szerént.

Mert à mennyéuel magasb
à men-

III.
Minnemü-
nec ismeriünc
az istent.

NEGYEDIC RESZE. 206

à menny à földnél: annyéual
meghaladgya az ő kegyelmel-
sege azzokat, kie ötet felic.

Melly messze à napkellet à
napnyugattól: olly messze ta-
uolstattya tölünc à mi bűnein-
ket.

Miképpen az attya köny-
örül à fiakon: ily könyörül az
Wr azzokon, kie ötet felic.

Mert ő tudgya, minémü
olkotmány legyünc: meg em-
leközic arról, hogy porr vagy-
unc.

Michoda az ember? az ő
napiai olyanoc mint à fű: vi-
rágzi mint à mezői virág.

Mikoron

V.
Fő mondás.

VI.
Fő mondás.

VII.
Gyónórú, éa
ges basson-
latoffag.

VIII.
Ez minden-
embernee
tűl ere.

A SOLTARNAC.

Mikoron kedig meg fuia
à ſél, ottan ninchen: es touab
meg nem ismeri az ő helye.

IX.

*És mond ís.
Itt oed eſed
be, l'iket
keduellyen
az ísten: a
penitencia
tartó. at.*

De az Wrac kegyelmef.
ſége mind öröcken öröcké az-
zokon, kic ötet felic: Es az ő
igafsága magzattyokról mag-
zattyokra.

Azzokon, kic az ő köttélet
meg örizic: es meg emleköz-
nec az ő parancholatiról, hogy
azzoc ſerént cheleködgyenec.

Az Wr mennyekben kéſi-
tötte az ő ſékit: Es birodalma-
ual mindeneken vvralkodic.

X.

*Ít's, Melly-
be tria meg
az Angya-
l'ac ala-
pattyát,*

Aldgyátoc az Wrat, tú ő
Angyal, kic nagy erőűec vat-
toc, Kic parancholatryát műue
litec,

NEGyedic Resze.

207

litec, engeduen az ő Igéie ſa-
uánac.

Aldgyátoc az Wrat min-
den ő ſeregi-tű ő ſolgai, kic té-
litec az ő akarattyát.

Dichirietec az Wrat min-
den ő olkotmanyi, az ő biro-
dalmánac minden helyein:
En lelkem, ald meg az Wrat.

CIIII. PSALM.

S O M M A.

A Propheta e Psalmusban ſól az ístennec
álchőſégéről, ki terömtötte minden álatokat,
es az okat: ſimettlen birta, éltöti es taplaltya.
Hogy ezokaért az ístenné gonduffejeſſet meg
íſmerűe, es őneki minden tegzelmeſſeſégéről ba-
lát adgyunc, ezert ſámlaltya mind ezz
kit elő a ſent propheta.

I.

Ald meg, en lelké az Wrat
Wram,

*A Propheta
beldan mi
na. ún. etc.*

A SOLTARNAC.

Wram, én Istenem, igen nagy-
ságos vagy: dűchölegben es fe-
nelégben felöltöstél.

II.

Világosságba mint egy ölte
Szép legefzetben felöltet: az egeket ki-
trom, Melly teriesztötte mint egy karpitot.
böl latryuc Ki è felöt bepadlotta vizec
az istennec kel: Ki à fellegöcken mint egy
böl befégét es minden
hatter voltát bekérbe megyen: Ki iar à belek
nec bárnyn.

III.

Ki az ő Angyalid lelkeckè
Vadnac Antef: es az ő szolgaid tűzes lan-
gyaloz, es ga.
mineműec.

Ki fondáltad à földet az ő
talpaira: hogy ne mozdullyon
mind öröcke.

A melfégel befedezend
mint egy ruhauat: vizec alá-
nac

NEGYEDIC RESZE.

208

cà hegyec felöt.

A te reddéted elöt elfuta-
mánac: es à te mennydörges-
tettöl ledöluen helyt adanac.

A hegyec magasson felhu-
zakodanac: à völgyec leytenece
à helyre, mellyet elrendöltél
önökic.

Hattárt vettörtél, mellyet el
nem hágiác: meg nem ténec,
beborítac à földet. III.
Mindennec
ngednec az
wmac.

A hagyod kiforrani à kut
feleket, hogy vizec folnac à he-
gyec kezec. v.
Nem törté-
nedből eke-
es keyes à
föld.

Onnet isfnac minden me-
zői vadac: es szominusagokat
olttyac minden lelkes álatoc.

Azzoc

A SOLTARNAC.

Azzoc mellet ülne az égi
madarac: es az ágoc közöl ki-
bochátyác éneklő bauakat.

Ki a hegyeket öttezi az ő
tetteiekről: A te teremtséd-
nec gyümölcshéuel meg elégi-
ted a földet.

VI

Gond vísse
lő isteninc
vagyon,

Ki ad bénát a barmoknac: es
a vettést az embernek hasná-
ra, hogy kenyeret teremtsen
a földből.

Es a bort, hogy meg
mitfa az embernek bűnet: es
az olayt, hogy az ortzár meg
simasítsa: Es a kenyeret, hogy
meg erősítse az embernek bű-
nét.

Meg sirosodnac az W rnae
fai,

NEGYESIC RESZE.

209

fai, a cederfác a Libanufon,
mellyeket ő plántált.

Mellyeken a madarac fész-
ket gyuytnec: a fennifác bálást
adnac az esstragnac.

A magas hegyec őltalmoc
a vadketskéknec: A kősziklak-
nac üregi kedig a földi bűnök-
nac.

Ő teremtötte a hódat az
időkért: a nap tudgya az ő el-
nyugvását.

VII.
Egyszóval.

Te szerzed a settétiséget, es
éylehen: akkor meg indulnac
mind a mezői vadac.

Az oroslán köllykec rinac
a ragadomány vtán: es hogy
lsten vtán keressec eledeleket.

d Feltámad

Felrámad à nap, es eltakarodnac: es barlangiokban heuer nec.

VIII.

Istennec rell
delese à
munka.

Az ember kimegyen à dologra, hogy mind nap estig munkálkodgyéc.

Melly igen nagy foc à te cheleködeted? bölcheséggel elrendelted mind azzokat: megtölt à föld à te iauaidal.

IX.

A tenger
meg mutat
tya az isten
nec bölche-
ségét es min
denhatósá-
gát.

Im est è nagy es igen széles tengert, hollot sántalan foc chulso másó álatoc vadnac, mind kichinec s mind nagyoc Ott iárnac à haióc: es amà tzethallac, mellyeket teremdtet, hogy abba iáztodgyanac.

Mind

Mind azzoc tetődled várnac hogy eledeleket adgyad alkotmaos időben.

X.

Fő mondás.

Mikoron te adtz őnëkic, akkoron fedegőt nec: Es mikor megnyitod kezedet, akkor minden ióual betölnec.

Mikoron kedig ortzádat elforditod, akkor megháborodnac: eluesbed lelkeket, es ottan elfogyatkoznac, es ismet porrà les nec.

Kibochatod lelkedet, es teremtöt nec: es meg vyitod à föld nec binet.

XI.

Chac az
wré à tiß-
teßég.

Az Wré legyen mind őrdökè à düchöfég: Gyönyörködgyéc az Wr az ő olkotmánibá

d 2

Ki

A SOLTARNAC.

Ki meg tekéntuén à földet
reszkórttetti: Illeti à hegyeket, es
ottan fűstelegnec.

XII.

Dichiret es
hálaadás
à midol-
gunc.

Eneklec az Wrnac mind
éltig: dichiretet mondoc én i-
stenem nec miglen lebec.

Az én bebedem ő felőle
gyönyörűséges: En gyönyör-
kedem az Wrba.

XIII.

Rettenetes
fennyegetés.

A bűnecs elfogyanac à föl-
dről, Es az istentelenec sem-
mie legyenec. Ald meg az
Wrat én lelkem, Halleluiah.

CV. PSALM.

S O M M A.

Vőtte à Propheta est é Psalmust à Moy-
ses nec őtődic könyvé nec, huszon kilentzedic ré-
séből. indittya kedig à Propheta euele Psala
mussal

NEGYEDIC RESZE.

211

mussal az isten nejet hála adásra, hogy meg
gondoluán az istennei nagy soc iótetit, melye-
tet meg ieletőt Abrahamtól fogva az ő népe-
köz, diet duhriéc es felmaga stallyác érőtte.

HAlát adgyatoc az Wrnac: ^{I.}
Hirdebetec az ő neuét: le- ^{Drága in-}
lenchétec à népec közet az ő ^{tés.}
chelekedetit. ^{1. Para. 16.}

Enekellyetec őneki, es di-
chiretéc őtet: hirdebetec min-
den ő chodatételit.

Dűchöködgyetec az ő bent
séges neuébe: őruendőzen az-
zoknac sűue, kic keresic az
Wrat.

Tudakozzatoc az Wr fe-
lől: Mindenha megkeresétéc
az ő binét.

d 3 Emle-

A SOLTARNAC.

11. *Az Istennek iötétiről si-
netilen em-
lekedzünk.* Emlékdzetc meg az ő töt
chodairól, es ielenfégiről: es az
ő Saiánac itiletiről.

Tű Abrahamnac az ő Sol-
gaiánac maguai: es Iacóbnac,
az ő válastottjánac magzati.

Ő az Wí à mi Istenünc: ő
teszen itiletet mind ez egész föl-
den.

Őröcké meg emlékdzic az
ő köttérséről: az ő lgeieről, mel-
lyel igiretet töt loc ezer nem-
zetfégiglen.

*Genes. 12. 22.
es 26.*

Mellyet töt Abrahammal:
Es az esküvéfről, mellyel meg
esküt Ilaaknac.

Es szerzé ašt Iacobnac tör-
nényül: es Izraelnac öröckè va-
lo köttérsül: *Es*

NEGYESDIC RESZE.

212

Es monduán: Neked
adom Canaannac földét: à tű
örökfégteknek köteleť.

Mikoron Sám Serént keu-
sen volnánac: es idegenec abba

Es egy népről másra men-
nénec: es egy orságról más
orságra.

Nem engötte, hogy egy em *Genes. 28.*
beris ártana ő nekic: Királyo-
katis megbüntötte ő éröttec.

Ne nyullyatoc az én meg-
kentimhöz: es meg ne báncha-
toc az én prophetaimat

Es ehféget hiua à földre: es
à kennyérnec ménáiát elu-
ué.

Elküldé ő előttec egy férfiat *Genes. 41*
d 4 Ioseph

A SOLTARNAC.

Ioseph rabbul eladatéc.

Genes. 37. Megborítac az ő labait bé-
kóba: es vasba lön az ő teste:

Genes. 39. Mind az ideig, miglen eliő-
ue az ő igéie: Az Wrnac mon-
dássá meg próbála őtet.

Genes. 41. Ackor elkülde à kiraly, es
elbochátatà: A népeknek Wra
es eleresztötté őtet,

Wrà tőué őtet az ő házán-
hogy birna minden ióságáual

Hogy az ő fő emberit ok-
tatnáia akarattya íserént: Es
bölcseségre tanitana dolgosit.

Gen. 45. Es Izrael mène Egiptusba:
Es Iácob idueuény lön Kham-
nac földén.

Exod. 1.
Acto. 7. Es igen baporita az ő népét:
es

NEGYEDIC RESZE

213

es erősbé az ő ellenféginél.

Meg hayta az ő bűneket,
hogy gyűlölnéc az ő népét: es
álnakfagot gondolnának az ő
bolgai ellen.

Elkülde Moysest az ő bol- Exod. 3. 4. 5.
gaiát: Aaront a kit választot Acto. 7.
vala.

Ezzec téuóc az ő chodait ő Exod. 7.
közetec: Es az ő ielenfégit
Khamnac földöben.

Sötétséget bochátà, es sötét Exod. 20.
lön: es nem lönec engedettle-
nec az ő beszédénec.

Az ő vizeket verrè váltos Exod. 7.
tattà: es meg ölè az ő hall okat.

Az ő földet terömte béká- Exod. 8.
kat: az ő királyinac ágyas há-
zokba. d 5 Pa-

A SOLTARNAC

Exod. 3.

Paranchola. es nagy sűrön
iőuénec mindenféle daráfoc. es
tőtuec minden hattárokba.

Exod. 7.

Első helyében kő első ada
nőkic: emésztő tüzet az ő föl-
dekben.

Es elueré mind söllyődieket,
s' mind füge faiokat: es löteré a
fákat minden ő hattariban.

Exod. 10.

Paranchola, es faskác iőu-
nec: es bantalan foc chereboly.

Es meg őuéc minden füe-
ket az ő földekben: es me-
mésztéc az ő földeknek minden
gyümölchért.

Exod. 12.

Es az ő földekben meg őlé
minden első sölletőt: minden ő
első őrökéfit.

Es

NEGYESZEDIK RESZE.

214

Es kihozza őket czűstetel es
arannyal: es egy erőttlen sem
vala az ő nemzetiségec közet.

Őrömbe vala Egiptus, mi-
koron kimennénec: Mert rea-
ioc bálót vala az ő felelmec:

Felleget terieszte ki fedelül. ^{Exod. 13.}
es tüzet éyeli vilagositásra.

Kéremésekre füreket boch- ^{Exod. 16.}
átà: es mennyei kennyérrel
meg elégité őket.

Meg haszita a kőszicklát, es ^{Exod. 17.}
vizec iőuénec ki, es patakoc fol- ^{Num. 20.}
lyánac a pusztába.

Mert meg emléközéc az ő ^{Genes. 17.}
sönt Igeiéről: es Abrahamról,
az ő szolgálaiarol.

Es

Es őremmel kihozà az ő népét: es az ő válastottit nagy vigafagal.

Psal. 110.

Es adà ő nekic à pogánoknak földét: es öröksegül bírác à népeknek munkaiát.

Erre, hogy az ő szerzésit megöriznéc: es az ő törvényit megtartanác: Halleluiah.

CVI. PSALM.

Halleluiah.

S O M M A.

Ez is igen szép Psalmus, Mellyben à Prophetanac tanitassából, az Isten népe hirdeti es felmagasztallja az Wristennec chodalatos nagy ió voltát, es kegyelmességét: Mivel hogy megbüntötte az engegetlenec es vissza vonnokat à pusztában: De nem felelték őzet el az ő kötétféséről es az ő sent igizetiről etc.

Halálat

Halálat adgyatoc az Wristennac, mert ió: es öröcke megmarad az ő kegyelmesség.

Kichoda mondhattya ki az Wristennac hattalmas cheleködetit Es kichoda ielenthetti ki minden ő dichiretit?

Bodogoc azzoc, kic megörizic az itiletet: es mindenha igazán cheleködnec.

Emléközel meg rólam, Wristennac, à te népedhöz valo ió akaratodból: Látogas meg engemet à te segítségöddel.

Hogy láthassam à te válastottidnac elömentét, Hogy vigadgyam à te népednec vigafagába:

I.
Intés es párancholát,
hogy az Wristennac dichiretit.

Iudith. 13.
Psal. 106.
Eccel. 43.

II.
Az itiletet
artsed az
Istennec ige
iét, es abban
megjelöntet
akarattját

III.
A sentegyház
nac örök
lyinc, es
sintetlen kö-
nyöregyinc
örötte.

gafagába: es dúchókódgyem á
te öröklégedel.

III.

Nem ségye

lic á sentec

az ő vétke

ket vallani:

Mert chac

az Isten

igaz.

Iudith 7.

Exod. 4. 5.

Exod. 14.

v.

Ha az Isten

nec kegye

nem

vólta: ké

sen oda vól

nanc. Tren 3

Misericor

dia quod

non sumus

consumpti.

Vétköztűnc á mi atyain-
kal: hamisan cheleköttűnc: I-
steniellenül éltűnc.

A mi atyainc Egiptusban
nem akartac megérteni á te
chodatételidet: Meg sem emle-
közénec á te nagy jóúolto-
dról: Hanem engedettlenec lő-
nec á tenger mellet, Mondom
á veres tenger mellet.

De ő meg tartá őket az ő
neueért: Hogy meg ielőnte-
néie az ő hatalmagságát

Es megfeddé á veres ten-
gert, es meg sárada: es által

vűvé

vűvé őket á mielségeken, mint *Psal. 103.*
egy pusztán.

Es meg szabadita őket á
gyűlölénece kezéből: es az ellen-
ségnece kezéből megmente ő-
ket.

Es az ő nyomorgatoit be-
buritá á vizec: egy sem mara-
da bennec.

Ackor hűnec az ő beűbedi- *Exod. 15.*
neci: es dicheuetet éneklénec
őneki.

De hamar elfeletközénec
az ő cheleködetiről: es nem
várác az ő tanátsát.

Es kéuánságba esénec á
pusztába: es késértéc az Istent á
kiéttlenbe.

Ő ke-

VI.

lay melly gy

arlóc vagy

űnc: Miért

kőuelykő

űnc ezok

aért?

Num. 11.

Ő kedig meg a da kéuanfá
gokat: es veszedelmet bochata
eletekre.

Num. 16.

Es bošontác Moyseſt à ta-
borba: Aarontis az Wrnac
šentét.

Megnyiléc à föld, es benye
le Dathant es be lepé Abiron-
nac gyüleközeti.

Es tűz geriede az ő gyüle-
közetőkben: à láng megemé-
te az Istenteleneket.

Exod. 32.

1. Cor. 10.

V 11.

Egytévely-

ges à masi-

kat kőveti,

es ezzeknec

à vége vak-

ság etc.

Rom. 1.

Boriut emelénec Horebbe:
es imádác az őntet képet.

Es váltoštatác az ő dűchő-
fegőket, őkörnec, melly fűuet
éšic, hasonlatošságára.

Elfeletkőzzénec az Istenről
ki

ki meg šabadította vala őket:
ki olly nagy dolgokat chelekő-
det vala Egiptusban:

Olly chodakat Khamnac
földében, es olly rettenetes dol-
gokat a veres tenger mellett.

Es meg mondotta vala, ho-
gy elueštene őket: ha Moyseſ
az ő válašította ellene nem álot
vólna terőkődešsével ő elötte,
hogy elfordítanáia az ő hara-
giat, hogy el ne veštene őket.

Num. 14.

Es meg vtalác à kéuanatos
földet: Nem hűnec az ő bešé-
dénec.

Es zugodánac az ő sátorog
ban: es nem hallác az Wrnac
šauar.

c

Es

Es felemelé az ő kezét ő el-
lenec: hogy leuerne őket a pü-
strába.

Es hogy leuetnéie az ő ma-
guokat a pogánoc közet: es el-
féleltene őket a tartományo-
kra.

Es ragaszkodának Baal Pe-
orhoz: es őnec a holt bálua-
nyoknac áldozatiból.

Es meg háborítac őtet az
ő találmanyual: es reaioc essec
a chapás.

VIII.

A hiueknec
faon, mikor
láttyac a
báluanyo-
hást: es a
bertelenfē-
get etc.

Es oda menuén Pineas bo-
sut ála: es meg sünnéc a chapás
Es ez igaságul tulaydonyi-
tattéc őneki, Nemzetfégről
nemzetfégre mind öröcké.

Es

Es haragra inditac őtet a ^{Exo. 17.}
^{Num. 10.} versengéfnec vízi: es Moy-
sest meg bűn őte: és éröttec.

Mert meg kesergötéc az ő ^{I X.}
jelket, Annyéra, hogy maga ^{Rettentetes}
gondolatlan besédeket aiaki <sup>pelda: Em-
ber ember.</sup>
ual bíola. ^{etc.}

A pogánokat sem irtac ki,
Kikről az Wt parancholt va-
la. ^{X.}
^{A báluanyo}

Hanem elegyülénec a po-
gánockal: es meg tanulac az ő ^{zafnac nim}
cheleködeteket. ^{kel palisud}
^{badni: ha}
^{nem telhes-}
^{ségel ki irta}
^{ni. Deut. 7.}
^{es 12.}

Es szolgálának az ő bálua-
nyoknac: es ezzec lőnec őne-
kic veszedelmekre. ^{ud. 2.}

Es áldozac az ő fiokat,
c 2 cs

XI.

Az őrdög
az őueit ő
dögö teszi.
Deut. 31.
Leuit. 20.
Ierem. 7.
Ezech. 20.

es leányokat az őrdögöknek.

Es ont nac ártatlan vért,
az ő fióknac es leányoknac vé-
rét, kiket megáldozánac a Ca-
naanbeli báluányoknac: Es
eképpen meg fertesztöttet a
föld vérről.

Es meg fertesztöttéc mago-
kat az ő chelekedőteekkel: Es
paráználkodánac az ő találma-
nyokkal.

XII.

Ez a báluá
nyozásnac
gyümölcse,
es az embe-
ri ayítatof
ságnac intal-
ma. ő sege-
ny Magyar-
ország &c.

Es meggeriede az Wrac
haragia az ő népe ellen: es meg
vtala az ő örökségét.

Es ada őket a pogánoknac
kezébe: es vvralkodanac ő ra-
ytoc, kik őket gyűlölic vala.

Es az ő ellenlégi megnyo-
moritác

moritác őket: es meg alástatá-
nac az ő kezec alá.

Gyakorta meg szabadita ő-
ket: de őc engedettlenec lőnec
az ő tanátsánac: es meg emés-
tötténec az ő hamisságokért.

Es meglátá az ő gyödtrel-
meket: es meg halla iaygattá-
fokat.

Es meg emlekdözéc az ő vé-
lec tött köttéséről: es meg báná
az ő nagy kegyelmes volta se-
réről.

Es ada kegyelmet találnioc,
mind azzoknál, kik nél fogua
valánac.

Tarts meg minket Wram
mi Istenünc: es gyűyts minket

c s őbue

XIII.

Az Isten
kegyelm
ségénec mi-
chen vége.
Iudicum. 4.
6. &c.

Deut. 30.

XIIII.

Az wrac
kezébe vad-
nac minden
szüec.

ôsue à pogánoc kôzzúl, hogy
 felmagaštallyc à te šent Ne-
 uedet, es hogy dűchòkòthet-
 fűnc à te dichiretetben.

XV.
Amen, egy
egyén.

Aldot legyen az W^r, az
Izraelnek Istene öröcken öröc
kè: Es mind à nép mondgya
est: vgy legyen: Halleluiáh.

A SOLT AR
NAC ÖTTÖDIC
RESZE.

CVII. PSALM.

S O M.

220

S O M M A.

SzóL à propheta è Psalmusban az Vv
Istennec gondvisellejéről és iudiciról. Múuel ho-
gy az ő igazságából a bűneiket meg ostorozza
Es ha meg termec, es ő neki könyöregnec, nagy
kegyelmessen meg halgattya, es őket hozzá fo-
gadgya. Es nagy bölcheséggel mindenekről gon-
doi vissel etc.

HAlát adgyatoc az Wrac,
mert igen jó: es öröcké
megmarad az ő jó völtá.

Mondgyác meg azzoc, ki-
ket az Ur meg szabaditor: kiket
megmentet a nyomorgatónac
kezeből.

Es kiket ösue gyűjtet a
tartományokból: napkellettről
napnyugattól: északról és dél-
ről.

Kic téuelygénéec à puistá-
c 4 ban

1.
Kötteleſſee
vagyunc az
Wrac dia
chiretire.
Pſalm. 117.
Iudith. 13.

ban es à kietlenbe: es lakos vá-
rafra valo vtat nem találánac.

Hollot ehazénec es somiu-
hozzánac: es lelkec megfogya-
kozéc ő bennec.

II.

Késs az Iste
meg segite-
ni: chac mi
keuanyuc
éde.

Es kiáltánac az Wrhoz az
ő nyomorúságokban: es meg-
szabadita őket az ő nyomoru-
ságokból.

Es az igaz vtra viud őket:
hogy városba mehetnéne,
ahol lakhatnánac.

Ezzec hálát adgyanac az
Wrnac az ő kegyelmességeért:
es az ő chodatételeért, mellye-
ket az embereknek fiain tesen.

III.

Iótételek-
ben gyöny-
örkedic az
Isten.

Miért hogy à somiuhozo
lelket meg elégitötte: es az ehe-
ző lelket

ző lelket meg töltötte jókkal.

A főtéttségben es à halál-
nac arnyékában üldöket: à gyö-
trelemben es vasban valo fog-
lyokat.

Miért hogy az Isten be-
dinec engedetlenec vóltanac:
es à felfégesnec tanátsat meg
vtáltac.

Ennec okaért gyöttrele-
ben meg alástrattot az ő búuec:
ledöltene, es nem lön, ki fel-
segitene őket.

Es kiáltánac az Wrhoz az
ő nyomorúságokban: es meg-
szabadita őket az ő sannyaru-
ságokból.

Es kihozza őket à főtéttség-
ből,

Exo. 16.
Deut. 8.
Psal. 77.
es 144.

IIII.

Mi enfe-
rityuc az
Istent bün-
töttefre.
2 Paral. 33.

V.

Külömböz
az Isten az
emberektől
végeragyon
az ő hara-
gíanac.

ból es à halálnac ányékából:
es elbaggattà az ő kötteleket.

Ezzec halát adgyanac az
Wnac az ő kegyelmességeért:
es az ő chodatétiért, mellye-
ket az emberek nec fiain tesen.

VI.

Az Isten el-
len semmi,
mind vas,
mind ertz.

Miért hogy az ertz kapu-
kat eltörte: es à vas zarárokat
lerontotta.

A bolondoc meg ostoros-
tattánac az ő vétkökert: es az ő
hamisságokért.

Az ő lelkec meg vtála min-
den eledelt: es halálra meg be-
tegedénec.

VII.

Kimondha-
tatlan az
Istennec ke-
gyelmessége.

Es kiáltánac az Wrhoz az
ő nyomorúságokban: es meg
szabadita őket az ő fanny-
arusa-

arúságokból.

Elküldé az ő Igéiét, es meg
gyógyita őket: es meg szabadi-
ta őket az ő veszedelmekből.

Ezzec halát adgyanac az
Wnac az ő jóuóltaért: es az ő
chodatétiért, mellyeket az
emberek nec fiain tesen.

Es áldozannac dichiret-
nec áldozatiual: Es nagy ő
remmel hirdetséc az ő chele-
dödetit.

A kic iárnac à tengeren
haiokban: es kereskőd nec na-
gy vizeken.

Azzoc láttýac az Wnac
cheleködétit: es az ő chodáit à
méltségben.

Mikor

VIII.

Az Isten meg
Igeie hattha
to.

Num. 21.

Isa. 38.

Matth. 8.

IX.

Itt ielenti à
biuel nec ál-
dozattyát:
à pedig, di-
chiret, bála
adás etc.
Nembakoc.

Ebr. 15.

1. Pet. 20.

X.

Minden ala
roc az Isten
nec kezébe
vadnac.

Jonas 1.

Acto. 17.

Mikor ő ból: ottan felu-
támad: melly meg inditya a
habokat.

Felemelkednec mind az
egic: es ismet a mélségbe ala-
lanac: meg eped az ő lelkec fe-
lelemnec miatta.

Ingadoznac es tantorga-
nac mint a rébec: es elfogy min-
den tanátsoc.

XI.

Hol marad
a süz Ma-
ria, sent
Miklós oc.

Matth. 3.

Es kiálnac az Wrhoz az ő
veszedelmekben. es meg íaba-
dittya őket az ő nyauallyaiok-
ból.

Lechendesiti a fél veset,
hogy chendőség legyen: es
meg alnac a haboc.

Es örülnec a chendőség-
nec:

nec: Es a parttra hozza őket az
ő kéuanfagoc berent.

Ezzec halát adgyanac az
Wrnac az ő kegyelmességeért:
es az ő chodatétiért: mellye-
ket az emberek nec fiain tessén.

Es felmagasztallyac őtet a
népnec gyülekezetibe: Es a vé-
nyek nec tanátsába dűchöitféc
őtet.

A íst, a ki a folyamokat meg
írasittya: es a ki a forrásokat
apasittya.

Ki a termő földet meg sa-
uanyittya: a rayta lakozóknac
gonofságokért.

Ki a kiertlent tési bővizi. es
az alkály földet forrásfosa.

Es

XII.

Minden ala
tokban meg
mutattya
az Isten az
ő minden
battoróltát
lgy a föld
az Isten nec
parancho-
latya ból
nem adgya
gűmöltféc.

XIII.

Ami istsz
nunc bõlch
es gondvissze
lõ isten:
Nem vac es
icked.

Es oda helylyhebtõti lakas-
ra az ehezõket: es varost kebit
benne lakozásra.

Es ott beuetic az szanto.
fõldeket: es folyõket plántal-
nac: es estendõnként gyümöl-
tfez nec.

XIIII.

Az istennek
áldomással
kazdagit:
Sap. 10.

Es õ meg áldgya õket: es
igen meg szaporodnac: es ba-
rommal bõuefõlnec.

Mondom, azzoc, kie meg
keuesetec es meg alábtattac
vala, a nyomorgatótól, a gyõ-
trõtõl, es a fannyargatótól.

Mikoron az õ feiedelmire
megvtálás õntõttettõt volna
kies teuõllygésbe eytõtre vól-
na õket a pusztába, hollot sem-
mi

mi vt nem vala.

Õ az, a ki a nyomorultat
felmagaštallya a haboruság
ból: es megbsaporittya az õ
nemzetiségét, mint a iuhoknac
nyáiat.

Lásác est az igazac, es õ-
rüllyenec neki: es minnyáian
a hamisac bedugiác saio-
kat.

A ki bõlts, meg õrzi ezze-
ket: es esébe vésti az Wrac
kegyelmes chelekõdetit.

CVIII. PSALM.

Dauidnac énekes Psalmusa.

S O M.

xv.

Nagy vigas-
talas. Men-
nyekben ül,
es ala néz
az aláza-
tossokra 26.

Iob. 22.

xvi.

Ami bõlch-
es õdessimc
é világban
é legyen.

A SOLTARNAC.
S O M M A.

Ennec è Psalmusnac egy artelme vagyott
az ottuen hetidickel es a hatuano dical. Szent
Dauid példaul adgya magat elő, Míuel hogy ő
kés minden léppen az Isteni Solgalattra es di-
chiretre, Meg ismeruen az Wr stennec na-
gyi ooltat es igaz voltát: Minnyáian az aert
mi is köne süc az ő pelediat. A Psalmusnac vel-
leie: edi, nézi a Christus Iesusnac orsagat, mel-
lyn c abrázo képerölt a Szent Dauid királnac
orsag.

I.
Nem restes,
banem gyar
sac legyinc
az Istenec
Solgallirya
ba.

II.
Vallásra
kötteleffec
vagyunc
minden né-
pec előt.
Matth. 10.
Rom. 10.

K Es az én búuem, Wr Isten:
Kés az én nyeluem is: é-
neklec es dichiretet mondoc.
Serkenyfel én Arpám es
hegedöm: Reggel fel serkent-
tlec.
Felmagastallac én tégedet
a népec közet: es dichiretet
mondoc teneked a nemzetfé-
gec közet.

Mert

ÖTTÖDIC RESZE. 225

Mert nagy a te kegyelmef-
séged fellyeb az egöknél: es a
te igaz voltod a fellegic ér.

Felmagastaltattalsál, Wr Isten, az egec felübe: es a te dü-
chöleged a tellyes földnec felü-
be. III.
Chac az Iste-
nec tistese-
get kereszuc

Hogy a te szeretőd meg-
szabadullynac: Segits meg a te
ioboddal, es halgas meg enge-
met.

Sólt az Isten az ő benthel-
lyében, ennec örülec. Meg osz-
tottam Sikkemet, Es Succoth-
nac völgyét megmértem. III.
Chac az Iste-
nec a mi
vizafta-
lással.

Enyim Gilead, Manassef-
sis enyim: Ephraim az én feie-
delemfégemnec erősege. Iuda
f én

én hadnagyom.

V. Moab én mosdo fazakam?

Nem chac à Kinyuytom az én sarommat
Sidóc ha- Edomra: Philisteán dűchökö-
nem à poga dem.
nokis à Chri
stus orsága
hoz valóc.

Kichoda vit engemet az
erős városba? Kichoda késer-
tet engemet Edomic?

VI.

Az Isten ver Nem de te Wt Isten? ki el-
hadat. Nem hattál vólt minket: es nem mé-
à nagy sereg gy vala ki, Wt Isten, à mi sere-
VII. ginkel.

Az Isten se-
githet, Az
emberec ő
nala nélkül
semmit.

Légy segítségűl minékűnc
nyomorulágunkban: Mert he-
iába valo az emberi segítség.

VIII.

Est nem
ertic amà
sittkos vi-
tezer etc.

Az Istennec általa nagy
dolgokat cheleködűnc: es ő el-
nyomodgya

nyomodgya à mi ellensegűn-
ket.

CIX. PSALM.

Dauidnac elöl éneklendő Psal-
musa.

S O M M A.

Szent Dauid király es Propheta szerző-
te est è Psalmust az ő ellenfégi ellen, kic mikor
ron annalkül soc fele nyomorságba vólna őtet
Saul királynac bearulác, hogy effele beuádlás-
sal őtet eluestheméc. Ezzec ellen könyörg
sent Dauid, es kauány minden fele nyauallját
őnekic. De sent Dauid pelda à Christus iesusnac
kieképpen könyörget tudas ellen, à Sidóc es à
semegyháznac minden ellenfégi ellen.

EN dűchőségem nec Istene:
Ne halgas.

Mert meg nyitottác az ő
f 2 istentelen

I.

Az isten hal-
gat, hogy
meg próbál-
lya az őveit

A SOLTARNAC.

istentelen es hamis báiokat én
ellenem: hazug nyeluel sólnac
ellenem.

Es mérges beűdökel kör.
nyúl vőttec engemet: Es reám
tőrnec minden öknélkül.

II.

Ez é gonosz
világnac
termésete:
De mi kő-
uessu é bent
példát.

Miért hogy öket szeretem,
ezért támadnac ellenem: én
kedig sinettilen imádkozom.

Gonoszal fűzetnec enné-
kem à ió ért: es gyűlölségel az
én szerettem ért.

III.

Lélekben lá
tlya tudást,
az arulót.

Az ellen
imádkozic
rettenetes
képen.

Istentelent vels ő reáia: Es
Lélekben lá az ördeg támadgyon az ő ió-
tlya tudást, bia felől.

Mikoron meg itiltőtíc, kár-
hoštattással iőyen ki. es bűné
legyen az ő imádsága.

Meg

ŐTTŐDIC RESZE.

227

Meg keűesűllyenec az ő ^{Ioan 17.}
napiaj: es az ő rea bizot tístet ^{Aflo. 1.}
más foglallya el.

Az ő fiaj áruäckà legyenec
es felesége őzuegy.

Budofuán budofsanac az
ő magzati: es kuldullyanac es
keregesenec: pusztán hagyuan
házokat.

Az oforás minden ióśá-
gát meg köttelezze: Es az ide-
genec dullyác el minden ke-
refiményét.

Ne legyen, ki iót tegyen ő
vele: es ne legyen senki, ki kő-
nyörűllyen az ő áruain.

Az ő maradéki ki irtattaf-
sanac: Az első nemzetiségében
f 3 magua

magua fakadgyon.

Emlekőzetben legyen az
Wr előt az ő attyainac hamif-
fága: es el ne tőreltőlséc az ő
annyánac bűne.

Mindenha legyenec az Wr
előt: es az ő emlekőzetec eltő-
reltőlséc à földről.

III.

Eft vedgyéc
esetbe à ke-
gyettlen fe-
iedelmec es
nemesséc: kic
à segense-
get barom
gyanánt
tarttyác.

Miert hogy nem gondol-
ta magát, hogy irgalmasson
chelekődnéc. hanem haborgat
ta à nyomorult es nyauallyás
ferfiat: hogy à meg kefereder
bűnűt meg őlnécie.

V.

Ez az Wr
Istennec
igaz itéleti.

Keduelte az átkot: az erkőz-
zéc reáia: Nem akarta az áldo-
mást: táuozzéc el ezokaért ő
tőle.

Felöltőz-

Felöltőzzéc az átokba mint
egy őltőzetben: es mint à víz
meg halsá ötet: es mint az olay
az ő tettemit.

Legyen őncki mint egy
őltőzet, mellybe felöltőzic: es
mint az őw, mellyel mindenha
beőuedzic.

Ez legyen azzoknac iutal-
moc az Wról, kic ellenem tá-
madnac: es kic gonost bíólnac
az én lelkem ellen.

De te Wram, én ides
Wram, légy én velem, à te ne-
uedért: Mert igen jó à te ke-
gyelmességed: ments meg en-
gemet.

Mert nyomorult es nyaua-
lyás

f 4

VI.

Egyettlen
egy reménse-
gűnc à ke-
gyelmes
Isten.

lyás vagyoc: es az én szűnem
meg sebesült én bennetem.

VI.

Igy ragyon
delgunc
Miért ra-
gaskodunc
tabát évi-
lághoz.

Menten megyec mint az
elmendő arnyéc: elűznec mint a
fáskát.

Az én terdeim meg lankat-
tac az étlenség miatt: es bufom
megsáradot esteütségnecc mi-
atta.

VII.

Nem hála
huta a ké-
reftyén-
elet. Kérést
a kéreftyé-
nec tzi mere-
Psal 21.

Chuffa löttem önékic: mi-
koron meg látnac, feicket cho-
uallýác.

Légy segitséggel én nekem
Wram, én Istenem: szabadíts
meg engemet a te irgalmasá-
god szerént.

Had ismeriéc meg, hogy
tekezed ez: Hogy te, Wram,
chele-

chelekörtted est.

Atkozzanac öc: de te meg
áldgy: Támadgyanac fel öc, es
meg gyalasztalsanac: de örül-
lyen a te szolgád.

Az én ellenségim öltözenec
fel ségyenbe: es betakartalsa-
nac seméremmel mint egy pa-
lástal.

Igen felmagasztalom az
Wrat az én báiammal: es a sok-
ság közet dichírem öter.

Mert ő a nyauallýáfnac ió-
bia felől álot, hogy meg saba-
ditsa az ő lelkét a kárhóstat-
tóktól.

CX. PSALM.

f 5

David-

VIII.

Fő mondás.
Ebből tanul
lyuc a türeft

IX.

Hála adás-
nac példái

X.

Nagy viga-
stálás. ve-
lanc ragyon
az Isten a
nyomru ág-
ban.
Psal. 15.

A SOLTARNAC.

Davidnac Psalmusa.

S O M M A.

Hogyé Psalmus à Christus Iesusra nézeth. aſt à Christus Iesus ő maga meg bizonyította. Matth 22. Szeri David ezokaért, à ſent lélek nec általa, megjelönti, kichoda à Christus à mi megſabadítónc es közbejárónc, tudni illic, igaz iſten es ember, öröcké való kiraly es pap etc. Szép es igen dragalátos Psalmus.

I.

Egy az iſtē.

De három

à ſómely

II.

A Christus

Iesusnac el-

lenſégi el-

neſnec etc.

III.

Az euange-

liom Ierusa-

lemből kez-

deter piu-

keſt napián

Monda az Wr az én Wram
nac.vly az én lobombra.

Miglen à te ellenſégidet
ſámollya teſem à te labaidnac.

A te birodalmodnac päl-
tzáiat az Wr Sionból bochat-

tya ki: wralkodgyál à te ellen-
ſégid közet.

A te győzedelmednec na-
pián à te néped jókeduú leſen

ſentſégel

ÖTTÖD IC RESZE

230

ſentſégel ſénes: à te ſületéſed à
méhből olyan, mint à harma-
tè à hay nalból.

Meg esküt az Wr, meg ſem
bánya: Te vagy az öröcké va-
lo pap, Melkhiſedekhnec ren-
di ſerént.

Az Wr à te lobodon va-
gyon: meg ronttya à kiralyo
kat az ő haragiánac napián.

Itil à pogánoc közet: na-
gy öldekléſeket teſen: ſoc or-
ſagoknac ſeieket elronttya.

A patakából iſtic az uton:
Ennec okaért felmagasztallya
ſeiet.

IIII.

Dragalátos

vers. Meg

iria, à Chri-

ſtus, az ő

kiralyſágát

es orſag a t

V.

A mi közbe

járónc à

Christus,

iſten s' en-

ber.

Ebre. 7.

VI.

A Christu-

nac es az ő

orſágánac

ellenſégi.

VII.

Szol az en-

gelionról,

es annac

hatthattofá

garól.

CXI.

CXI. PSALM

Halleluiah.

S O M M A.

A Propheta e Psalmusban 'elbámlalya az Wristennec nagyoc iótétit, melyeket tót az Izrael népénél: Es hálákat ad az Wristennec. Touabba emlékeztet is tessen az oy testaméntomról, es a mi Wruno Christus Iesusnac váltáságáról etc.

I.
A hiueknec
tiszi.

FElmagasztalom az Wrat tellyes sűuemből: a iamborok nac tanátságban es gyűleköztékben.

II.
A világnem
bőchűli: lay
őneki etc.
Psal. 91.

Nagyoc az Wrnac cheleködeti: bőchűletetsec mind az zoknál, a kic őket keduelic.

Dűchőféges es nagyságos minden a mit cheleködic: es az ő igaf-

ő igafsága meg marad mind öröckè.

Emleközetet szerzet az ő chodatételiről: a kegyelmes es irgalmas Wr.

Elleféget adot az ötet felök- nec: es mind öröckè megemle- közic az ő köttéséről.

Az ő hattalmas cheleködeti megmutatta az ő népénec: hogy neki adgya a poganok- nac örökségét.

Az ő kezeinec cheleködeti igafság es meltóság: minden ő perancholati igazac.

Meg erősitettöttec mind öröcke: es szerzettöttec igafságban es alkotmattóságban.

Váltá-

III.
Néz a man-
nára. De ez
az elleseg a
sant Euan-
gelium.
Psal. 33.

III.
Kerfégessce
ne legyűnc
az Istenhöz

A SOLTARNAC.

V. Néz à Chri
stusfra, Ki
nec megvál
tása öröke
valo.
Váltságot bochátot az ő
népének: parancholt, hogy ő-
röcké meg maradgyon az ő
köttesse: Szent es rőttenetes az
ő neuc.

VI. Az Wrnac félelme kezdeti
Fő mondás.
Chac ebbe
gyakorl-
lyanc tabát
mimagun-
kat.
a bölcheségnek: ebessec azzoc
minnyáian, kic est műuelic: En
nec dichireti megmarad mind
öröckè.

CXII. PSALM.

Halleluiah.

S O M M A.

Szép es gyönyörűséges Psalmus ez. A Pro-
pheta dichiri az zokat, kic felic az Wr Istent, es
igaz lelki bizodalommal szolgálmac őneki. Mi-
namú tekintőtben es böchületben legyenec ez-
zec az istennal, aşt megjelönti à Propbeta.

Bodog

ÖTTÖDIC RESZE.

232

Bodog à férflu, ki féli az
Wrat: ki az ő parancholati-
ban igen gyönyörkedic.

Ennec magua hattalmas
lesen è földén: à iámboroknac
nemzetsege meg áldatic.

Kazdagfág es marha lesen
az ő házában: es az őigafsága
öröckè meg marad.

Elő hozza à iámboroknac
à világofságot à föttéttségbe:
à kegyelmes, irgalmas es igaz.

Ió annac à ferflunac, ki kő
nyörül es őremest kölchen ád:
es igafságal keresködic.

Mert ez mind öröckè meg
marad: öröc emleközetben
lesen az igaz.

Meg

I.
Drágalatos
lént az
istenneffég
Psam. 36.

II.
Anyauálljá
barigafsta
lya őket
az isten.
III.
Nem hiszi
est è mosta
ni világ.

III.
Drágalatos
igiret: ve-
gyúc esünk
be.

Meg nem iyed à gonofs hir
től: alhattattos az ő búue, biz-
uán az Wiba,

Meg erősítöttet az ő búue,
es nem fel: miglen őruendöz
az ő ellenfégn.

V.

Az alamis-
naki odás
nem segé-
nyit

Prouerb. 11.
2. Cor. 9.

VI.

Nyauallás
dolog az
Istentelen-
seg. Nints
semmit hasz-
nara.

Bőkező es őstogat à segé-
nyeknek: az ő igasága öröké
megmarad: az ő bárua felemel-
röttic dűchőfégel.

Az Istentelen megláttya
est, es banya. fogait chikor-
gattya es meg eped belő. Az
Istentelenek nec kéuanfaga
semmie leßen.

CXIII. PSALM.

Halleluah.

S O M.

S O M M A.

Szép intes vagyón é Psalmusban, mellyel int
à Propheta az istennec dihiretre, es hála ad-
ása: es felmagasztallja az Wr istennec kegy-
elme, seget es irgalmasságát, mert hogy ő meg-
látogattya à segényeket es az eluettörtteket, es
az együgyűeket es alázattoffokat felmagasztal-
ja etc.

T V Winac szolgai dichirié-
tec: mondom dichiriétec
az W. nac neuét.

Aldot legyen az Winac ne-
ue: mostantol fogua mind ő-
röcké.

Napkellettől fogua mind
napnyugatic: dichirtelséc az
Winac neué.

Sockal fellyeb valo az Wr
minden pogánoknál: es az ő
g dűchőfége

I.

Parancho-
lat Ezor a-
ért enged-
gyint.
Psalm. 133.
es 134.

II.

Szűnőnc se-
rent kenany-
ur az Chri-
stusnac isme-
resit min-
deneknek.
Malach. 1.

III.

Minemű isté
híne vagyon
Nagy vigas
zálás.

dűchősege fellyeb az égőkne.

Kichoda olyan mint a mi
Wrunc Istenűnc. ki a magaság
ban lakic?

Es az alá valókat nézi,
mind mennyben, s mind föld-
den.

2. Sam. 2.

Ki a segént felemeli a por-
ból: es a nyauattyást fel veszi a
fárból:

III.

Euel meg-
mutattyá
az Isten,
mind bölke
ségét s
mind minde
bátorságát.

Hogy vltőse a feiedelmec
közűbe: az ő népének feiedel-
mi mellé.

Ő tébi a magtalant lakosá
a házba, hogy gyermekökne
vig anyja legyen, Halleluiáh.

CXIII. PSALM.

S O M

Elő számlállyá a Psalmus az wr Istenec
hatalmasságát, mellyel chodálatos képpen az
ő népét Egiptusból ki szabadította: es példaul
elő: be adgya, hogy mijs bizzunc minden nya-
mállyain: ba ő benne, es se ife gűl híne, es nagy
békességgel várunc a meg szabadulást etc.

I.

Izraelnec Egiptusból ki-
űesében: es Iacob hazánac
az idegen nép közzül:

A hatal-
mas chodák
nac egyice
Exo. 13.

Lön Iuda ő sentegyháza:
es Izrael az ő birtoka.

II.

Est a tenger látuan elfuta:
a Iordan vize hátra tere.

Az Istenne-
pének min-
denek taua-
ra szolgálá-
nac.

A hegyec felsékénec mint
a kocsoc: es a halmec mint a
barányoc.

III.

Gönyörke-
dic a Pro-
pheta az
Istennec cho-
dában.

g 2

M

A SOLTARNAC

Mi lele tégedet tenger, ho-
gy elfutamà? Tégedetis lor-
dán vize, hogy hátra tétel?

Tüteket is hegyec, hogy fel-
bektet vala mint a kőöc? es tü
halnóc mint a barányoc?

Az Wīnac sine elöt reske-
te à föld: à Iácobnac Istenne-

IIII.

A mi Iste-
ninc minden
ható A ter-
meßetnec
járásánac
ellene segít-
het ő.

Exo. 17.

Num. 20.

nec ortzáia elöt
Ki a kőöcklát változtatá
vizes tóua: es a kőöalat vízfor-
rásá.

CXV. PSALM.

S O M M A.

Erőssen szól a Propbeta é Psalmusban à
poganoknac es egyeb bálvány im idóknac ha-
mú Istenec, es bálványoc ellen, es el eppen általa
mázza az Izrael Istenienc tisztességét. Annaé
vtánná

ÖTTÖDIC RESZE.

235

vtánná intí a népet, es à papokat, hogy reménse-
gök et vessen az Istenbe, Es meg igiri önék az
Istenec kegyelmes áldomáßát etc.

NEm minékűnc. Wīam, nem
minékűnc: hanem à te ne-
uednec ad à tisztességet: à te ke-
gyelmességgödért, es igazmon-
dásodért.

I.

Fő mondás.
Alázruc
magunkat.

Mire mondgyác à poganoc
Hol vagyon immár az ő Iste-
nec?

II.

Fő mondás.
Mit kulla-
gunc tabát
à terömtet
álatocvtán

A mi Istenűnc mennyek-
ben vagyon: valamit akar, aßt
műveli.

III.

Vakság à
bálványo-
zoknac dol-
ga.

Azzoknac kedig bálvány-
oc ezüst es arany: embereknc
kezeinec chinálmáni.

Psal. 34.
Isa 44.

Suoc vagyon, s nem szól nac

g 3

szövec Ierem. 10.

A SOLTARNAC.

Bőmec vagy on, es nem látnac.

Fülec vagy on s nem hallac.
nac orroc vagy on, es nem il-
latoznac.

Kezec vagy on, s nem ta-
pasztolnac: Laboc vagy on, s
nem iárnac: es nem főlnac tor-
koc által.

III.

Rettenetes
mondás.

Miert mon-
gyactabát

Nem ártnac
a képec etc.

Hafsonlattofoc ő hozzáioc
kie azzokat chinállyác: es
mind azzoc, kie ben nec bíz nac

De Izrael bizodalmodat
vessed az W rba: ő segitőiec es
óltalmazóioc.

V.

A bent egy-
ház stentől
egyedül fűg

Tű Aaron hazábelickis
bizzaroc az W rba: ő segitőiegc
es payfoc.

Tű kie félitec az W rat, biz-
zaroc

ÖTTÖDÍC RESZE.

295

zatoc az W rba: ő segitőiecc es
óltalmazóioc.

Az W r meg emlekőzie ró. *Num. 6.*
lunc, es meg áld minket: meg
áldgya Izraelnec házát: Aaron
nac házátis meg áldgya.

Meg áldgya mind azzokat, *VI.*
kic felic az W rat: mind à kichi- *Nagy vi-*
neket, s mind à nagyokat. *gastalás.*

Nagyal nagyobban meg
áld tőteket az W r: mondom tő-
teket, es à tő fiaitokat.

Tű vattoc az W rnac áldot-
ti: ki teremte ő a mennyet es
à földet.

A mennyec mindenestől
fogua az W ré: à földet kedig
atta az embereknec fiainac.

g 4

Nem

A SOLTARNAC.

Pſalm. 6.
Iſa. 38.

Nem dichir nec à meghólt-
tac az Wrat. ſem azzoc, kic à
koporſóba ſálnac:

VII.
Ez à vége à
mi életünk-
nec.

Hanem mi dichiriúc az
Wrat: moſtantól fogua mind
öröckè: Halleluiah.

CXVI. PSALM.

S O M M A.

A Propheta e Pſalm ſban elő ſámlaltya
az Wriſtemec kegyelmeſſ get, miképpen à ba-
lalos veſedelembe meg halgatta es meglegitôt-
te őtet: Ezok-ért halat ad őnek i -nnac vtánna
igen dichiri az iſtemec ſolgálatyát, Es minde-
neket arra ut, hogy chentefſezel az Wri aká-
tattyánac engődgylinc etc.

I.
A biuec
cha: az i-
ſtenbe győ-
nyörködne

SZERETEM: mert az Wri meg
halgatta az én könyörgé-
ſemne ſauat.

Miért

ÖTTÖDIC RESZE.

237

Miért hozzám haytotta az
ő fülét: ezért mind eltic legíté-
gűl hiuom őtet.

Környűl vőttec vala à halál-
nac kötteli: à pokolnac rette
geſi reám találtac vala: győt
trelembe es ſaydalomba eltem
vala.

II.

A biuec meg
probaltat-
nac.

2 Sam. 23.

Pſalm. 17.

Es ſegitſégűl hiuám az Wri-
nac neuét. Wriam, kérélec tege-
der, ſabadíts meg az én lelke-
met.

Az Wri kegyelmes es igaz:
es à mi iſtenűnc irgalmas.

III

Igy iſmerűc
az iſteni.

Az Wri mególtalmazza az
gyűgyűket: igen meg nyomo
rottam vala: de meg legite en-
gemet.

g s

Tér meg

Termeg én lelkem a te
nyugodalmodra: mert az Wr
igen jól tót teveled.

Psal. 55.

Mert az én lelkemet meg-
mentőtött a haláltól: az én bő-
meimet a könyhullatástól: lá-
baimat is íssámástól.

Iároc az Wr előtt: az élők-
nec földében.

III.
Főmondás.
A keresztyé-
ni vallás a
hitnec gyű-
möltsé.

Hurtem: mincc okaért is
bóltam: igen győtrötttettem.

En mondec az én megré-
mülésemben: Minden ember
hazzug.

Mit ádgyac visontac az
Wrnac, minden én velem valo
jótételiért?

Feluešem az iduósséges
pohárt:

pohárt: es segitsegül hiuom az
Wrnac neuét.

Meg fűzetem az Wrnac az
én fogadásimat: minden ő né-
pe előtt.

Dragalátos az Wrnac bő-
mei előtt: az ő Szentinec hala-
la.

Chac ezért, Wram., miért
hogy te szolgad vagyoc, mon-
dom miért te szolgad vagyoc, a
te szolgaleányodnac fia, meg
fakasztottat az én kötteli-
met.

Tencked áldozoc dichiret
nec áldozattyáual: es segitse-
gül hiuom az Wrnac neuét.

Meg

V.
A keresztyén
nem veszedel
mes, hanem
iduósséges.

VI.
Főmondás.
es vigasztá-
lás.

VII.
Ez a hűnek-
nec áldozat
tya: Ne le-
vešsün a bű-
bet.

Meg fizetem az Wrac az
én fogadásomat: minden ő né
pe előtt:

Az Wr hazának tornátzi-
ban, Te benned ő Ierusalem,
Halleluiah.

CXVII. PSALM.

S O M M A.

A Propheta inti e Psalmusban minden nem-
zetiséget mind egész világon, az Wristen-
nec dichivire. Nézi kedig a Christus országát,
es a pogánoknak hiuatallját.

I. Dichiriéte az Wrat minden
pogánoc: dúchóitféte ötet
minden népec.
Mert meg erősitöttet mi
raytunc az ő kegyelmessége:
Es

Vigasztalás.
A Christus
országához
valóc a po-
gánok is.
Nem chác
a Sídóc.

igalságnac kapuit: bemegyec
azzokon, es felmagasztalom az
Wrat.

Ez az Wrac kapuia: az iga-
zac bemennec azzon.

Tégedet dichirlec, Miert
hogy meg alástal engemet: es
ismet meg szabadítottal-

A kő, mellyet meg vettőt-
tenec az építőc: fegelet kőüő
löt:

Az Wrtól löt ez es chodá-
latos dolog a mi sőmünknecc
előtte.

Ez a nap, mellyet az Wr fer-
zet: örüllýnc es őruendőz-
zýnc azzon.

O Wram, légy segítségel:
h o Wram

VIII.
A Christus
Iesus söl:
szol kedig
kenőseue-
defféről es
feltámadás
sáról.
Math. 21.
Acto. 4.
1. Pet. 2.

ô Wram adgy elömentet.

Matth. 21.

Mar. 11.

Iodth. 12.

Aldot az, a ki iö az Wrac
neuébe: Tütekét áldunc meg,
kic az Wrac hazábeliec vat-
toc.

Az Wr az Isten, ki meg ie-
lönt mingkünc: Meg ekösisitfe
tec az innepet zöld ágockal,
mind az óltárnac faruaig.

Te vagy én Istenem: tege-
det felmagasztallac: En Istenem
tégedet dűchöittlec.

IX.
Mitéssél vé-
gezi.

Hálát adgyatoc az Wrac,
Mert iö: es öröckè valo az ö
irgalmassága.

CXIX. PSALM.

S O M.

S O M M A.

Szent Dauid szerzötte estè Psalmust. Ige-
böszu Psalmus, Mert, 176. verse vagyon. Az
egeß Psalmusban kedig ast ielenti meg, minemü
szerettötöl, es lelki buzgósgos indulattockal
völe az Wr Istenec törüenyehöz. Soc es kü-
lomb külomb fele neuueckel ekössiti az Wrac
törüenyet, es bodogo nac hirdeti mind azzokat
kic szerette ast, eduelic es tanullyac. Ezokaért
mis sent Dauidnac példaiát köuessüc, es az
Wrac igéiét szeressüc, böcbüllüc, es minden
oluuás nélkül sünetlen tanöillyuc: Mert ez az
egyetlen egy, a melly chac ö maga sükség-
Luc. 10. Östör. ta kedig sent Dauid estè Psal-
must husonket izre, Es minden iznec nyoltz
verse vagyon.

EL SÖ IZ.
Ennec az iz
nec, es mind
a többinec
ez a röu-
deden valo
ertelme,

Bodogoc azzoc, kic ártattla
nul élnec: kic az Wrac tör-
üenyébe iárnac.

Bodogoc kic meg örizic az est monda
ö tanubizonfagit: kic tellyes gya sent
Dauid

h 2

büuel

A leg

A leg helyeb

valoes drá= űuuel keressic ötet.

galatofb

kents az

Wr istennec

igeic: Ezo=

kaert nintse

senkinec iob

ban dolga.

hogy nem

azzoknac,

kiknal az

Wr isten=

nec igeie va

gyon Kerlec

ezért ho=

gy tartis

meg enge=

met à te

Igidben. E

mellet min=

den izben

hirdeti az

Wr isten=

nec Izeicne

dragalatos

hasznait ec.

Mert hamisat nem chele-
kődne, à kic az ő útában iar-
nac.Te parancholtad, hogy
igen állhatattolson a te paran-
cholatidat megtartásac.Adgyad hogy vtaim igaz-
gattasnac, à te szerzésidne
megtartására.Ackoron meg nem segye-
nyülec: mikoron minden te pa-
rancholatidat űmem elöt for-
gatom.Halát adoc én teneked igaz
űböl: Miért hogy tanítottál
engemet à te igazságodnac iti-
letire.

Meg

Meg őrizem à te szerzésidet:
soba el ne hadgy engemet.Mint járhat az iffiu meg-
fedhettettlenül az ő vtában?
Igy, ha magát tarttya à te Igid
serent.Tellyes űuemmel kereslec
tégedet: Ne hadgy el euellyed-
nem à te parancholattittól.Az én űuemben reytôt-
tem el à te besédidet: hogy ne
vétközem ellened.Aldot légy te Wram: Ta-
nits meg engemet à te szerzés-
sidre.Az én aiakimmal hirdtem
à te űiadnac minden törüé-
nyit.

h 3

Örűlec

Órűlec à te tanubizonfág-
tételidnec vtánac: mint nagy
foc kazdagfágnac.

Gyönyörkedem a te böl-
zésidben: a te beszédidről el-
nem feleleközem.

Tégy iól a te boldáddal,
hogy élhessec: es meg őrizem
a te beseididet.

Nyisd meg az én szemeim:
és meg nézem a te töre-
nyedről való chodákat.

En iöuenény vagyoc è föld-
den: ne reys el én elöttem à te
parancholatidat.

ÖTTÖDIC RESZE.

344

Megbáráskodot az én lelkem:
à te itéletidnec bintelen valo
kéanfága miat.

Meg fedded à keuèllyeket:
Atkòstac azzoc , kic eltáuoz-
nac à te parancholattittól.

Ved el rólam a bídalmat es
a megváltást: miért hogy ör-
zem a te bizottságtételidet.

Mert még a fejedelmek is
lelűen ellenem bólnac: De a te
bólgád bóla te tőrűenyidról.

Mert a te bizonyságtételid
 én gyönyörűségem: ezzec az
 én tanáchim.

A porrhoz raggadot az én III. 12.
 lelkem: Eleuenyits meg enge-

h 4

met

A SOLTARNAC.

met à te igid berént.

Elő samláltam az én vtaimat, es te meghalgattál engemet: Taníts engemet à te berzésidre.

Oktas engemet à te parancholatidnac vtara: es meghirdetem à te chodaidat.

Meg oluadot az én lelkem rettegésnec miatta: erőssits meg engemet à te igid berént.

Tauostasd én tölem à hamiságnac vtát: es méltóltas à te törüenyedre.

Az igazságnac vtát válasszottam: à te itületidet vóttettem előmbé.

Raggaszkottam à te bizony-
ságidhoz

ÖTTÖDIC RESZE.

245

ságidhoz Wram: ne hadgy megfegyenyűlnem.

A te parancholatidnac vtában előb előb megyec: mikoron vigasztalod az én süuemet.

Wram taníts meg engemet à te berzésidnec vtara: hogy meg őrizem aít mindenha.

V. 12.

Adgy értelmet ennekem, hogy őrizem à te törüenyedet es meg tartsam aít tellyes süuemmel.

Vezérly engemet à te parancholatidnac ősuenyébe: mert abba gyönyörködtem.

Az én süuemet haytsad à te tanubizonfágtételidre: es ne telhettettlen segre.

h 5

Fordits

Fordits el az én bõmeimet,
hogy ne lássanac hitfágos dol
gokat: à te vtadban erõsits
engemet.

Erõsítsed à te bõlgádnac
à te mondásodat: hogy tégedet
félyelec.

Térts el rólam à bõdalmat,
melly tõl félec: Mert igen ióc
à te itiletid.

Imè, keuántam à te paran-
cholatidat: eleuenyits meg en-
gemet à te igafságodban.

VI. IZ.

Wram, reám idyen à te ir-
galmafságod: es à te megbába-
dításod à te mondásod bérént.

Hogy legyen mit felel nem

az én bõdalmazzoimnac: mert
à à te igidre bizom magamat.

Es foha el ne ved az én
bõiamtól az igaz mondásnac
igéiet: Mert à te itiletidet va-
rom.

Es mindenha meg õrizem
à te törüenyedet: mind õrõc-
ken õrõckè.

Es vigasztalásban iároc:
mert à te parancholatidat ke-
refem.

Es bõloc à te tanubizonfá-
gidról à királyoc elõt: es meg
nem bõgyenyülec.

Es gyõnyõrkedem à te pa-
rancholatidban: mellyec bõrel-
metefsec ennèk am.

Es felemelem az én kezeimet à te parancholatidhoz, mellyeket szeretem: Es főlocà te szeréfidről.

VII. IZ. Emlekőzél à te igidről à te szolgáltnac: mellybe ennékem bizodalmost attal.

Es vigasztal engemet az én nyomorúságomban: Mert à te beféded meg eleuenyit engemet

A keuéllyec igen meg gurgolnac engemet: de én el nem tauozom à te törüenyedtol.

Meg gondolom, miképpen világ kezdetitől fogva itiltél Wrá, Es vigasztalást veséec belőle

Irtódom az istentelenektől:
kic

kic elhadgyác à te törüenyedet

A te szeréfid az én énekim az én budosafsomnac hazába.

Eyel emlekőzem à te neuedről Wram: hogy meg őrizem à te törüenyedet.

Ez minden dolgom: hogy meg őrizé à te parácholátidat.

Eft mondottam: Wram è legyen az én résem: hogy à te igeidet meg őrizem. VIII. IZ.

Tellyes búuemből könyörgéc à te fínednec előtte: könyörűly raytá à te mondasod szeré:

Gondolkottam az én vtaimról: es terítöttem lábaimat à te bizonságtételidre.

Siettem es semmit nem mullattam

mullattam meg tartani à te parancholatidat.

Az Isteneleneknek soklágá meg dúlt engemet: De mind az által el nem feletkőzem à te törüenyedről.

Eyfelkoron kellec fel, hogy dichirielec tégedet: à te igazságodnac iteletiért.

Társ vagyoc mind azzok nac kic tégedet félnek: es kic megőrizic à te parācholatidat.

A te irgalmaságoddal, Wram, tellyes à föld: tanits engemet à te bōrzésidre.

IX. 12. Iól téf Wram à te bōlgád-
dal: à te igid bērent:

Tanits engemet ió erköltsre
es

es tudományra: mert hísec à te parancholatidnac.

Minec előtte gyōttrōttet-
ném téuelygec vala: De most
őrizem à te befēdidet.

Ió vagy te es igen ióltōuō:
tanits engemet à te bōrzésidre.

A kōuélyec hazukfāgot
kōltōttenec reám: En kedig
bōuem bērent őrizem à te pa-
rancholatidat.

Keuē mint à fadgyu az ő
bōuec: de ennekem keduem
vagyon à te törüenyedbōz.

Ió ennekem, miért hogy
meg aláftal engemet: hogy
meg tanullyam à te bērzésidet.

Drágáb

Drágáb ennékem à te fáiad
nac törvénye: hogy nem mint
foc ezzer gira aranny es ezüst.

x. 12.

A te kezeid chináltac es ke-
sítőttec engemet: Adgy értel-
met ennékem, hogy meg tanól
halsam à te parancholatidat.

A kic régedet felnec, látnac
engemet es örülnec. miért ho-
gy bizodalommal vártam à te
igidet.

Meg ismertem, Wram, ho-
gy igazzac à te itületid: es hogy
híwleghből dorgals engemet.

Kérlec had vigasztallyon
engemet à te kegyelmességed:
à te igireted berént, mellyet
meg igirtél à te fogádnac.

Talállyanac

Talállyanac engemet à te
irgalmassagid es elec: Mert ke-
dualem à te törvényedet.

Meg begyenyüllyenec à kö-
véllyec: mert hamisan dúlnac
engemet: én kedig boloc à te
parancholatidról.

En hozzam तरीenec az-
zoc, kic felnec régedet: es kic
esőkbe vesic à te tanubizon-
sagtetelidet.

Az en bünem böplötelenül
legyen à te borzefidben: hogy
meg ne gyalasztassam.

Meg fogyatkozik à te xl. 12.
meghabadításodhoz az én lel-
kem: várván à te igidet.

Az én bönem is meg fo-
gyatkoznac

gyarkoznac à te igiretedhöz
 ezt monduán: Mikor vigasztal
 meg engemet.

Miert hogy olyánná lő-
 tem mint à fűten való tömlő:
 De azért à te főrzésidről el
 nem felelközem.

Mennye napoc vadnac há-
 tra à te fogádnac: mikoron
 törüént té az én haborga-
 toimnac ellene?

Vermeket ástac ennékem
 à kőüellyec: mellyec nintlenec
 à te törüényed ferént.

Minden te parancholatid
 igazac: hamisan vidoznec en-
 gemet: Légy segitfégül ennéké.

Chac nem emélténec meg
 è földén: De én el nem ha-

gyom à te parancholatidat.

A te irgalmafságod ferént
 eleuenits meg engemet: es meg
 őrizem à te báiadoac bizonság
 tételid.

A te igid Wram őróckè ^{xii. iz.}
 meg marad mennyekben.

Nemzetfégről memzetfégre
 megmarad a te igazságod: Te
 földalrad a földet, es álhatattos.

Minden nec à te rendelé-
 sedből megmaradnac mind è
 mai napig: Mert mindenec fol-
 galnac teüeked.

Ha à te törüényed nem vólt
 vólna az én vigasztalásom: elueb-
 té vólna az én haboruságóban

Soha el nem felelközem à te
 1 2 parancho-

A SOLTARNAC.

parancholatidról: mert azzok-
nac általa eleuenited engemet.

En tiéd vagyoc, Tarts
meg engemet: Mert meg kere-
sem à te parancholatidat.

Reám lesznec az istentele-
nec, hogy eluebbesenec enge-
met: De én à te bizonságtete-
lidből vébec értelmer.

Minden eluégezet dolog-
nac végét láttam: De igen tá-
gas à te parancholatod.

XIII. 12.

Melly igen feretem à te
törvényedet: naponként arról
elmélködöm.

Böltebbé törtél engemet
à te parancholatidat az én el-
lenféginél: Mert ez az én
öröckè

ÖTTÖDIC RESZE.

251

öröckè valo kéntsem.

Tudosba löttem minden
én tanitoimnál: mert à te tanu-
bizonságtételid én elmélkö-
déssem.

Ertelmesbé löttem à vény-
eknél: Mert őrizem à te paran-
cholatidat.

Minden gonosúttól meg-
tartóztató az én labaimat: ho-
gy meg őrizhesse à te igeidet.

Nem táuozom el à te iti-
lettidől: Mert tanítottal en-
gemet à te törvényedre.

Melly igen édessec az én
aiakimnac à te bebedit: édesbec
az én faiamnac à méznél.

A te parancholatidból ér-
telmesse

A SOLTARNAC.

telmiesè löttem: ezokaért gyű-
lölé à hazufágnac mindé vtar.
XIII. 12. A te igéd az én lábom-
nac világa: Es őfuenyimnec vil-
lagofsága,

Meg esküttem es megtekéle-
tem: hogy meg őrizé à te igaf-
fagodnac itiletit.

Felötte igen megnyomorot-
tam: Wram, elenenits meg en-
gemet à te igéd szerént.

Kérlec Wram, keduessec
legyenec tenéked az én báiam-
nac szabad akarat szerént valo
áldozatoc: es tanits meg enge-
met à te itiletidre.

Mindenha kezemben vis-
felem lelkemet: mégis elnem
feletkő-

ÖTTÖDIC RESZE.

273

feletkőzem à te törüenyedről.

Tört vettőtuenec ennekem
az itentelenec: En kedig
nem teuellyedem el à te paran-
cholattidról.

Öröckè valo örökségemre
kerestem à te tanubizonlagté-
telidet: Mert ezzec az én fű-
uemnec vidamlági.

Arra haytottam az én fű-
uemet: hogy öröckè mind vé-
gic à te főrzésid szerént chele-
kődgyem.

Gyűlölém à hamissakat: es XV. 12.
à te törüenyedet szeretem.

Te vagy én segitőm es gyá-
molom: à te igédbe bizom.

Mennyetec el előlé tő gonos-
i 4 téuóc:

téudc: mert én meg őrizem az
én isten nemnec parancholatit.

Támasz engemet à te igiretet
serent es elec: es ne hadgy meg
ségeyülnem az én vára'som-
ban.

Tarts meg engemet, hogy
meg maradhasz: es minden-
kor gyönyörkedem à te fő-
zésidben.

Lenyomodod mind azzo-
kat, à kic elhadgyác à te irle-
tidet: Mert minden ő lélemé-
nyec hazugság.

Elueted mint az ertz ganét
minnyáian az istenteleneket è
földen: Ennec okaert seretem
à te tanubizon'ságtételidet.

Irtózik

Irtózik az én testem tető-
led való felelemnec miatta: es
tartoc à te itilettidről.

Iriletet es igalságot chele- xvi. iz.
köttem: Ne hadgy engemet az
én patuarkodoimnac.

Had nyugodgyéc à te föl-
gád à ióban: hogy ne rágál-
mazzanac engemet à keuellyec

Megfogyatkoznac az én
főmeim à te meg szabadításod
vtán: es à te igalsagodnac be-
sède vtán.

Chelekődgyél à te föl-gád-
dal à te irgalmaságod serent:
es à te főzésidre tanits enge-
met.

Te föl-gád vagyoc én, A dgy

i s

értelme

értelmet ennékem, hogy meg
ismerhessem à te tanubizon-
ságtételidet.

Idő, hogy az W: hozzà láf-
son: Mert megfektéc à te tör-
uényedet.

Ezokaért feretem à te pa-
rancholatidat, nagyobbban az
arannynál, mondom à finum
arannynál

Ennec okaért minden te
parancholatidat, mondom
mindeneket igazaknac isme-
rem:à hazugságnac minden
ösuenyét gyűlölem.

XVII. IZ.

Chodálatosóc à te tanubi-
zonfágtételid: ezoka rt meg
örizi azzokat az én lelkem.

A te

A te bebedidnec magyará-
zattya világosit: es értelmet ad
az együgyűknek.

Megnyitom számot es her-
pentec benne: mert keuánom à
te parancholatidat.

Tekénts reám es könyörü-
ly én raytam: mint fiktál az-
zokal cheleködni, kic à te ne-
uedet feretic.

Igazgátsad az én iarásimat
à te bebeded ferént: se wral-
kodgyéc én raytam valami ha-
mítség.

Ments meg engemet az
enbereknek patuarkodások-
tól es meg őrizem à te paran-
cholatidat.

Világosítsad

Vilagositad à te ortaladat
a te szolgálodon: es tanits enge-
met à te főrzésidre.

Vizeknec folyami foluac
ki az én főmeimből. Miert ho-
gy (az emberec) nem őrizic à
te törüenyedet.

XVIII. IZ.

Igaz vagy, Wram, Es igaz
à te itileted.

Keményen parancholtad à
te tanubizonfágtetelidnec igaz-
ságát es à te igazmondásodat.

Meg emélt engemet az én
busulásom: Mert elfelekőste-
nec à te igeidről az én ellensé-
gem.

Igen meg tisztított à te be-
séded: et szereti ált à te szolgál-
Kichin

Kichin vagyoc én es vtála-
tos: De el nem felelkőstem à te
főrzésidől.

A te igazságod öröcké való
igazság: es igaz à te törüenyed.

Nyomorulag es nyauallya
talált ream: De én gyönyör-
ködém à te parancholatidban.

A te tanubizonfágtetelid-
nec méltosága öröke való: ad-
gy értelmet ennékem, es élec.

Tellyes főuemből kiáltoc,
Wram halgas meg engemet:
meg őrizem à te itiletidet.

XIX. IZ.

Tégedet lilac segítégül,
tarts meg engemet: es meg ő-
rizem à te tanubizonfágteteli-
det.

Igen

Igen reggel kialtoc: mert
bizom a te igidbe.

Az én bõmeim elõl véhic
az virrabtásokat, es befelec a
te befedidról.

Hald meg az én bõmat a te
irgalmasságod berént, Wram, a
te itiled berént eleuenits meg
engemet.

Az én vldézõim álnakságai
hozzám közelgõtnec: es igen
eltauostanac a te törüenyettõl.

Kezel vagy te hozzam, Wra
es minden te parancholatid
igazac.

Régtõl fogva megismer-
té a te tanubizonfágrételidról:
hogy örögbe fondáltad õket.

Lásd

Lásd meg az én haborusá- x x. 12.
gomat, es ments meg engemet
mert el nem felelkõstem a te
törüenyedről.

Oltalmazd az én igyemet,
ments meg egemet: a te befeded
del eluenyits meg engemet.

Messe az istentelennektõl
az idudíség: mert semmit nem
gondolnac a te bõrzéfiddel,

Soc a te irgalmasságid,
Wram. a te itiled berént ele-
uenits meg engemet.

Sockan vadnac kie enge-
met vldõznec es háborgatnac:
de én el nem hayloc a te tanu-
bizonfágrételidról.

Lattá a törüenyességõket, es
irtostam

A SOLTARNAC.

irtoftá tölec, Miert hogy nem
örizic à te bebededet.

Tekents ream, Wram, Mert
beretem à te parancholatidat:
A te irgalmaságot berént ele-
uenyits meg engemet.

A té bebedidnec kezdeti
igafság: öröcke valóc à té igaf-
ságnac minden itileti.

xxi. iz

A feidelmec vidoznec enge-
met minden okn, kúl: es a té
igeidtől röttentmeg az én sü-
uem.

Örűlec én à te igiden: mint
az, a ki nagy foc fukmánt ta-
lalt.

A hazukfágot gyűlölem es
válom: à te törüenyedet kedig
beretem. Hetber

ÖTTÖDIC RESZE.

257

Hetber napiában dichirlec
tégedet: à te igafságnac iti-
letiért.

Nagy békősségeg vagyon
azzoknac, kie beretic à te tör-
üenyedet: es meg nem botrán-
kornac.

Várom à te megfabaditá-
sodat Wram: es à te parancho-
latid berént chelekősem.

Az én lelkem örzi à te ta-
nubizonfágtételidet: es igen
bereti.

Meg örizem à te parancho-
latidat es tanubizonfágtételi-
det: Mert minden én vtaim te
előtted vadnac.

Közelgefsen az én könyör- xxii. iz.
k géfsem,

gélsem, Wram, à te fined eley-
be: à te igid berént adgy értel-
met ennékem.

Iőyen à te ortzád eleybe az
én imádságom: à te bešeded be-
rént ments meg engemet.

Dichiretet mondnac az én
aiakim: mikoron tanitandáš
engemet à te itiletidre.

Elő bešéli az én nyeluem à
te bešedidet: mert minden te
parancholatid igazság.

Had legyen segítségül en-
nékem à te kezéd: mert ma-
gamnac válaštottam à te pa-
rancholatidat.

Kevánom à te megšaba-
dításodat Wram: es gyönyör-
ködém

ködém à te tőruényedbe.

Had élyen az én lelkem es
dichirien tégedet: es had se-
géllyenec engemet à te itile-
tid.

Budosom mint az eltéuel-
lyedet iuh: Keresd meg à te
šolgádat: mert à te parancho-
lattidról el nem feletködtem.

CXX. PSALM

Felső karba való énece.

S O M M A.

Szent David šőrzette ešt é Psalmust az
ő ellenséginec gonoszága ellen. Mondom azzoc
ellen, kic hamis vádlášsokkal arra inditác Saul
kiralyt, hogy Davidot šámkuetne etc.

k 2

Az

I.

vigaftalo
pelda etc.
lonas. 2.

AZ én nyomorúságomban
mikoron kiáltanék az Wr-
hoz, meg halgatá engemet.

II.

Igyimád-
kozzunc á
hamis tani-
tóc ellen, es az
álszentgy-
házac ül-
dözői ellen.

Wram szabadíts meg az én
lelkemet á hazug aiak októl: es
tót ellen, es az álnakfágos nyelwtől.

Mit ad tenéked, es micho-
da hasznót hoz az álnakfágos
nyelyw?

III.

Artalmas
dolog á ha-
mis nyelw.

Ollyan mint az erősnec se-
bes nyilaj: mint á gyalogfen-
nyifáknac tűze.

IIII.

Ez á hiuek-
nec es á sen-
tegyházac
serentseie.

Iay ennékem, Mert budof-
nom kel Mesekhben: laknom
kel Khedarnac satorí mellet.

V.

Nehez á
iamborok-
nac á gono-
soknac tár-
sásága.

Igen fockaig lakni kel az
én lekemnec azzockal: kic gyű-
lölíc á bekődséget.

En

En keressém á bekődséget:
de mikoron főloc, ottan hadra
kébec.

Estépéldát
köveffűc, es
meg ne bo-
tránkoza-
zunc.

CXXI. PSALM.

Felső karba való ének.

S O M M A.

E psalmus erre int, hogy chac az istentől
kériuc es váriuc á segedelmet, es az ő gondusse-
lésséből figyünc. Igaz hitnec es lelki bizodalom-
nactanósága vagyon benne foglalua.

I.

Néz á Pro-
pheta á tern
salembeli
ket hegyre,
hol az isten
meg ielón-
tótte magát
es az ő aka-
rattyát.
Christ.
arti á hegy
et en á sent
írásokat.

FEl emelem az én főmeimet
á hegyekre: honnét idő enné-
kem segítségem?

Az én segítségem az Wrtól
vagyon: ki chinalta mind á
mennyet smind á földet.

Nem hadgya elissamodni
k 3 á te

A SOLTARNAC.

à te labodat: el nem aluſtic à ki
meg ôriz tégedet.

II.

Az Iſten ôl-
talmunc.

Nem felelt ô
zic rólunc:

Mert nin-
tſen egyeb
gondgya.

III.

Ides igiretec
Ezzeckel
erôſítſuc
magunkat
biuatal-
tyunkban.

IIII.

Ha az Wr,
Tabat nem
à Szentec.

Imè nem bunnadoz, el ſem
aluſtic, à ki Izraelt meg ôrzi.

Az Wr meg ôriz tégedet:
az Wr te árnyékok à te iob
kezéd felöl:

Nappal meg nem bánt tége-
det à veréfény: ſem éyel à hód.

Az Wr meg óltalmaz té-
gedet minden gonofítól: meg
ôrizi à te lelkedet.

Az Wr meg ôrizi à te ké-
ménéſedet es beiôuéſedet, mo-
ſtantól fogua mind ôrôckè.

CXXII. PSALM.

Felſô

ÔTTÔDIC RESZE.

260

Felſô karba valo Davidnac éneke.

S O M M A.

A Propheta ſôrôtté eſt è Pſalmuſt, mi-
koron az Izraelſiai Ierufalemben hoſtác volnâ
à kötôſſene ladaiat, hogy à nép è Pſalmuſnac
ének leſſene tanitatneieç az VVR Iſtennec dihi-
retire, es à Ierufalem varoſſáért valo könnyôr-
gêſere.

V Igadoc akkor, mikor eſt
mondgyâc ennekem: fel
megyûnc az Wr nac házaba.

Labunkon alunc, à te ka-
puidban, ô Ierufalem

Ierufalem épitôttet mint
város: mellybe egybe gyûllye-
nec.

Hogy oda felmennye-
nec à nemzetiſegec, az Wr
nac nemzetiſegi, az Izrael-
nec gyûlekezeti, hogy felma-

k 4

gaſtal

I.

Chac iſtenbè
es az Iſteni
ſolgalad-
ban vagyom
à hiw em-
ber nec min-
den kedue.
Iſa. 2.

II.

Miert legye
nec vároſoc
birodalmoc,
hogy ott ke-
reſtyeni
gyûleközè-
tec legyenec
mellyet ben-
dichirtetteç
az Iſten etc

gaſtallyác az Wrnac neuét.

III.

Chac ott az igaz törűn vadnac az itilő ſűkec: à Dauid hol az igaz hazánac itilő ſűkei.

Wr Iſten=
nec igeie.

Kéuánnnyatoc békeſséget

IIII.

Ierufalemnec: elömentec legye ſzépimád= azzoknac, kic ſeretnec tégedet ſág 1gy imadkoz= Békőſség legyen à te kőfa- zunc à ſent laid közet: es bódogſág à te egyház ért, hogy bekéſ= palotaidban.

ſég legyen,

mind tani-

tóc közet,

s mind etc.

Az én attyamfiaimért es baratimért moſt eſt kéuánom, hogy békőſséged legyen.

A mi Wrunc Iſtenűnk nec házaért kereſem eſt, hogy ió legyen dolgod.

CXXIII. PSALM.

Felfő

Felfő karban valo é nec.

S O M M A.

A Propheta è psalmusban vigasztallya es tanittya à kegyes es hiw keresztényeket, kic è világban él nec ſegénységbe es meg vtáláſban, es minden ſale boſſſuſágot ſenuednec az Iſtente= len kázdagoktól, es à keűly duſoktól. Ezeket vigasztallya es tanittya à propheta, hogy men= nyekben tekintuen, az Wr Iſtemec kegyelmef= ſéget kéuánnnyác óltalmul à kázdagoknac es iſtentelen duſoknac törűentelenſégők nec ellene.

TE hozzád fel emelem az én ſőmeimet, ki lakozol men= nyekben.

Imè miképpen à ſolgáknac ſőmei néznec az ő wroknac kezeire: es miképpen à ſolga lo leánnac ſőmei az ő affon= nyaéra: Azzonképen néznec à mi ſőmeinc à mi Wrunc Iſte=

I.

Az biuek=
nec nunchen

ſemmi ſege=
delmec, ha=

nem chac
mennyeiben

2. Paral. 6.
Iſa. 66.

k 5

nűnkre

nünkre, miglen könnyörűly
raytunc.

II. Könnyörűly raytunc, Wram,
Köny öreg. Mert nehez
betöltunc gyalázattal.

III. Igen meg tölt à mi lelkunc
A Bentegy- à kazdag dusoknac fidalom-
házac el- léségikicho
dác etc. lágáual: es à keuelyeknec vta-
latofságáual.

CXXIII. PSALM.

Felső karban valo Dáuidnac
éneke.

S O M M A.

Vizasszagos Psalmus ez, Mellybe az Izra-
el népe hirdeti, hogy az Isten az ő iónóltaból,
az ő hatalmának általa meg sábadította őket
az ő ellenségnec kezéből es hatalmából. Ekép-
pen munyáian hiucc ismeriuc meg az istennec
mi

mi velűnc valo kegyelmes chelekődetit, es hátát
adgyunc sinettlen ónaki.

HA az Wr ómaga nem vólt
vólna velűnc: most est
mondgya Izrael.

Ha az Wr ómaga nem
vólt vólna velűnc: mikoron
reánc támadának az embe-
rec.

Ackoron eleuenen elny-
eltenec vólna: mikoron felge
riedet vala haragioc mi elle-
nűnc.

Ackoron elburitattanac
vólna à vizec: patac ment vól-
na által à mi lelkűnken.

Mondom, ackor mely
vizec által mentenec vólna
à mi

I.
Szómel lát
hato, ez el
fó hato az
istennec se-
gedelme.
Prouerb. 2.

II.
Kegyetlen-
nec à bent-
egyházac
ellenfégi.

Isa. 8.

III.

à mi lelkünk.

Az Wr bír
à seategy=
háznacel=
lenséginel.

Aldot legyen az Wr, ki
nem adot minket ragadomá-
nyul az ő fogoknac.

IIII.

Gyönyörű=
féges példa.

A mi lelkünk meg szabadult
mint à madar à madarások nac
töréből: Elszakadot à tör, es
mi meg menneköttünk.

Psal. 120.

A mi segítségünk az Wr-
nac neuébe: ki mennyet s földet
teremtötte.

CXV. PSALM.

S O M M A.

A Propheta énel el è Psalmusban az Wr
Istennek öröcké való óltalmáról; mi llyel ő az ő
népét, az az, à hiueket meg óltalmazza. Mert
est az ő népet igen szereti, es mindenképpen
meg órizi. Tanit ezokaért ez è Psalmus igaz
lelki

lelki bizodalomra, es reménfegre.

A kic biznac az Wrba, ollyan
noc lesnec mint à Sion
hedgy: alhatattosoc lesnec, es
öröckè megmaradnac.

Mint Ierusalem környül à
hegyec vadnac: így vagyon az
Wr is az ő népe környül, mo-
stantól fogua mind öröckè.

Mert nem leßen álando az
Istentelénec birodalma az iga-
zaknac örökfégé: Hogy az iga-
zac ki ne nyuytlác kezeket à
hamiságra.

Iól tégy Wram à iambo
rockal: ez azzockal kic igaz
bíuúec.

Azzokat kedig, kic visba
fordultságokból elhaiolnac,

I.
Nagy vigas
talás. Euel
erősítüc
hittünk et.

Prouerb. 10
4. Reg. 6.

II.
Szép vigas
talás. Az
Istentelen es
kegyetlen
fiedel.

mec nem
nyomoócac
Psal. 35.

III.
Az közbeia
ro à mi
Wrunc,
Christus le-
sus mostis
így könyö-
reg.

Ioan. 17.

V.

Az isten
megáldgya
az igazas-
kat, az az, a
hiueket.
Gall. 6.

eluiteti az Wr a gonostouéc-
kel: Béköség kedig Izraelnec.

CXXVI. PSALM.

Felsőkarban való ének.

S O M M A.

E Psalmusban iouendót mondot a Sente
lélec a Prophetanac általa, Melly iouendó mon-
dással vigasztalta az istennec népét. Es est ielen
tötte, hogy vgyan főságban vittettic Babilonia-
ban: de onnet az VVr isten nagy öremmel ki-
baditrya őket, es ismet haza hozza. De a vel-
leie a Psalmusnac nézi a Sente gyházat, es a
Christus iesustól löt váltiságot etc.

I.

Szól a Pro-
pheta a Chri-
stusnac örök
ké való sa-
batágaról.

Mikoron az Wr meg teri-
tendő Sionnac foklágat:
ackoron lesűnc mint az álma-
dozóc.

Ackor tellyes leűen a mi
faiunc

faiunc meuetéssel, es a mi nye-
luunc eneckléssel: Ackoron est
mondgyác a pogánoc közet:
nagy dolgokat cheleködet az
Wr ö velec.

Nagyságoson cheleködic
az Wr mi velűnc: ennec okaert
örüendözzűnc.

Terits meg Wram a mi
foklágunkat: mint a viznec fol-
lyamit délben.

A kic könnyhullatással vet
nec: nagy vigaságat aratnac.

Kic menten menuén es si-
ruán visic vala a magnac edén
nyit azzonnoc iönten iönc, es
nagy örömmel visic teruén el-
hózzac kéuécieket.

II.

Az Euange-
lium predi-
cáltattic a
pogánoknak

III.

A Prophe-
tác kéuén-
tác a Chri-
stusnac meg
babadita-
sát.

III.

Szép es viga-
sagos példa
olyan vison
tokság va-
gyon a hi-
ueknél.

CXXVII

Gall. 6.

CXXVII. PSALM.

Felső karba valo Salomonnac éneke.

S O M M A.

Róuid Psalmus ez, De igen sépt. Efstie-
lönti kedig, hogy minden gondviselés, minden
fogalmatos építés mind heába valo, ha az
Wr Isten nem épít es nem őriz es vigyáz melle-
te. Ezokaért mind házba, mind bentegyházban,
mind tanátsházban heaba valo minden gond-
viselés, az Wr Istennec áldomással nélkül.

I.

Az Istennec
áldomással
mindent: mi
semmit etc.

Exod. 1.

2. Reg. 9.

II.

Nem á mun-
ka, sem á fu-
tosás, hanem
az Istennec
áldomása
kardagit.

HA az Wr meg nem építi á
házat: heába munkálko-
fic, á ki épít azzon.

Ha az Wr meg nem őrizi
á várost: heába vigyáz, á ki ást
őrizi.

Heaba tünéktec, hogy reg-
gel keltec, es kéfére lefekőstec,

es

es kennyeretöket megébitec
nyughattatlansággal: hollot
est az ő beretöinec adgya, mi-
koron alusznac.

Imè, az Wrnac aiándoka á
magzatoc: es iutalom á meh-
nec gyümöltse.

Mint á nyilac az erösne-
kezébe: olyanoc az iffiuság-
nac fíaj.

Lò annac á férfinac dolga,
kinec tegze telli ezzeckel: meg
nem ségyenyülne- mikoron
besélne- ellenfégo- á kapu-
ban.

CXXVIII. PSAL.

Felső karba valo énece.

I

S O M.

III.

Vay vac vi-
lág: Ki ke-
sen hiszic este
de etc.

III.

A győzed-
lem Istennec
aiándoka.

A SOLTARNAC.
S O M M A.

EPsalmuſſal beſentöltéc es meg áldottá-
z Sidóc az wy házaſſokat. Dichiri e Pſalmus az
zokat, kie felic az Wr Iſtent, es kie arra igye-
köz nec, hogy az Wr Iſtenec az ő paranczola-
ti ſerént mindenben engődgyenec: Ezzel nec
intalmokról is ſól etc.

I. **B**odogoc minnyáian, kie
felic az Wrát: es kie az ő
az Iſtenneſ-
fég. **II.** Bodog vagy ackoron, es
Draga moniól vagy on dolgod: mikoron
d is ez. **III.** élő kezed munkaianac vtán-
Nem hiſti e világ: Ezért na.
chalárkodic
oforáskodic
etc.

A te felleſéged olyan à te
házadban mint egy termőſől-
lyötő: à te magzatid à te áſtra-
lod környül olyanoc mint az
olayfaknac fiatal.

Imé,

ÖTTÖDIC RESZE. 267

Imé így áldattic meg à fér-
fiurà ki az Wrát felic.

Aldgyon meg tégedet az
Wr Sionból, hogy láſſad Ieru-
ſalem nec iáuaít eleted nec min-
den napiaín.

Es hogy láthafſad gyerme-
kid nec gyermekit: es Izrael-
nec békőſségét.

CXXIX. PSALM

Felfő karban valo é nec.

S O M M A.

EPſalmuſſaniria meg ſent lélec à hiuek-
nec dűchőkódéſet, mellyel dűchőkód nec az Wr
Iſten nec ſegedelme ſőlől, mellyel őket meg óltal-
maſta, hogy az iſtentele nec ſemmi nem ár-
thattanac őnelic.

1 2

Gyakorta

I.

A Propheta
panaszolko-
dic a Sente-
gyháznak
képébe.

Gyakorta ostromlattanac
engemet iffiuságomtól fo-
gua: est mondgya most Izrael.

Gyakorta ostromlattanac
engemet iffiuságomtól fogua:
de meg nem győshettenec.

II.

Nyomoru-
ság eske-
rest a Sente-
gyháznak
tízimere
Iob. 7.

Sintua fantottanac háto-
mon: es barázdákat vontanac
rayta.

Az Wr, ki igaz, eluákta az
Istentelenec körelit.

III.

A közbeid-
vo könyo-
reg a Sente-
gyházért.

Meg fégyenyűlyenec, es
hátra terienec minnyáian, kic
gyűlölic Sion.

Ollyana legyenec mint a
fű a heiazatokon, melly meg
fárad minec előtte kifakasta-
nác.

Mellyel

Mellyel meg nem tölti az
arato az ő kezét: sem a kéue
kőtté az ő ölét.

Sem mondgyác a kic az-
zon emulnac: Az Wrac áldo-
mása legyen nálatoc: Meg al-
dunc tüteket az Wrac neuébe

IIII.

Rettentes
mondás. Sze-
ressük tabát
az Sente-
gyházat.

CXXX. PSALM.

Felső karban való éne.

S O M M A.

E Psalmusban tanittya a propheta az
Istennec népét, melly az ő bűnéért a sokságban
vala, hogy ohajtássa könyörögien az Wristen-
nec: először, a bűnec bochánattyaért: másfő a
megszabadulásért. A fő dolog kedigé Psalmus-
ban ez, hogy a könyörgésnek fundamen-
omát vőtti chac az Istennec kegyelmességét es irgal-
masságát, kirekestuen minden érdemet, auagy
chelekődetőknek méltóságát etc.

13

Mélségből

I. *Vtölso re-
menőség a hi-
mek nec a kő
nyörgés.* Mélségből Wram, könyör-
teged. Wram, hald meg
az én bömát: a te süleid figyel-
messec legyenec az én könyör-
géseimnek bűnára.

II. *Fő mondás.
Senti igaz
es vétéknel-
kül az W
isten előt.* Wram, ha a hamiságokat
nézni akarod: Wram, kichoda
álhattya meg?
Mert te nálad vagy az én ke-
gyelmezés: chac a te neued ért.

III. *Az Wri-
stennec ke-
gyelmes igi-
reti a hiuek
nec fő kéntse* Várom az Wrat: vária az én
lelkem: Az ő igéiebe vettöt-
tem bizodalommat.
Az én lelkem az Wrá figy-
elmez: inkább mint a virrastóc,
kic lelsic a haynalt,
Bizzéc Izrael az Wba: mert
az Wnál vagy az irgalmas-
ság,

ság, es a bőféges megfabadítás
Es ő fabadittya meg Izraelt
minden ő bűneiből.

IIII.
*Ha ő: tabát
nem mi: sem
a mi érde-
munc.*

CXXXI. PSALM.

Felső karban való Dauidnacéneke
S O M M A.

EPsalmusban a Prophetá példaul adgya
magát az Isten népének, es inni őket alázattos-
ságra es chendeß gre. Annac utánna így inti
őket az Istenbe való bizodalomra.

I. *Alázatos-
ságnac se-
példái.* Vram, né fuualkodot fel az
én főüé: az én bőmeim sem
keuéllyetec el: nagy es chodálapéldái.
tos dolgokban sem forgottam
mellyec né illetnéne engemet
Megaláftam es meg enyhi-
tőttem az én lelkemet: Mint
II. *Szép hason-
latosság.* az annyanac emleitől eluá-
lastattot: így választott el
1 4 én

én bennem az én lelkem.

III. Bizzéc Izrael az Wrbamó-
Szép intes. ftántól fogua mind öröckè.

CXXXII. PSALM

Felsőkarban való ének.

S O M M A.

EPsalmusban à propheta imádságot sör-
zet, mellyel à nép imádkozot az Wr istennek az
országért, az egyhazi rendért auagy papság-
ért, és à Ierusalemnek ió serentseért. Emlék őstó
ti kedig az Wr istent az ő fogadásáról, mellyet
tót vala Daidnac. EPsalmusnakis à velleie à
Christus Iesus, és az ő orsága etc.

I. Böchületben
vadnac az
Wrelót az
igazac. Da
uid. 2. Sa. 7.

Emléközél meg, Wram, Da-
uidról: es minden ő nyo-
morúságiról.

Ki meg esküt az Wrnac: es
fogadást fogadot à Iacóbnac
hattal-

hattalmafsánac.

Be nem megyec az én há-
zamnac haylékába: felsem há-
goc az én vettőt ágyamra.

Nem hagyom bõmeimet
alonni: sem bõmelydekimet
sunnyadozni.

Míg nem az Wrnac való
helyt találóc: à Iacóbnac hat-
talmafsánac haylékot.

Imè, hallottuc, hogy Ephra-
thaban vólnánac: Imè, megta-
láltuc őket az erdõnec me-
zõièn.

Ier mennyűnc az ő sátorá-
hoz: imádgýunc az ő lábainac
sámollyánál.

Wram, Kellyfel à te nyugo
dalmodra:

II.

Draga pél-
da. Igy kel-
lene seret-
nűnc es gyõ-
nyört ed-
nűnc az isten-
nek szolgál-
lattyába.

III.

Az istennek
ielenesét bel-
lyénhadgyá

III.

Nyugodal-
mat sere-
zűnc az
Wr istennek
Ministeri-
umánac.

dalmodra: Te, es a te hattalmas
fagodnac ládaia.

V. *Kéüányt
az vytekt
men onna
nem solgá
Lutya etc.
2 Sam 7.
Psal. 89.* A te pappaid öltezzenec
fel igazságba: es öruendözze-
nec a te benti.

Davidert, a te solgádert: ne
terits vissza a te megkenttöd-
nec ortzáiat.

VI. *Az isten
igaz: Az ő
igireti meg
nem másol-
lya.* Meg esküt az Wriwfégel
Davidnac, meg sem másollya:
a te méhednec gyümlöchéz vl-
töttem a te békédbe.

VII *Ezt vegyéc
ekbe a fe
iedelmec.
Igy lesz nec
nyomó és
ia békéise-
sec.* Ha meg örizic a te fiaid az
én körtéssemet, es tanubizon-
ekekbe a fe fagtételimet, mellyekre tani-
iedelmec.

tom őket: tabát az ő fiakis ö-
nyomó és röké vl nec a te békédben.
Mert az Wri választotta Si-
ont: es ott békéti laktát. Ez

Ez az én nyugodalmom *A templom
ledzötte a
mi VVrunc
Christus lea
sust etc.*
mind öröcké: Itt lakom: mert
magamnac választottam.

Eletét bőfégel meg áldom:
az ő bégényit meg elégitem
kennyerrel.

Az ő papiaid iduőségbe *Isa. 61.*
fel éltöftetem: es az ő benti ö-
römmel vigadnac.

Vgyan ottan felneuelem *Szaruát)*
Davidnac bariát: az én meg
kentemnec világot kebitec. *az az, az ő
kiralyi biro
dalmát.*

Az ő ellenségit gyalázat *IX.
Az VVrnac
alta a wral
fodnac a fe
iedelmec.*
ban felöltöftetem: De ő rayta
virágzic az ő koronáia.

CXXXIII. PSAL.

Felső

A SOLTARNAC.

Felső karban való Dauídnac éneke.

S O M M A.

A Propheta dichiri e Psalmusban az egyességet és békosséget, mind házban, mind az egyeb közt életben. Bizonyában sepe dichiret.

I.

Drága do- **I**Mè, melly igen jó, és melly log az egyes- **I**gen gyönyörűséges, hogy ség, es keresz- **I**gyen gyönyörűséges, hogy tyeni békös- **I**gyen gyönyörűséges, hogy ség Ephe. 4 **I**gyen gyönyörűséges, hogy Philipp. 2. **I**gyen gyönyörűséges, hogy

Mint amà drága kenet, **I**gyen gyönyörűséges, hogy
Exod. 20. **I**gyen gyönyörűséges, hogy
Leuit. 8. **I**gyen gyönyörűséges, hogy
Prouerb. 19 **I**gyen gyönyörűséges, hogy

II.

Az egyesség **I**gyen gyönyörűséges, hogy
nec es keresz- **I**gyen gyönyörűséges, hogy
tyeni sere- **I**gyen gyönyörűséges, hogy
tetnec nagy **I**gyen gyönyörűséges, hogy
iutalma **I**gyen gyönyörűséges, hogy
vagyonn.

CXXXIII.

ÖTTÖDIC RESZE.

272

CXXXIII. PSAL.

Felső karban való énece.

S O M M A.

A Propheta szerzötte est a Psalmust a le-
nitáknac, kic az ő tisteknec rendeléssé sere-
nigyzáznac vala az VVrnac hazába, Mint meg
vagyon iruán, Num. 18. Mostan a sent lelec inti
az sentegyháznac solgait, hogy tisteket bir-
ségel meg ekössitsec, es ast megmüelleyec, pre-
dicalással, Isteni dichirettel, a sentegyházért
való könyörgéssel.

IMè, áldgyátoc az Wrat min-
Inyáian tú Wrnac solgai: kic **I**gyen gyönyörűséges, hogy
éyel a solgaltban alatoc az **I**gyen gyönyörűséges, hogy
Wrnac hazában.

Felemelleyec kezetöket a **I**gyen gyönyörűséges, hogy
senthelyre: es áldgyátoc az **I**gyen gyönyörűséges, hogy
Wrat.

Meg áldgyon tégedet az **I**gyen gyönyörűséges, hogy
Wr

A SOLTARNAC.

Wt Sionból: ki mind mennyet
s mind földet teremtötte.

CXXXV. PSALM

Halleluiah.

S O M M A.

Efté Psalmust is sörzette à propheta in-
tése à Leuitáknac es à tób solgáknac kic rend-
serent solgáknac vala az Istenec házába. Inti
kedig őket az VVr Istenec dűchiretíre: es az
ocho rat elő sámlallya, miért kel az VVr Isten
dűchíni, tudni illic az ő bölcseségeért, es choda-
latos nagy ereie es hattalmasságaért, melyeket
külemb külemb fele chodákkal meg ielenítötte.

I. **D**űchirietec az Wrnac ne-
uét: dűchirietec tű Wrnac
solgai.
Mi à bent-
eg ház sol-
gáknac tű-
tec etc.

Tű kic álatoc az Wrnac há-
zába:

ÖTTÖDIC RESZE.

zába: à mi Istenünk nec házá-
nac tornáztiban.

Dűchirietec az Wrat, mert
ió az Wt: dűchiretet enek ellye-
tec az ő neuénec: mert gyönyö-
rűleges.

Mert magánac válastotta
az Wt Iacóbot: Izraelt az ő tu-
laydonanac.

Mert én meg ismertem, ho-
gy az Wt nagy: es à mi Wtunc
fellyeb minden Isteneknél.

Mindent à mit ákar, ást
művel az Wt: mennyen es
földen, à tengeren, es minden
mélégőkben.

Ő hozza fel à fellegöket à
földnec hattáráról, es sörzi à
villa

II.
Az VVrnac
ionóltat es
kegyelmessé-
get böchül-
lync.

Deut. 4. es
10.

III.
Nimemű Iste
ninc nagy on
Nagy vigass-
talas.

IIII.
Nem hiuola
kodo, hané
chele edő
az Isten.
Jerem. 10. es
31.

A SOLTARNAC

villamásokat az effőuel egyetemben: Ő hozza ki a feleket az ő reytec helyekről.

Exod. 12.

Ő ölte meg az Egiptusbeli első bűleteket: embertől fogva à baromic.

Exod. 7.8.9
55 10.

Ő bochátot iegyeket es chodákat te reád Egiptus: Pha raora, es minden ő folgaira.

Iof. 12.

Ő verte meg a foc pogánokat, es meg ölte a hattalmas királyokat.

Num. 21.
Deut. 3.

Sihont az Amorrheufok-nac királyát: es Ogoth Basa-annac királyát, es mind a Canaanbeli országokat.

Iof. 11.

Es adta az ő földeket örök-ségül, mondom örök-ségül adta Izraelnec,

ŐTTŐDIC RESZE.

274

Izraelnec, az ő népénec.

Wram, öröckè megmarad à te neued: Wram, à te emlekő zeted nemzetfégről nemzet-ségre.

v.
A bentegy-
ház öröckè
valo.

Mert az Wr meg itilte az ő népét: es meg kegyelmezet az ő folgainac.

Deut. 32.

A poganoknoc képei ezüst es aranny: emberi kéztől chinaltattac.

VI.
Meg chuf-
fallya à bál-
uanyokat:
Mire bóchü
lic tabat à
bolond feie-
delmec es à
kába keres-
tyénec.

Saioc vagyon, es nem föl-nac: Sömec vagyon es nem látnac.

Fülec vagyon snem halla-nac: Lélekzet sintsen az ő föl-iokban.

Hozzáioc hasonlóc, kic m azzok-

A SOLTARNAC.

VII. Rettenetes azzokat chinállyác: es minnyá
mondás. ian, kic azzokban biznac.

VIII. Tű Izraelnec háza áldgyá-
Az igaz toc az Wrat: Tű is Aaronnac
egyházab solitrya zc. háza felmagasztallyátoc az W-
rat.

Tű Leuinec háza dichirié-
tec az Wrat: Kic félitec az
Wrat felmagasztallyátoc ötet

IX. Aldor legyen à Sionbeli
Szép dichirettel végő Wr, ki Ierusalembe lakozic:
zi zc. Halleluiah.

CXXXVI. PSAL.

S O M M A.

A Propheta inté Psalmusban az Wrat
stennec dichiretire az ő kegyelmességének nagy
foc iótéteert, mind à közenssegeffec ért, s mind
à kiualta

ÖTTÖDIC RESZE

275

à kiualtképpen valokért.

H Alát adgyatoc az Wratnac, I.
mert igen ió: Es az ő kegy- Drága in-
elmessége öröckè valo. tés, es vigas-
talás.

Hálát adgyatoc az Isten- Deut. 10.
nek nec Istennének: Mert öröc-
kè valo az ő kegyelmessége.

Hálát adgyatoc az Wrat-
nac Wratnac: Mert öröckè valo
az ő irgalmassága.

Ki chac egyedül teszi à na- Iud. 13.
gy chodakat: Mert öröckè va- Psalm. 70.
lo az ő kegyelmessége.

Ki az egeket az ő ből- Genes. 1.
chelégenec általa teremttötte:
Mert öröckè valo az ő irgal-
massága.

Ki à vizeken erősitötte à Iob. 38.

m 2 földet:

Iob. 33.

földet: Mert öröckè valo az ő kegyelmessége.

Genes. 1.

Ki chinálta à nagy villagofágokat: Mert öröckè valo az ő irgalmafsága.

A napot, hogy birion nappal: Mert öröckè valo az ő kegyelmessége.

A hódót es à chillagokat hogy birianac éyel: Mert öröckè valo az ő irgalmafsága.

Exod. 12.

Ki meg verte Egiptust annac elsőbületteckel: Mert öröckè valo az ő kegyelmessége.

Exod. 14.

Es kihofita Izraelt ő közülec: Mert öröckè valo az ő irgalmafsága.

Hatalmas kezél, es kinyuy-

tot

tot karral: Mert öröckè valo az ő kegyelmessége.

Ki kétfelé osztotta à veres tengért: Mert öröckè valo az ő irgalmafsága.

Es által vitte Izraelt annac kezepin: Mert öröckè valo az ő kegyelmessége.

Es Pharaot mind seregöstől belő ölte à veres tengörbe: Mert öröckè valo az ő irgalmafsága.

Ki az ő népét által vezérlötte à pusztán: Mert öröckè valo az ő kegyelmessége.

Exod. 15. 16.
es 17.

Ki meg verte à nagy királyokat: Mert öröckè valo az ő irgalmafsága.

Iof. 22.

m 3

Ki

A SOLTARNAC.

Ki meg ölte à hatalmas királyokat: Mert öröckè valo az ő kegyelmessége.

Sihont az Amorrheusoknak királyát: Mert öröckè valo az ő irgalmafsága.

Es Ogoth Basaannac királyát: Mert öröckè valo az ő kegyelmessége.

Es öröckségül adta az ő földeket: Mert öröckè valo az ő irgalmafsága.

jud. 2.3.4. Mondom öröckségül adta Izraelnek az ő folgaiánac: Mert öröckè valo az ő kegyelmessége.

Ki mikoron meg nyomorottunc rólunc meg emlekdzic:

ÖTTÖDIC RESZE.

277

zic: Mert öröckè valo az ő irgalmafsága.

Es meg szabadit minket à mi ellenségünköl: Mert öröckè valo az ő kegyelmessége.

Ki eledelt ad minden testnec: *psalm. 104.* Mert öröckè valo az ő irgalmafsága.

II. Hálát adgyatoc à mennyek *Azzon intés* nec Istennénec: Mert öröckè *selvégőzi.* valo az ő kegyelmessége.

CXXXVII. PSAL.

S O M M A.

Siralmos Psalmus ez, miképpen à Sidoc à Babilonai főkűgbe sirattac az ő nyomorúságokat, es Ierusalemhöz iclentőtűc szerettetteket

A Babilonai vizec mellett
m 4 vlenc

I. *Panaßolko-
dás etc.* vlénc es siránc: mikoron emle-
közénéc Sionról.

Ezech. 1. es 3 Az ott valo fűzfakra: felfüg-
gesztöd hegeddinket.

II. *Nints emel
nagyob nya
hallya.* Mikoron ott azzoc, kic
megfoktac vala, vigaduán bofi-
fontanác minket, keuánuán
éneket mi tölúnc, monduán:
Mondgyátoc minékúnc vala-
mi Sioni éneket.

III. *Ezzec tud-
tác mi le-
gyen az I-
stenec dichi
retinelkül
valólétel te* Miképpen énekelhettyúc
az Wrnac éneket, idegen földé
Ha elfeletködzem te rólad
Ierusalem: feletfégbé legyen az
én iódom.

Az én nyípuem raggadgy-
on ényemböz: ha te rólad nem
emleközem: ha Ierusalemét fő
viga-

vigafágomnac nem tartom.

Emleközel meg, Wram, az *Ierem. 49.*
Edomnac fiáról, a Ierusalem- *Ezech. 25.*
nec napiáról: Kic est mondgy- *Abd. 1.*
ác vala: pústitlátoc, pústitlátoc
mind fundamentomaig.

Te elpústitot Babelnec lea *Isa. 13.*
nya: iól legyen annac dolga, ki *Ierem. 50. es*
visontac megfűzetet tenéked, *51.*
mind azzoc à gonofoc ért,
mellyeket műueltél raytunc.

CXXXVIII. PSAL

Dauidnac éneke.

S O M M A.

A Prophetá felmagastallya é Psalmusban
az Istenec ióuoltát es kegyelmességet, hogy őtet
meg halgattá, mikoron nyomorúságában hoz-
za kiáltot, es az ellenégnec kezéből kisébadi-
totta etc. *m s* Felma-

A SOLTARNAC.

I.
Az Isteni
dichiret etc
Sübből legy-
en etc.

FElmagasztalac tégeget telly-
es süuemből: Az Istenec
előt dichiretet éneklec tencked

Lebutulac à te bent tem-
plomod előt, es felmagasztalom
à te neuedet à te irgalmasá-
godért, es igazmondásodért:
Mert mindenek nec felőtte dú-
chőitdttet à te neuedet, es à te
igiretedet.

II.
Fő mondás.

Melly nap segítségül hirta-
lac, meghalgattal engemet: es
nagy erőt adtal az én lelken-
nec.

III.
Szól az E-
uangelium
felől etc.

Tégedet Wram felmagas-
talnac minden királyoc é föl-
den: mikoron hallyác à te be-
bedidet.

Es

ÖTTÖDÍC RESZE.

279

Es énekel nec az Wrnac
vtaiban: hogy nagy az Wrnac
dűchölége.

Hogy felféges az Wr, es psal. 113.
néz az alázattolsokra: es à
magaságbelieket meffünnen
meg ismeri.

Ha à nyomorúságnac ke-
zépín iároc, ackoron eleuenyi-
tes engemet: es az én ellensé-
gim nec haragiára kinyuytod
à te kezedet: es à te ióbodal-
megtartás engemet.

Az Wr eluégőzi én éröt-
tem: Wram à te irgalmaságod
öröckè valo: Es à te kezeid nec
olkotmányit el nem hagyod.

V.
Igyűnk et
aiánlyuc az
Wr nac etc
Iob. 14.

CXXXIX.

CXXXIX. PSAL.

Dauidnac elől éneklendő Psal-
mus.

S O M M A.

Ket része vagyone Psalmusnac: Elsőbe a
Propheta halát ad az Vvr Istenec a teröm-
tést, es a bentekéri valo chodalatos gondvis-
seleffért. Mert itt nintsen az emberi er nec,
gondolattyanac, tanátskozássanac semmi hel-
lye. A másod részbe imádkozic az Istenec
igéienec ellenégi ellen, hogy az Vvr Isten elue-
sse őt, mert hogy ereikben bízuán, olly
nagy bátorsággal az Istenec igéie ellen ta-
madnac.

I.
Az Vvr gon-
dot vyl fel-
rólunc etc.
Prouerb 20
Ierem. 10.

VRam, meg késértöttel en-
gemet, es meg ismertél:
Te tudod, mind leülésemet
mind felkelésemet: Miből
meg érted az én gondolato-
mat.

Mind

Mind iártomba, mind le-
fektembe körültem vagy: es
minden vtainnac végére men-
tél.

Egy beűd sints az én nyel-
uemen, es imé ottan meg tu-
dot mindeneket.

Mind hatól sinind elől te
teremtöttél engemet: es ray-
tam tartod a te kezedet.

Chodalatos tudomány ez,
es meg hallad engemet: Fel-
lyeb valo, hogy nem mint én
ast meg fokhatnám.

Houa mennyec a te lelked
előt? es houa fűsac a te fined
előt?

Ha fel megyec az égbe, ott
vagy

VII.
AZ VVR
mind nüt
ielen
Ierem. 10. és

25.

A SOLTARNAC.

vagy te: Ha ágyat vettec pokol
ban: imè ottis vagy.

Ha felueſtem à haynalnac
bárnyaid: es lakandom à ten-
gernec végebe:

III.
Nagy vigas
talás etc.

Ottis vezérly engemet à
à te kezéd: es à te ióbod meg
tart engemet.

Es ha eſt mondandom:
Ne talántán à főtétſégec el-
reythetnec engemet: Tahát
még az éyis világofsága leſen
melletem.

Iacob. 1.

Mert à főtétſégec be nem
homályoshatnac tégedet: es az
éy vgy fénlic mint à nap: es à
főtétſégec olyanoc mint őma
ga à világofság.

Mert

ÖTTÖDIC RESZE.

281

Mert te bírſi az én veſſeim-
mel: Te takartál be engemet az
én annyámnac méhébe.

Ezzen én felmagashtallac
tégedet, miért hogy böchüle-
tes es chodálatos képpen te-
remtöttöttem: chodálatos soc à
te olkotmányid: Ezeket ke-
dig eſébe véſi az én lelkem.

Az én álatom nem vala
tőled eltitkoluán mikoron lön
néc à reytőkbé, es mikor ő meg
abraſtatnám itt alat à földén.

A te főmeid megláttánac
engemet, mikoron még keſi-
tőtlen valéc: es immár à te kő-
nyuedbe beirua valánac min-
den naponként abraſtattando
tettemim

IIII.
Nem törté-
nedből fő-
gantatic es
ſűlettettic
az ember.

A SOLTARNAC.

tettemim: hollot még egy sem
vólna bennec.

V.
Szentféges
elmekódás.

Es melly igen drágalátos.
foc én nálam a te gondolatid,
Wr Isten: Melly igen nagy foc
azzoknac sáma,

Ha meg akarnám samlál-
nom: többec vólnánac à főuen-
nél: Mikoron felferkenec, hát
mégis te veled vagyoc.

VI.
A bossú-
lást az Isten
nec aianya

Ha meg ölnéd, Wr Isten,
az istenteleneket: à vérőpo fer
fiac eltakarodnánac én tőlem.

Kic sádalmost beszél nec te
ellened: es oknélkül elkeuélyed
nec à te ellenségid.

VII.
Ne közös-
ködgyűne
az Istenec
ellenfégiuel.

Nem de gyűlölemè, Wram,
azzokat, à kic tégedet gyűlöl-
nec?

ÖTTÖDIC RESZE.

282

nec? Es nem harakšomè azzo-
kra, kic feltamadnac ellened?

Tekéletes gyűlölséggel gyű-
lölem őket: Ezzért vettec ellen-
ségé engemet.

VIII.
Drágalátos
dolog à jó
lelkű/merev

Probály meg engemet Wr
Isten, es ismeried sűnemet: Ké-
sértis meg engemet, es tud meg
az én gondolatimat:

Es lásd meg, ha hamis vton
vagyoc: tahát az öröckè valo
vtra vidgy engemet.

CXL. PSALM.

Elől éneklendő Dauidnac Psal-
musa,

S O M M A.

E Psalmusban könyörges snt Dauid buz-
go sűből az ő ellenségiemet ellene, kic mérges
nyelűvel

A SOLTARNAC.

nyeluekkel bearullyác vala az istentelen Saul királynac, Es színetlen álma: sugos tanáchokkal arra igyekőzacc vala, mint ötet veszedelembé hozhatnáiac.

I.
Istentől vá-
riunc mi-
ndet.

MEntsmeg, Wrá, engemet à gonosz embertől: tartis meg engemet à hamis férfitól
A kic gonoszt gondolnac az ő süuekben: es napponként hadat forrolnac.

II.
A Sentege-
háznacel-
lenfégi ke-
gyetlenec.
Rom. 7.

Az ő nyelueket élesític mint à kégyóc: viperánac mérge vagon aiakokban, Selah.

Oriz meg engemet, Wram, az istentelennec kezeitől: es oltalmaz meg à hamis férfitól: kic arra igyekőznec, hogy elforgassác az én lépésimet.

A keüelyec tört vettettec ennekem

ÖTTÖDIC RESZE.

283

ennek, es köttelek halót vonónac az ő süenyen, es kelep-
tetzet vetnec ennekem, Selah.

De estt mondotam az Wram: Te vagy én Istenem. Wrá, ved esedbe az én könyörgé-
semnec sauat.

Wram, én Istenem, erős meg
szabadítóm: Te oltalmaztad az én fejemet az itközetnec ideie.

Wram, Ne engődggyed, hogy az Istentelennec kéuán sa-
ga meg legyen: Ne had elő-
mennü az ő igyekőzeteket: mert elhinnéc magokat, Selah.

A veszedelem, mellyet gon-
dolnac az én ellenfélim: az ő
nen feiekre szállyon.

n 2

Elnen

III.
Ez az egy-
etlen egy
igaz vt: Biz-
zac magun-
kat az Wram
Istenre etc.

III.
A bőlch Iste
nyilván este
tudgya meg
míveléit.

A SOLTARNAC

Eleuen bennec hullyanac
reáioc: tűzbe vesse őket, es olly
vermekbe, honnet ki ne bala-
thasnanac.

V.

Rettenetes

mondás:

Iámboroc

legyűnc exo

kaert, iga-

zac es ne ha

missac.

A fandarlo férfinac nem
lesen előmente è földén. a ha-
mis féfut megraggadgya à ve-
bedelem, es eluesti.

Iól tudom, hogy az Wr vé-
gre viű à nyomruknac igyét:
es bóbút ál à begenyekért.

VI.

Halát adgy

unc az Wr

nec es sinet

tlen dichir-

iűc ötet 26.

Minec okaert az igazac fel-
magastallyac a te neuedet: es à
iámboroc alhatattossón meg-
maradnac à te binednec előtte.

CXLI. PSALM.

Dauidnac Psalmusa.

S O M

ÖTTÖDIC RESZE.

284.

S O M M A.

Ebben è Psalmusban is könyörög à propheta
az Wr istennec, hogy megsegitse őtet az isten-
telemel nec ellen, es őtet megszabadituán, az ő
istentelen ellenségit à veszedelembeytse. Apro-
pheta à keresztényi Szentegháznak példái.

VRam te hozzád kiáltoc,
hies hozzáam: ved esedbe az
én bómát, mikoron tehozzád
kiáltoc.

Igaz gattaséc az én imád-
ságom mint az égő áldozat à
te binednec eleybe: az én keze-
imnec felemelese mint az estue-
li áldozat

Órizd meg Wram az én
báiamat: őrizd meg mondoc
az én aiakimnac aytaiát.

Ne had haiolni az én fű-

n 3 uemnec

I.
A bűség, à
nyomoru-
ság bűsös:
Mert mega-
tanit imád-
kozni.
Exod. 30.
Num. 28.

II.
Istennec ke-
zebe vagy-
on mind
nyelűnc,
mind bá-
iunc ere.

A SOLTARNAC.

uemnec gonos dologra: Ne
legyec hamis cheleködetekben
foglalatos, azzockal à férfiac-
kal, kic hamiságban forganac:
es ne élyec azzoknac gyönyö-
rűséguel.

III.

A hivo em-
ber jelaeşi à
fennyiteket.

Az igaz meg verien enge-
met es oktasson szeretéből: A
drága kenet meg ne gyöngel-
tősse feiemet: Mert az én imád-
ságom még az ő gonoságok-
nac ellene vagyok.

IIII.

Keduessec
az bizelke-
dő docto-
roc: de etc.

Kősziklaról vettesenec alá
az ő feiedelmec: Meghalgattac
vólna befédimet, ha idesdec
vóltac vólna.

Mint vala ki meg fátya à föl-
det, es meg barázdollya: ekép-
pen

ÖTTÖDIC RESZE.

298

pen elbelesztört ec à mi tette-
menc à sér mellet.

Mert te reád Wram, te reád
ides Wram néznec az én fő-
meim: te benned bizom: meg-
ne veszed az én lelkemet.

V.
Ez à t. el,
mellyre néz
zúnc.

Örizd meg engemet à tör-
től, melyet vettört ec ennékem
Es azzoknac akadályoktól,
kic hamiságokat ckeleködnec
Efsenec az istentelenec az
önnen hálóiokba mind egy-
másfal: De én meg meneködé.

VI.
A mi bölche
segűnc nem
eleg ma-
gunknac
mególtal-
mazáffára.

CXLII. PSALM.

Dauidnac imádságra valo ra-
nitásfa, Mikoron à barlangba vól-
na. 1. Samuel. 24.

S O M M A.

Szent David é Psalmusban meg ielenti à
félémet

A SOLTARNAC.

félelmet, mellybe vólt a barlangba, mikoron Saul király is abba beiót vala. De e mellet meg írta az imádságotis, mellyel imádkozot akkoron az Wristemec. Szép példa ez mindennyomorult kereszténynek etc.

I. **A**Z Wrhoz kiáltéc az én főmal: es könyörgéc az én főmal az Wrnac.

Bizodalmos
imádságnac
példája.
Psal. 76.

Ki öntém az ő sine elöt: az én búkségemet.

Mikoron iyedségben vala az én lelkem bennetem: Te tudod az én ősuenyimet, es azon az vton, mellyen iároc vala, tört vetténec ennekem.

Jerem. 25.

Tekénts iób felő es lásd meg: Nintsen ki meg ismerne engemet: minden őtalmom eluefét: Nints senki, ki gondot

visselne

ÖTTÖDIC RESZE.

286

visselne az én lelkemre.

Te hozzád kiáltoc Wram: est mondom: Te vagy én reménlegem, én résem az elök nec földén.

II.

Egyetlen
egy segítség
sine az
isten.

Halgas az én könyörgésemre, Mert felötte igen megnyomorottam: Szabadíts meg engemet az én vldézöimtől: mert hatalmat vöttec raytam.

III.

Még a seha
tölne is igé
nehez a ke
rest.

Vidki az én lelkemet a tömletzből, hogy felmagasztallyam a te neuedet: En hozzáam gyűl nec az igazzac, ha iól téf én velem.

IIII.

Mivége
tel a meg
szabadított
kénámmun.

CXLIII. PSALM.

Dauidnac Psalmusa.

n 5

SOM.

A SOLTARNAC
S O M M A.

Ebben is é Psalmasban imádság vagyon
befoglalua, mellyel à Prophecia imádkozot az
Wram az ó nagy süségenec idein. Könyörg
kedig, hogy az W diet meghalgassa az ó igaz
mondásáért, az az, Az ó megígirt irgalmasa
ságaért, melly ígirtötter à mi Wram Christus
Iesusban etc.

I. **V**Ram, halgald meg az én
imádságomat: es erts meg
könyörgésemet à te igaz-
mondásodért: Tégy ió vála-
ságnak ennekem à te igazságodért.

II. **E**s ne törüenködjél à te
fő mondás. **B**olgáddal: Mert te előtted egy
Kichoda vet **é**lő ember sem igaz.

Mert az ellenség vldözi az
én lelkemet, à földre tapodgya
életemet: à föttetsegre vitet
engemet,

ÖTTÖD IC RESZE. 287

engemet, mint à kic régen
meg holtanac.

Es rettegésbe vagyó én ben-
nem az én lelkem: meghaboro-
dot az én füuem én bennetem.

III. **E**mlekedzem à régi időkről,
es emelkedem minden te che-
leködetidről: befelec à te ke-
zednec olkotmanyiról.

Kiteriestem az én kezei-
met tehozzád: Az én lelkem
vtánnad bomiuhozic, mint à
viznélkül való föld, Selah.

IV. **E**zokaért halgas meg en-
gemet Wram, mert megfogy-
atkozic az én lelkem: Ne reyts
el ortzádat én előttem, ne legy
ec hasonlatos azzokhoz, kic
à sérbe

Mire való à
fent írás, es
à senteknec
peldái etc.

Még à sent-
tek is sápo-
lódna à ke-
rest alatt.

A SOLTARNAC

à sérbe alá balnac.

Bizom ^{im} ^{pél} Had hallyam ió reggel à te
naci ^{pél} irgalmaságodat: mert te ben-
dáté bizom: lelents meg enne-
kem az ýrat, mellyen iárnom
kel: mert te hozzád emelem fel
lelkemet.

Sabadits meg engemet,
Wram, az én ellenségitől:
Mert te hozzád tolyamom ol-
talmazásért.

VI.
Fő mondás.
Természet
szerint nem
tudgyuc a
Istent.

Taníts meg engemet, ho-
gy akarodat megmúvellyem
mert te vagy én Istenem: A te
io lelked vezérlyen engemet
egyenes ýron.

A te neuedért Wram ele-
uenits meg engemet: es à te
igafságodert

ÖTTÖDIC RESZE.

288

igafságodert vid ki az én lelke
met à nyomorúságból.

Es felezd el az én ellensé-
gimet à te irgalmaságodert:
Es veséld el mind azzokat, kik
nyomorgattyác az én lelke-
met: Mert en te boldgád vagyoc.

CXLIII. PSALM.

Dauidnac Psálmusa.

S O M M A.

Szép es ieles Psálmusz. Es külemb külemb
felesep es ieles dolgoc vadnac benne. A Prophe-
ta dichiries felmagastallya az Istent, mient ho-
gy az elmúlt idő-ben mellete vólt az itközretek
ben, es meg óltalmazta, es az ő ellenségetek be-
zéből kispabadította es az ő népet birto-ka alá
adta. Amac utanna könyörg, hogy az Istent az
idegenektől is meg szabadítsa, es az ő alatta va-
ló népet minden keppen meg alágya etc.

Aldot

I.
Szép hitnec
példája. Er
re nézz nec
à fiedelmec
Psal. 17.
2. Reg. 22.

ALdot legyen az Wr én kö-
sicklám, ki tanittya az én
kezeimet az vtközett. e, es wya
imat à viadalra.

II.
Az engede-
lem Istenec
dolga. Köny
őregienec
ezokaert à
fiedelmec.

En irgalmafságom es óltal
mom: én gyámolom es saba-
ditóm: En payfom, ő benne bi-
zón: ki alá vetti az én népemet.

Wram, Michoda az ember,
hogy így meg tekintet? az em-
bernec fia, hogy így böchüled?

III.
Efst regyéc
esekbe à na-
gy duóc.
Nem hasz-
nál à kevé-
lyég etc.
Psal. 8.
Iob. 3.

Nám az ember olyan mint
à semmi: az ő napiaj elmúlnac
mint az árnyéc.

Wram, hayts meg à te men-
nyeidet es balle: illyetd à hegye-
ket, es fűstelegnec,

Mennyűrtéfskel ytuén fe-
lezd el őket: lőd ki nyilaid.

es haborits meg őket.

Nyuytsle à te kezedet à ma-
gasságból, ments meg enge-
met, es megfabadits à nagy
foc vizekből: es az idegen fiak
nac kezéből:

Kiknec báia hitfágos dol-
gokat befél: es az ő ióboc, cha-
lárd ióboc.

Wr Isten, wy éneket éneklec
tenéked: A tizhuro Arpaba di-
chiretet mondoc tenéked.

Ki adtz győzedelmet à Ki-
rályoknac, es meg mented
Dauidot à te fogádat az ől-
deklő fegyűertől.

Méts meg es megfabadits az
idegé fiaknac kezéből: Kiknec
báia

vizekből)
A vizeket
erti à nya-
uallyákat es
nyomorúsá-
gokat.

III.
Hála adás-
nac példája.

V.
Fő mondás.
Ha az Isten
adgya: Ta-
hát nem az
Ier neki esse.
etc.

A SOLTARNAC.

Ís ía hirtágos dolgokat befél: es
az ő ióboc chalárd ióboc.

VI.

Az ístennec
áldomássa
mindenét
gyarapít-
tya, saporít-
tya es bővít

Hogy à mi magzatinc ol-
lyaténoc legyenec mint à fia-
taloc, felnoueköduén az ő íffiu
fágokban: A mi leányinc ke-
dig mint à fel éköfsitet palo-
tánac segeleti.

A mi tárlházinc rakuác le-
gyenec, mindenféle iauaiual
bőuesec: A mi iuhainc tenéőc
legyenec, hogy soc ezzer foro-
gian à mi maiorházainkban.

Kőuerc legyenec à mi bar-
mainc: Ne legyen à mi vtzaink
ban se törés, se rablás auagy
valaminemű iaygatás.

Bódog az à nép, kinec így
vagyon

ÖTTÖDIC RESZE.

290

vagyon dolga: Söt bódog az
à nép, kinec ay Wr ő ístene.

VII.

Fő mondás.
Ez à nagy
kents etc.
Psal. 32.

CXLV. PSALM.

Dauidnac dichirete.

S O M M A.

Í Psalmusban dichiri à Propheta az Wr
ístent az ő cho dalatos cheleködetiért, melyekkel
meg íelönti az ő írgalmasságát es kegyelmessé-
gét es mindenhatóságát. De főkeppen néz à
Propheta à Mefsiasra, à mi Wrunc íesus Chri-
stusra es annac országára, kinec iótétit rendel
elő íámlallya. A végebe nagy íépígíretec vad-
nac, melyekkel minden híw ember magat vigás-
talhattya.

I.

FElmagasrallac tégedet, én
Ísténem, es én királyom: es
meg áldom à te neuedet mind
öröcken

Szép es dra-
galatos pél-
da. É legyen
minden éle-
temben gyá-
korlásom.

A SOLTARNAC.

öröcken öröckè.

Naponként meg áldlac
tégedet, es dichirem a te neue-
det mind öröcken öröckè.

II.

*Miokaért
dichirműnc
kel az
Wrat.*

Nagy az W, es dichirettre
igen méltó: es meg fokhattat-
tlan az ő nagylagos volta.

III.

*Meg telenti,
hogy az E-
uangelium
predicalan-
do volt a po-
gánoc kezét*

Egy nemzetfég a másic
vtán dichiri a te cheleködeti-
det: es hirdetic a te hatalmas
völtodat.

Meg befélíc a te nagysá-
gos völtodat, es hattalmassá-
godnac dúchőségét: es a te cho-
dalatos dolgaidat.

Es meg mondgyác a te ret-
tenetes ckeleködetidnec erős
völtad

ÖTTÖDIC RESZE.

292

völtad: es hirdetic a te nagvól-
todat.

A te bőséges iouóltodnac
emleközeti megmondgyács
a te igazagodról enekelnec.

Kegyelmes es irgalmas az
W: nem haragható, es igen
kegyes.

Ió akaró az W mindenek
höz: es ő könyörül minden ő
teremtőt álatin.

Dichirnec tégedet minden
te te teremőt álatid: es meg
áldnac tégedet kic bizonságot
vettec a te iouóltodról.

A te orfagodnac dúchőse-
gét hirdetic, es a te erősvölto-
dat, befélíc.

o 2

Hogy

IIII.

*Mineműnc
ismeriuc az
Istent. Nagy
vigasztalás
ez.
Exod. 34.
Psal. 86.*

V.
A keresztýc
ni vallás
sü: seges, es
kedues az
Wrmac.

VI.
A sentegya
ház meg=
marad.
Psal. 45.

VII.
Nagyviga
talás a ké-
sértötben
este nec.
Psal. 34.

VIII.
Az Wr tá-
plál min-
dent. Nem
mi okossa-
gunc etc.
Pro. 24.

Hogy meg ielentséc az
embereknek fiainac a te hat-
talmasságodat. es a te orfá-
godnac dűchűségénec nagysá-
gos vóltát.

A te orfágod örűckè valo
orfágres a te birodalmod min-
den nemzetfűgnec nemzetfű-
gère:

Igaz az Wr minden befű-
dében: es kegyes minden che-
lekűdetiben.

Meg támaszttya az Wr mind
azzokat kic elefűnec: es fel emeli
mind a lenyomtakat.

Mindeneknec fűmei te
benned biznac Wram: es te
adtz őnűkic eledelt alkolmas
idűben.

Meg-

Megnyitod a te kezedet,
es meg elégitesű minden elű
álatot a te kegyes akaratod fe-
rűnt.

Igaz az Wr minden ő vta-
iban: es iółtűűd minden ő che-
lekűdetiben.

Kezel vagyon mind az-
zokhoz, kic hűiűc őtet segűtű-
gűl: mondom mint azzokhoz
kic valűba segűtűgűl hűiűc ő
tet.

Meg műűeli azzoknac aka-
rattyát, a kic fűlic őtet: es meg
halgáttya kűnyűrgűéseket, es
meg oltalmazza őket.

Meg őrizi az Wr mind az-
zokat

IX.
Drágavi-
gaftalás.

X.
Fű mondás.
Ez adgyon
sűűűet a ké-
sűűűtűben es
a nyomora
sűűűban.

XI.
Fű mondás.

A SOLTARNAC

zokat.à kic ötet beretic: es az
Istenteleneket mind eluefci.

XII.
Hála ádás-
nac példája

Megmondgya az én báiam
az Wrac dichiretit: Es min-
den test meg áldgya az ő sene
neuet mind öröcken öröckè.

CXLVI. PSALM.

Halleluiah.

S O M M A.

Szép dichiret vagyon ebben e Psalmusban
is. A Propheta az ő beszeduel eluonfa az em-
bereket à feiedelmekbe valo bizodalomról. Es
bódognac hirdeti azt, ki az vvrba veti res-
ménse: és Annac utánna tessén emlékezetet
az vvr Istennec időtéről melyet megmutat-
ta a nyauallásokhoz, és a nyomorultakhoz.

En

ÖTTÖDIC RESZE.

293

EN lelkem, Dichird az W-
rat.

Dichirem az Wrat tellyes
életemben: dichiretet mondoc
az én Istennemnec mind ad-
dig, míg leszec.

Ne bizzaroc à feiedelmek
be, az embernec fiaban, ki nem
segithet.

Ki megyen az ő lelke, es
viszta tər az ő földébe: azzon à
napon eluefnec minden gon-
dolati.

Bodog az, à kinec segitdie
à Iacóbnac Istene: kinec bizo-
dalma vagyon az ő W.ába I-
stennebe.

A ki teremttötte à men-

o 4

nyet

I.
E legyen dol-
gunc es gya
korlasunc
mindeltie
etc.

II.
Fő imés. A
ki a feiedelm-
ekben bi-
zik: báluán
imádo
Psalm. 104.

III.
Isten egye-
dül. Ez zere-
chac ő tölè
fűgünc.

Aflo. 14.
Apoc. 24.

A SOLTARNAC.

nyet es à földet, à tengert, es minden bennec valókat: ki megtarttya igazmondását mind örökkè.

III.

Fő mondas.
A fiedel-
mec ha re-
stec auagi
hamissac:
gyors es
igaz az
Isten etc.

Ki törüent: tesen azzoknac kic törüentelenül nyomorgat-
tatnac: A ki eledelt ad az ehe-
zök nec: ő az Wr, ki megfaba-
dittyà à foglyokat.

Az Wr megvilágosittya à vakokat: Az Wr emeli fel à le-
nyomtakat.

V.

Fő vigas-
tás. Teles
tisztis vagy-
on az Isten-
nec.

Az Wr bereti az igazakat:
Az Wr meg őrizi à idueuénye-
ket: ő táplállyà az áruát es az
őzuegyet: es eluebti az Istente-
lenek nec vát.

Az Wr wralkodic mind
örökkè,

ÖTTÖDIC RESZE.

294

örökkè, mondom te Istened
Sion, nemzetlégről nemzetlé-
gre: Halleluiah.

CXLVII. PSALM.

Halleluiah.

S O M M A.

A Propheta inti az Isten nec népét, ki által-
képpen à Ierusalemeli polgárokat az Wr ma-
dichiret, az ő nagy szc iótétéért, melyeket
minnyáian ő hozzáidc megmutatta vala. Es
szc igickel iria meg az Wr Istennec bölchesé-
gét es mindenható voltát.

Dichirietec az Wrat: mert à
mi Istennünket dichirni drá
ga dolog: őtet, miért hogy
igen kegyes, illeti à dichiret.

Ő az Wr, ki meg épiti le-
rusalemet:

I.
Szép intés.

II.
Az ő népére
az Isten gon-
dot viffel.

A SOLTARNAC.

rusalemet: ő gyuyti őbue à kie
Izraelből ki felettenec.

III.
Fő mondás
es vigasztalás.

Ő vigasztya meg à törödel-
mes bűűeket: ő cruosollya az
ő szírelmeket.

Psal. 41.

Ő bamlallya meg à nagy
foc chillagot. es mindeniket
neuen netezi.

Nagy à mi Wrunc, es na-
gy az ő ereie: es az ő bőlchefe-
genec nintsen sama.

III.
Fő mondás
es vigasztalás.

Fel emeli az Wr à nyomo-
rultakat: es mind földie leueri
az Istenteleneket.

1. Esd. 3.

Enekellyetec az Wrnac
hála adásfal: es hegedöbe diche-
retet mondgyatoc à mi Iste-
nünknek.

Ki

ÖTTÖDIC RESZE.

299

Ki beuonfa az egeket fel-
legöckel, es eslöt kebit ad föld-
nec: Ki neueli à fűuet à hegye-
ken.

V.
Nem törté-
netből leszen
à bőség, hanem
nem etc.

Ki à barmoknac eledele
ket adgya: Es à könyörgé hol-
lo fiaknac.

Job. 36.

Ő nem gyönyörkedic à
lónac erősségébe: kedue sint-
sen őneki vala melly férfinac
báiraiban.

Keduefsec az Wrnac az-
zoc, kie őtet felic: kie remén-
ségöket vettic az ő irgalmas-
ságaban.

VI.
Fő mondás.

Erusalem dichiried
az Wrat: Dichiried à
te Istenedet Sion.

1.
Jerusalem à
Szentegyház
nac példára
etc.

Mert

A SOLTARNAC

Mert ő erősití meg à te kapuidnac zauarit: es megáld-gya á te fiaidat te benned.

Ő ferez békeséget à te hat-táridban: es à gabonánac sen-geiél meg elégít tegedet.

II.

Főmondás

Az őrdög

mind vilago

stól nem ál-

hat ellene

az ő Igéie.

az Euange-

lionnac etc

Ő bocháttya az ő befédét à földre: Igen gyorsan megyen az ő Igéie.

Ő adgya à hauat mint à iapiut: es à deret hinti mint à hamut.

Ő hányale iegét mint à fa-latokat: az ő hidegét kichoda álhattya meg?

III.

Bíró es gold

uiffelű ste-

minc vagyon

Az ő igéiél paranchol,

es

ÖTTÖDIC RESZE.

296

es meg oluásttya: Futat az ő feléuel, es ottan vízec folnac.

Ő hirdettí Jacóbnac az ő igéiet: az ő bízésit es itilletit Izraelnec.

IIII.

Nagyá Mi-

nisterium-

nac melto-

saga etc.

Nem minden népel cheleködet olly formán: es az ő itilletit meg nem adta tudnioc, Halleluiah.

CXLVIII. PSAL.

Halleluiah.

S O M M A.

A Propheia inti minden íremtet ástato-kat az VVR Istenec dichiretíre, inált' éppen bédig à Szentegihazat, melyten az VVR Isten berzötté

A SOLTARNAC.

Szerzötte a Messiasnac saruat, az az orsáa-
gát, Melly orságnac minden teremtot álatoc
tartoznac szolgálai etc.

1.
Szépintés.
hogymind
teremtett
álatoc di-
chiriéc es
felmagas-
tallac isten
neket törem
gőicsete

Dichiriétec az Wrat menny-
ekből: Dichiriétec az Wrat
magaságban.

Dichiriétec ötet minden ő
Angyali: Dichiriétec ötet min-
den ő feregi.

Dichiriétec ötet nap es
hód: Dichiriétec ötet minden
fenes chillagoc.

Dichiriétec ötet minden
egőknek egei: es az egec felöt
valo vizec.

Ezzec dichiriéc az Wrac
neuét: Mert ő parancholta, es
ottan teremtottenec.

ő el-

ÖTTÖDIC RESZE.

297

Ő elrendölte őket, hogy
indaddig es mindenha al-
legye. c, ő adot
melly el nem

Wrac
loc: ő ethall min
méllegeg.

Tűz, kő es ő, hó, pára, for-
gobél, melly mondatsat meg-
múeli.

Tű hegyec es minden hal-
moc: gyümöls fac, es minden
cedrúsfac.

Vadac es minden barmac:
chusom ő álatoc, es minden
barnyos madarac.

Tű földi királyoc es mindé
népec:

A SOLTARNAC.

Szerzötte à Messiasnac haruat, az az, orsá-
gát, Melly orságnac minden teremőt alatot
tartoznac folgalni etc.

1.
Szépintés.
hogy mindé
teremtet
álatoc di-
chiriéc es
felmagas-
tallyac isten
neket törem
töieket.

Dichiriétec az Wrat menny-
ekből: Dichiriétec az Wrat
magaságban.

Dichiriétec ötet minden ő
Angyali: Dichériétec ötet min-
den ő feregi.

Dichiriétec ötet nap es
hód: Dichiriétec ötet minden
fenes chillagoc.

Dichiriétec ötet minden
egőknec egei: es az egec felöt
valo vizec.

Ezzec dichiriéc az Wrac
neuét: Mert ő parancholta, es
ottan teremőttenec.

ő el-

ÖTTÖDIC RESZE.

297

Ő elrendölte őket, hogy
mind eddig es mindenha al-
hutatosoc legyenec, ő adot
parancholatot ki, melly el nem
mulic.

Dichiriétec az Wrat tő föl-
di álatoc: Tűt tethallac es min-
den mélségec.

Tűz, kő es ő, hó, pára, for-
gós, melly mondasát meg-
müeli.

Tű hegyec es minden hal-
moc: gyümöls fac, es minden
cedrús fac.

Vadac es minden barmac:
chusom so álatoc, es minden
sarnyos madarac.

Tű földi királyoc es mindé
népec:

népec: fejedelmec es mind è
földi birác.

Iffiac es füzec: à vényc
à gyermeköckel egyetemben.

Dichiriéc az Wrnac neuét:
mert chac az ò neue felleges:
az ò dűchöfège meg hallad-
gya, mind mennyet smind
földet.

III. *Az isten ad
elömentet
az orság-
nac, etc.* Es ò felmagasztalta az ò né-
pének bariát: Illic hogy ötet
dichiriéc mind azzoc, kic bi-
zonfágot vettec az ò ióuoltá-
ról, Az Izrael fiai, az ò válastot
népe, Halleluiah.

CXLIX.

CXLIX. PSALM.

Halleluiah.

S O M M A.

A Propheta inti az Izrael népét, hogy
énekeljen az Wrnac, es hogy vigadgjon az
ò teremő istenében.

E Nékellyetec az Wrnac vy 1.
éneket: Az ò dichireti *Szép intes
etc.*
zöngien à benteknec gyűlekő-
zetiben

Vigadgjon Izrael az ò 11.
teremteiben: A Sionnac fiai *Miben legy
en kedvűnc
es gyönyörű
rűségűnc.*
örüendözenec az ò királyok-
ban.

Dichiriéc az ò neuét tso-
p porton-

A SOLTARNAC.

portonként: dobban es hegedőben dichiretet enekellyence ő neki.

III. Mert kedue vagyon az Wrac az ő népébe: Dűchőse-
gel megszabadittya az egyűgy-
űket.

IIII. Az Istennesec őruendöz-
szól az A- nec dűchőségben: es vigadnac
paltalokrol, az ő agyas hazokban.
es az Euan-
gelionnac
predicalá-
ról.
Ebr. 4.

Az ő baiokal felmagasztal-
lyác az Istent: Es két élő fegy-
uer leßen az ő kezekben.

Hogy bösűt ályanac a po-
gánokon, es büntősecc a nem-
zetsegőket.

Hogy

ÓTTÖDIC RESZE 299

Hogy meg kötтеzzéc az ő
kiralyokat vas lantzockal: es
az ő feiedelmeket vas bekóc-
kal.

Hogy a meg írot tőruént
bolgáltalsác reaioc: E leßen
dűchőségre minden ő Stenti-
nec, Halleluiah.

CL. PSALM.

Halleluiah.

S O M M A.

A Prophetae Psalmusban közenséges kép-
pen szól az Istennesec dichiretiről. Művel hogy
ez illeti minden élő álatokat.

Dichiriétec az Wrat az ő
p 2 benthel-

L.
Intés.

A SOLTARNAC.

Erősege-
nec) Néz a
Propheta a
mennyei nec
auagy egők
nec rendelés
fere es ál-
battatos
völtára..

feathellyében: dichiriétec ötet
az ő erőségénec ereiébe.

Dichiriétec ötet az ő hat-
talmasságában: Dichiriétec ö-
tet az ő nagy vóltánac nagy-
fága berént.

Dichiriétec ötet trombita
bóual: Dichiriétec ötet Arpá-
ban es hegedőben.

Es forviga-
ság ténő

ber samoc
gyedzöttéc

az wy Te-

staumentom-
nac a Chri-

stus alat va-

lo sentseges
Isteni tiste-

letőket.

Dichiriétec ötet dobbal es
egybegyüléssel: Dichiriétec ö-
tet hegedő hurackal es orga-
nákkal.

Dichiriétec ötet hangas
tzimbalomockal: Mondom
zengőtzimbalomockal dichir-
iétec

ÖTTÖDIC RESZE.

iétec ötet.

Minden lelkes álat, dichi-
rie az Wrat: Halleluiah.

A Soltár könyuénec vége.

COLOSVARAT
NYOMTATTOT, AZ

Wrac tistefeségere: a ne-
mes Magyar nemzet-
nec épilésere: Hel-
tai Gáspártól.

1560.

A SOLTARNAC

népec: fejedelmec es mind è
földi birác.

Iffiat e

e-él

bi

me c az

az ò dúchõsege még hallad-
gya, mind mennyet smind
földet.

III.

Az Isten ád
elõmentet
az ország-
nac, &c.

Es ò felmagasztalta az ò né-
pének baruát: Illic hogy ötet
dichiriéc mind azzoc, kie bi-
zonfágot vertec az ò iónolta-
ról, Az Izrael fiai, az ò válastot
népe, Halleluiah.

CXLIX.

CXL

Halle

A Prophet

énekellyen az Wm
ò teremtó Istenében.

ENekellyetec az Wm nac v. I.
éneket: Az ò dichireti Szép intes
zõngien à benteknec gyüleke-
zetiben etc.

Vigadgyon Izrael az ò II.
teremteieiben: A Sionnac fiai Miben legy
örüendõzzenec az ò királyok enked-
ban. es gyõ
rúfegine.

Dichiriéc az ò neuét tso-
P porton-

es hege-
ek llyence

gyon az
Düchöfé-
az együgy-

III.
szól az A-
paltalokról,
Euan-
omnac
redulálá-
ról.
Ebr. 4.

Az Istennek öruendöz-
nek düchöfélegben: es vigadnac
ő agyas hazokban.

Az ő baiokat felmagasztal-
lyác az Isten: Es két élő fegy-
ver leßen az ő kezekben.

Hogy bossút ályanac a po-
gánokon, es büntöféc a nem-
zetiségöket.

Hogy